

KENČIANTIS KRISTUS

Marijonų spaustuvė Marijampolėje

A. 3.

Kun. J. Aleksa, MIC
Kauno Kun. Sem. Dvasios Tėvas

KENČIANTIS KRISTUS

MĄSTYMAI

MARIJONŲ LEIDINYS
Kaunas . . . . 1936.

NIHIL OBSTAT

Marijampoli, die 25 mens. Decembris 1935 an.

Sac. *Iustinus Novickas, MIC*

Censor

Sac. *J. Stakauskas, MIC*

Censor

IMPRIMATUR

Vilkaviškis, die 30 mens. Decembris 1935 an.

† **Antonius Eppus**

L. S.

Nr. 3008

PRAKALBA

Jėzus yra tobulybės idealas. Kenčiantis Jėzus, tai širdis įkaitinanti ugnis tobulybės idealo siekti. Šv. Alfonsas de Liguori sako: *Siekiantiems amžinos laimės nieko nėra naudingesnio, kaip kasdien apmąstinėti, ką Jėzus yra kentėjęs mus mylėdamas. Nuodėmė negali viešpatauti sieloje, kuri dažnai svarsto Išganytojo mirtį. Jėzaus Kristaus žaizdos kiečiausias sužeidžia širdis, šalčiausias uždega sielas.* (Refl. s. la Passion de Jésus Christ, 2-me part. Introduction).

Lietuvoje siekiančių tobulybės ne maža. Vienuoliai, kunigai, seminarijų auklėtiniai, šiaip pamaldžios sielos atsidėję, ypač gavėnioje, apmąstinėja Išganytojo kančią. Manydamas šiai daugybei žmonių galėsiąs patarnauti, ir sumaniau lietuvių kalboje parašyti KENČIANČIO JĖZAUS mąstymų rinkinėlį.

Kenčiančio Jėzaus mąstymų rinkinėlį sudaro penkios dešimtys mąstymų apie Jėzaus kančią. Penki pirmieji, daugiau afektyvinės formos, sudaro rinkinėlio įžangą. Likusieji keturiasdešimt penki mąstymai, daugiau pasakojamos formos, padalinti į šiuos šešis skyrius:

I. Jėzaus kančia Alyvų Daržely — aštuoni mąstymai;

II. Jėzaus kančia žydų teisme — šeši mąstymai;
IV. „ „ stabmeldžių teisme — aštuoni mąstymai;
V. „ „ ant Golgotos — trylika mąstymų;
VI. Numiręs Jėzus — penki mąstymai.

Kiekvienas mąstymas, sulig a.a. Arkivyskupo Matulevičiaus mąstymo metodu, turi dvi įžangas, tris punktus, užbaigą, pramatomą pasiryžimą. Prieš punktus yra, tarsi trečia įžanga, iš kurios išplaukia mąstymo punktai.

KENČIANČIO JĖZAUS mąstymus rašydamas visų pirma žiūrėjau, kiek buvo galima, keturių Evangelijų nurodytos chronologiškos įvykių eilės, kurių reikšmingesnius posakius padariau punktų pavadinimais. Daug minčių, ypač įvairioms aplinkybėms nušviesti, skolinau iš Maurice Meschlerio: „Les livres des exércices de sait Ignace de Loyola“ ir „Dieviškasis Išganytojas“. Evangelijų mintims paaiškinti naudojau Knabenbauerio, Cornelio a Lapide: Evangelijų paaiškinimus. Reikšmingesnių Tėvų nuomonių esu skolinęs iš IV tomo veikalo „Le Mystère de Jésus — Christ“. Tekdavo pažiūrėti į šv. Alf. de Liguori „Meditations sur la Passion de Jésus — Christ“, į J. Lebreton veikalo II - jį tomą „Verbum Salutis: La vie et l'enseignement de Jésus — Christ notre Seigneur“, į Ludolphi Saxonis „Vita Jesu Christi“, į Giovani Papini „Jėzaus istorija“ II -ją dalį, į vyskupo P. Būčio

„Jėzus Kristus pasaulio Išgelbėtojas“, ir dar į kai ką.

Gal būt, kad mąstymų pasakojamoji forma yra sausa, maža paraginimų, praktiškų pritaikymų. Prisipažįstu, kad, rašydamas mąstymus, stengiausi duoti medžiagos, iš kurios kiekvienas mąstytojų pasigamins praktiškų išvadų sulig savo skonio. Iš anksto nenoriu niekam užmesti jausmus žadinančių pritaikymų.

Pavydėdamas kitų kalbų katalikams, kurie turi bent po kelis Jėzaus kančios mąstymų rinkinius, drįstu leisti nors šį mąstymų rinkinėlį. Visa širdžia trokščiau, kad mąstymai pasiektų kodaugiausia Lietuvos katalikų, ypač jos vadų, širdžių. Tam, kuris nurodys trūkumus, būsiu dėkingas, kuris už autorių pasimels — Gerasis Jėzus lai atlygins, kuris apmąstinėdamas pasidarys tobulesnis — Aukščiausias gausiai užmokės.

Tad, o KENČIANTIS JĖZAU, Savo dievišką ranka laimink mano ir skaitytojų troškimus, kad mes, kančias apmąstinėdami, išmoktume Tave karščiau mylėti! *Autorius*

Kaunas, 1935. XII. 11.

ĮŽANGA: JĖZAUS KANČIOS VAISIAI

1. Mąstymas

JĖZAUS KANČIOS APMĄSTINĖJIMŲ NAUDA

1. Įsivaizduok Sopulių Vyrą Jėzų raginantį: *Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir esate apkrauti, ir aš jus atgaivinsiu. Imkite ant savęs mano jungą ir mokinkitės iš manęs, nes aš ramus ir nuolankios širdies; taip jūs rasite savo sieloms atilsio* (Mat. 11, 28 - 29).

2. O kenčiantis Jėzau! Gaivinančia malone apšviesk mano protą, kad mąstymo mintys parodytų, kaip išganinga yra apmąstinėti Tavo kančią.

Amžinos laimės trokštančiai sielai nieko nėra naudingesnio, kaip kasdien apmąstinėti Jėzaus kentėjimus. Nuodėmė negali viešpatauti sieloje, kuri dažnai kontempliuoja Išganytojo mirtį. Be to, nėra kito taip reikšmingo būdo širdyje sukurti Dievo meilės ugnį, kaip kad kenčiantis Jėzus. Jėzaus dieviškos žaizdos trupina kiečiausias širdis, uždega šalčiausias sielas. *Tad, kuris nori girtis Išganytojo kančia ir kryžiumi,* sako šv. Bonaventūra, *tas širdies gilumoje atsidėjęs turi apmąstinėti gilias Jėzaus kančios paslaptis,* nes Jėzaus kančia, tai:

I. Šaltinis šventumo.
II. Šaltinis teisumo.
III. Šaltinis paguodos.

I. ŠALTINIS ŠVENTUMO. *Pasišventinkite ir būkite šventi, nes aš esu Viešpats, jūsų Dievas,* kalbėjo Dievas rinktinei savo tautai. (Kun. 20, 7). O man ką Dievas kalba? Man Išganytojas Jėzus Kristus sako: *Imkite ant savęs mano jungą ir mokinkitės iš manęs.* Kokį jungą turiu imti? Tai Jėzaus kančių jungą. Ko turiu mokintis? Tai dorybių. Kenčiantis Jėzus, tai šaltinis šventumo, nes jis yra:

1. dorybių ugdytojas. Dievas ragina: *būkite šventi.* Tačiau šventumas be dorybių argi imanomas? Niekuomet? Tat, imu Jėzaus kančių knygą ir skaitau: Jėzus, Vienatinis Dievo Sūnus, pasidarė Kentėjimų Vyras. O kas mane išmokins dorybių, jei ne kenčiantis Jėzus? Kenčiantį Jėzų apmąstinėti, tai išeiti dorybių mokyklą. Jėzaus kančios dramoje atsiveria dorybių šaltinis. Čia gema tikėjimas, viltis, meilė. Čia nuolankumas, kantrumas, pasiaukojimas. Čia vėl atsidavimas, ištikimybė, meilė aršiausių priešų. O Viešpatie! Kasdien mane veski į tavo kančių mokyklą ir aš apsivilksiu brangiais dorybių rūbais!

2. Pasiaukojimo pavyzdys. Praverčiu Jėzaus kančių lapus ir plaukai stojasi ant galvos. O Viešpatie ir Išganytojau! Ko tu nesi iškentėjęs? Išdavimas, pabučiavimas, surišimas, niekinimai, plakimai, teismai, botagai, erškėčių vainikas, kryžius, vinys, piktažodžiavimai, trys valandos tarp dangaus ir žemės, mirtis, tai vis Tavo, Jėzau, kentėjimų taurės įtalpa. Tačiau tu, o Jėzau, pasiaukojai ir kentėdamas, tarsi kerpamas avinėlis,

neatvėrei burnos. O Viešpatie! Leisk man kasdien apmąstinėti tavo kančias, kad išmokčiau pasiaukoti, nes kenčiantis Jėzus — gyvas pasiaukojimo pavyzdys.

3. Meilės židinys. Kai įsigilinu, kas yra buvęs tasai, kuris tiek yra kentėjęs, iš baimės sudreba mano širdis. Tasai Skausmų Vyras — tai Jėzus, Amžinojo dangaus Tėvo Sūnus. Jis kentėjo. Bet kodėl kentėjo? Jis kentėjo iš meilės, nes norėjo atpirkti mane nupuolusį. O iš meilės priėmęs kentėjimų taurę Jėzau! Paragink mane kasdien apmąstinėti begalinės meilės auką, kad išmokčiau tave mylėti labiau už viską ir artimą kaip pats save! Tavo kančios, o Jėzau, tikras šventėjimo šaltinis!

II. ŠALTINIS TEISUMO. Verkdamas skundžiasi kantrusis Jobas: *Jei norėčiau teisinti save, mano burna pasmerks mane; jei rodyčiau save esant nekaltą, jis įrodys mane esant neteisų* (9, 20). *Argi gali būti išteisintas žmogus palygintas su Dievu, arba gimusis iš moteriškės pasirodyti nesuteptas? Štai net mėnulis nešviečia ir žvaigždės nėra nesuteptos jo akivaizdoje. Kaipgi labiau žmogus pūvesys, ir žmogaus sūnus kirminas* (Job. 25, 4-6). Taip. Žmogus yra neteisus. Ir kur jis ras nuteisinimo, jei ne Jėzaus kančioje? Jėzus kentėjo ir kentėdamas:

1. Sunaikino nuodėmę. Jėzus kentėjo mylėdamas ir mylėjo dovanodamas. Jėzaus kančia, tai nuodėmių naikintojas. Šv. Jonas Krikštytojas, minioms rodydamas ateinantį Jėzų, šaukė: *Štai Dievo avinėlis, štai kuris atima pasaulio nuodė-*

mę (Jon. 1, 29). O šv. Dvasios įkvėptas pranašas Izajas kalba: *Jis nešė daugelio nuodėmes ir meldė už nusidėjėlius* (Iz. 53, 12). Taip, Jėzus žmonių kaltes prisiėmė ir jas sunaikino kentėdamas. *Jėzaus Kristaus kraujas apvalo mus nuo kiekvienos nuodėmės* (1 Jon. 1, 7). Argi galės gulėti nuodėmėje, Jėzau, apmąstinėtojas Tavo kentėjimų? Jėzaus kančia, tai nuodėmes gydantieji vaistai

2. Dovanojo kaltes. Kas nėra kaltas Viešpaties akivaizdoje? Tačiau tu, o Jėzau, sakei verkiančiai nusidėjėlei: *Atleidžiama jai daug nuodėmių, nes daug ji mylėjo* (Luk. 7, 47). Tačiau kas daugiau galėjo mylėti nusidėjėlį, negu Jėzus? Jėzus net gyvybę davė, kad apmokėtų prasikaltusio kaltes. O kokia laimė! Įsivaizduoki pasmerktąjį, kuris rytą, saulei tekant, turi mirti. Ko jis neduotų, jei rastų išvaduotoją? Tačiau veltui. Jis sukaustytas, nuo savųjų atskirtas. Negailestingo budelio ranka, kirpdama gyvybės siūlą, jį braukia iš gyvųjų tarpo. Tokiu pasmerktuoju yra kiekvienas Dievo kaltininkas. Gimtoji ir asmeniškos nuodėmės užtraukia bausmę. Tačiau Jėzus kentėdamas apmokėjo nuodėmių skolas ir nevertam kaltininkui atidarė dangų. Kokia paguoda? Piktadarys ant kryžiaus paskutinę valandą šaukėsi Jėzaus pasigailėti, ir Jėzus jam rojų pažadėjo. Tad apmąstinėjantis Jėzaus kančią argi mažiau bus laimingas už paskutinę valandą atgailojantį piktadarį? Argi Jėzaus kančia nepažadins šauktis Jėzaus pagalbos, kad gautų kalčių dovanojimą?

3. Suteikė išganymą. Per vieną žmogų atėjo mirtis į pasaulį, taip per vieną kenčiantį Jėzų atėjo išganymas. Jėzus kentėjo ir kentėdamas, vieną kartą ant visados, pasiaukojo už žmonių išganymą. Jėzus, būdamas teisus, vieną kartą įėjo į Dievo padangtę ir paaukojo ne jaučių, veršių, ar avinų kraują, kaip kad buvo paprotys, bet pats save, kad suteiktų išganymą žmonėms. Jėzus kentėdamas atidarė dangaus duris, paaukojo Dievui patinkančią auką. Jėzaus kančia permaldautas Dievas ir suteiktas išganymas jo vardo besišaukiantiems. Argi bus atstumtas Jėzaus kančią kasdien apmąstinėjantis?

III. ŠALTINIS PAGUODOS. Jėzus sako: *Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir esate apkrauti, ir aš jus atgaivinsiu. Imkite ant savęs mano jungą ir mokinkitės iš manęs, nes aš ramus ir nuolankios širdies; taip jūs rasite savo sieloms atilsio* (Mat. 11, 28 - 29). O kuris žmonių nevargsta pasauly? Kurio mirtingųjų akys neverkia šioje ašarų pakalnėje? Kuris neslėgiamas sunkios naštos? Kurio nepersekioja žiaurus gyvenimo likimas? Kur ras žmogus paguodos savo sielvartuose? Kur nuramins skausmų sugeltą širdį? Ne kur kitur, kaip kad dažnai apmąstinėdamas kenčiantį Jėzų. Kenčiantis Jėzus, tai:

1. Stiprybė varguose. Verkdamas skundžiasi Karalius pranašas: *Aš beturtis ir varguose nuo mano jaunystės* (Ps. 87, 16). Šventa tiesa. Vargai patinka gemantį, vargai palydi mirštantį. Iš viso, ką žmogus turi, vien vargas tėra. Žmogus dažnai skundžiasi slėgiamas vargų, tačiau ken-

čiantis Jėzus yra vienintelė jo paguoda. O kaip menki atrodo žmogaus vargai juos palyginus su Jėzaus kančiomis! Jėzaus kantrybė uždega širdį ir valią verčia pasiaukoti. Argi nepasidarys stiprus, it liūtas, tas, kuris dažnai apmąstinės; ką Jėzus dėl jo yra kentėjęs?

2. Paguoda kentėjimuose. O varge tu mano! Kurio nelanko skaudūs kryželiai? Dar tik kūdikis lopšyje, o jau kenčia gyvenimo nepatogumus. Paūgėjo, kentėjimai jam ruošia skaudžių sopulių lovą. Ligos, žaizdos, negalės, šmeižtai, persekiojimai, nepasisekimai, tai vis skaudūs kentėjimų kryželiai. O kaip vėl menkučiai atrodo žmogaus kentėjimų kryželiai, kenčiančio Jėzaus akivaizdoje? Jėzus kenčiančiųjų paguoda. Jis šaukia: *Ateikite visi, kurie kenčiate ir esate apkrauti, ir aš jus atgaivinsiu.* Jėzus kenčiančiam, rodydamas kryžių, Jeremijo pranašo lūpomis taria: *O jūs visi, kurie praeinate keliu, tėmykite ir matykite, ar yra skausmas, kaip mano skausmas; nes Viešpats nuuogavo mane, kaip jis yra kalbėjęs savo narso dienoje* (Raud. 1, 12). Taip, Jėzaus kančių prisiminimas, tai tikroji paguoda kentėjimuose.

3. Suraminimas apleidimuose. O kaip vėl skaudžios yra žmogaus apleidimo valandos? Kentėjimai spaudžia, širdis pasiilgus paguodos, tačiau artimieji dažnai toli šalinasi nuo kenčiančio. O kenčianti siela! Savo apleidimų valandomis pažvelk į Golgotą, pakelk akis į Jėzaus kryžių ir klausyk Jėzų šaukiantį: *Dieve, mano Dieve, kam mane apleidai!* (Mat. 27, 46). Kas iš-

moks apmąstinėti Jėzaus apleidimą, tas ras suraminimo apleidimų valandomis. Jėzaus apleidimas, tai neišdžiūstantis paguodos šaltinis.

O tarp dangaus ir žemės pakeltas Jėzau! Pažadink mano širdyje troškimą Tavo kančias apmąstinėti, kad liepsnojančia meile išmokčiau Tave mylėti! Kai kentėjimai suspaus, paragink akis pakelti į Tavo kryžių, aš Tavęs meldžiu iš gilumos širdies kalbėdamas: *Kristaus siela pašvęsk mane . . . !*

Pasiryžimas: Gyvenimo kryželius švelninsiu Jėzaus kentėjimais!

---

2. Mąstymas

ATSIŽADĖJIMO MOKYKLA

1. Įsivaizduok Jėzų kalbantį savo rinktiniams: *Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada pats savęs, tegul kasdien neša savo kryžių ir teseka mane* (Luk. 9, 23).

2. Jėzau, atsižadėjimo mokytojau! Duok man gaivinančios malonės, kad mąstymo mintys paragintų, atsižadėjus savęs, pasiaukoti tau!

Mano rinktini, kalba Jėzus jam pasiaukojusiai sielai, jei nori sekti mane, eik su manim į kentėjimų mokyklą ir aš tave išmokinsiu atsižadėti savęs. Valandėlei palikęs kasdieninio gyvenimo reikalus, ženk su manim į Alyvų Kalną, eik į teismus, kopk į aukštą Golgotą, o aš tau atidengsiu atsižadėjimo paveikslus. Svarstydamas mano atsižadėjimus išmoksi atsižadėti savęs, nes mano atsižadėjimai, tai tikra atsižadėjimų mokykla. — Šiame mąstyme ir pasvarstyk Jėzaus atsižadėjimą:

I. Alyvų Daržely.
II. Teismuose.
III. Ant Golgotos.

I. ATSIŽADĖJIMAS ALYVŲ DARŽELY. — Iš visų, kurie nori būti mano mokiniais, — kalba Jėzus, — aš reikalauju atsižadėjimo. *Jei kas nori eiti paskui mane, teatsižada pats savęs, tegul kasdien neša savo kryžių, ir teseka mane.* Viešpatie! Kur aš turiu sekti paskui tave? —

Mano sūnau, tu nori man tarnauti, tat atsižadėk pats savęs. Eikim į Alyvų kalną ir aš ten parodysiu, kiek aš atsižadėjau dėl tavęs. Mintimis susikaupęs širdies gilumoje:

1. Svarstyk mane besimeldžiantį. Aš Dievo Sūnus, žmonijos Išganytojas, baigęs evangelijos darbą, einu kentėti. Aš einu uždėti kraujo ir gyvybės antspaudą ant atpirkimo darbo. Prieš mane kančių taurė. O kaip baisios tos kančios! Kaip karti kentėjimų taurė! Mano žmogiškoji prigimtis dreba ir purtosi. Tačiau dangaus Tėvo valia reikalauja mano aukos. Aš meldžiuosi. Nors kančios žiaurios, nors daug reikės kentėti, tačiau aš atsižadu savęs, aukodamas mano garbę, kraują, gyvybę, nes to reikalauja įžeisto dangaus Tėvo teisybė. Aš atsižadu savęs, kad duočiau paskui mane einantiems atsižadėjimo pavyzdį. Taip, Jėzus melsdamasis matė karčių kančių taurę, sutiko su dangaus Tėvo valia, atsižadėjo, atsidavė į nedorėlių rankas.

2. Svarstyk mane krauju prakaituojantį. Mano sūnau! Jei tau skaudus pasirodytų mano kelias, skausmų valandomis kopk į Alyvų Darželį ir prisižiūrėk mano kraujui, lašais varvančiam ant žemės. Aš matau kančių daugumą. Matau nuodėmės baisumą. Matau žmonių nedėkingumą. Matau užsikirtusius Rašto žinovus, tautos vadus. Matau net mano rinktinį apaštalą Judą. Jie visi man kryžių ruošia, kai aš einu už juos kentėti. Aš einu, nes tokia dangaus Tėvo valia, to reikalauja sielų išganymas, tuo noriu stiprinti pasišvenčiančius dėl manęs.

3. Svarstyk mane atsiduodantį Judui. Mano rinktini! Jei kartais tau skaudu kentėti dėl mano vardo, nedori žmonės šmeiš tave, persekios, prievartą darys, apgaudinės, štai pažvelk į Alyvų Darželį, prisimink mane laisvai atsiduodantį nedorybės apaštalui Judui. Jis bučiuoja mane. Žinau jo pabučiavimo tikslus. Žinau, kaip jis skaudžiai veidmainiauja. Tačiau aš prietelium jį vadinu, nes noriu, kad jis susiprastų. Aš duoduosi bučiuojamas, ištiesiu rankas rišamas, nesipriešinu vedamas. Aš atsiduodu mano rinktinio apaštalo nedoriems sumanymams. Mano rinktini! Mokykis atsižadėti dėl manęs, nes aš atsižadėjau dėl tavęs.

II. ATSIŽADĖJIMAS TEISMUOSE. Mano rinktini! Jei tau negana įtikrinantis mano atsižadėjimas Alyvų Daržely, einam kartu į teismus ir tau atidengsiu naujus atsižadėjimo paveikslus!

1. Svarstyk mane teisiamą. Jie surišo mane ir nuvedė į vyriausio kunigo kiemą. Ką jie darė su manim per naktį? Jie uždarė į žiaurų kalėjimą, pririšo pančiais prie sienos, atidavė budintiems kareiviams, tyčiojosi iš manęs. Daug aš daviau nakčių ir daug dar duosiu lig laikų pabaigos. Tačiau mano priešai man nedavė nė vienos ramios nakties. Nuo suėmimo Alyvų Daržely lig mirties ant kryžiaus jie niekino, mušė, tardė, teisė, mane. Aš, nors Dievo Sūnus, nors niekuo nebuvau kaltas, atsižadėjau. Klausiamas atsakinėjau, kaltinamas nesiteisinau, mušamas nenukreipiau veido, nuteistas ramiai išklausiau.

neteisingos ištarmės. Aš mačiau, kaip neteisingi yra žmonių teismai. Tačiau atsižadėjau, kad stiprinčiau mano mylimuosius.

2. Svarstyk mane plakamą, erškėčiais vainikuojamą. Mano rinktini, pažvelk į vyriausios tarybos teismo salę. Ten išvysi kareivį geležine pirštine mušantį man į veidą. Aš nukenčiau, nors vienu rankos mostelėjimu būčiau galėjęs niekais paversti visą tarybą. Toliau einame į Piloto kareivinių kiemą, ten pamatysi mane pririštą prie stulpo ir kareivius čaižančius botagais. Kraujas teka, kūnas apdengtas mėlynėmis, rankos, kojos pririštos. Aš kenčiu neatverdamas burnos. Pažvelk į erškėčių vainiką, į spygliais badomą galvą, ir suprasi, kaip skaudžiai kenčiu. Aš kenčiu nerūgodamas baisių plakimų skausmus, erškėčių spyglius, lazdas per galvą, nes valandėlei aš atsižadėjau dieviškos garbės, kad duočiau atsižadėjimo pavyzdį mano rinktiniams.

3. Svarstyk mane nešantį kryžių. Mano rinktini! Skaudu, kai žmonės tave neteisingai teisia. Tačiau pažvelk į mane pasmerktą mirti, imantį kryžių ant sumuštų pečių, nešantį į aukštą Golgotos kalną, ir tau kentėti bus lengviau. Aš atsižadėjau dieviškos garbės, atsidaviau į neteisingų teisėjų rankas, prisiėmiau kryžių, kad man atsidavusius pamokinčiau, kaip kantriai reikia nešti žmonių primestus kryželius. Aš kryžių prisiėmiau bučiuodamas, nes kryžiuje atpirkimas. Aš kryžių nešiau puldinėdamas, nes to reikalavo nuodėmės baisumas. Aš ant kryžiaus

kentėjau niekinamas, nes buvau atsižadėjęs. Taip, mano rinktini, eik paskui mane, atsižadėk savęs ir rasi savo sielai atilsį!

III. ATSIŽADĖJIMAS ANT GOLGOTOS. Eikime į Golgotą, į tą prakeikimo ir palaiminimo kalną, kur suskambėjo paskutinis mano atsižadėjimo žodis: *Išsipildė*. Stojęs prie mano kryžiaus:

1. Svarstyk mano prikalimą. Mano rinktini! Kaip skaudžios kartais tau rodos bandymų valandėlės! Tik trumpas kentėjimas, jau tavo širdis skundžiasi, verkia, nekantrauja. Pažvelk į mane kalamą prie kentėjimų medžio. Budeliai mane išvilko, paguldė ant medžio ir kala vinimis. O kaip skaudūs buvo plaktukų smūgiai! Kaip gyvybę naikinančios rankas ir kojas pervėrusios vinys! Tačiau aš laisvai ištiesiau rankas ir kojas, kad per šventą prikryžiavimą atpirkčiau pasaulį. Aš išsitiesiau ant gėdos medžio, kad paguosčiau verkiančius, suraminčiau prievartas kenčiančius, padrąsinčiau pasišvenčiančius. Mano rinktini! Svarstyk tai ir atsižadėk savęs, nes aš atsižadėjau dėl tavęs kalamas prie kryžiaus.

2. Svarstyk kantriai kenčiantį. Mano rinktini! Kopk prie kryžiaus. Ten stovi mylima Motina ir meilės apaštalas Jonas. O kaip skaudėjo man širdį, kai pamačiau alpstančią mano Motinėlę! Kaip skaudžios buvo trys valandos pakabintam ant vinių! Kaip graudu buvo žiūrėti į mano mylimiausį mokinį, laužantį rankas ir negalintį man nieko padėti! Aš kantriai kentė-

jau ir neverkiau, kai manęs verkė saulė aptemdama, žemė drebėdama, bažnyčia plyšdama, uolos skildamos, numirėliai atsikeldami. Studijuok mano atsižadėjimą, rinktini, ir kantriai nešk savo kasdieninį kryžių, nes po valandėlės kentėjimų laukia amžina garbė.

3. Svarstyk mane dovanojantį. Mano rinktini! Stok prie kryžiaus ir klausykis, kas darosi ant Golgotos mano kentėjimų valandose. Aš kenčiu panertas skausmų jūroje. Tačiau tie, kurie mane prikalė, nesiliauja tyčiojęsi. Jie kraipo galvas ir, niekus kalbėdami, piktažodžiauja: *Jei tu Dievo Sūnus, nuženk nuo kryžiaus* (Mat.27, 40). Skausmai spaudė mano širdį ir nedėkingųjų niekinimas didino kančias. Tačiau aš atvėriau burną ir meldžiau pasigailėjimo, nes jie nežino, ką darą. Jie nesupranta valandos brangumo kasdamiesi pražūties bedugnę. O ten po dešinės kenčia kartu su manim prikaltasis. Jis gailisi nuodėmių ir prašo dovanoti. Jo širdyje rado atbalsio mano atsižadėjimas ir aš jam rojų pažadėjau. Tiesa, jis daugelį kartų ir skaudžiai mane įžeidė, bet ant kryžiaus nėra keršto, tik gailestingumas. Aš dovanojau mano budeliams, nes atsižadėjau savęs, prisiėmiau jų kaltes ir susinaikinau aukodamasis ant kryžiaus. Mano rinktini! Jei kartais tau sunku bus pasiaukoti dėl mano vardo, pažvelk į kryžių, o kryžius bus tau raminanti paguoda. Aš atsižadėjau, kad stiprūs būtų mano rinktiniai.

Baigdamas mąstymą, širdį, pilną tikėjimo, vilties ir meilės, paaukok tavo Jėzui nužemin-

tai kalbėdamas: *Kristaus siela pašvęsk mane...*

Pasiryžimas: Savęs atsižadėti mokinsiuos, prisimindamas atsižadėjusį Jėzų!

---

3. Mąstymas

KANTRYBĖS MOKYKLA

1. Įsivaizduok Jėzų, tariantį jį mylintiems: *Mokinkitės iš manęs, nes aš ramus ir nuolankios širdies* (Mat 11, 29).

2. Jėzau, kantrybės mokytojau, duok man malonės, kad mąstymo mintys paragintų gyvenimo kryželius kantriai kentėti dėl Tavo vardo.

Tavo, o Jėzau, kentėjimų drama yra tikroji mokykla. Tu pats sakai: *Mokinkitės iš manęs, nes aš ramus ir nuolankios širdies.* Taip, Tu pirmas, mano Išganytojau, kantriai kentėjai, kad išmokintum kantrybės kiekvieną, kuris nori sekti Tave. Šia proga ir pasvarstyk:

I. Kantrybė Alyvų Daržely.
II. Kantrybė teismuose.
III. Kantrybė ant kryžiaus.

I. KANTRYBĖ ALYVŲ DARŽELY. Mano rinktini! Jei nori mane mylėti, būk kantrus. Tačiau jei nori kantrybės išmokti, eik su manim į Alyvų Daržėlį ir ten prisižiūrėdamas man:

1. Svarstyk mano vidaus kovą. Prieš mano akis kentėjimų taurė. Prakaitas, tarsi kraujo lašai, išpylė mane. Aš matau kančių baisumą ir

mano prigimtys pradėjo grumtynes. Žmogiškoji mano prigimtis, dar pačiam žydėjime, trokšta gyventi. Ji purtosi kančių ir šaukia: O šalin, šalin, tą baisių, karčių kančių taurę! Tačiau dieviškoji mano prigimtis, matydama kentėjimų kainą, šaukia: o greičiau, greičiau, dangaus Tėve, duok man kartybių taurę, aš ją gersiu ligi dugnui, kad gana padaryčiau Tavo teisybei, nuodėmę sunaikinčiau, nupuolusį tvarinį Tau sugrąžinčiau! Taip, mano rinktini! Virė mano asmenyje dviejų prigimčių kova ir aš, netekęs jėgų, sugriuvau veidu ant žemės. Aš kentėjau baisią vidaus kovą, nes mačiau, kad mano kantrybė bus, tarsi, balzamo lašai mano mylimiesiems.

2. Svarstyk miegančius apaštalus. Mano rinktini! Kaip skaudi buvo mano valanda Alyvų Daržely! Jėgos išsemtos, kančios prieš akis, išdavikas čia pat, o paguodos kas ištiesė ranką? Minios, kurios klausė mano žodžių, džiaugėsi palaiminimais, ramiai sau ilsisi. Mano tautos rinktiniai man kilpas ruošia. Mano apaštalai, kuriuos išrinkau, mokinau, mano Kūnu ir Krauju valgydinau, vieni pakalnėje, kiti šalia manęs miega. O kaip skaudi buvo ši vidujinių pergyvenimų valanda! Visi mane apleido, net artimieji, žmogiško silpnumo pagauti, miega. Petrai, Petrai, tu miegi! Tu buvai pasiryžęs ir mirti su manim, bet dabar tu miegi, kai tavo Mokytojas mirtinai grumiasi pats savyje! Tik angelas iš dangaus atidengė man kentėjimų taurę ir aš, sutikęs su mano Tėvo valia, drąsus einu

kentėti. Mano rinktini! Tu gal dažnai skundiesi, kad draugai nepadeda, artimieji sukyla prieš tave, visi tave apleidžia. Pažvelk į mane apleistą Alyvų Darželyje ir rasi suraminimo.

3. Svarstyk išduodantį pabučiavimą. Mano rinktini! Dažnai baisios tau atrodo žmonių neteisybės. Prisimink Judo išduodantį pabučiavimą, o tavo širdžiai bus lengviau. Judas, mano apaštalas, mano rinktinis, tiek laiko mokintas, mylėtas, priešaky kitų pastatytas, parduoda mane, savo Mokytoją! O kokios kantrybės reikėjo, kad sulaikyčiau dieviškos rūstybės žaibus! Tačiau kantriai kentėjau išduodantį pabučiavimą ir Judą prieteliu vadinau. Mano rinktini! Mokinkis kentėjimus pašvęsti manaisiais ir sielai rasi atilsio!

II. KANTRYBĖ TEISMUOSE. Mano rinktini! Jei neišmoksi kantrybės Alyvų Daržely, eik su manim į baisius teismus. Ten aš tave pamokinsiu, kaip kantriai reikia kentėti dėl mano vardo.

1. Svarstyk naktį kalėjime. Mano sūnau! Jie surišo mano rankas, uždarė tamsiame kalėjime, pavedė iškrypusiems kareiviams, kad per naktį tyčiotųsi iš manęs. O kiek reikėjo kantrybės, kad kalėjimo kančias iškentėčiau? Aš Dievas, jie žmonės. Aš surištas, jie laisvi. Aš niekinamas, jie malonumo randa. Uždengia man veidą, muša plaštakomis ir ragina: *Kristau, pranašauk mums, kuris yra tave užgavęs* (Mat. 26, 68). Arba kitas spiauna man į veidą ir juokauja: Va, žydų karaliau, tau karališkas patepimas! Ta-

čiau aš kantriai kentėjau neatverdamas burnos, nes tokia dangaus Tėvo valia, kad amžiais likčiau nepakeičiamas kantrybės mokytojas.

2. *Svarstyk kareivių išjuokimus.* Mano sūnau! Savieji mane pasmerkė ir atidavė į stabmeldžių rankas. Kareiviai, tempdami mane pas Pilotą ir Erodą, juokėsi iš manęs. Jie pririšo prie baisaus kentėjimų stulpo ir plakė, kol apalpau. Paskui užmetė ant sukapotų pečių raudoną kareivio skarmalą, erškėčių vainiką uždėjo ant galvos, nendrę įdavė į rankas ir mušė lazda per galvą, šaukdami: *Sveikas žydų karaliau!* (Mat. 27,29). Žinau, tavo vargus, mano rinktini! Tau skaudu, kai neteisingai tave kaltina, nebūtus dalykus pramano. Tačiau pažvelk į mane, Dievo Sūnų, su erškėčių vainiku ant galvos, su nendre rankoje, visą nuo kojos pado, lig galvos viršugalvio apdengtą žaizdomis ir mėlynėmis ir išmoksi kentėti dėl mano vardo. Tarnas nėra didesnis už savo poną. Jei aš, tavo Viešpats ir Dievas, taip buvau niekinamas ir kantriai kentėjau, kentėk ir tu, mano numylėtasis, ir tavo siela ras ramybės manyje.

3. *Svarstyk neteisingą pasmerkimą.* Aš stoviu prieš pasaulio valdovo vietininką Pilotą ir klausau. Jie skundžia mane kaltindami nebūtais dalykais. Pilotas klauso ir nesusigaudo. Jis turi rankoje teisybės rykštę, tačiau jo lūpos diktuoja neteisingiausią ištarmę: *Eisi mirti, liktoriau išnešk kryžių!* Mano rinktini! Kiek reikėjo kantrybės, kad širdis galėtų perkęsti šią neteisybių nęteisybę? Pats teisėjas kelis kartus vie-

šai pripažino mane esant nekaltą, bet minių priveiktas, mirties ištarmę man pasirašė. Aš kantriai kentėjau, nors dieviškos galios pirštu būčiau galėjęs nušluoti neteisingųjų minias. Aš kentėjau, nes mačiau, kad mano kentėjimai bus paguodos šaltinis paskui mane einantiems. Mano rinktini! Mokinkis kantriai nukęsti žmonių neteisybes, kad džiaugtumeis nesibaigiančia pergalės laime.

III. KANTRYBĖ ANT KRYŽIAUS. Mano rinktini! Jei nuplakimo ir pasmerkimo dar maža, kopk su manim į Golgotos kalną ir stojęs prie krauju raudonuojančio kryžiaus:

1. Svarstyk kryžiaus nešimą. Jie išnešė kryžių ir metė ant mano sužeistų pečių. Jie apsunkino mane kryžiaus našta, o dar labiau savo nuodėmėmis. Aš nerūgodamas išėjau iš miesto ir, eidamas pro vartus, pirmąkart parpuoliau. Jie nustebę spardė, tempė virvėmis, ragino keltis, eiti. Nė žodžio nepratardamas kėliausi, ėjau, kol, antrąkart parpuolęs, gavau pagelbininką. Priėjęs prie Kaukolių kalno trečiąkart parpuoliau, nes jėgos nusilpo ir nuodėmių našta pasidarė taip didelė, taip sunki, kad nebegalėjau išlaikyti. Jie net buvo persigandę, kad aš nenumirčiau kelyje. Kai kas dantimis grieždamas, keikdamas ragino: Kristau, eik, kopk į kalną, jau netoli prikryžiavimo vieta. Kokios kantrybės, mano rinktini, reikėjo, girdint šiuos baisius žodžius? Kaip virė mano širdis, kai sutikau mylimą Motiną? Mano rinktini! Vis tai kantrybės, neišsemiamos kantrybės pamokos!

2. Svarstyk prikalimą. Kaukolės kalno viršūnę pasiekiau. Valanda atėjo, kurioje Dievo Avinėlis turi būti paaukotas už žmonių nuodėmes. Budeliai, tarsi, išalkę liūtai, griebė savo auką ir parbloškė ant kryžiaus. Prikalė vieną ranką ir griebėsi virvių pritraukti antrą, taip pat ir kojas. Ankšta pasidarė širdžiai. Ji taip smarkiai plakė, kad net kilnojos budelio keliu prispausta krūtinė. Vinys, pervėrusios rankas ir kojas, sutriuškinusios raumenis ir kaulus, prisegė mane prie baisaus gėdos medžio. Iškasė duobę ir, atitiesę kryžių, metė į dugną. Dabar atsivėrė nepernešamų sopulių jūra. Kūnas svyra žemyn, rankos, kojos pervertos, galva erškėčiais badoma. Gali, mano rinktini, įsivaizduoti niekinimą, plakimą, neteisingus teismus, kryžiaus nešimą. Tačiau kryžiaus prikalimo sopuliams apsakyti žmonių kalboje dar nėra žodžių. Bet aš nesibariau, nerūgojau. Kantriai ištiesiau rankas ir kojas, nes tokia mano Tėvo valia, kad likčiau kantrybės mokytojas.

3. Svarstyk tris valandas kančių. Nepatogumą kentėti yra skaudu. Tačiau kentėti prikaltam ant kryžiaus ir tai ištisas tris valandas, mano rinktini, reikėjo begalinės kantrybės. Aš Dievas, kuris pasaulį sukūriau, kuris žaibus valdau, galėjau vienu akimirksniu nužengti nuo kryžiaus, ir visus mane prikalusius pakabinti ant gėdos medžio. Tačiau aš tris valandas nardžiau skausmų jūroje, kad kentėjimais nuplaučiau nuodėmes, atidaryčiau dangų, permaldaučiau Tėvą, grąžinčiau laimę sieloms. Aš, tarp dangaus

ir žemės pakabintas, tris valandas kentėjau, nes mačiau, kad mano kentėjimai bus išganymo, permaldavimo, kantrybės mokykla. Taip, mano rinktini! Mokinkis kantriai kentėti su manimi, nes aš ramus ir kantrios širdies ir rasi dalį manyje!

Baigdamas mąstymą, širdy susikaupęs, pasveikink kantrybės Mokytoją, Jėzų, iš gilumos krūtinės kalbėdamas: *Jėzau, Dieve kantrusis, pasigailėk mūsų!*

Pasiryžimas: Gyvenimo kryželius lengvinsiu Jėzaus kantrybe!

4. Mąstymas

MEILĖS MOKYKLA

1. Įsivaizduok Jėzų tariantį apaštalams: *Tai mano įsakymas, kad mylėtumėte kits kitą, kaip aš jus mylėjau. Niekas neturi didesnės meilės, kaip tą, kad kas guldo savo gyvybę už savo prietelius.* (Jon. 15, 12 - 13).

2. Meilės mokytojau, kenčiantis Jėzau! Duok gaivinančios malonės, kad mąstymo mintys atidengtų man dieviškos meilės šaltinį!

Naują įsakymą duodu, kalba savo rinktiniams Jėzus. Jei kas nori būti mano mokinys, turi mylėti. O norintis mylėti, lai eina į meilės mokyklą, į mano kančios teatrą. Ten aš atidengsiu mano meilės gilumą nuo maldos Alyvų Daržely, ligi mirties ant kryžiaus. Meldžiausi, kentėjau ir miriau vien tik mylėdamas. Šiame mąstyme giliau pasvarstyk:

I. Meilę Alyvų Daržely.
II. Meilę teismuose.
III. Meilę ant Kalvarijos.

I. MEILĖ ALYVŲ DARŽELY. Mano rinktini, — kalba mylinčiai sielai Jėzus. — Visas mano gyvenimas, tarsi, vienas meilės įrodymas. Aš laikinai Dievo garbės atsižadėjau, žmogaus kūną prisiėmiau, vargau, mokinau, kentėjau, miriau vien tik mylėdamas. Todėl aš neklaidingas meilės mokytojas. Jei nori, mane mylinti siela, išmokti meilės, eik su manim į Alyvų Daržėlį ir

prisižiūrėdama man besimeldžiančiam, širdies gilumoje:

1. Svarstyk mane imantį kentėjimų taurę. Mano rinktini! Aš pats save sunaikinau, prisiimdamas tarno išvaizdą. Tačiau dar labiau sunaikinau prisiimdamas kentėjimų taurę. Alyvų Daržely po paskutinės vakarienės aš meldžiausi. Prieš mano akis atsidarė nedorybių jūra. Nuo Adomo pirmosios ligi teismo paskutiniosios nuodėmės per mano vaizduotę bėgo žmonių nedorybės. O kaip jos baisios mano dieviškai prigimčiai! Mano rinktini, tu vargiai gali tai įsivaizduoti. Aš mačiau visų ir visų nuodėmes. Tat iš meilės pasiryžau greičiau gerti kentėjimų taurę, kad sunaikinčiau nuodėmės galybę, kad sudrausčiau piktojo šėlimą, kad išgelbėčiau žmones iš pragaro vergijos. Angelas man įdavė kentėjimų taurę ir ją gėriau iš begalinės meilės. Mano rinktini! Jei nori mane mylėti, iš meilės pasiaukok dėl manęs, nes aš, tave mylėdamas, atsidaviau kentėjimams.

2. Svarstyk mane kalbantį Judui. O Judai, Judai, kur tu nužengei? Aš tave išrinkau, apaštalų meile mylėjau, o tu mane parduodi! Tu išduodi mane, savo Mokytoją, Atpirkėją, Dievą! Einam iš Alyvų Darželio drauge pasitikti Judą ir jo būrį. Judas tiesia rankas, kiša lūpas prie mano veido, taria veidmainiškai: *Sveikas Mokytojau!* Aš žinau Judo pabučiavimo planus. Žinau, kai jis yra kalbėjęs: *Kurį aš pabučiuosiu, tai jis. Laikykite jį gerai!* Tačiau meilė neleidžia jo atstumti, nors tai pasibiaurėtinas veid-

mainis. Gal tu, mano mylimasis, būtum nusisukęs ir bėgęs nuo išdaviko, tačiau aš priglaudžiau jį ir net prietelium pavadinau. Šią valandą aš dar kartą parodžiau, kaip reikia mylėti tuos, kurie persekioja ir daro pikta.

3. Svarstyk mane pasigailintį nusidėjėlių. O tie, kurie su Judu atėjo, kas jie yra? Jie yra Jeruzalės nusidėjėliai, nusidėjėlių tarnai. Jie, pardavę sąžines, ateina mane suimti. Judas bučiuoja, tačiau aš klausiu: *Ko ieškote?* Nusidėjėliai! Įsitikrinkite, kad aš tas pats, kurį jums Judas, mano rinktinis apaštalas, yra pardavęs! *Ko ieškote? — Jėzaus Nazareno,* — pasigirdo iš jų burnų. Taip. Jūs ieškote Jėzaus, galingo mokslu ir darbais. Štai tas Jėzus, prieš kurį jūs turite nusilenkti pirma, negu surišite. Aš ištariau: *Aš esmi,* ir jie sugriuvo kniūpšti prieš mano veidą. Aš parodžiau dievišką galią ir būčiau galėjęs visus dulkėmis paversti. Tačiau nusidėjėlių atėjau ieškoti ir mano meilė neleido nedorėlius sunaikinti. Aš dovanojau nusidėjėliams, nes juos mylėdamas pasiryžau mirti.

II. MEILĖ TEISMUOSE. Mano rinktini! Išdavimas įvyko. Prasidėjo tardymai, teismai. Ar žinai kokių neteisybių man teko patirti? Tačiau aš kantriai kentėjau, nes daug mylėjau. Eik su manim vėl į teismus ir mokindamasis:

1. Svarstyk mane teisiantį aukščiausioje taryboje. Aš stoviu aukščiausios tarybos akivaizdoje. Čia susirinkę vyriausi kunigai, Dievo Apreiškimo saugotojai, rinktiniai tautos vadai. Jie mane kaltina. Negalėdami kaltės įrodyti, mėgi-

na papirkti liudininkus. Tačiau liudininkai vienas antram prieštarauja. Aš klausau ir stebiuosi. Man besistebint vyriausias kunigas, stojęs priešaky, mane prisiekdina Aukščiausiojo vardu, kad prisipažinčiau, ar aš Dievo Sūnus. Kai prisipažinau, teisėjas, suplėšęs rūbus, pasmerkė mane mirti. Kaip skaudu buvo matyti vyriausią kunigą Aukščiausio vardu reikalaujantį prisipažinti? Tačiau meilė viską perneša. Ji kantri, ji nukenčia didžiausias neteisybes. Aš prisipažinau, nes mylėjau.

2. Svarstyk mane vedantį pas Erodą. Erodas, tas išdidus lapė, jau daugelį kartų tykojo manęs. Jis daug buvo girdėjęs apie mano stebuklus ir norėjo mane pamatyti. Jis būtų mane tikrai išteisinęs, jei, pataikaudamas jam, būčiau padaręs stebuklą. Tačiau pasibaigė malonės laikas. Erodas neprisivertė pasimokinti. Dabar jau teisybės valanda ir aš turiu kentėti. Erodas klausinėja, tačiau mano širdis tyli. Jis paniekino mane apvilkdamas baltu rūbu. Aš kantriai kentėjau, nes mylėjau neprietelius.

3. Svarstyk mane Piloto teisme. Pilotas atvirai pripažįsta, jog aš nekaltas, tačiau, pataikaudamas mano kraujo ištroškusiems, įsako žiauriai nuplakti. Kareiviai nuplakė, erškėčiais apvainikavo, raudonu skarmalu apvilko, nendrę įdavė. Pilotas išvedė prieš žmones ir, rodydamas mane minioms, tarė: *Štai žmogus!* Štai jūsų karalius, sumuštas, vertas pasigailėjimo! Tačiau minios trokšta mano gyvybės, ne pasigailėjimo. Jos šaukia: *Jis daro iš savęs Dievo Sūnų!* Pi-

lotas išsigando. Jam baisus pasirodė Dievo Sūnaus vardas. Dar atydžiau paklausinėjęs nusprendė man mirtį. O kaip skaudu buvo girdėti neteisingas pasmerkimas! Tačiau aš tylėjau, nes ėjau mirti mylėdamas. Aš mylėjau savuosius, mylėjau stabmeldžius, mylėjau visus: kaip romėnus, graikus, taip ir barbarus. Aš mylėdamas tylėjau, kad būčiau neklaidingas meilės mokytojas.

II. MEILĖ ANT KALVARIJOS. Mano meilės tikrąjį šaltinį rasi ant Kalvarijos. Kopk kartu su manim, nešančiu kryžių, ir mokinkis dovanoti savo priešams. Stojęs prie kryžiaus:

1. Svarstyk mane besimeldžiantį už budelius. Mane prikalė, tarp dangaus ir žemės pakėlė, tačiau budeliai nesiliauja šėlę. Jie kraipo galvas ir žodžiais tyčiojasi iš manęs. Jie baisius piktažodžiavimus daro, kartu įžeisdami mano gerąjį dangaus Tėvą. Mano rinktini! Prisižiūrėk mano meilės gilumui. Budeliai prikalė mane ir tyčiojasi. Tačiau aš, pakėlęs balsą, sušukau: *Tėve, atleisk jiems, nes nežino ką darą!* (Luk. 23, 34). Jei tau skaudūs žmonių įžeidimai ir barniais nori atsilyginti, prisimink mane budeliams dovanojantį, ir atsileis karščio pagauta tavo širdis. Aš meldžiau prikaltas, tavęs prie kryžiaus niekas nekala. Aš meldžiau už baisius prasižengimus, tu nerimauji dėl menkniekių. Aš dovanoti meldžiau dangaus Tėvą, o tu ir dėl manęs nenori dovanoti.

2. Svarstyk mane dovanojantį piktadariui. Mano rinktini! Ant Kalvarijos kenčiu ne vienas.

Po kairės ir dešinės ant kryžių kenčia piktadariai. Jie nedorais darbais užsidirbo šią bausmę. Tačiau vienas, kad ir mirdamas, piktažodžiauja. Jis nesigaili savo kalčių, nes nepažįsta mano meilės. Tačiau antras, išgirdęs mano maldos balsą, susijaudino. Jis pradėjo gailėtis ir melsti mano užtarimo. Jis prašo atminti, kai aš nueisiu į rojų. Tačiau meile plūstanti mano širdis pasiryžo ne tik užtarti, bet jį pasiimti. Už trumpą atgailojimą, už menką prašymą aš jam dangų pažadėjau: *Iš tikrųjų, sakau tau, šiandien tu būsi su manim rojuje* (Luk. 23, 43). Tiesa, nors daugelį kartų jis nuodėmėmis buvo įžeidęs mane Dievą. Tačiau mano meilė atėjo ieškoti nusidėjėlių. Todėl gailestingai priglaudžiau nelaimingąjį ant kryžiaus.

3. Svarstyk mane mirštantį. Aš, tris valandas skaudžiai kentėjęs, mirštu. Tačiau už ką? Už ką tos kančios? Už ką paniekos medis? Už ką tie pašiepimai? Už ką tekantis kraujas? Už ką malda ir dovanojimas?.. Visa yra už nusidėjėlius. Aš miriau už nusidėjėlius, kad jie pažintų mane ir mano Tėvą, kuris yra mane siuntęs. Meilė apvilkdino mane žmogaus prigimtimi. Meilė ištiesė ant gėdos medžio. Meilė pervėrė rankas ir kojas, suskaitė visus kaulus. Meilė užspaudė akis ir lūpas privertė tarti: *Išsipildė!* Taip. Aš iš meilės pasiaukojau už nusidėjėlius, kad juos atpirkčiau. Aš mylėdamas miriau, kad mylėti išmokinčiau paskui mane einančiuosius. Mokinkis mylėti, nes aš ramus ir nuolankios širdies. Aš daviau mano gyvybę už mano neprietelius!

Baigdamas mąstymą, susikaupęs mintimis, širdį pakelk prie Jėzaus ir, karštos maldos žodžiais, pasveikink meilės Mokytoją kalbėdamas: *Kristaus siela pašvęsk mane . . .*

Pasiryžimas: Jėzų mylėti, dėl jo kentėti mokinsiuosi apmąstinėdamas Kristaus kančią!

---

5 Mąstymas

IŠGANYMO MOKYKLA

1. Įsivaizduok Jėzų nurodantį kryžiaus aukos vaisius: *Ir kaip Mozė pakėlė aukštyn žaltį tyruose, taip turi būti aukštyn pakeltas žmogaus Sūnus, kad kiekvienas, kuris į jį tiki, nepražūtų, bet turėtų amžinąjį gyvenimą* (Jon. 3, 14 - 15).

2. O ant kryžiaus pasiaukojęs Jėzau! Padaryk, kad dažnas tavo kančių apmąstinėjimas man būtų tikroji išganymo mokykla.

Tu, o Jėzau, kalbėjai savo mylimiesiems: *Aš gi kuomet būsiu pakeltas aukštyn nuo žemės, visa patrauksiu prie savęs* (Jon. 12, 32). *Aš kelias, tiesa, ir gyvenimas. Nė vienas neateina pas Tėvą, kaip tik per mane* (Jon. 14, 6). Ką Jėzus kalbėjo, šventa tiesa. Jėzus per šventą kryžių tūkstančių tūkstančius patraukė ir kentėjimų keliu, evangelijos tiesomis nuvedė į amžiną dangaus laimę. Per kryžių prie Jėzaus, per Jėzų prie dangaus Tėvo, per Dangaus Tėvą į amži-

ną gyvenimą. Jėzaus kančia, tai išganymo mokykla, nes ji yra:

I. Tikėjimo žadintojas.
II. Apsigynimo ginklas.
III. Išganymo viltis.

I. TIKĖJIMO ŽADINTOJAS. Išganytojas sako: *Aš gi kuomet būsiu pakeltas aukštyn nuo žemės, visa patrauksiu prie savęs* (Jon. 12, 32). Kuo Jėzus patrauks? Kuo pririš pasaulio tuštybėse besiblaškančiuosius? Jėzus patrauks per kryžių, pririš per tikėjimą. Jėzaus kančia, tai neklaidinga tikėjimo tiesų mokykla. Apmąstinėjantis Jėzaus kančią prisimins:

1. Įvykusias pranašystes. Ką dangaus Tėvas rojuje žadėjo, Šventoji Dvasia per pranašus kalbėjo, Jėzuje įvyko. Lig Jono Krikštytojo ir Jėzaus krikšto buvo pranašystės. Lig Jėzaus pasirodymo ir kančios buvo Mesijo laukimas. Tačiau nuo Jėzaus maldos Alyvų Daržely, lig mirties ant kryžiaus, pranašystės išsipildė: Mesijas padarė už žmonių nuodėmes Dievui patinkančią auką. Pranašai pranašavo, kad Mesijas ateis. Jėzus atėjo. Pranašai pranašavo, kad Mesijas gims iš Mergaitės. Jėzus gimė iš skaisčiausiosios Mergelės Marijos. Pranašai pranašavo, kad Mesijas bus suimtas, plaktas, muštas. Jėzus buvo suimtas, žiauriausiai plaktas, prikaltas prie kryžiaus. Pranašai pranašavo, kad Mesijo kojos ir rankos bus pervertos. Jėzui pervėrė rankas, kojas ir šoną ir suskaitė visus jo kaulus. Pranašai pranašavo, kad Mesijo rūbus dalinsis burtais. Jėzų prikryžiavę budeliai pasidalino jo

rūbus ir dėl megstinės metė burtą. Žodžiu, ką pranašai yra kalbėję, Jėzaus asmenyje įvyko. Jis yra Dievo žadėtasis, pranašų nusakytasis, žmonijos lauktasis Mesijas Viešpats. Jėzus įvykino visa, kad nebūtų tikėjimo abejonių.

2. *Jėzaus dievystę*. Tas kuris už mus kentėjo, Dievas yra. Jėzus atėjo gelbėti vargstančių, klaidžiojančių stabmeldijos tamsybėse. Per šventą kančią ir kryžių Jėzus atpirko pasaulį. Savo rinktinius jis veda į kančios teatrą ir, rodydamas ne žmoniško pasiaukojimo scenas, tarsi, taria: — Mano mylimasis! Jei tave abejonės ima apie mano dievystę, štai pažvelk į Alyvų Daržą, kuriame prieš mane Judo atvestieji puola ant veido, pažvelk į mane plakamą, erškėčiais vainikuojamą, gilinkis į kenčiantį ant kryžiaus, besimeldžiantį už budelius, prisimink drebančią žemę, temstančią saulę, kareivius bei šimtininką išpažįstančius mano dievystę, ir atgims tavo tikėjimas.

3. *Jėzaus pasiaukojimą*. Aukos ir atnašos nepatiko Dievui. Jėzus pats pasiaukojo ant kryžiaus už žmonių išganymą. Per šventą kančią Jėzus parodė, kiek reikėjo pasiaukoti. Tat, Jėzaus kančios apmąstinėtojas, svarstydamas begalinį Jėzaus pasiaukojimą, kantrybę, meilę, pasiliks nepalaužiamas tikėjime. Jėzaus kančia, tai geriausias tikėjimo žadintojas. Kenčiantis Jėzus, primindamas Dievo apvaizdos planus, ragina neabejojant tikėti. Įvykusios pranašystės, Jėzaus dievystė, begalinis pasiaukojimas, tai iškalbingi tikėjimo mokytojai. Kas kenčiantį Jėzų apmąs-

tinės, tas išmoks jį mylėti. Kas mylės, tas dėl Jėzaus ir pasiaukos. Visa galima tam, kuris myli Jėzų.

II. APSIGYNIMO GINKLAS. Ašarų pakalnės gyvenimas kam prilygintinas? Jis panašus žydams, klaidžiojantiems tyruose. Vargas, karštis, stoka maisto, vandens, kankino rinktinę Viešpaties tautą. Nuodingi žalčiai negailestingai retino žydų eiles. Rodėsi, kad nė vienas nepasieks Dievo žadėtosios žemės. Tačiau Dievas prieš nuodingus žalčius Mozei įsakė pakelti varinį žaltį. Įgeltas izraelitas, pažvelgęs į pakeltą žaltį, atsigindavo nuo mirties. Kuo izraelitams varinis žaltys, tuo kryžius Jėzų mylintiems. Apmąstinėjantis Jėzaus kančią, kryžiuje:

1. Ras kryželių lengvintoją. Varge tu mano, kurio nespaudžia gyvenimo kryželiai? Nuo lopšio ligi karsto žmogus kenčia nepatogumus. Jis skundžia dejuodamas savo ašarų pakalnės gyvenimą. Vargai, nelaimės, ligos, kentėjimai sunkina jo gyvenimo dienas. Galų gale negailestingoji mirtis nebvilties žirklėmis kirpdama gyvybės siūlą stumia į užmiršimo buveinę. Tačiau ar tik verkti jau turim? Ar tik skųsti skirta beviltį likimą? Šimtą kartų ne! — Mano mylimasai, nuo kryžiaus šaukia Jėzus: *Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada pats savęs, tegul kasdien neša savo kryžių ir teseka mane* (Luk. 9, 23). Kodėl tegul seka? Seka todėl, nes aš pirmas atsižadėjau, pasiaukojau, nešiau sunkų kryžių, kad kryžiumi pašvęsčiau žmonių kryželius. Tat, manasai! Širdį pilną kartybių pakelk

prie mano kryžiaus. Apmąstinėk mano kančias ir rasi palengvinimo.

2. *Ras pagundų malšintoją.* Kurio nekankina pagundos? Kuris nekenčia kūno, pasaulio, piktojo persekiojimų? Tuščia garbė, gyvenimo puikybė, akių pageidimai, širdies troškimai, kūno malonumai, abejonės, nebviltis, rūstybė, pavydas, tingėjimas, tarsi voratinkliai, pagundomis apipina sielą. Pasaulis ir jo kunigaikštis nuolat spendžia kilpas Jėzaus rinktiniams. Tačiau, mano rinktini, nuo kryžiaus kalba Jėzus, argi jau turi nusiminti? Argi išsigelbėjimo nėra? Tūkstantį kartų ne! Tik pažvelk į kryžių, prisimink mane išvilktą, paniekintą, prikaltą, kenčiantį ir švento pasiryžimo ugnimi sunaikinsi pikčiausias pagundas.

3. *Ras nuodėmių dovanotoją.* Kas pasauly be nuodėmės? Kai žydai nusidėjėlę moteriškę atvedė prie Jėzaus, norėdami akmenimis užmušti, Jėzus pažvelgęs į juos tarė: *Kas iš jūsų be nuodėmės, tegul pirmas meta į ją akmenį... Tai išgirdę, jie vienas po kito ėjo šalin, pradedant nuo vyresniųjų* (Jon. 7, 8 - 9). Nusidėjėlės kaltintojai prisipažino patys esą nusidėjėliais. Šv. Jonas sako: *Jei sakytumėm, kad neturime nuodėmės, mes patys save suvedžiojame, ir nėra mumyse tiesos* (1 Jon. 1, 8). Taip, kiekvienas su kantriuoju Jobu turime prisipažinti: *Kas gali apvalyti pradėtąjį iš suteptos sėklos? argi ne tu, kuris esi vienas?* (Job. 14, 4). Taip, tik Jėzus vienas yra nuodėmes naikinantis Avinėlis. Jėzaus kančia, tai nuodėmių dovanotoja.—Pažvelk,

nuo kryžiaus šaukia Jėzus, mano mylimasai, į Kalvarijos kalną, girdėk mane besimeldžiantį už nedorėlius, guodžiantį draug kenčiantį piktadarį. Nusidėjėlių atėjau ieškoti ir per šventą kančią naikinu jų nuodėmes. Apmąstinėjantis mano kančią pasiragins atgailoti.

III. IŠGANYMO VILTIS. Žmogaus gyvenimas, tarsi, audrų blaškoma jūra. Čia jis ramus, čia jau blaškomas gyvenimo audrų, it apaštalų laivelis ežere. Tačiau Jėzus ramino apaštalus: *Pasitikėkite, tai aš, nebijokite* (Mr. 6, 50). Jėzui mirus, nusiminimas ir nebviltis išblaškė apaštalus. Tačiau atsikėlęs Jėzus, rodydamas apaštalams išganingąsias žaizdas, taria: *Ramybė teesie su jumis* (Jon. 20, 21). Apaštalams užteko. Net abejojantis Tomas, išvydęs Jėzaus rankų, kojų ir šono žaizdas, sušuko: *Mano Viešpats ir mano Dievas!* (Jon. 20, 28). Žodžiu, Jėzaus kentėjimų žymės grąžino apaštalams išganymo viltį. Taip, Jėzaus kančios, atsikėlimas, tai išganingosios vilties mokykla. Apmąstinėjantis kenčiantį Jėzų įsigis nesunaikinamą išganymo viltį, nes:

1. Jėzus paaukojo amžinąją auką. Kaip senas pasauly nusidėjęs žmogus, taip senos yra už nuodėmes aukos. Tačiau ką paaukos nusidėjėlis šventumo Kūrėjui — Dievui? Kokiomis aukomis atsiteis už įžeidimus? Šv. Paulius, rašydamas apie amžinąją Išganytojo auką, sako: *Nes negalima atimti ožių ir veršių krauju nuodėmės... Todėl įeidamas į pasaulį, jis (Išganytojas) sako: Aukos ir atnašos tu nenorėjai, bet priren-*

gei man kūną. Deginamosios aukos už nuodėmę tau nepatiko. Tuomet aš tariau: Štai, ateinu... daryti tavo, o Dieve, valios (Žyd. 10, 4 - 7). Taip, Jėzus atėjo paaukoti Dievui patinkančios už nuodėmę aukos. Jis, kaip vyriausias būsiančių gėrybių kunigas, paaukojo amžinai tveriančią auką. *Todėl, šventieji broliai, dangiškojo pašaukimo dalininkai, įsižiūrėkite į pasiuntinį ir vyriausiąjį mūsų išpažinimo kunigą, į Jėzų, kuris yra ištikimas jį pasiuntusiam,* rašo šv. Paulius. *Kristus..., atėjęs, kaip vyriausias būsimų gėrybių kunigas, per didesnę ir tobulesnę padangtę, ne rankomis padirbtą, tai yra, ne šito sutvėrimo, ir ne ožių ar veršių krauju, bet savo krauju įėjo vieną kartą už visus į šventyklą, radęs amžiną atpirkimą. Nes jei ožių ir jaučių kraujas ir karvės pelenai, šlakstant, pašventina suteptuosius, apvalydamas kūną, kaip gi daug labiau kraujas Kristaus, kuris aukojo pats save nesuteptą Dievui, apvalys mūsų sąžinę nuo mirusių darbų, kad mes tarnautumėm gyvajam Dievui* (Žyd. 3, 1 - 2; 11 - 14). Taip, Jėzus vieną kartą ant kryžiaus paaukojo amžinąją auką ir ji pasilieka tikroji išganymo viltis.

2. *Jėzus nuodėmes dovanojo.* Nusidėjęs karalius pranašas verkdamas šaukia: *Pasigailėk manęs, Dieve, dėl savo didžio gailestingumo ir dėl savo pasigailėjimų daugybės išdildyk mano piktadarystę. Visai numazgok nuo manęs mano prasikaltimus ir apvalyk mane nuo mano nuodėmės, nes aš pažįstu mano piktadarystę, ir mano nuodėmė nuolat yra mano akivaizdoje* (Ps. 50, 3 - 5).

Mano mylimasis, kalba nuo kryžiaus Jėzus, Dovydas padėjo viltį Dievo gailestingume ir liko išgelbėtas. O tu, nusidėjęs, kur ieškosi pagalbos? Štai, kopk į Kaukolės kalną, artinkis prie mano kryžiaus ir klausykis mano maldos žodžių: *Tėve! Atleisk jiems, nes nežino ką daro* (Luk. 23, 34). Aš kentėdamas nuodėmes dovanojau, kad, apmąstinėjantiems mane kenčiantį, suteikčiau išganymo viltį.

3. Jėzus kėlėsi pergalėtojas. Kokių baisenybių pasaulis nebuvo sugalvojęs kenčiančiam Jėzui? Jas matydami net artimiausi Jėzaus mokiniai nusiminę išbėgiojo. Tačiau Jėzus atsikėlimu išblaškė abejonių tamsybes, grąžino širdims ramybę, nenugalimo uolumo ugnimi uždegė apaštalų dvasią. Kristus kėlės, mirtis nugalėta, kančia vainikuota, tikėjimas atgaivintas, bažnyčia įkurta, atsikėlimo viltis suteikta. *Bet iš tikrųjų Kristus yra prisikėlęs iš numirusių, kaip užmigusiųjų pirmonė... Mirtis praryta apgalėjimo* (1 Kor. 15, 20. 54). Taip, Jėzaus kryžius švelnina kentėjimų kryželius, atsikėlimas neša būsiančio prisikėlimo viltį. Jėzų mylinčiam kenčiantis Jėzus yra tikroji išganymo mokykla.

O kenčiantis Jėzau, išganymo ir būsiančios laimės šaltini! Suteik man malonės, kad, tavo kančias apmąstinėdamas, užsiliepsnočiau Tavo meilės ugnimi. *Garbinu ir šlovinu Tave, Viešpatie, Jėzau Kristau, kad per šventą savo kryžių atpirkai pasaulį.*

Pasiryžimas: Išganymo pavojuose šauksiuos kenčiančio Jėzaus pagalbos!

I. JĖZAUS KANČIA ALYVŲ DARŽELY

1 Mąstymas

KELIONĖ Į ALYVŲ DARŽELĮ

1. Įsivaizduok Jėzų, dangaus Tėvui tariantį: *Tėve, valanda atėjo, pagarbink savo Sūnų, kad Sūnus pagarbintų tave, kaip tu esi jam davęs valdžios ant visų žmonių, kad jis visiems, kuriuos tu jam davei, suteiktų amžinąjį gyvenimą* (Jon. 17, 1 - 2).

2. O besimeldžiantis Jėzau! Savo gaivinančia malone apšviesk mano protą, kad, mąstydamas kelionę į Alyvų Darželį, pažinčiau tavo meilės gilumą.

Šv. Jonas sako: *Judas, priėmęs kąsnelį, tuojau išėjo. Buvo jau naktis* (Jon. 13, 30).Valanda atėjo. Darbas baigtas, vakarienė atlaikyta. Reikia eiti į Alyvų Darželį. Jėzus, tardamas apaštalams: *Kelkitės eikime iš čia* (Jon. 14, 31), apleidžia vakarienės salę. Mintimis sekdamas Jėzų į Alyvų Darželį svarstyk tris dalykus:

I. Jėzus apleidžia vakarienės salę.
II. Jėzus apaštalams kalba apie kančią.
III. Jėzus eina drąsiai, pasiryžęs kentėti.

I. JĖZUS APLEIDŽIA VAKARIENĖS SALĘ. Vakarienė baigta. Darbas atliktas. Lieka uždėti antspaudas. Jėzus dės savo kraujo antspau-

dą ant išganymo darbo. Judas išėjęs. Jis gatvėse renka būrius. Pranašystėms valanda atėjo. Kristus kreipėsi į vienuoliką tardamas: *Kelkitės, eikim iš čia* (Jon. 14, 31). Jie atsikėlę išėjo. Kodėl Jėzus apleidžia salę?

Jėzus žino, kas už valandėlės turi įvykti. Judas jau paėmė Jo kraujo pinigus. Sinagogos atstovai jį įkainavo. Jėzus atėjo pildyti dangaus Tėvo valią, tat nori, kad viskas įvyktų, kaip Tėvas yra surėdęs. Jis nenori, kad priešai, atėję į salę, jį areštuotų. Jėzus kentėjimams atsiduoda laisvai. Jis nenori, kad kas įvyktų, kas nebuvo pranašų numatyta. Todėl Jėzus eina į Alyvų Daržą, kur turi prasidėti kančios tragedija. Vaizduotės akimis matyk su būreliu apaštalų Jėzų žengiantį Alyvų kalno link. Jėzus, tarsi, naujos kariuomenės vadas, eina kiek priešaky. Jis eina mirti. Tačiau nėra ašarų, nėra skundo, nėra nusiminimo. Jėzaus akys pakeltos į dangų, širdis veržiasi prie dangaus Tėvo, valia trokšta kentėti. Jėzus pilnas rimties žengia, širdies gilumoje kalbėdamas: *Aš pagarbinau tave žemėje, pabaigdamas darbą, kurį tu man davei daryti. Dabar tu, Tėve, pagarbink pas save ta garbe, kurią aš turėjau pas tave, pirm nekaip atsirado pasaulis* (Jon. 17, 4. 5).

II. JĖZUS APAŠTALAMS KALBĄ APIE KANČIĄ. Tiesa, jau nebepirmas kartas Jėzus apaštalams kalba apie kančią. Tačiau šiandien, šioje kelionėje, Jėzus ypatingai apaštalus ragina budėti. Jėzus nori apaštalus paruošti, kad suėmimas jiems nebūtų, tarsi, nelauktas

įvykis. Jėzus kreipiasi į apaštalus tardamas: *Vaikeliai, dar trumpą laiką aš esu su jumis* (Jon. 13,33). Teiraujasi Petras. Klausinėja kiti apaštalai, kur Jėzus eina, kodėl nori palikti, nes Jėzus pranašauja, kad jie visi išbėgiosią ir net vienas užsiginsiąs. Susirūpinęs Petras kreipiasi tardamas: *Viešpatie, kur eini?.. Kodėl aš dabar negaliu tavęs sekti? Aš guldysiu savo gyvybę už tave. Jėzus atsakė: Tu guldysi savo gyvybę už mane! Iš tikrųjų, iš tikrųjų sakau tau, gaidys nepragys, iki tris kartus manęs išsiginsi.* (Jon. 13, 36 - 38). Toliau Jėzus kreipiasi į kitus tardamas: *Visi jūs šią naktį manimi pasipiktinsite, nes parašyta: Aš užgausiu piemenį ir bandos avys bus išskirstytos* (Mat. 26, 31). Jėzus aiškiai nusako, jog šią naktį įvyksią dideli dalykai, jog apaštalai visi išbėgiosią. Mirties baimė apims visus, nes jų vadas bus išduotas į budelių rankas. Tiesa, jis pats eina kentėti, nes valanda jau atėjo, nes tokia dangaus Tėvo valia. Apaštalai nuliūdę. Jėzus, kuris pats, rodos, reikalingas paguodos, ramina nusiminusius apaštalus: *kuomet būsiu atsikėlęs iš numirusių, aš nueisiu pirm jūsų į Galilėją* (Mat. 26, 32). Tačiau apaštalai dar vis netiki, nes jie negali įsivaizduoti, kaip tai visa galės įvykti. Petras karščiuodamasis sako: *Jei visi tavimi pasipiktintų, aš niekuomet nepasipiktinsiu... Nors man reiktų ir mirti draug su tavim, aš tavęs neišsiginsiu.* Evangelija priduria: *Taip pat ir visi mokiniai kalbėjo* (Mat. 26, 33. 35). Tačiau Jėzus pranašystės neatšaukia. Jau Gethsemani daržas.

Kalbos nutrūksta. Čia, kas buvo kalbėta, dėl ko buvo sielotasi, kas buvo sunkiai patikima, netrukus virs tikrenybe. Apaštalai pamatys Mokytoją laisvai atsiduodantį į budelių rankas. O valandos rimtume!

III. JĖZUS EINA DRĄSIAI, PASIRYŽĘS KENTĖTI. Šv. Jonas Chrizostomas, nustebęs šaukia: *Ką aš girdžiu? Ar tai bus tavo garbei, o Jėzau, ką tu sakai eidamas į Gethsemani daržą? Kas tavęs laukia tame darže, paskiau Jeruzalėje ir galų gale ant Kalvarijos? Argi nuplakimas, erškėčių vainikas, mirties ištarmė, kryžius, merdėjimas, mirtis, pažeminimai, kentėjimai bus tavo garbei? — Taip,* — atsako Jėzus. — *Tai bus garbė mano akims ir širdžiai. Ir iš tiesų, iš begalinės žmonių meilės aš skaitau garbe kentėti ir mirti, kad galėčiau žūstančius išganyti. Netrukus aš priimsiu pasmerkimo ištarmę, ją savo rankomis pririšiu prie kryžiaus. Aš juos panardinsiu mano kraujuje.* Taip tada Dievo teisybei bus atpildyta. Nuo tada bus padaryta sutartis tarp mano dangiškojo Tėvo ir manęs. Žmogus pilna širdimi galės šaukti su karalium Pranašu: *Tavyje, Viešpatie, aš turėjau vilties, tenebūsiu sugėdintas per amžius: išliuosuok mane savo teisybėje* (Ps. 30, 27). Taip, Jėzus gerai žino, kas jo laukia Alyvų Darželyje, Jeruzalėje, ir ant Kalvarijos kalno, tačiau Jėzus eina drąsiai į Gethsemani pasiryžęs kentėti. Kančių pramatymas purto Jėzaus žmogišką prigimtį. Tačiau Jėzus eina į Gethsemani, nes suėmimo valanda artėja. Net daugiau. Jėzus eina ramus, su-

sitelkęs, melsdamasis, kaip aukščiausias kunigas, už apaštalus ir tikinčiuosius. Jėzaus, einančio į Gethsemani nuotaika yra, tarsi, durys į Jėzaus kančių šventovę. Tiesa, tos durys slepia tamsius dalykus. Už jų kalėjimai, plakimai, pasmerkimas, kryžius, vinys, merdėjimas, mirtis. Bet Jėzus pilnas rimties žengia drąsiai, pasiryžęs kentėti, atiduoti gyvybę, įvykinti dangaus Tėvo sprendimus. Jėzus eina vykinti didžiausio troškimo. Jis trokšta būti pakrikštytas kraujo krikštu. *Aš turiu būti pakrikštytas krikštu ir kaip nerimstu, iki tai bus atlikta* (Luk. 12, 50). Jėzus, priimdamas žmogaus kūną, padarė pirmą žingsnį prie kraujo krikšto. Dabar jis žengia į Gethsemani daržą, kad padarytų paskutinį darbą. Jėzus nori būti pakeltas nuo žemės, kad kryžiumi patrauktų visus. *Aš gi, kuomet būsiu pakeltas aukštyn nuo žemės, visa patrauksiu prie savęs* (Jon. 12, 32). Jėzus eina susinaikinti, kad jo kraujas būtų krikščionių sėkla. Jėzus eina mirti, kad savo mirtimi išgelbėtų milijonus. *Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums, jei kviečių grūdas nekris į žemę ir nebus apmiręs, jis pasilieka vienas; jeigu jis bus apmiręs, jis neša daug vaisiaus* (Jon. 12, 24). Šioje valandoje Jėzus, tarsi, anas kviečio grūdas, krinta į Alyvų Daržėlį, kad būtų sunaikintas Kalvarijos kalne. Jėzus Dievas žino, kaip didelius išganymo vaisius neš jo mirtis. Todėl, be rūpesčio, baimės, drąsiai žengia Gethsemani link. Paprastai žmogus, jausdamas kančias — nerimsta: jo širdis reikalauja paguodos. Tačiau Jėzus, kiaurai ma-

tydamas kančių taurę, guodžia pradedančius nusiminti apaštalus. O kaip saldi paguoda kenčiantiems dėl Jėzaus vardo!

Baigdamas mąstymą sek Jėzų, keliaujantį į Alyvų Daržą. Prisižiūrėdamas jo nepaprastai ramybei, mokinkis kantrybės, pasiaukojimo. Savo bandymo valandomis prašyk kenčiančio Jėzaus malonės, kad viską ištvertum dėl Dievo ir sielų. Pasveikink nuolat už tave besiaukojantį Jėzų, kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane*...

Pasiryžimas: Petro klausimą: *Jėzau, kur eini*, šiandien dažnai prisiminsiu!

---

2. Mąstymas

JĖZAUS — VYRIAUSIOJO KUNIGO MALDA.

1. Įsivaizduok akis į dangų pakėlusį Jėzų ir klausyk iš Jo lūpų plaukiančių šventos maldos žodžių: *Šventasis Tėve, išlaikyk dėl savo vardo tuos, kuriuos man davei, kad jie būtų viena, kaip ir mes* (Jon. 17, 11).

2. O Dieve, gaivinančios malonės šaltini! Šią valandėlę apšviesk mano protą, kad mąstymo mintys paragintų trokšti vienybės su Jėzumi.

Jėzaus, Vyriausio Kunigo, kelyje į Alyvų Darželį malda yra, tarsi, intencija, už ką jis aukojasi. Jėzaus maldos minčių gilumo neišsems žmogaus protas. Bossuet, aiškindamas Jėzaus maldos žodžius, atsiprašo skaitytojus, kad jo žmogiška silpnybė nepajėgianti atidengti Jėzaus maldos paslapčių. Svarstydamas žmogaus protą viršijančius Jėzaus maldos pamokinimus, šiame mąstyme kreipk dėmesio į tris dalykus:

I. Jėzus meldžiasi pats už save.
II. Jėzus meldžiasi už apaštalus.
III. Jėzus meldžiasi už tikinčiuosius.

I. JĖZUS MELDŽIASI PATS UŽ SAVE. Jėzus, Vyriausias Naujojo Įstatymo kunigas, eina atlikti amžiną dangaus ir žemės suderinimo auką. Jėzus Dievas - Žmogus eina mirti. Žinodamas likimą, Jėzus meldžia dangaus Tėvą pa-

garbinti jį garbe, kurią jis yra turėjęs pirm pasaulio sutvėrimo. Jėzus kentės. Jis bus paniekintas, pažemintas, plaktas, išjuoktas, prikaltas prie kryžiaus. Neliks tų, kurie tikės, kad Jėzus, Dievas Atpirkėjas, Dievo Gyvojo Sūnus. Todėl, Jėzus kreipiasi į dangiškąjį Tėvą tardamas: *Tėve, valanda atėjo, pagarbink savo Sūnų, kad Sūnus pagarbintų tave* (Jon. 17, 1). Kokio pagarbinimo Jėzus prašo? Tiesa, pagarbintas bus Sūnus, miręs ant kryžiaus. Jis mirtimi žmogų sutaikins su Dievu, nuodėmę sunaikins, piktąjį nugalės, mirtį sušvelnins, garbę, amžiną gyvenimą suteiks. Garbingi darbai pagarbins Jėzų, tačiau šią garbę nedaugelis pastebės. Net priešingai, daug kas tyčiosis, juokaus. Jėzus prašo dangaus Tėvą pagarbinti jį tokia garbe, kad matantieji žinotų, jog Jis yra Dievas, Dievo Gyvojo Sūnus. Dauguma Tėvų mano, jog Jėzus, kreipdamasis į dangaus Tėvą, maldavo: *Tu, o Tėve, mane siuntei į pasaulį, kad kančia ir mirtimi jį atpirkčiau. Štai, dabar, prieš akis kančia, kryžiaus mirtis, dėl kurios daug kas piktinsis manimi. Todėl, prašau tavęs, Tėve, kad žmonės mane matytų, pažintų ne kaip silpną žmogų, pažemintą, be garbės, vertą kryžiaus bausmės, bet kaip Tavo Sūnų, tikrą Dievą, per kurį malonė ir išganymas. Todėl, Tėve, pagarbink mane, tai yra, mane prikryžiuotą ir mirštantį, stebuklais: žemės drebėjimu, saulės užtemimu, bažnyčios uždangos plyšimu, uolų skilimu, atsivėrusiais karstais, skubiu garbingu kūno atsikėlimu, dangun užžengimu, Šv. Dvasios*

atsiuntimu, giminių atsivertimu prie mano evangelijos, kad iš jų visi pažintų, jog aš esu Dievas, Mesijas, Išganytojas Jėzus Kristus, Tavo Sūnus. — Jėzus prašo dangaus Tėvą žmonėms parodyti Kristaus Dievystę, kad per ją apsireikštų Dievo garbė. Jėzus ir dangaus Tėvas yra viena. Jėzus paniekintas, paniekintas ir Tėvas, kuris Jį siuntė. Jėzus pagarbintas stebuklais, pagarbintas ir dangaus Tėvas. Nuodėmė įžeidė Dievą. Kančia Dievą paniekins. Tat, Jėzus prašo dangaus Tėvą stebuklais atidaryti žmonių akis, kad būtų Dievui atiduota prideranti garbė. Jėzus meldžia dangaus Tėvą ieškodamas ne savo, bet Dievo garbės.

II. JĖZUS MELDŽIASI UŽ APAŠTALUS. Jėzus netrukus apleis savo rinktinių būrelį. Tiesa, Jis jiems paskelbė, ką buvo įpareigotas paskelbti. Tačiau Jėzus žino apaštalų silpnybę. Jis žino, kad, kai tik pavojus pažvelgs į akis, apaštalai, it bailiai, išsigandę išbėgios. Todėl Jėzus kreipiasi į dangaus Tėvą melsdamas: *Šventasis Tėve, išlaikyk dėl savo vardo tuos, kuriuos man davei, kad jie būtų viena, kaip ir mes. Būdamas su jais aš laikiau juos dėl tavo vardo* (Jon. 17, 11 - 12). Jėzus meldžia dangaus Tėvą, kad apaštalus saugotų nuo bloga ir laikytų tiesoje. *Aš jiems daviau tavo žodį, bet pasaulis jų nekentė, nes jie ne iš pasaulio, kaip ir aš ne iš pasaulio. Aš neprašau atimti juos iš pasaulio, bet apsaugoti juos nuo pikta... Pašventink juos tiesoje. Tavo žodis tiesa. Kaip tu mane siuntei į pasaulį, taip aš juos siunčiu į pasaulį. Už juos*

aš pašvenčiau pats save, kad ir jie būtų pašventinti tiesoje (Jon. 17, 14-19). Jėzus meldžia, kad apaštalai pasiliktų visuomet vienybėje su Jėzumi. Jis nori, kad apaštalai laikytųsi žodžių, kuriuos daugelį kartų jiems yra kalbėjęs. Jėzus nori, kad apaštalai tęstų pradėtąjį išganymo darbą. Pagaliau Jėzus nori, kad apaštalai, užbaigę pasiuntinybę, būtų kartu su juo dangaus karalystėje. *Tėve, aš noriu, kad tenai, kur aš esu, būtų su manim ir tie, kuriuos tu man davei, kad jie matytų mano garbę, kurią tu man suteikei, nes tu mane mylėjai pirm pasaulio įkūrimo* (Jon. 17, 24). Prašydamas vienybės, tiesos, šventumo, Jėzus apaštalams meldžia dangiškos laimės. O žodžiais *Tėve, aš noriu* Jėzus trokšta, kad apaštalai būtų verti matyti Dievo garbę danguje. Jėzus nori, kad su apaštalais sėdėdamas ant garbės sostų, galėtų teisti žmonių gimines paskutinio teismo dienoje.

III. JĖZUS MELDŽIASI UŽ TIKINČIUOSIUS. Trečia Jėzaus maldos intencija, tai tikintieji, apskritam pasauly katalikų Bažnyčia. Jėzus už ką eina kentėti? Jis eina kentėti už visus be išimties. Apaštalai skelbs Evangeliją visoms tautoms. Lig tol Jėzus Dievas buvo žinomas tik Izraelio sūnums. Nuo kentėjimo dienos Dievas bus žinomas visoms giminėms. Tačiau Jėzus trokšta ne to, kad jo vardas būtų žinomas, bet kad žmonės pažintų amžinąjį gyvenimą. Pradėdamas maldą Jėzus prašo: *Tėve, valanda atėjo, pagarbink savo Sūnų... kad jis visiems, kuriuos jam davei, suteiktų amžinąjį gyvenimą. Tas yra*

amžinasis gyvenimas: kad jie pažintų tave, vienatinį tikrąjį Dievą, ir kurį tu siuntei, Jėzų Kristų (Jon. 17, 1 - 3). Jėzus meldžia žmonėms amžinojo gyvenimo, kuris pasiekiamas per šv. tikėjimą. Tikėjimas šventas bus tas, kurį skelbs apaštalai. Tat, Jėzus meldžia, kad tikintieji laikytųsi apaštalų skelbiamo mokslo, pasiliktų vienybėje su apaštalais, o per apaštalus vienybėje su Kristumi ir dangaus Tėvu. Toliau Jėzus kreipiasi į dangaus Tėvą melsdamas: *Prašau gi ne tik už juos,* t. y. apaštalus, *bet ir už tuos, kurie per jų žodį tikės į mane, kad visi būtų viena, kaip tu, Tėve, esi manyje ir aš tavyje, kad ir jie būtų mumyse viena, kad pasaulis įtikėtų, jog tu esi mane siuntęs* (Jon. 17, 20 - 21). Tikėjimas, tai vienybės ryšys. Vienybė palaikoma savitarpio meile. Dievas yra meilė. Niekas taip nemyli Sūnaus, kaip dangaus Tėvas. Niekas, antra vertus, taip nemyli Tėvo, kaip Sūnus Jėzus Kristus. Jėzus myli Tėvą, Tėvas myli Sūnų, todėl tarp jųdviejų amžina vienybė. Jėzus meldžia, kad apaštalai ir tikintieji pasiliktų vienybėje su Kristumi. Jėzus meldžia, kad per tikinčiuosius pasireikštų Jėzaus dievystė. Tikintieji pažins Jėzų, jie meilės, vienybės jėga Jėzų skelbs pasauliui. Tat Jėzus, baigdamas maldą, prašo: *Teisusis Tėve, pasaulis tavęs nepažino, aš gi tave pažinau; taip pat šitie pažino, kad tu esi mane siuntęs. Aš padariau jiems tavo vardą žinomą ir duosiu jį pažinti, kad meilė, kuria tu mane mylėjai, būtų juose ir aš juose* (Jon. 17, 25. 26).

Baigdamas mąstymą, karštos maldos žodžiais dėkok Jėzui už begalinį žmonėmis rūpestį. Jis, eidamas kentėti, meldžiasi už mane, vargšą nusidėjėlį, kad aš tikėčiau, mylėčiau ir rasčiau gyvenimą, kuris yra Jėzaus Kristaus pažinimas. Pasveikink Jėzų širdies gilumoje kalbėdamas: *Kristaus siela pašvęsk mane*...

Pasiryžimas: Šiandien melsdamasis atsiminsiu Jėzų — Vyriausiąjį Kunigą besimeldžiantį už mane!

---

3. Mąstymas

JĖZUS KOPIA Į ALYVŲ KALNĄ

1. Įsivaizduok prie Alyvų Kalno apaštalams tariantį Jėzų: *Pasėdėkite čia, kolei aš tenai nueisiu ir melsiuos* (Mat. 26. 36).

2. O besimeldžiantis Kristau! Padaryk, kad mąstymas paragintų mano maldų intencijas jungti su tavo intencija Alyvų Daržely.

Perėjęs Kedrono upelį Jėzus prisiartino prie Gethsemani daržo. Čia, tarsi teatro scenoje, turi prasidėti žmonijos atpirkimo drama. Mintimis sekdamas į kalną kopiantį Jėzų, šiame mąstyme prisimink tris dalykus:

I. Alyvų kalną.
II. Kopiantį Jėzų.
III. Jėzų pradedantį melstis.

I. ALYVŲ KALNAS. Šv Lukas sako: *Išėjęs jis ėjo savo papročiu į Alyvų kalną* (Luk. 22, 39). Kas tasai Alyvų kalnas? Alyvų kalnas tai vienas Jeruzalės kalnelių, kuriame randasi daržas ar, geriau sakant, alyvomis sodintas ūkis. Gethsemani daržas tai dalis Alyvų kalno. Jėzus, apaštalus palikęs prie kalnelio, ėmęs tris mylimiausius, pakilo aukštyn, kad niekeno netrukdomas pradėtų kančios dramą. Dar šiandien, žmonių padavimu, esą užsilikę aštuoni šimtamečiai alyvų medžiai, tarsi, Jėzaus agonijos liudininkai.

Jėzus kopia į Alyvų kalną. Alyvų kalnas, tai pirmoji Jėzaus kančios scena, kuria pradedama žmonijos atpirkimo drama. Alyvų kalnas dar kai kieno vadinamas Jėzaus širdies spaustuvu. Paprastai Palestinoje, didesniuose alyvų soduose, būdavo įrengti spaustuvai alyvų aliejui spausti. Jėzus eina į Alyvų kalną, kuriame ras spaustuvą, tačiau ne alyvų aliejui spausti, bet švenčiausiai jo širdžiai. Čia taip bus suspausta Jėzaus širdis, kad Jėzus netrukus apsipils kruvinu prakaitu.

Alyvų kalnas tai vieta, nuo kurios daug kas matyti. Ten prieš akis Juozapato pakalnė. Gal visam pasauly nėra tamsesnės vietos, kaip šią naktį atrodė Juozapato slėnis. Per ją teka dažnai visiškai išdžiūstantis Kedrono upelis. Jos lygumose Jeruzalės gyventojai daugelyje vietų yra padarę mirusių kapus. Kur ne kur riogso nuplikusi uola, saulės nudegintas kalnelis. Jėzus mato šią Juozapato pakalnę, kuri dabar tuščia ir mirusių kaulais pripildyta. Bet ateis lai-

kas, kad, angelui sutrimitavus, pakalnė prisipildys žmonėmis. O, kaip gi reikšminga bus teismo valandoje Jėzaus kančia!

Toliau nuo Alyvų kalno matyti Jeruzalės mūrai. Čia dunkso Jeruzalė, kuri žudo Dievo siųstus pranašus ir akmenimis užmuša kalbančius Viešpaties vardu. Net dar baisiau: Jeruzalė jau pakėlus kalaviją prieš pranašų Viešpatį ir savo Išganytoją. Tamsoje stukso jos pilių bokštai. Čia matosi Antonijos pilis, kurioje jau paruoštas Išganytojui kryžius. Jeruzalė paskendusi netikėjimo, užsikirtimo miege. Iš čia matos Jeruzalės bažnyčia, kurios vadai užmiršo Dievo garbę. Jėzus pas savuosius atėjo, bet savieji jo nepriėmė. Kunigai nuo jo tolinosi ir vadai jam ruošė kilpas. Čia vėl matos Golgotos kalnas. Jėzus visa matančiomis akimis pažvelgia į Golgotą, ant kurios rūkuose spindi trys paslaptingi kryžiai. Nuo Alyvų kalno atsiveria mirtų sodai ir terebintais sodintos Jeruzalės alėjos. Jie žaliuoja duodami garbę Sutvėrėjui, kai Jeruzalės gyventojai paskendę užkietėjimo miege. Jėzus nuo kalno mato nedėkingąją Jeruzalę ir širdies gilumoje kartoja: *Jeruzale, Jeruzale, kuri žudai pranašus ir akmenimis užmuši tuos, kurie pas tave siųsti, kiek kartų aš norėjau surinkti tavo vaikus, kaip višta surenka savo viščiukus po sparnais, ir tu nenorėjai.* (Mt. 23, 37).

II. KOPIANTIS JĖZUS. Pusiaunaktis. Tamsu. Su būreliu apaštalų Jėzus kopia ne į aukštąjį Sinai, kur Dievas Mozei yra davęs įsaky-

mus, nes ne įsakymų duoti Jėzus kopia. Jėzus kopia ne į Kurn Hattino kalną, kur, ištisą naktį besimelsdamas, ruošėsi išrinkti apaštalus, nes Apaštalai jau išrinkti ir net jie čia pat. Jėzus kopia į kalną ne slėpdamasis, kaip kad turėjo daryti padauginęs duonas tyruose, kad žmonės jo karaliumi nepadarytų. Jėzus kopia į Gethsemani daržą atsiduoti į nedorėlių rankas, nes ši vieta buvo gerai žinoma jo išdavikui. Jėzus kopia į Alyvų kalną pradėti dangaus Tėvui malonios aukos. Jėzus kopia pasiimti kentėjimų taurę, kurią baigs gerti ant Golgotos kalno. Jėzus kopia aukotis už žmonių nuodėmes. Taip Jėzus, tikrasis Dievo Avinėlis, ėmęs Petrą, Joną ir Jokūbą, kopia į Alyvų kalną širdies gilumoje kalbėdamas: *Mano Tėve! Aukos ir atnašos tu nenorėjai, bet prirengei man kūną. Deginamosios aukos už nuodėmę tau nepatiko. Tuomet aš tariau: Štai, ateinu, — knygos rietime yra parašyta apie mane, — daryti Tavo, o Dieve, valios* (Žyd. 10, 5-7). Jėzus kopia aukotis, nes žmonių deginamos aukos Dievui jau nusibodo. Tiesa, aukų kraujas tūkstančius metų tekėjo nuo deginamųjų aukurų. Tačiau žmonių aukos buvo per menkos, kad permaldautų įžeistą Dievo teisybę. Ką paaukos suteptas žmogus skaistybės šaltiniui Dievui? Kuo atpirks savo kaltę, pats būdamas vien silpnybė? Dievas, žiūrėdamas į visas deginamas aukas, per Izają pranašą skundžiasi: *Kur aš dar užgausiu jus, kurie deginate prasikaltimus? Visa galva skaudanti, visa širdis nuliūdusi.* (Iz. 1. 5). Jūs visi žmonės esa-

te nusidėjėliai ir mano priešai. — Veltui jaučių ir ožių kraujas jau tiek amžių tekėjo. Veltui jis tekės, nes Dievo teisybei juo nebus atlyginta ir žmogus nebus nuteisintas. Todėl, dabar turi būti paaukotas tas, kurį matote kopiantį į Alyvų kalną, kuris yra Jėzus, Dievo Gyvojo Sūnus. Jėzus yra Dievo Avinėlis, apie kurį Jonas Krikštytojas yra sakęs: *Štai Dievo Avinėlis, štai, kuris atima pasaulio nuodėmę* (Jon. 1. 29). Dabar į jį rodydamas pirštu dangaus Tėvas Izaijo lūpomis taria: *Aš užgavau jį dėl mano tautos kaltybės. Jis duos bedievius už jo kapą ir turtingą už jo mirtį, nes nebuvo padaręs neteisybės ir nebuvo vyliaus jo burnoje.* (Iz. 53, 8-9). Taip, į Gethsemani daržą kopiantis Jėzus savo krauju sumokės atpirkimo kainą, atlygins įžeisto Dievo teisybei. Jis kopia su trimis mylimiausiais apaštalais, kad jiems parodytų šventą atpirkimo darbą. Įžeista Dievo didenybė reikalauja permaldavimo aukos. Šią auką aukoti kopia Jėzus į Alyvų kalną.

III. JĖZUS PRADEDA MELSTIS. Evangelistas sako: *Po to, atsitraukęs nuo jų, kaip akmeniu mesti, ir atsiklaupęs jis meldėsi ir sakė: Tėve, jei nori, atimk šitą taurę šalin nuo manęs. Tačiau tebūna ne mano valia, bet tavo!* (Luk. 22, 41-42). Už ką Jėzus meldžiasi? Šv. Polikarpo kankinio aktuose randama, kad, kai pasiųsti kareiviai atėjo jo suimtų, Polikarpas buvęs aukštai kambary. Greitai šventasis nulipęs, mandagiai priėmęs kareivius, paruošęs valgyti ir paprašęs leidimo pasimelsti. Gavęs su-

tikimą šventasis Polikarpas, aštuoniasdešimties šešerių metų senelis, pradėjęs garsiai melstis. Jis meldęsis ištisas dvi valandas. Jo maldos jėga buvusi tokia didelė, kad niekas nedrįsęs jos trukdyti. Krikščionys stebėjęsi. Kareiviai nedrįsę ir pirštų prikišti prie Dievo dvasia degančio žmogaus. Už ką meldėsi senelis? Jis meldė Dievą už visus. Jis meldė už didelius ir mažus, kurie buvo tenai susibėgę. Jis meldės už viso pasaulio tikinčiuosius. Jis Dievui pavedė savo paskutinę kovą, kurią baigs kovoti dėl Viešpaties vardo. Baigęs maldą Polikarpas ramiai atsidavė į kareivių rankas, kurie jį nuvedė į žudymo vietą. Šv. Polikarpas yra tik žmogus. Tiesa, jis yra kentėtojo pavyzdys, tačiau Gethsemani darže meldžiasi Dievas-žmogus Jėzus prieš pasiaukojimą. Jėzus meldžiasi už Dievo garbę, už žmonių sielų išganymą. Jėzus mato kančių taurę ir prašo dangaus Tėvo: *Tėve, jei tai yra galima, tegul ji praeina. Bet, jei nėra galima, tegul bus tavo valia.* — Jėzus atsiduoda dangaus Tėvo valiai. Kristus meldžiasi už visus, nes Jis aukojasi už visus be išimties. Jėzus dar kartą meldžiasi už apaštalus, kurie pakalnėje miega. Jėzus meldžiasi už tikinčiuosius. Jėzus meldžiasi už savo sužieduotinę Bažnyčią, kurią draskys plėšrieji vilkai. Jėzus meldžiasi ir melstis ragina apaštalus. Sielvartų sugelta širdimi Jėzus, radęs miegančius apaštalus, ragina: *Melskitės, kad neįpultumėte į pagundą* (Luk. 22, 46). Jėzus, Naujojo Įstatymo Vyriausias Kunigas, Krikš-

čionių vadas, meldžiasi už nuodėmėse paskendusią žmoniją, jos išganymo reikalus pavesdamas dangaus Tėvui. Jėzus paveda dangaus Tėvui išganymo taurę, kurios kartybes netrukus gers prikaltas į kryžių. O besimeldžiantis Dieviškasai mano Išganytojau! Tu eini kentėti ir prieš kentėjimus pasirenki ramią maldos vietelę, mokindamas mane, nevertą tavo sekiotoją, melstis! Tu, o Jėzau, Gethsemani darže meldeisi už mane, kad aš išmokčiau susitelkti mano maldos valandoje!

Baigdamas mąstymą, pareikšk užuojautos Alyvų Daržely už tave besimeldžiančiam Jėzui. Sveikink jį alpstantį karštos maldos žodžiais: *Kristaus siela pašvęsk mane*...

Pasiryžimas: Melsdamasis įsivaizduosiu Alyvų Daržely besimeldžiantį Jėzų.

---

4. Mąstymas

JĖZAUS SIELVARTAS

1. Įsivaizduok Alyvų Daržely sukniubusį Jėzų ir šaukiantį dangaus Tėvui: *Dieve, mano Dieve, pažvelk į mane: kam mane apleidai?* (Ps. 21, 2).

2. O gailestingumo Dieve! Savo gaivinančia malone apšviesk mano sielą, kad mąstymas paragintų persiimti Kristaus sielvartu Alyvų Daržely.

Jėzus pradėjo melstis ir sielvartauti. Prieš jo akis atsiveria baisios kančios scenos. Jis dabar kiaurai mato visa, ką Karalius Pranašas 21 psalmėje yra nusakęs. Prieš Jėzaus akis nuodėmės baisumo šmėkla, kančių taurės šmėkla, kryžiaus šmėkla. Tai matydamas, Jėzus pradėjo sielvartauti. Norėdamas suprasti Jėzaus nerimastavimo priežastis, šiame mąstyme prisimink:

I. Nuodėmės baisumo šmėklą.
II. Kančių taurės šmėklą
III. Kryžiaus šmėklą.

NUODĖMĖS BAISUMO ŠMĖKLA. Jėzus nekaltybės Avinėlis. Jis, būdamas be kaltės, prisiima žmonių nuodėmes, kad jas sunaikintų baisia mirtimi. Mes dažnai kalbame apie nuodėmės baisumą, nuodėmę vaizduojamės iš jos pasėkų. Tačiau pačios nuodėmės, kaip ji baisi savyje, mes nesuprantame. Kitaip yra su besimeldžian-

čiu Jėzumi. Jėzus kiauriai pažįsta nuodėmės šlykštumą. Jėzus atėjo naikinti nuodėmių. Tam jis apleido gražųjį dangų, kad žmones atpirktų iš nuodėmės. Melsdamasis Jėzus pradeda atpirkimo darbą. Prieš jo akis stojasi visos pasaulio nuodėmės. Jėzus, matydamas ant jo krintančias nuodėmes, šaukia pranašo Dovydo žodžiais: *Aš gi esu kirminas, o ne žmogus, žmonių pasityčiojimas ir liaudies atmata. Visi, kurie mane mato, juokiasi iš manęs* (Ps. 21, 7 - 8). Kodėl Jėzus, tarsi, kirminas? Dievas apleidžia nusidėjėlius. Jėzus dabar, tarsi didžiausias pasaulio nusidėjėlis, nes Jis bent valandėlei Dievo atiduotas į nusidėjėlių rankas. Kaip! Argi Jėzus, pati šventybė, galėjo pasidaryti nusidėjėliu? Jėzus ne pats yra nusidėjėlis, bet nusidėjėlis, anot šių Dievo žmogui įkvėptų žodžių: *Mes visi klydome kaip avys, kiekvienas pasuko į savo kelią, o Viešpats ant jo uždėjo visų mūsų neteisybę* (Iz. 53, 6). Šv. Paulius priduria: Dievas *iš nežinojusio nuodėmės dėl mūsų padarė nuodėmę, kad mes jame būtume teisybė Dievui* (2 Kor. 5, 21). Jėzus prisiima žmonių nuodėmes, kad savo mirtimi nuteisintų nusidėjėlius. Šv Petras priduria: *Jis nepadarė nuodėmės ir nerasta vyliaus jo burnoje;.. jis pats savo kūne nešė mūsų nuodėmes į medį, kad mes, numirę nuodėmėms, būtumėm gyvi teisybei; jo randais jūs esate pagydyti* (1 Petr. 2, 22 - 24). Jėzus žmonių nuodėmes prisiima ant savęs, kad savo krauju padarytų už jas Dievo teisybei atlyginimą. Žodžiu, Alyvų Daržely Jėzus pasi-

junta, tarsi, didžiausias pasaulio nusidėjėlis, kurio žmogiškoji prigimtis kniumba po nuodėmių našta.

Prieš Jėzaus akis plaukia angelų puikybės nuodėmė su visomis baisiomis pasekomis. Ten vėl viso pasaulio stabmeldžių, žydų, krikščionių nuodėmės, tarsi upės vanduo, plaukia per jo galvą. Kaip upės plaukia į vieną didžiulę jūrą, taip dabar visos pasaulio nuodėmės krinta ant nekalčiausio Avinėlio - Jėzaus. Jėzus jas sunaikins kryžiaus mirtimi. Jėzus, apdengtas pasaulio nuodėmėmis, jau nepanašus į žmogų, bet greičiau į besiraitantį ant žemės kirminą. Todėl Jėzus, turėdamas visų nuodėmių šmėklą, kreipiasi į dangaus Tėvą šaukdamas: *Aš esu kirminas, o ne žmogus... Dieve, mano Dieve, pažvelk į mane; kam mane apleidai* (Ps. 21, 7 - 2).

II. KANČIŲ TAURĖS ŠMĖKLA. Jėzus, it kirminas, prislėgtas nuodėmių naštos, tarsi, visų panieka ir pasityčiojimas. Bet dar neviskas. Prieš Jėzaus akis atsiveria baisių kančių šmėkla. Jis mato, kaip karti bus kentėjimų taurė. Tačiau Jėzus yra auka. Jau toks dangaus Tėvo parėdymas, kad Jėzus, priimdamas smūgį po smūgio, kirtį po kirčio, niekinimą po niekinimo, neteisybę po neteisybės, pasiaukos lig paskutinio kraujo lašo. Malonės laikas pasibaigė. Valandos, kuriomis Jėzus rodė stebuklus, praėjo. Rankos, kuriomis Jėzus gydė ligonius, netrukus bus surištos. Kojos, kuriomis vaikščiojo skersai ir išilgai Galilėją, Judėją, Samariją, greitai bus sukaustytos. Lūpos, iš kurių veržėsi die-

viški pamokinimai, amžinosios tiesos, šventi žodžiai, bus užčiauptos. Jėzus bus kaltinamas ir nebus leista pasiteisinti. Jei kartais Jėzui bus leista tarti žodį, tai iš jo bus padaryta apkaltinimų. Prieš Jėzaus akis suėmimas. Judas parsidavėlis parduoda Mokytoją. Iškrypę sinagogos atstovai reikalauja mirties sprendimo. Čia vėl kalėjimai, plakimai, erškėčiai, kareivių pasityčiojimai. Žodžiu, per Jėzaus galvą plaukia kančios reginiai, kurie sudaro didžiulę kentėjimų taurę. Jėzus nerimsta. Ne kančia jam baisi, nes Jis eina kentėti laisvu noru. Ne kančios pabūklai jam baisūs. Jam baisus yra žmonių užšalimas, užsikirtimas, apakimas išganymo dalykams. Jėzus trokšta, kad visus nuteisintų. Tačiau žmonės, anot Izaijo, tik panieka ir skausmais jį apdengs. *Nėra jam išvaizdos ir gražumo; mes žiūrėjome į jį ir nebuvo pažvelgimo, kad mes trokštume jo, paniekinto ir paskutinio iš žmonių, skausmų vyro... Tikrai jis ėmė ant savęs mūsų skausmus ir jis nešė mūsų sopulius, o mes laikėme jį, tarsi, raupsuotu ir Dievo užgautu ir pažemintu* (Iz. 53, 2-4). Jėzus išsilies it jūra. Jis leisis, kad nuo galvos viršaus lig kojų pado būtų apdengtas žaizdomis ir mėlynėmis. Šv. Bonaventūra sako: *Jėzus Alyvų Daržely norėjo kentėti, tarsi, visas nuodėmes būtų papildęs tik jis vienas.* Tačiau tie, kurie kaltes sukrovė ant Jėzaus, nejaučia savo išganymo. Taurės šmėkla yra baisi Jėzaus sielvartų priežastis. Todėl Jėzus, puolęs ant veido, kreipiasi į dangaus Tėvą melsdamas:

Mano Tėve, jei tai galima, tegul ta taurė praeina pro mane, tačiau ne kaip aš noriu, bet kaip tu (Mt. 26, 39). Taip, Jėzus atsiduoda dangaus Tėvo valiai. Jis yra prispaustas it kirminas. Ant jo griūva nuodėmės, kurios reikalauja kraujo aukos. Jėzus, tarsi, pats nevertasis nusidėjėlis, pasiveda Tėvui: Mano Tėve, kaip tu nori, taip tegul būna: Jei kentėjimų taurės reikia, ją gersiu lig dugnui!

III. KRYŽIAUS ŠMĖKLA. Jėzus matė netik nuodėmes, neteisybes, kurios sudarė kentėjimų taurę; Jėzus kiaurai matė Kalvarijos kalną ir kryžiaus kančias. O baisios Kalvarijos kalno scenos! Jėzaus kentėjimų taurė baigsis karčia mirtimi, mirtimi ant kryžiaus. Kas uždės Jėzui tą sunkų kryžių? Tai ne pagonys. Tai ne romėnų kareiviai, kurie bus tik aklas įrankis. Kryžių paruošę laiko Jėzaus tautiečiai, neverti sinagogos atstovai, Rašto žinovai, žmonių mokytojai. Jėzus prisimena 21 psalmės žodžius, kuriais Šv. Dvasios įkvėptas Karalius Dovydas prieš keliolika šimtų metų pranašavo: *Dieve, mano Dieve... kam mane apleidai?... Daug veršių apstojo mane, riebūs jaučiai apgulė mane. Jie išsižiojo prieš mane, kaip plėšiantis ir kriokiantis liūtas* (Ps. 21, 2. 13-14). Kas yra tie veršiai? Kas tie riebūs jaučiai? Tai parizėjai ir Rašto žinovai. Jie susirinko, kaip susirenka plėšrieji praryti aukos. Jie apstojo nekaltąjį Avinėlį — Jėzų, kad paniekos mirtimi jį sutrintų ant kryžiaus. Jie rėkia prieš Jėzų, it plėšrusis liūtas tyruose. Tas plėšrusis liū-

tas, tai pragaro kunigaikštis, kuris, anot šv. Petro, visuomet aplinkui suka, kad sugriebtų ką nors praryti. Pragaras seniai tykoja Jėzaus. Piktasis pasitiko Jėzų grįžtantį iš tyrų, bet buvo nugalėtas. Dabar jis, sumobilizavęs jėgas, išrinktosios tautos mokytojų gerklėmis ryja Kristų-Avinėlį. Kokia baisi nedorybė! Jėzus mato šitas scenas. Kryžiaus šmėkla, kaip kančių finalas, Jėzui gyvai prieš akis. Dar ne galas. Jėzus mato, ką yra matęs Dovydas pranašaudamas: *Nes daug šunų apstojo mane; piktadarių gauja apgulė mane* (Ps. 21, 17). Tie šunes, tai parizėjų ir Rašto žinovų sukurstytos minios. Tie piktadariai, tai budeliai, kurie veda Jėzų prikalti į kryžių. Pagaliau Jėzus mato patį prikalimą. *Jie perdūrė mano rankas ir kojas, suskaitė mano kaulus. Jie mato ir žiūri į mane* (Ps. 21, 17, 18). O, baisusis regėjime! Kristus besimelsdamas savo kančias mato geriau, negu jas tikrenybėje matys apaštalai. Jėzus kentės. Apaštalai išbėgios. Jiems bus paslėptos kančių smulkmenos. Tačiau dieviškai akiai nieko nėra paslėpta. O nelemtas žmogaus silpnume! Mes svarstome ir nesuprantame. Mes tingūs tikėti toms baisioms kentėjimų scenoms, kaip buvo tingūs apaštalai net lig paskutinės valandėlės. Tačiau Jėzus ne tik svarsto, bet mato ir pergyvena. Jis sieloje jau kenčia daugiau, negu po kelių minučių kentės tikrenybėje. O baisioji kryžiaus šmėkla! Tu, kuri vertei mano Dieviškąjį Išganytoją sielvartauti, būk man paguoda mano sielvartų dienose. Būk man stipry-

bė mano abejonių valandose!

Baigdamas mąstymą, pasveikink sielvartų suspaustą Jėzų, širdies gilumoje kalbėdamas: *Kristaus siela pašvęsk mane...*

Pasiryžimas: Jėzaus šauksmą: *Dieve, mano Dieve, kodėl mane apleidai* šiandien dažnai prisiminsiu.

---

5. Mąstymas

JĖZAUS NULIŪDIMAS

1. Įsivaizduok Jėzų Petrui, Jonui ir Jokūbui tariantį: *Mano siela nuliūdusi iki mirčiai, pasilikite čionai ir budėkite draug su manim* (Mat. 26. 38).

2. O sielvartų nuliūdintas Jėzau! Savo gaivinančios malonės spinduliu uždek mano valią, kad mąstymo mintys pažadintų gyvesnį tikėjimą ir nesutraukomus meilės ryšius.

Jėzus, dangaus ir žemės Viešpats, liūdi ir liūdėdamas skundžiasi silpniems tvariniams — apaštalams. Jėzus krauju pasruvusiomis akimis dar kartą pažvelgia į praeitį, dabartį ir ateitį, kurių baisūs reginiai spaudžia jo širdį. Svarstydamas Jėzaus nuliūdimą, šiame mąstyme prisimink šias nuliūdimo priežastis:

I. Jėzaus tautiečių atpuolimas.
II. Apaštalų silpnumas.
III. Bažnyčios persekiojimai.

1. JĖZAUS TAUTIEČIŲ ATPUOLIMAS. Regėjimus seka širdies suspaudimas. Jėzus liūdi, nes prieš jo akis visa žmonijos istorija. Jėzus meta žvilgsnį į išrinktąją tautą, kurią Izaijas lygino vynuogynui kalbėdamas: *Ką gi dar daugiau turėjau padaryti mano vynuogynui ir jam nepadariau? ar kam aš laukiau, kad jis užaugintų vynuogių ir jis užaugino rūkščių uogų?* (Iz. 5, 4). Izraelio tauta, tai Viešpaties numylėtas vynuogynas, pasodintas pažadėtos žemės laukuose. Dievas Izraelį išrinko iš daugelio stabmeldžių, ir globojo, kad jis išugdytų brangius išganymo vaisius. *Aš tave pasodinau, mano numylėtasai vynuogyne,* sako Viešpats per Jeremiją pranašą (2, 21). Bet kas dabar su tuo vynuogynu? Kuo jis šiandien pavirto? Tiesa, Dievo globojama ir laistoma Izraelio tauta išaugo į didelius sodus, tačiau jos vaisiai — kartus atpuolimas. Jėzus iš Alyvų kalno žvelgia į Jeruzalę. Ką Jeruzalė šią valandėlę Jėzui primena? Jeruzalės praeitis spaudžia Jėzui širdį, o dabartis apipila kruvinu prakaitu. Kiek Jeruzalė yra mačiusi Dievo siųstų pranašų? Tačiau, ji nedorėlė, vienus jų akmenimis užmušė, kitus mediniais piūklais piaustė, trečius kalaviju nugalabino. Parizėjai, Rašto žinovai šiandien gailisi nedorų savo tėvų darbų ir pranašams paminklus stato. Tačiau dabar jie patys akli ir pasiryžę ant kryžiaus pakabinti patį pranašų karalių. Jėzus nuo Alyvų kalno žiūrėdamas į Jeruzalę skundžiasi: *Jeruzale, Jeruzale, kuri žudai pranašus ir užmuši akmenimis tuos,*

kurie pas tave siųsti, kiek kartų aš norėjau surinkti tavo vaikus, kaip višta surenka savo viščiukus po sparnais ir tu nenorėjai (Mt. 23, 37). Dievas atvejų atvejais siuntė pranašus surinkti, pamokinti Jėruzalės vaikus, tačiau tie vaikai pakėlė ranką prieš juos. Pagaliau Dievas siuntė savo vienatinį Sūnų, bet Jeruzalė nepriima. *Jis atėjo pas save, bet savieji jo nepriėmė* (Jon. 1, 11). Net daugiau: savieji pakėlė kalaviją prieš Jėzų amžinai atsižadėdami savo garbės. Jėzus iš Alyvų kalno žiūri į Jeruzalę ir liūsta. Tauta pasinėrusi nedorybėse, kunigai nukrypę nuo aukšto savo pašaukimo. Evangelija, stebuklai, pranašystės niekinami. Pagaliau kryžius, kančia, mirtis, net ir tie bus paniekinti. O tautiečiai! O tautos vadai! O Rašto žinovai! O kunigai! O Kajifai! Kur jūs šiandien nužengėte? Aš jus mokinau, o jūs tik piktinatės. Aš darau stebuklus, o jūs tik erzinatės. Aš prikeliu Lozorių, o jūs tarybą šaukiate ir tariatės, kaip greičiau manim nusikratysite. O nedėkingieji tautos vadai! Kodėl jūs žudotės? Aš su išganymo ženklu beldžiuos, o jūs man kryžių ruošiate! Aš meldžiuosi už jus ant kalno, o jūs mane mirti smerkiate! Ir kas tavęs laukia, Jeruzale? Štai ateis dienos, ir jos visai arti. Tu pasiliksi atmesta nuo Dievo ir pagonys išgriaus tavo mūrus. Neliks tavyje akmens ant akmens. Taip Jeruzalės atpuolimas, atmetimas, sunaikinimas spaudžia Jėzui širdį. Jėzus liūdi.

II. APAŠTALŲ SILPNUMAS. Jeruzalė užšalus žudo Viešpaties pranašus. Jėzus rodys jai

meilės, bet ji kerštu atsimokės. Jėzus išsirinko dvyliką, kurie gaivins tikėjimą, trupins akmenines tautiečių širdis. Bet kas yra apaštalai? Jie silpnučiai, prasti žvejai. Nors tris metus apaštalams buvo rodomos dieviškos paslaptys, bet jie pasiliko tik žmonėmis. Apaštalai ramiai sau miega, kai čia pat ant kalno vyksta žmogaus jėgas viršijanti dalykai. Jėzus apaštalus auklėjo, bet jie pasiliko silpni. Jėzus apaštalus mokė, bet jie daug ko nesuprato. Jėzus apaštalus padarė savo artimaisiais, bet jie netrukus visi išbėgios. Apaštalų silpnybės pradžia jau matoma. Jėzus meldžiasi. Apaštalai miega. Jėzus krauju prakaituoja. Apaštalai miega. Jėzus alpsta ir angelas jį stiprina. Apaštalai nejaučia ir miega. Jėzus ragina: *Budėkite ir melskitės, kad neįpultumėte į pagundą. Dvasia, tiesa, stropi, bet kūnas silpnas* (Mork. 14, 38). Apaštalai vis miega. Taip apaštalai nebudi ir nesimeldžia, nors baisi valanda aplinkui jau pina tinklus. Apaštalų mieguistumas liūdina Jėzaus širdį. Jėzus skundžiasi Petrui: *Simonai miegi?* Bet Petras nepaguodžia savo Mokytojo.

Dar baisiau. Jėzus išrinko dvylika. Dvylika mokino. Dvylika valgydino vakarienės salėje. Bet prie kalno jau tik vienuolika. Aštuoni miega pakalnėje, trys ant kalno atstui, kaip akmeniu mesti. Kur dar vienas? Jis jau dirba. Bet ką jis dirba? Jis dirba pragaro kunigaikščio darbą. Pragaras pavergė Judo širdį ir jis parduoda savo Mokytoją. Jėzus meldžiasi, o Judas gatvėmis bėgioja, rinkdamas būrius. O grau-

dus nuliūdimo vaizde! Kristus išsirenka apaštalą, o apaštalas parsiduoda velniui. Kristus mokina apaštalą, atverdamas dieviškas paslaptis, o apaštalas ieško pražūties. Kristus apaštalui rodo meilę, o apaštalas renka budelius. Kristus pašvenčia apaštalą, o apaštalas Kristų parduoda. Kristus maloniai kreipiasi: prieteliau, kodėl pabučiavimu išduodi žmogaus Sūnų? Apaštalas nejautrus, it uola, šaltas, it žiemos ledas. Jėzaus širdis meldžiasi ir trokšta visų išganymo. Tačiau artimiausias mokinys pragarą ruošiasi. O baisi suspaudimo valanda! Apaštalų žmogiškos prigimties silpnumas, Judo nedėkingumas, verčia Jėzų kentėti pirma, negu prasidės fiziškos kančios. Vidujiniai pergyvenimai liūdina Jėzaus dievišką širdį. Savieji jį apleido. Išrinktieji nejaučia valandos rimtumo. Vienuolika ramiai miega, o vienas laksto gatvėmis rinkdamas nedorybių vaikus. Jėzus liūsta ir dvasioje kenčia.

III. BAŽNYČIOS PERSEKIOJIMAI. Jėzaus dieviškai akiai nieko nėra nepastebėta. Jis kiaurai mato ne tik praeitį, bet ir ateitį lig laikų pabaigos. Jėzus mato savo mylimosios Bažnyčios likimą. Jėzus yra vynmedis, apaštalai šakelės. Tiesa, viena šakelė jau atkritusi, Kitos apmirusios, it gamta žiemą. Tačiau ateis malonės pavasaris, apmirimas atgis, ir likusios vynmedžio šakelės neš daug vaisiaus. Apaštalai, pasilikę su Jėzumi, savo kamienu, gavę Šv. Dvasios dovanas, neš evangeliją visam sutvėrimui. Jie skelbs išganymo mokslą ir daug kas

įtikės. Bet kas bus su tikinčiaisiais? Tikintieji išrinkti iš pasaulio ir pasaulis jų nekenčia. Iš čia persekiojimai Jėzaus įkurtos Bažnyčios. Jėzus nuo Alyvų kalno Kiaurai mato tikinčiųjų vargus. Jis miršta trokšdamas visus išganyti: Bet daugumas niekais pavers atpirkimo darbą. Jėzus iki paskutinio lašo atiduos savo brangiausiąjį kraują. Bet milijonų milijonai jo kraują kojomis mindžios. Jėzus mato užsikirtėlius žydus, pagonis, kurie, ausis užsikimšę, pakels kalaviją prieš apaštalus ir misijonierius, kurie kalbės jo vardu. *Štai aš siunčiu pas jus pranašų, išmintingųjų ir Rašto žinovų; vienus jūs jų užmušite ir prikalsite ant kryžiaus, kitus plaksite savo sinagogose ir persekiosite nuo miesto iki miesto* (Mt. 23, 34). Jėzus mato tikinčiųjų persekiojimus. Prieš Jėzaus akis imperatorių ediktai, cirkai, žaidimų arenos, žvėrių urvai, kankinimų pabūklai. Per Jėzaus galvą, tarsi upeliu, plaukia vaizdai, kiek ir kaip baisiai turės kentėti jo išrinktieji. Tiesa, atėjo į pasaulį, bet žmonės, paskendę klaidose, nekenčia teisybės. Jie, užmerkę akis prieš išganymo saulę, nedorybėmis nori užtemdyti tiesos šviesą. Jėzus tai mato ir liūsta.

Dar toliau, Judo pavyzdys skaudžiai uždavė Jėzaus širdį. Tiesa, Judas yra pirmutinis, bet toli ne paskutinis. Judas pirmas atsižadėjo Kristaus ir baigė savižudyste. Prieš Jėzaus akis dabar visi atšalę kunigai, bažnyčios mokytojai, kurie seks Judo pavyzdžiu. Jie, šventvagiškomis komunijomis, šimtus kartų įžeis Eucharis-

tijoje užsislėpusį Jėzų. Net dar daugiau. Išrinktieji kils vieni prieš kitus. Bažnyčioje atsiras herezijų, klaidingų mokslų. Klaidatikiai draskys Bažnyčią, žudys brangiu krauju atpirktas sielas. Jėzus mato išganymo vaisius ir prakeikimo aukas. Jėzus, matydamas didelį išganymo krauju nepasinaudojusiųjų skaičių, liūdi ir skaudžiai kenčia. Jėzus liūdi ir liūdėdamas šaukia: *Abba, Tėve, visa tau galima, atimk nuo manęs šitą taurę: tačiau ne ko aš noriu, bet ko tu!* (Mrk. 14, 36).

Baigdamas mąstymą, savo širdies gilumoje, atjausk Jėzaus nuliūdimą Alyvų Daržely. Šventu uolumu, širdies skaistumu nešk Jėzui suraminančios paguodos. Jėzus ir šiandien liūdi, kai dar taip daug sielų klaidžioja tamsybėse. Jis nori visas atvesti į savo karalystę. Prašyk ištvermės malonės kalbėdamas: *Kristaus siela pašvęsk mane!* ...

Pasiryžimas: Jėzaus paraginimą: *Budėkite draug su manim,* šiandien dažnai prisiminsiu.

---

6. Mąstymas

JĖZAUS MERDĖJIMAS

1. Prisimink Šv. Luką liudijantį: *Grumdamos pats savyje jis karščiau meldėsi. Jo prakaitas pasidarė, kaip lašai kraujo, varvančio žemėn* (Luk. 22, 43-44).

2. O kruvinu prakaitu apsipylęs Jėzau! Savo antgamtine pagalba nublaivink mano protą, kad mąstymas padėtų suprasti tavo merdėjimo svarbą.

Vidujinis kančių pergyvenimas išsėmė Jėzaus jėgas. Jėzus grumdamasis savyje, sukniumba, apsipila kruvinu prakaitu, alpsta. Tik angelo stiprinamas keliasi ir pasiryžta. Norėdamas gyviau atjausti merdinčio Jėzaus kančias, šiame mąstyme svarstyk.

I. Jėzaus kruvinas prakaitas.
II. Angelas ramintojas.
III. Gana — valanda atėjo.

I. JĖZAUS KRUVINAS PRAKAITAS. Jėzus, matydamas kančios vaizdus, pasekas, dar karščiau meldėsi. Šv. Lukas sako: *grumdamos pats savyje, jis karščiau meldėsi. Jo prakaitas pasidarė, kaip lašai kraujo, varvančio žemėn.* (22, 43-44). Gausus Jėzaus prakaitas, nežiūrint rūbų, varva ant žemės. O, mano kenčiantysis Jėzau! Kas apipila tave kruvinu prakaitu? Juk čia dar tik Alyvų Daržas. Čia dar nėra budelių, virvių, botagų, erškėčių, vinių, kryžiaus, kurie

draskytų tavo kūną! Nors tu kankinimo pabūklais dar nėsi draskomas, tačiau širdyje jau kenti. Tu jau pergyveni dviejų prigimčių kovą, kuri spaudžia kruviną prakaitą.—

Jėzus yra Dievas ir žmogus. Žmogiškąja prigimtimi Jėzus yra, it kiekvienas žmogus. Dieviškąja prigimtimi Jėzus yra Dievas. Dabar, besimeldžiančio Kristaus asmenyje, įvyksta šių dviejų prigimčių kova. Žmogiškoji prigimtis jaučia ir svarsto, kaip kiekvienas žmogus. Ji bijos kančių taurės. Čia dar tik trisdešimt trys metai, čia vėl, dieviškos prigimties pagelba mato visas kančios scenas. Žmogiškoji Kristaus prigimtis, pasibaisėjimo perimta, tarsi, šaukte šaukia: — O kaip baisūs tie smūgiai, kuriuos man ruošia šis ištvirkęs pasaulis!, tas pasaulis, kurio išganyti aš atėjau! Kaip nedoras pardavimas, kunigų šventvagystės! Kaip baisus paniekinimas išvelkant net iš paskutinio rūbo! Kaip skaudus tas stulpas, prie kurio pririš mano rankas ir kojas, ir čaižys botagais! Kaip dygūs erškėčiai, kuriais vainikuos mano, dangaus ir žemės Karaliaus, galvą! Kaip biauri neteisybės ištarmė, kurią pasirašys silpnavalis Pilotas, ir savo šauksmais patvirtins tautos vadai! Kaip sunkus kryžius, kurį puldinėdamas nešiu į Kaukolių kalną, ant kurio būsiu pakeltas tarp dangaus ir žemės! O, kaip biaurus pasityčiojimas, kurį patirsiu iš galvažudžių ir nedorėlių žmonių! O, kaip baisu, kaip baugu!

Žmogiškoji Jėzaus prigimtis dreba ir purtos. Tačiau dieviškoji Jėzaus prigimtis, maty-

dama nuo amžių Švč. Trejybės sprendimą, kad tik Dievo Sūnaus krauju turi būti nuplauta Adomo kaltė, tarsi, šaukte šaukia: O, greičiau, greičiau man duokite tą sopulių taurę, kad ją gerčiau lig dugno! Taurės reikalauja įžeista Dievo teisybė, žmogaus sielos brangybė, žmonijos išganymas! Kentėti, sunaikinti pragaro galybę, užverti prapulties bedugnę, dangų atidaryti, tai mano tikslas, pašaukimas, pareiga. — Taip, varžosi Jėzaus dvi prigimtys viename asmenyje. Kaip kovos vietoje sutrempiami ir krauju sulaistomi laukai. Taip dviejų prigimčių kovos naikinamas ir draskomas Jėzaus kūnas apsipila kruvinu prakaitu. *Jo prakaitas pasidarė, kaip lašai kraujo, varvančio ant žemės* (Luk. 22, 44).

II. ANGELAS RAMINTOJAS. Jėzaus širdis išsiliejo, it upelis. Nėra, kas suramintų, kas kančią atimtų, net kas paguostų. Jėzus Alyvų Daržely liūsta ir alpsta. Jis, liepsnodamas sielų išganymo meile, tarsi, visiems bendrai ir kiekvienam skyrium, taria: — O žmonės! o žmogau! Ar jūs įsivaizduojate, ką aš kenčiu? Aš trokštu jus išganyti, jūsų skolas išmokėti! O jūs ar atsimokėsite meile už mano meilę? Ne virvės, bet meilė suraišios mano rankas ir kojas! Ne vinys sutrupins mano kaulus! Ne ragotinė perskros mano širdį. Meilė ir tik meilė, kuria degdamas aš trokštu jus išganyti! O, kad aš pajusčiau jūsų meilę už mano meilę; kad aš matyčiau jus nusikračiusius nuodėmes dėl mano meilės! O, su kokiu džiaugsmu aš imčiau į rankas kentėjimų taurę, ant pečių kryžių! O kaip džiaugdamasis,

nors skaudžiai puldinėdamas, kopčiau į aukštą Kaukuolių kalną! Bet deja! Kai aš, tiek kentėjęs, mylėjęs, gera daręs, matau jūsų, net mano artimiausių, tiek daug nuodėmių, atšalimų, nedėkingumo, mane slėgia ir verčia liūdėti. Šis kartus slogutis skriodžia mano širdį, spaudžia kruviną prakaitą, išsemia jėgas.

Skundžiasi Jėzus kančių kartumu ir alpsta. O, palaimintoji siela, kuri nuodėmėmis neskrodi Jėzaus širdies O, tūkstantį kartų palaiminta atgailaujanti siela, kuri kruvinomis ašaromis mazgoji savo kaltes! Tu, krauju apsipylusiam Jėzui, neši saldžios paguodos! Jėzus daug kenčia. Bet kaip maža tų, kurie jį guodžia! Prie kalno keli apaštalai, bet ir tie miega. O žmonės nieko nejaučia. Net baisiau: Jie nuodėmėmis žeidžia Jėzaus širdį. Jėzus, grumdamasis savyje, kreipiasi į dangaus Tėvą šaukdamas: *Viešpatie, mano išganymo Dieve, aš šaukiu dieną ir naktį tavo akyvaizdoje... Aš esu išduotas ir nerandu išėjimo. Aš beturtis ir varguose nuo mano jaunystės... Aš šaukiu į tave, Viešpatie... tegul mano malda ateina į tavo akyvaizdą, atkreipk savo ausį į mano prašymą, nes mano siela pilna nelaimių ir mano gyvenimas prisiartino į mirusiųjų vietą. Aš paskaitytas tarp tų, kurie žengia į duobę, pasidariau, kaip žmogus be pagalbos... Jie nuleido mane į giliausią duobę, į tamsybes ir mirties uksmę* (Ps. 87, 2. 9. 16. 10. 3. 4. 5. 7). Graudus Sūnaus balsas beldžiasi į dangaus Tėvo ausį. Tačiau dangaus Tėvas sėdi ant visagalybės sosto ir galvoja:

— Sūnaus pasigailėsiu, bet ką padarysiu su žmogumi, kuris taip žemai nupuolė?

Krauju apsipylusio Sūnaus gailėdamasis Tėvas siunčia angelą, stiprintoją. *Tuomet jam pasirodė angelas iš dangaus, kuris jį stiprino* (Luk. 22, 43). Angelas praneša galutiną dangaus Tėvo sprendimą. O, regėjime! O, pagalba! Angelas stiprina savo Viešpatį atnešdamas kentėjimų taurę! Dangaus Tėvas nori, kad kentėjimų taurė būtų išgerta lig dugno. Angelas atnešė Jėzui kunigiškus rūbus, kurių priešakys pažymėtas taure, pečiai — kryžiumi. Jėzus, pamatęs kančios reikšmę, sieloje nudžiugo. Jis kruvinu būdu aukosis vieną kartą, ir vėliau nekruvinu būdu tūkstančių tūkstančius kartų ant altorių. Jėzus angelo suramintas nurimo.

III. GANA — VALANDA ATĖJO. Jėzus apsisprendė. Jis, baigęs maldą, pilnas energijos, žadina miegančius apaštalus. Abejonių neliko. Mirtis Jėzui, o Jėzus mirčiai žiūri į akis. Vidaus kova laimėta. Jėzus galėjo mirti vien nuo vidaus skausmų. Bet ne. Pasauliui reikia parodyti, kaip baisi yra nuodėmė, kaip baisios pragaro kunigaikščio žabangos, kaip brangios žmonių sielos. Jėzus eis mirti drąsiai, užgniauždamas savy dievišką galią. Jėzus keliasi, eina pas apaštalus ir, trečiu kartu žadindamas, taria: *Miegokite jau ir ilsėkitės* (Luk. 22, 41). Bet ar laikas kareiviui miegoti, kai priešas durtuvu beldžiasi į vartus? Taip. Jėzus ragina miegoti už tai, kad apaštalai nebudėjo Jėzaus maldos metu. Jėzus apaštalams liepia miegoti,

kad nepadarytų didelio susijaudinimo dėl greitai įvyksiančių dalykų. Jėzus guodžia apaštalus, kurie, gal būt ir labai buvo neramūs, matydami jį jau net trečią kartą juos žadinantį. Apaštalai, nėra abejonės, turėjo pastebėti kruvinu prakaitu suteptą Jėzaus veidą. Bet Jėzus, neišmėtinėdamas jų silpnybės, taria: *Miegokite ir ilsėkitės.* Tačiau neilgai apaštalams teks ramiai ilsėtis. Prie kalno jau renkasi minios. Jų priekyje Judas, kuris, tiesa, tris metus yra buvęs jų draugas. Tačiau šiandien jis jau nedorybės sūnus. Jis už trisdešimt sidabrinių pardavė savo sąžinę, ir jau čia pat yra tie, kurie jam pinigus mokėjo. Jėzus dar kartą kreipiasi į apaštalus ragindamas: *Kelkitės, melskitės, kad neįpultumėte į pagundą* (Luk. 22, 46). O kas nepastebės čia Jėzaus, apaštalų Mokytojo, gerumo! Jėzus, tarsi, prieš lemiančią kovą kariuomenės vadas, ragina šarvuotis. Tačiau kuo šarvuotis? Jėzaus budeliai ateis ginkluoti lazdomis, kalavijais. Jėzus stovi tuščiomis rankomis. Tiesa, Jėzus turi vienuoliką apaštalų, kuriuos galėtų išrikiuoti. Tačiau apie ginkluotą pasipriešinimą Jėzus ir neužsimena. Jėzus budėjimu ir malda ragina ginkluotis tik prieš piktojo puolimus, nes piktasis, užspendęs tinklus, pradės žūtbūtinę kovą. Davęs paskutinį įsakymą Jėzus galų gale taria: *Gana: valanda atėjo; štai žmogaus Sūnus bus išduotas į nusidėjėlių rankas. Kelkitės, eikime; štai tas, kuris mane išduos, arti* (Mr. 14. 41-42). O baisioji, kartu ir palaimintoji valanda! Šią valandą baigtas Jė-

zaus pasiruošimas, baigta pirma, tiesa, gana skaudi, kančios dramos dalis. Sielos kovos pergyventos. Dabar prasidėjo kūno kančios. *Gana: valanda atėjo... Kelkitės, einam!* —

Baigdamas mąstymą vaizduotėje sugretink Rojaus ir Alyvų daržą. Svarstydamas juose įvykusias scenas mokinkis kas kart labiau paklusti Dievo valiai. Prisipažindamas savo tūkstančius silpnybių, prašyk alpstančio Jėzaus pasigailėjimo iš gilumos širdies kalbėdamas: *Kursai kentėjai už mus kaltus, Jėzau Kristau. Viešpatie mūsų, pasigailėk mūsų!*

Pasiryžimas: Jėzaus paraginimu: *Kelkitės, melskitės, kad neįpultumėte į pagundą,* stiprinsiesiu sielos pavojuose!

---

7. Mąstymas

JĖZAUS IŠDAVIMAS

1. Įsivaizduok Judą tariantį Jėzui: *Sveikas, Mokytojau,* ir Jėzų į Judą maloniai besikreipiantį: *Prieteliau, ko atėjai.* (Mat. 26, 49 - 50).

2. O gailestingasis Dieve! Savo malonės šviesa apšviesk mano protą, kad mąstymas padėtų suprasti neįkainuojamą Jėzaus gerumą.

Kančių dramos įžanga baigta. Širdies kentėjimai praėjo. Dabar turi būti pradėta kruvinų scenų tragedija. Pirmas aktas, tai Judo išdavimas. Pabučiavimu atidaroma kančių scena, kurioje pasirodys šimtai, vienas už kitą baisesnių, šiurpulingesnių spektaklių, kol galų gale dangaus uždanga uždengs saulę ir sujudins gamtą. Prisimindamas Jėzaus išdavimą šia proga kiek galima svarstyk šiuos reginius:

I. Kelkitės, eikime.
II. Ko ieškote?
III. Judai, pabučiavimu išduodi žmogaus [Sūnų.

I. KELKITĖS, EIKIME. Valanda atėjo. Jėzus pasiruošęs. Jis ramus, pasiryžęs sopulių taurę gerti ligi dugno. Raminantis angelas Jėzui pranešė dangaus Tėvo valią. Jėzus mato, kaip patrijarkai, pranašai, teisieji, klajodami tamsiuose požemiuose, pasilgę laukia išganymo šviesos. Jėzus Nekalčiausias Avinėlis, Vyriausias Kunigas, aukodamasis padarys atpildą už

visų prasikaltimus. Alyvų Daržely Jėzus, baigęs širdies atnašavimą, po valandėlės su sunkiu kryžiumi kops į aukštą Kalvarijos kalną atnašauti savo kraują. Žinodamas savo misijos svarbą, Jėzus ramus, susitelkęs, žengia prie miegančių apaštalų. Šv. Paulius sako: *Jis, atnašavęs savo kūno dienose su didžiu skausmu ir ašaromis prašymus ir maldavimus tam, kuris galėjo jį išgelbėti nuo mirties, buvo išklausytas dėl savo pagarbos. Ir nors buvo Dievo Sūnus, jis išmoko paklusnumo iš to, ką kentėjo, ir pabaigtas pasidarė visiems, kuris jo klauso, amžinojo išganymo priežastis, Dievo pramintas vyriausias kunigas Melkizedeko, būdu. (Žyd. 5, 7-10)*. Jėzus, vyriausias Naujojo Įstatymo kunigas, angelo suramintas, žadina miegančius apaštalus tardamas: *Štai, valanda prisiartino, ir žmogaus Sūnus bus išduotas į nusidėjėlių rankas. Kelkitės, eikime, štai prisiartino tas, kuris mane išduos.* (Mat. 26, 45-46). O begaline Jėzaus meile! Jėzus apleisdamas maldos vietą, paėmęs apaštalus, pats eina pasitikti savo išdaviką. Dabar jau jam nebaisios yra kančios. Jis yra kunigas, kuris už išganymo reikalus aukojasi dangaus Tėvui. Jis jau pasiruošęs ir mirčiai stačiai žiūri į akis. O, stebėkis Jėzaus atsižadėjimu! Kai žydai, už duonų padauginimą, norėjo jį sugauti, nusivesti per velykas į Jeruzalę ir karaliumi vainikuoti, Jėzus pasislepia kalnuose. Tačiau, kai jį vainikuos aštriais erškėčiais, apvilks žaizdomis ir mėlynėmis, jis keliasi, ima apaštalus ir drąsiai eina. Jėzus eina

pasitikti budelių, kad duotų amžinai tveriantį sielų meilės įrodymą. Kelkitės, einam! Išdavikas čia!

II. KO IEŠKOTE? Dar kartą meski žvilgsnį į Alyvų Daržą, kuriame susitinka Jėzus ir Judas. Jėzus nusižeminęs, ramus. Su būreliu beginklių apaštalų eina pasitikti priešų. Judas susigraužęs, pilnas baimės, su būriu ginkluotų kareivių, kunigų tarnų, eina suimti Jėzų. Jėzus beginklis. Judo tarnai rankose laiko kalavijus. Jėzui šviesu. Judo gauja švyturius nešasi, nors kelią šviečia mėnulis, nes jų širdyse tamsybės. Jėzus eina atviru keliu. Judas ir jo bičiuliai slenka pakrūmėmis, tarsi bailiai drebėdami, kad nepraki štų gyvybės. Jėzaus rankos tuščios. Judo bičiuliai rankose laiko virves, kad surištų savo Karalių ir Viešpatį. Evangelija sako: *Taigi, Judas, pasiėmęs būrį ir nuo vyriausiųjų ir parizėjų tarnų, atėjo tenai su žibintuvais, žiburiais ir su ginklais* (Jon. 18, 30). Judai, Judai! Kas su tavim pasidarė? Kodėl nupuolei taip žemai? Argi tu nežinai savo Mokytojo galios? Tu vedi ginkluotas minias. Argi nesi regėjęs šimtus stebuklų, prieš kuriuos niekis visi žmonių ginklai? Taip. Judo vadovaujama minia slenka Gethsemani daržo link. Bet dar nevisa. Judas bičiulius ragina tėmyti, kurį jis pabučiuosiąs. O veidmaini Judai! Tu matomai nori, kad minios nepasirodytų kartu, nes iš karto išsiduotų tavo niekšiškas darbas. Tačiau Jėzus viską mato kiaurai. Jėzus mato visus tavo, nedorėli, planus. Todėl Jėzus, nenorėdamas nie-

ko slėpti, eina tavęs pasitikti. Taip Alyvų Daržely Jėzus su būreliu stoja skersai kelio, kad Judas su gauja atsidurtų jo akivaizdoje. Šv. Jonas rašo: *Jėzus, žinodamas visa, kas turėjo jam atsitikti, išėjo priešakin ir jiems tarė: Ko ieškote?* (Jon. 18, 4). Judas sumišo. Kareiviai sustojo, nes jų vadas dar nedavė ženklo. Tačiau į Jėzaus klausimą: ko ieškote? jie drąsiai atsako: *Jėzaus Nazareno.* Jėzus, kuris eina atvirai, atsiduoda laisvai, jiems taria: *Aš esu.* Tačiau Jėzus nori įrodyti, kaip jie menki prieš dievišką galią. Tik Jėzus ištarė: *Aš esu, jie pasitraukė atgal ir parpuolė ant žemės* (Jon. 18 6). O Jėzaus gerume! Jėzus dar kartą Judui ir jo sėbrams davė suprasti, kad jis visus gali sunaikinti vienu rankos mostelėjimu. Tačiau koks vadas, toki ir tarnai. Judas aklas dieviškiems dalykams, akli ir jo tarnai. Stebuklas tik ką partrenkė, o jie pakilę vėl atsako: *Jėzaus Nazareno.* Daugelis Tėvų mano, kad Judo bičiuliai du kartu puolę kniūpšti prieš Jėzų. Tik trečiu kart, kai Jėzus pakartotinai pasakė: *Sakiau jums, kad aš esu; jei tad manęs ieškote, leiskite šitiems šalin eiti* (Jon.18, 8)., jie atsikėlę puolė Jėzų. O, amžinai svarstytinas reginy! Jėzus ramus, pilnas galios, drąsos, klausia minios: *Ko ieškote?* Minia, tarsi, žemės kirminai, apsiginklavę, nedrąsūs, drebėdami, bejėgiai puola prieš savo Dievą ir Viešpatį. Jie lig žemės nusilenkdami, atiduoda Jėzui pagarbą, tarsi, melsdami jo sutikimo. Tik Jėzui laisvai atsiduodant, budeliai riša jo rankas.

III. JUDAI, PABUČIAVIMU IŠDUODI ŽMOGAUS SŪNŲ! Prieš mano akis atsidaro verkti verčiantis reginys. Štai Judas. Jis tiek yra patyręs gerojo Mokytojo malonių, tiek matęs stebuklų. Tačiau dabar Judas užšalęs, išduoda savo Mokytoją. Judas ir parblokštas gatvės valkotams kartoja: *Kurį aš pabučiuosiu, tai jis; tą nutverkite.* (Mt. 26, 48). O apakęs nusidėjėli! Gavęs Jėzaus sutikimą Judas, atsikėlęs, artinasi prie Gerojo savo Ganytojo ir, išdavikiškai bučiuodamas, taria: *Sveikas, Mokytojau!* (Mat. 26, 49). O Judo niekšume! Tavo asmeny atsidengia paveikslas, kur žmogų veda laisvos valios nuodėmė. Nuodėmė iš apaštalo daro velnią, iš Jėzaus rinktinio — pardaviką. O, baisus nupuolime!

Dabar žvilkterki į Jėzų. Gal Jėzus piktadarį neprisileis? Gal iš tolo atstums, kaip didžiausią savo priešą? Taip sprendžia tik bloga už blogą atsimoką žmonės. Jėzus — Geras Mokytojas. Jam nėra priešų. Jis atėjo ieškoti suklydusiųjų. Dabar Jis, apsivilkęs aukos rūbais, eina pasiimti kančių taurę iš Judo rankų. Jis eina mirti ir nusidėjėlius nori patraukti prie savo kryžiaus. *Aš gi, kuomet būsiu pakeltas aukštyn nuo žemės, visa patrauksiu prie savęs* (Jon. 12, 32). Todėl Jėzus maloniai pažvelgia į Judą, norėdamas nors šią paskutinę valandą jį sugraudinti. Judas niekšiškai bučiuoja, tardamas: *Sveikas, Mokytojau.* Jėzus maloniai apkabina atsakydamas: *Prieteliau, ko atėjai?* (Mat. 26, 50). Judas tiesia rankas, kad parduotų. Jėzus prietelium

vadina, kad nors paskutinėje valandėlėje sugraudintų. O, neįkainuojamos meilės reginy! Tu peržengi visokias žmogiškumo ribas! Savo išdaviką prietelium vadinti galėjo tik Jėzaus dieviškos lūpos. O, kaip toli mano širdis nuo tokio meilės pavyzdžio! Judas bučiuoja. Jėzus, kiaurai žinodamas pabučiavimo tikslus, švelniai primena: *Judai, pabučiavimu tu išduodi žmogaus Sūnų* (Luk. 22, 48). Judas užgauna Jėzų, o Jėzus vien meilę rodo. Judas įžeidžia savo Mokytoją, kuris jį išrinko, mokino, stiprino, apaštalu pašventė, o Mokytojas jį prietelium vadina. Judas verčia Jėzų kentėti, o Jėzus ramiai nori sugraudinti. Judas pragaro ieškosi, o Jėzus meile nori sutrupinti Judo nuodėmės retežius. Tačiau veltui saulės spinduliai leduotam šiaurės ašigaliui. Judas užkietėjęs. Jėzus graudžiu balsu taria: *Prieteliau, ko čia atėjai?* o Judas išdavikiškai jį pabučiavo.

Baigdamas mąstymą, žvilgterėki į savo sąžinės vidų. Gal labai greitas smerkti Judo niekšumą ir linkęs užmiršti savo nuodėmių baisumą. Kiek kartų pildai laisvos valios nuodėmę, tiek kartų tavo elgesys niekuo nėra geresnis už Judo pabučiavimą. Nuodėmėmis šimtą kartų įžeidi Gerojo Jėzaus širdį. Pasiragindamas atgailoti pasveikink už žmonių nuodėmes kenčiantį Jėzų, kalbėdamas: *Kristaus siela pašvęsk mane...*

Pasiryžimas: Jėzaus malonų perspėjimą: *Judai, pabučiavimu tu išduodi žmogaus Sūnų* prisiminsiu ypač pagundų užpultas.

8. Mąstymas

JĖZAUS SUĖMIMAS

1. Įsivaizduoki Jėzų, tariantį nusidėjėliams: *Kuomet buvau su jumis bažnyčioje, jūs nepakėlėte prieš mane rankų, bet tai yra jūsų valanda ir tamsybės valdžia.* (Luk. 22, 53).

2. O laisvai kentėjimams atsiduodantis Jėzau! Savo malonės gausumu gaivink mano sielą, kad mąstymas paragintų gyvenimo kryželius kantriai kentėti dėl Tavo vardo.

Judas pabučiavo. Seka suėmimas. Judas parodė Jėzų, kurį reikia tvirtai nutverti. Tačiau Jėzus, ir nemanydamas priešintis, atsiduoda į budelių rankas. Net daugiau. Jėzus draudžia apaštalus, kad liautųsi jį gynę. Jėzus ištiesia dieviškas rankas, kad budeliai jas pančiais surištų. Gilindamasis į Jėzaus suėmimo reginį kreipki dėmesio į šiuos dalykus:

I. Petrai: Kišk kalaviją į makštis.
II. Išėjote, kaip prieš galvažudį.
III Tai yra jūsų valanda.

I. PETRAI: KIŠK KALAVIJĄ Į MAKŠTIS! Vakarienės salė ir Alyvų kalnas. Vakarienės salėje Petras pasiryžta: *Viešpatie, kad ir visi pasipiktintų tavimi, tačiau ne aš* (Mr. 14, 29). Valanda atėjo, Petras kalbą turi įrodyti darbais. Judas Jėzų bučiuoja. Minios puola. Petras griebiasi kalavijo ginti savo dieviškąjį Mokytoją. O stebėtina Petro drąsa! Minia didelė. Apaštalų aštuoni

prie kalno, trys su Kristumi. Minia ginkluota kardais ir lazdomis. Apaštalai visi turi vos du kardu. Tačiau drąsuolis Petras, nebodamas pavojaus, traukia kardą ir smogia pirmam, kuris drįso paliesti Kristų. Kardo kirčiu Petras nukirto vyriausio kunigo tarnui Malkui ausį. Tačiau Išganytojas sudraudžia Petrą tardamas: *Petrai: kišk kalaviją į makštį.* (Jon. 18, 11). Kodėl Kristus draudžia Petrą? Jėzus draudžia Petrą nurodydamas tris svarbias priežastis. Pirmiausia Jėzus taiko meilę. Kalvijas kas yra? Jis yra neapykantos ir keršto ginklas. Tat Jėzui, meilės Mokytojui, kalavijo apsauga netinka. Jėzus kreipiasi į Petrą tardamas: *Kišk atgal savo kalaviją į jo vietą, nes visi, kurie ima kalaviją, pražus nuo kalavijo* (Mat. 26, 52). Petrai, dar tau liekas didelis darbas. Tau pražūti dar ne laikas. Todėl, Petrai, padėk kalaviją, ir saugok gyvybę. Ne kalaviju užkariausi pasaulį, bet meile. Toliau Jėzus, nurodydamas, kad jo suėmimas yra tokia dangaus Tėvo valia, Petrui taria: *Ar manai, kad aš negaliu melsti savo Tėvą ir jis tuojau man atsiųstų daugiau, kaip dvyliką legijonų angelų? Bet kaip tuomet įvyks Raštai, kad taip turi atsitikti?* (Mat. 26,53-54). Jėzus Dievo Sūnus, yra angelų Viešpats. Todėl, jei reiktų apsiginti, angelai ateitų ir apgintų. Angelai Liuciperį nutrenkė į pragarą. Angelai mielai kovotų ir dabar, jei tokia būtų Tėvo valia. Kadangi dangaus angelai susilaiko, Petrai, kišk kalaviją į jo vietą. Dar toliau Jėzus priduria: *Nejaugi aš negersiu tos taurės, kurią*

mano Tėvas yra man davęs? (Jon. 18, 11). Jėzus eina kentėti laisva valia. Tėvas Jėzui per angelą ramintoją įteikė kentėjimų taurę. Petrai, dėk kalaviją į makštis, nes būti mano kentėjimų dalininku dar tau neatėjo valanda. Mano valanda jau atėjo. Todėl aš gersiu, kad Raštas įvyktų. — Pakluso Petras. Jis , įdėjęs kalaviją, nuleido rankas, nes tokia Jėzaus valia. O, šventas paklusnume! Tu, kartais prieš žmogaus valią, užlaikai jėgas dideliems darbams.

II. IŠĖJOTE, KAIP PRIEŠ GALVAŽUDĮ. Sudraudęs Petrą Jėzus kreipiasi į minias, mokindamas, primindamas, aiškindamas pranašystes. Jėzus šioje paskutinėje valandoje primena, ypač sinagogos atstovams, kad Jis nėra piktadaris, pavojingas sinagogai, visuomenei, ar tautai. Jėzus nori priminti, kad jis yra Dievo Rojuje žadėtasis, šimtmečiais pranašų nusakytasis, Jono Krikštytojo pirštu parodytasis Mesijas. Jėzus yra tasai nekaltasis Avinėlis, kuris imasi viso pasaulio nedorybes. Todėl, Jėzus maloniai kreipiasi į minias sakydamas: *Išėjote su kalavijais ir su vėzdais, lyg kad prieš galvažudį* (Luk. 22, 52). Jėzus kreipiasi ne į paprastus minios budelius, bet į sinagogos atstovus, kurie šį darbą suorganizavę. Evangelija sako: *Tiems gi, kurie buvo prie jo atėję, vyriausiems kunigams, bažnyčios viršininkams ir vyresniesiems Jėzus tarė: Išėjote su kalavijais... Kuomet buvau kasdien su jumis bažnyčioje jūs nepakėlėte prieš mane rankų* (Luk. 22, 52-53). Jėzus kreipiasi į minią parodydamas, jog jis laisvai

atsiduoda į jų rankas. Primindamas mokinimą ir ginčus sinagogose, Jėzus primena, kad tuomet be ginklų buvo galima suimti ir užmušti. Tačiau tuomet dar nebuvo atėjusi valanda. Trečia Jėzus primena, kad turi išsipildyti, kas pranašų buvo pasakyta apie Dievo Sūnų. Tiesa, keletą kartų jau buvo daromos pastangos nutverti Jėzų. Bet Jėzus, tai nematomai, tai visus užgėdindamas niekais paversdavo nedorėlių planus. Dabar išmušė valanda. Sūnus turi pagarbinti Tėvą, ir Tėvas pagarbinti Sūnų. Dabar turi įvykti Raštai, turi būti sunaikinta nuodėmė. O Jėzau, pilnas majestoto ir garbės! Tu paskutinę valandėlę kreipiesi į apakusius sinagogos atstovus, jiems aiškindamas pranašystes, primindamas dieviškas tiesas, svarbiausias jų pareigas. Tačiau tarnai pasilieka kieti, it uola, akli, it naktis. Tu sakai: *Kasdien būdavau pas jus bažnyčioje mokindamas ir jūs manęs nesulaikėte. Bet Raštai turi įvykti* (Mork. 14, 49). Tačiau jie galvoja, kaip greičiau tave, o Jėzau, surištų. Jiems skamba išdaviko žodžiai: *Nutverkite jį ir veskite atsargiai* (Mork. 14, 44). O, brangi pamoka man nusidėjėliui. Jėzaus kreipimasis į minias, tai beldimasis į nuodėmėse užkietėjusio žmogaus sielą. Jėzus į nedorėlius kreipėsi tik vieną kartą. Tačiau į mane Jėzus visuomet maloniai žiūri sakydamas: *Sūnau, duok man tavo širdį!* Jėzus laukia kiekvienos skaisčios širdies, kad ją praturtintų gausiais malonių turtais. Minios užsikirtimas moko, kad nepasitikėčiau širdies sprendimais ir nenuklysčiau nuo tiesos, gy-

venimo, išganymo kelio. *Išėjote, kaip prieš galvažudį,* kai tikrenybėje randate tik meilės, tiesos ir ramybės Mokytoją.

III. TAI YRA JŪSŲ VALANDA. Jėzus, tardamas: *Tai yra jūsų valanda ir tamsybės valdžia* (Luk. 22, 53), laikinai paslepia savo dieviškąją galią, duodamas valandą pasireikšti pragaro galybei. Jėzus dabar pasidaro, tarsi menkiausias sutvėrimėlis, kuris neatvers burnos. Jėzus, vedamas žudyti, tylės, it tyli avis kerpama. Jėzus duosis surišamas, kad parodytų, kaip baisus daiktas yra nuodėmė. Nėra blogybės, kuri nevirstu geru. Argi mes suprastume nuodėmės baisybę, jei jos nebūtų mums parodęs kenčiantis Jėzus? Jėzus, atsiduodamas į nuodėmės kunigaikščio rankas, visiems amžiams parodė kokia baisenybė yra nuodėmė. Jėzus parodė, kad nuodėmės vergams niekis yra švenčiausios tiesos, geriausi įstatymai, aiškiausi įrodymai. Jie, turėdami prieš save auką, užsimerkia akis, rūpindamiesi išlieti neapykantos tulžį.

Toliau, Jėzus, pasivesdamas tamsybių galybėms, norėjo parodyti, kokia brangia kaina perkamos žmonių sielos. Jėzus tardamas: *Tai yra jūsų valanda,* duoda parėdymą apaštalams skirstytis. *Tuomet visi jo mokytiniai palikę jį pabėgo* (Mat. 26, 56). O šiurpi valanda! Jėzus atsiduoda į tamsybių valdžios rankas ir apaštalai apleidžia savo Mokytoją. Dar toliau Jėzus, tardamas: *Tai jūsų valanda,* duoda parėdymą miniai ištiesti prieš jį rankas. Minia akla antgamtiškiems dalykams. Jėzus dar kartą parodė

stebuklą. Jis prisilietė nukirstos Malkaus ausies ir toji pagijo. Tačiau budeliai stebuklo nepastebi. Jie naudojasi valanda, nes per juos veikia tamsybių galybė. *Būrys, tūkstantininkas ir žydų tarnai sugavo Jėzų ir surišo jį* (Jon. 18, 12). O, nesuprantamieji Dievo planai! Žmonės surišo Dievą! Nusidėjėliai surišo savo geradarį. Jie virvėmis surišo tas rankas, kurios tik palaiminimus nešė. Žydai nutvėrė ir surišo Jėzų. Ką aš girdžiu? Kas riša Jėzų? Žmonės, žemės dulkės, pragaro nelaisviai! Dangaus angelai, ką sakote? Kaip jums atrodo? Angelai tyli, tarsi užgauti. Jie nustebę žiūri į šį baisų reginį, jog nusidėjėliai drįso sukaustyti savo Sutvertoją ir Viešpatį. O, virvėmis suraišiotas Jėzau! Kas ant tavo rankų nukalė grandinius? Gilindamasis į šią paslapčių paslaptį su šv. Bernardu turiu sušukti: — *O Jėzau, šventųjų Šventasis, karalių Karaliau! Kas yra bendra tarp vergų, ar kriminalistų retežių ir tavo virvių, kad tu ištiesei rankas budeliams?* — Tavo rankos padarė dangų ir žemę, ir štai dabar virvėmis surišamos. Kas nuvijo tas taip tvirtas virves, kad tavo dieviškos rankos nepajėgia jų sutraukyti? Niekas kitas, kaip meilė, meilė ir dar kartą meilė. Jėzus iš meilės prisiėmė žmonių kaltes ir leido suraišioti rankas. Jėzus iš meilės pasiėmė kentėjimų taurę ir, meilės raikščiais susirišęs, eina aukotis už žmonių išganymą. Meile degdamas Jėzus, atsiduoda į budelių rankas tardamas: *Tai jūsų valanda, ir tamsybės valdžia.* Tačiau atsiminkite ir žinokite, kad, pasibaigus tam-

sybės valandai, aš parodysiu mano galybės valandą. —

Baigdamas mąstymą, kreipkis į virvėmis suraišiotą Jėzų prašydamas gailesčio malonės už savo prasikaltimus. Tavo nuodėmės, tai virvės, kuriomis suvaržė Jėzaus rankas. Jėzus iš meilės leido surišti rankas. Pareikški kenčiančiam Jėzui karštesnės meilės iš tikros širdies kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane..!*

Pasiryžimas: Jėzaus perspėjimą: *Tai yra jūsų valanda,* šiandien drebėdamas svarstysiu.

JĖZAUS KANČIA ŽYDŲ TEISME

9. Mąstymas

JĖZUS PRIEŠ VYRIAUSIĄ KUNIGĄ

1. Įsivaizduok surištą Jėzų vedamą pas vyriausiąjį kunigą, kaip aprašo evangelijos: *Taigi, kurie buvo nutvėrę Jėzų, vedė jį pas vyriausiąjį kunigą Kajifą, kame buvo suėję Rašto žinovai ir vyresnieji* (Mat. 26, 57).

2. O virvėmis surištas Jėzau! Savo gaivinančios malonės jėga pažadinki mano protą, kad, mąstydamas tavo vedimą pas vyriausią kunigą, suprasčiau, kaip galinga meile buvai numylėjęs žmones.

Prasideda Jėzaus tampymai po teismus. Žinoma, pirmi teis tie, kurie organizavo suėmimą, kuriems Kristus buvo daugiau, negu pavojingas. Todėl minia, suėmusi Jėzų veda į vyriausiojo kunigo namus. Gilindamasis į Jėzaus atvedimą pas vyriausią kunigą, šiame mąstyme svarstyk:

I. Jie vedė Jėzų į vyriausio kunigo namus.
II. Štai šitie žino, ką aš sakiau.
III. Ar taip atsakai vyriausiam kunigui?

I. JIE VEDĖ JĖZŲ Į VYRIAUSIO KUNIGO NAMUS. Jėzus budeliams ištiesė rankas. Prisimink šv. Bonaventūrą kalbantį: *O žmogau, pažvelk į šiuos šėlstančius vilkus, kurie ap-*

stojo savo auką ir į šį meilų avinėlį, kuris kenčia neparodydamas mažiausio pasipriešinimo (Medit. vitae Ch. c. 75). O tikrai baisi scena! Budeliai vieni suima Jėzaus rankas, kiti riša, treti kolioja, ketvirti užgauna rankomis. Tačiau Jėzus, kaip Izaijas yra nusakęs, tyli neatverdamas burnos. *Jis buvo paaukotas, nes pats norėjo, ir neatvėrė savo burnos; kaip avis vedama piauti ir kaip avinėlis nutilsta prieš tą, kuris jį kerpa, taip ir jis neatvėrė savo burnos* (Iz. 53, 7). Mirti, atlyginti Dievo teisybei, žmogų išvaduoti iš pragaro nelaisvės, dangų atidaryti, pelnyti žmonių meilę, tai kenčiančio Jėzaus uždaviniai. Jėzus neatveria burnos, kad tamsybių galybės įgautų galios.

Jėzus vedamas į Jeruzalę. Jis dabar vedamas tomis Jeruzalės gatvėmis, kuriomis prieš savaitę garbingai jojo ant asilėlio. O, koks skirtumas! Prieš savaitę Jėzui buvo tiesiami rūbai, šaukiama: *Hosana Dovydo Sūnui, Hosana aukštybėse! Palaimintas, kuris ateina Viešpaties vardu!* O dabar? Dabar Jeruzalė miega, nors ruošiasi švęsti velykas. Gatvės tuščios, nes pats vidurnaktis. Staiga gatvėmis pasipila šūkavimai, rėkavimai, burnojimai. Kas tai? Tai kareiviai, kunigų tarnai, Judo surinkti valkatos. Jie rankose neša žibintuvus, ir prie šonų kardus. Jie, įsikibę į virves, gatvėmis veda suimtąjį. — Kas yra tasai? — nakties kurtumoje pasigirsta iš vieno kito lango. Mat triukšmo pažadinti gyventojai, žvelgia pro langą teiraudamiesi, kas atsitiko. Jie, matydami virvėmis suriš-

tąjį, klausia: — Kas čia per piktadaris? — *Jėzus Nazarenas,* — pasigirsta atsakymas. — *Aa, Jėzus Nazarenas!* Jėzus, Nazarenas, tas suvedžiotojas, klaidingas pranašas, muitininkų draugas, bažnyčios ir subatos niekintojas, nusidėjėlių užtarėjas. Gerai jam! Jis vertas mirties. — Taip. Tu, o Jėzau, atsiduodi į budelių rankas, kad nedorėliai džiaugtųsi! Tu, o Jėzau, valandėlei paslėpei savo dievystę, ir nusidėjėliai piktadariu tave skaito. Tave jie surištą veda Jeruzalės gatvėmis, tarsi didžiausią prasikaltėlį. O, mano gerasis Jėzau! Leiski man su šv. Bernardu paklausti: *Už kokius prasikaltimus tu esi surištas, vadžiojamas gatvėmis? Už kokias piktadarybes tu tempiamas į teismus? O, atsimenu tavo, Jėzau, kaltę! Tai tavo meilė, begalinė meilė, nes tu mus mylėdamas atsidavei į budelių rankas. Jie nutvėrė jį ir vedė į vyriausio kunigo namus.*

II. ŠTAI ŠITIE ŽINO, KĄ AŠ SAKIAU. Jeruzalėje gatvės tuščios. Žiburiai užgesinti. Visi ramiai miega. Bet ką sakau visi! Štai būrys, kurie, gatvėmis šūkaudami, Jėzų veda į vyriausio kunigo rūmus. Kunigo rūmai nesnaudžia. Jie žino Judo pasiuntinybę ir laukia išdavimo pasekų. Gyventojai miega. Tačiau kunigai, vyresnieji, parizėjai susirinkę pas vyriausią kunigą laukia atvedant Jėzaus. Jie neapsiriko. Štai bildesys, triukšmas. Štai žibintai, tarnai. Štai surištas Jėzus. Annai, štai tas, kurio taip nekenti, jau prieš tave! Rašto žinovai, tautos vyresnieji, nelaukdami rytojaus, tučtuojau Jėzui da-

ro teismą. Čion prasideda pirmas juridiškas Jėzaus tardymas. Prisižiūrėki teismo sąstatui. Teisme sėdi kunigai, Rašto žinovai, parizėjai. Pirmininkauja Annas. Žodžiu teisia tie, kurie, prieš keletą dienų Kajifo patarti, yra nutarę Jėzų nužudyti. Kajifas jau senai patarė: *Geriau esą, kad vienas žmogus mirtų už tautą* (Jon. 18, 14). Tokiais nusistatymais pradedamas Jėzaus teismas. Prisižiūrėki teismo eigai. Kunigo rūmuose teismo salė. Aplinkui teisėjų kėdės. Garbingiausioje vietoje sėdi Annas. Vidury, kareivių apsuptas, stovi Jėzus. Žvilgterėki į Jėzų ir Anną. Jėzus ramus. Jo žvilgsniai malonūs, nuotaika meili. Annas sėdi, tarsi, ant spilkų. Jo veidas raudonas, skruostai suraukti, iš akių trykšta pykčio ir neapykantos geismas. Teisėjų akys nukreiptos į Jėzų. Visi mano širdyse: Štai tas, kuris save vadina karaliumi, Mesijum! Ačiū Dievui jis jau surištas. Nors kartą bus galas piktažodžiavimams, kurstymams! Iškilmingai stojęs Annas pradeda Jėzų klausinėti apie mokslą, mokinius, stebuklus. Šv. Jonas sako: *Vyriausias kunigas klausė Jėzų apie jo mokinius ir mokslą.* (Jon. 18, 19). Annas klausė: kur tu mokinai? kieno vardu mokinai? kas tave įgaliojo mokinti? kokis tas mokslas? kas yra tavo mokiniai? ar daug turi pasekėjų? Žodžiu, iš vyriausio kunigo burnos šimtai pasipylė klausimų. Tačiau Jėzus, matydamas Anno veidmainišką nusistatymą pasmerkti, susitelkęs klausosi ir tyli. Prisiminki Anno veidmainiavimą. Annai, kam klausi nekaltąjį Jėzų? Argi vienerius

metus ir pats esi girdėjęs, ko Jėzus mokino? Jėzus kasmet ateidavo į Jeruzalę švęsti velykų ir kasmet mokindavo žmones. Bažnyčios daktarai stebėjosi, kai Jėzus dar tik dvylikos metų kalbėjo jų tarpe. Ogi, kai Jėzus kalbėdavo švenčių metu, visi prie jo bėgdavo. Annai, argi neprisimeni, ką Kajifas yra pasakęs susirinkime, kai Jėzus prikėlė Lozorių? Jūs tarėtės: *Ką darysime, kadangi tas žmogus daro daug stebuklų? Jei paliksime jį taip, visi įtikės į jį* (Jon. 11, 47-48). Arba vėl, argi ne pats siuntei minią parizėjų su moteriške nusidėjėle, Jėzaus atsiklausti, ar verta ji užmušti akmenimis? O dabar, tu veidmainiaudamas klausi: Sakyk mums apie mokslą, įgaliojimus, mokinius, mokslo vietas! Nevertas kunigas sulaukia teisingo Jėzaus atsakymo: *Aš viešai kalbėjau pasauliui; aš visuomet mokinau sinagogoje ir bažnyčioje, kur sueina visi žydai, slapčia gi aš nieko nekalbėjau. Kam mane klausi? Klausk tuos, kurie girdėjo, ką esu kalbėjęs.* Baigdamas Jėzus dabar, metęs žvilgsnį į sėdinčius Rašto žinovus, parizėjus, priduria: *Štai šitie žino, ką aš sakiau* (Jon. 18, 20-21). Jėzus, tarsi, pabrėžia: Formalistai! Jūs jau nutarėte mane pasmerkti: jūs visi žinote mano mokslą; jūs jau nupirkote mano gyvybę, kam dar veidmainiaujate? Jūs žinote, ką kalbėdavau, ir teiskite.

III. AR TAIP ATSAKAI VYRIAUSIAM KUNIGUI? Jėzaus atsakymas pilnas išminties ir rimtumo. Annas nutilo nežinodamas, ką beatsakyti. Susirinkusieji šnibždasi, tarsi, pavojų

pajutę. Jie prisimena, girdėję Jėzaus mokslą ir nutarimą Jėzų pasmerkti. Annas paraudo. Iš jo veidų trykšta susirūpinimas,ir pyktis. Jis nebetveria savyje. Šioje užgėdinimo valandoje, netikėtas reginys. Vyriausio kunigo ir jo tarybos akivaizdoje vienas piktadarių kumščia smogia Jėzui į veidą, sakydamas *Taip tu atsakai vyriausiam kunigui?* (Jon. 18, 22). O, baisusis apjakime! Nėra atsitikimo, kad teismo akivaizdoje būtų mušamas kaltinamasis. Tačiau čia akivaizdoje tų, kurie teisybės turi mokinti kitus, įvyksta didžiausia neteisybė. *O angele iš dangaus* — sušunka šv. Jonas Krizostomas — *kaip tu ramiai užsilaikai matydamas tokį reginį? Argi į veidą užgavimas neiššaukia sustyrimo?* Jėzus, nors baisiai įžeistas, atsako ramiai. Ką į tai pasakys kunigas Annas? Bet ko galima laukti iš nešvaria sąžine žmogaus? Annas tyli ir tylėjimu patvirtina nedorėlio smūgį. Tačiau Jėzus, matydamas teisės pamynimą, tarybos akivaizdoje, kreipiasi į niekšą reikalaudamas pasiteisinti. *Jei aš netiesą kalbėjau, įrodyk, kad tai netiesa; jeigu gi tiesą, kam mane muši?* (Jon. 18, 23). Jėzaus žodžiai, nors tiesioginiai taikomi piktadariui, netiesioginiai liečia kunigus ir Rašto žinovus. *Jei aš netiesą kalbėjau įrodyk, kad tai netiesa.* Reiškia, jei gali, išrauk iš šitų, štai Rašto žinovų, sinagogos atstovų širdžių mano kalbėtus žodžius. Tuomet jie galės užsiginti apie mane nieko nežiną. Tačiau, kai jis žino koks mano mokslas, kokia pasiuntinybė, koki darbai, kuriuos per tris metus vaikščiodamas iš miestelio

į miestelį, iš kaimo į kaimą dirbau, tai kodėl dabar mane užgauni? Jėzus, tarsi, taria: Annai, jei tiesa, ką aš pasakiau, kodėl leidi mane mušti į veidą? Juk tu esi teisėjas. Tu žiūri tiesos. Kodėl leidi siausti niekšui? Annas sumišęs. Jis tyli nežinodamas, kaip pasiteisinti.

O mano, gerasis Išganytojau! Kokis pamokinimas man nusidėjėliui? Niekšo nedorėlio į veidą smūgis, tai mano kasdieninio gyvenimo elgesys. Aš, kaip Annas ir kiti Rašto žinovai, jau tūkstančius kartų esu girdėjęs, jog didelis yra Jėzaus įžeidimas kiekviena laisvos valios nuodėmė. Tačiau aš, per silpnybę, ar pataikaudamas kūnui, pildydamas nuodėmę, užmirštu Jėzaus pamokinimus ir, tarsi anas piktadaris, kertu Jėzui į veidą.

Baigdamas mąstymą, atsiprašyki išniekinimais pažemintą Jėzų už tūkstančius savo prasižengimų, kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane!...*

Pasiryžimas: Jėzaus žodžius: *Jeigu gi tiesa, kam mane muši?* prisiminsiu gundomas nusidėti.

10. Mąstymas

JĖZUS VYRIAUSIOS TARYBOS TEISME

1. Įsivaizduoki vyriausiąjį kunigą Kajifą Jėzui tariantį: *Prisiekdinu tave gyvuoju Dievu, kad mums pasakytumei, ar tu Kristus, Dievo Sūnus?* (Mat. 26, 63).

2. O visokios išminties šaltini Dieve! Savo malone apšviesk mano protą, kad mąstymo mintys supažindintų, prie kokių neteisybių gali privesti žmogų klaidingi nusistatymai.

Jėzus stoja prieš žydų tarybos teismą. Taryba, — tai tautos aukščiausias teismas. Ji turi teisės bausti, kas drįsta nusižengti prieš Dievą ir prieš tautą. Jėzus statomas prieš tarybos teismą, kaip prasikaltęs ir prieš Dievą, ir prieš tautą. Gilindamasis į žydų tarybos teismo eigą kreipki dėmesį į šiuos dalykus:

I. Tu nieko neatsakai?
II. Prisiekdinu tave gyvuoju Dievu.
III. Jis piktažodžiauja Dievui — vertas mirties.

I. TU NIEKO NEATSAKAI? Anno apklausinėjimą galima pavadinti tardymu. Tardymas baigtas. Tačiau jis nedavė lauktų davinių. Annas, savo atlikęs, Jėzų siunčia Kajifui. Kajifas yra vyriausias kunigas, kuris turi sudaryti galutiną teismą. Kajifas, sukvietęs kunigus, tautos vadus, Rašto žinovus, šimtus liudininkų Jėzaus

laukia. Jis bylą nori atlikti kiek galint greičiau, nes čia pat Velykos. Jėzų atvedė. Teisėjai užimkite kreses, nes žūt būt reikia išnešti sprendimas. Tačiau kaltė turi būti įrodyta. Ar atsiras liudininkų prieš tave, o Jėzau? Kur tau: Jų yra daugiau, negu reikia. Juk Jėzus jau surištas. Dabar patogi proga atkeršyti už išmėtinėjimus, išvijimą iš bažnyčios, nemalonias pastabas. Teismo tvarka reikalauja, kad liudininkai būtų klausinėjami kiekvienas skyrium. O, Viešpatie! Kiek galvų, tiek atskirų nuomonių. Kiekvienas liudija, kaip išmano, vienas kitam prieštaraudami. Tačiau įstatymai reikalauja, kad bent du sutartų apie tą patį dalyką. Tačiau Jėzaus teisme liudininkai, kaip žmonės prie Babelio bokšto. Vienas liudija, kad Jėzus išvarinėjęs velnius Belzebubo pagalba. Kitas matęs Jėzų subatoje gydantį ligonius. Trečias, — būk Jėzus laužęs pasninkus, nes jo mokiniai, eidami pro kviečių lauką, skindavę kviečių varpas ir Mokytojas jiems nedrausdavęs. Ketvirtas kaltino Jėzų, būk jis nesimazgodavęs rankų prieš valgį. Penktas, — kad Jėzus parizėjus vadindavęs driežlių veisle. Šeštas liudija, kad Jėzus draugaudavęs su nusidėjėliais ir net nepavyzdingo gyvenimo moterimis, kaip Magdalena. Dar kiti liudija, kad Jėzus išniekinęs bažnyčią, nes su botagu išvaikęs parduodančius ir perkančius be kieno nors leidimo. Čia vėl kiti rodo, kad Jėzus vadinęsis pranašu, Mesijum, karalium, Dievo Sūnum. Bet štai kitas vėl griauja pirmo liudijimą, kad Jėzus nesivadinęs karalium, o tik

žmonės jį norėję padaryti karalium. Ten vėl vienas liudija, kad Jėzus žadėjęs duoti valgyti savo Kūną ir gerti savo Kraują. Kitas vėl aiškina, kad Jėzus tikrai padauginęs duonas tyruose ir pavalgydinęs tūkstančius žmonių. Kajifas klauso ir nesusigaudo. Jo veidai rausta, širdis verda iš pykčio. Jėzus stovi ramiai ir klausosi neatverdamas burnos. Kai kas iš tarybos savo širdyje Jėzui net pradeda reikšti užuojautos. Atsirado net ir papirktų liudininkų. Bet ir tie, vienas kitam prieštaraudami, liudija apie bažnyčios sugriovimą ir atstatymą. Kajifas nerimsta. Jis atsistoja ir klausia Jėzaus: *Ar tu nieko neatsakai, ką šitie prieš tave liudija?* (Mork. 14, 60). Tačiau Jėzus, pilnas rimties, atsakė: *Jei aš jums sakysiu, man netikėsite. Jeigu gi paklausiu, neatsakysite ir nepaleisite* (Luk. 22, 67. 68). O, stebinantis Jėzaus rimtume! Išmokink mane, Jėzau, užsilaikyti mano pasiteisinimų valandose!

II. PRISIEKDINU TAVE GYVUOJU DIEVU. Jėzaus žodžiai greit pasitvirtins. Prieš jį, tarybos priešaky, stovi kunigas išrinkimu, bet nevertas pašaukimu. Kajifas liudininkų jau apviltas, nes net samdytieji nesutaria. Kaltė neįrodyta, kaltinamasis reikėtų paleisti. Degdamas pykčiu vyriausias kunigas griebiasi Dievo pagalbos, tardamas: *Prisiekdinu tave gyvuoju Dievu, kad mums pasakytumei, ar tu Kristus, Dievo Sūnus?* (Mat. 26, 63). O, baisioji neteisybe! Argi teismas kada nors siekdina kaltinamąjį? Tačiau ko nedaro teismai, tai daro vyriausias

kunigas. Kajifas Dievo vardu prisiekdina Jėzų. Tokią neteisybę galėjo daryti tik sąžinės neturįs niekšas. Tačiau Jėzus, vyriausio kunigo prisiekdinamas , drąsiai, atvirai prisipažįsta: *Aš esu* (Mork. 14, 62). *Tačiau, aš jums sakau, nuo šio laiko jūs matysite žmogaus Sūnų sėdintį Dievo galybės dešinėje ir ateinantį dangaus debesyse* (Mat. 26. 64). O, paslapties gilybe! Jėzus prisipažįsta. Kai melagiai liudininkai niekšiškai žeidė Jėzaus garbę, Jėzus, nors vienu piršto krustelėjimu būtų galėjęs užčiaupti nedorėlių burnas, tyli. Tačiau, kai vyriausias kunigas Dievo vardu klausia, Jėzus atvirai prisipažįsta, nors gerai žino, kad už tai reikės mirti. O, Jėzaus atvirume! Pamokinki mane drąsiai ginti šventąjį tikėjimą! Kai eina menki pasaulio dalykai, aš galiu tylėti. Tačiau, kai paliečiamas Dievo vardas, aš drąsiai turiu prisipažinti esąs Kristaus tarnas, pasiryžęs tiesą ginti lig pasiaukojimo.

Toliau Jėzus sako: *Tačiau jūs matysite žmogaus Sūnų, ateinantį debesyse.* Šis majestotiškas liudijimas sukrečia dangų, žemę ir pragarą. Danguje angelai gieda džiaugsmo himną, kad jų Viešpats netrukus dangų atidarys parodydamas pasauliui Dievo didenybę. Pagonijoje paskendusiam pasauliui jau teka išganymo aušra. Teisieji požemiuose girdi ateinančio Išganytojo žingsnius. Pragaras dreba. Jis, mobilizavęs paskutines jėgas, siunčia į tarybos teismą, nes Jėzaus žodžiai: *Jūs matysite žmogaus Sūnų sėdintį Dievo galybės dešinėje ir ateinantį dan-*

gaus debesyse (Mat. 26, 64) supurtė jo gelmes. Pragaro kunigaikštis skuba į teismo salę, kad Jėzaus priešai išsigandę neišbėgiotų. Jėzaus prisiekdinimas, tai scena, kurioje Jėzus Dievo vardan duoda amžinai tveriantį liudijimą! *Aš esu.*

III. JIS PIKTAŽODŽIAUJA DIEVUI — VERTAS MIRTIES. Kaip Rojuje melagingasis žaltys įskiepijo Ievos širdį puikybės manijos nuodais; taip dabar pragaro kunigaikštis uždegė Kajifo širdį baisaus pykčio ugnimi. Kajifas aklas ir kurčias. Prieš akis Dievo Sūnus. Tačiau Jėzuje Kajifas mato tik paprastą žmogų, kuris, jo manymu, vertas mirties. Kajifas girdi Jėzaus žodžius, kurie sujudina dangų ir žemę; bet jo ausys kurčios ir galva nesupranta, ką Jėzus sako. Jis, kaip vyriausias kunigas, kreipiasi į visą daugumą, tarsi, norėdamas patvirtinti, ar visi taip akli ir kurti. Kajifas netveria. Jis vardan teisybės, tarsi, gindamas Dievo įžeidimą, perplėšia savo rūbus. *Tuomet vyriausias kunigas perplėšė savo rūbus sakydamas: Jis piktažodžiavo Dievui; kam dar mums reikia liudytojų? Štai dabar jūs girdėjote piktažodžiavimą?* (Mat. 26, 65). O Kajifai, Kajifai! Šimtą kartų geriau būtum pasielgęs, jei būtum suplėšęs nuodėmėmis nutukintą savo širdį. Laimingesnis būtum buvęs, jei kniūpščias puolęs prie Išganytojo kojų, būtum maldavęs už savo ir visos tautos nuodėmes šaukdamas: *Pasigailėk manęs, Viešpatie, pasigailėk, nes mano nedorybės perviršijo mano galvos plaukų skaičių.* Bet ne. Tu išdidus ir supykęs darai teismą savo Die-

vui. Tu, neleistinu būdu prisiekdindamas, Jėzų verti prisipažinti, kad galėtum išnešti, tavo manymu, tautos tarybos akyse teisingą sprendimą. Tu kreipiesi į sėdinčiuosius tardamas: *Štai dabar jūs girdėjote piktažodžiavimą? Kas jums regisi?* (Mat. 26, 65 - 66). Kunigai, Rašto žinovai, vyresnieji, tarybos dalyviai, matydami Kajifo suplėšytus rūbus, sušuko: *Vertas mirties*. O, kas atjaus tavo, o Jėzau, širdies skausmą, suskambėjus šiems baisiems žodžiams? Tauta, kurios tu esi garbė ir išganymas, rašo tau mirties dekretą. O tik čia suprantami šv. Jono evangelijos žodžiai: *Jėzus atėjo pas savuosius, bet savieji jo nepriėmė* (Jon. 1, 11). Net daugiau. Jie netik nepriėmė, bet veidmainiškai teisdami, pasmerkė Jėzų mirti. Jie, pragaro kurstomi, triukšmą keldami, visa gerkle šaukdami, smerkia: *Vertas yra mirti*. O, neteisybes kenčiantis Jėzau! Tavo neteisingu paniekinimu stiprink mano kantrybę gyvenimo nepasisekimuose! Tautiečiai tave teisia, o tu kantriai kenti. Jie pasmerkia tave mirti, o tu nė žodžio netari. Skamba mano ausyse kunigo ištarmė: *Jis piktažodžiauja Dievui — vertas mirties*.

Baigdamas mąstymą, šventos maldos nuotaika, pažadinki savo širdį neteisingai pasmerktam Jėzui pareikšti užuojautos, kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane...*

Pasiryžimas: Mano kaltinimus švelninsiu Jėzaus kantrybe!

---

11. Mąstymas

JĖZUS KALĖJIME

1. Įsivaizduoki kalėjime kareiviams pavestą Jėzų besiskundžiantį: *Žmogaus Sūnus bus išduotas vyriausiems kunigams, Rašto žinovams ir vyresniesiems; jie pasmerks jį mirti ir paduos jį pagonims; jie tyčiosis iš jo, apspiaudys jį, plaks jį ir užmuš jį* (Mork. 10, 33 - 34).

2. O kalėjime išniekintas Jėzau! Savo malonės gausumu stiprink mano valią, kad mąstymas padrąsintų uoliai ginti tavo garbę.

Jėzus jau pasmerktas. Jis, tarsi baisus prasižengėlis, per naktį atiduotas kareivių sargybai. O baisioji naktie! Daug Jėzus yra matęs baisių naktų. Tačiau ši jo Dievo - Žmogaus gyvenime yra visų baisiausia. Kareiviai tyčiojasi, išjuokia, tarsi, paskutinį galvažudį. Gilindamasis į Jėzaus kančią kalėjime, prisiminki šiuos reginius:

I. Jie išjuokė jį.
II. Jie spiaudė jam į veidą.
III. Pranašauk, kas tave užgavo?

I. JIE IŠJUOKĖ JĮ. Prisiminki į Jeruzalę keliaujančio Jėzaus pranašystę ir bus lengviau įsivaizduoti, ką Jėzus yra iškentėjęs per naktį kalėjime. Jėzus apaštalams pranašavo: *Štai mes einame į Jeruzalę, žmogaus Sūnus bus išduotas vyriausiems kunigams, Rašto žinovams ir vyresniesiems: Jie pasmerks jį mirti ir paduos jį pagonims: jie tyčiosis iš jo, apspiaudys*

jį, plaks jį ir užmuš jį (Mork. 10, 33 - 34). Ką Jėzus yra kalbėjęs, tai, šioje baisioje naktyje, jau vyksta tikrenybėje. Jėzus išduotas. Jis kunigų, Rašto žinovų, vyresniųjų jau nuteistas. Pats nuteisimas, argi nėra išjuokimas? Nekaltam Jėzui skelbiama mirties bausmė. Teismas atliktas. Kajifas lipa nuo teismo kėdės, įsakydamas imti Jėzų į kalėjimą. Lig tol tik virvės varžė Jėzaus rankas. Dabar, kai aukščiausias žydų teismas pripažino Jėzų kaltą mirties, virves pakeitė geležiniai pančiai. Jėzus esąs pavojingas. Jis atiduodamas kareivių žaislui. Šv. Lukas sako: *Tie vyrai, kurie laikė Jėzų, tyčiojosi iš jo ir mušė jį.* (Luk. 22, 63). Bendrai kareiviai niekuomet nėra linkę belaisviams rodyti palankumo. Tačiau, kai kareiviams buvo pavestas pasmerktasis mirti, jie peržengė žmoniškumo ribas. Kareiviai tyčiojosi iš Jėzaus. Kur nesityčios kareiviai, taip gerai pamokinti net paties vyriausio kunigo. Juk vyriausias kunigas, Rašto žinovai, tautos vyresnieji viešai pasityčiojo Jėzų prisiekdindami, pasmerkdami mirti, leisdami sukaustyti rankas ir kojas, pririšti retežiu prie sienos. Kodėl nesityčios kareiviai, žinodami, kad už išniekinimus niekas atsakomybės nepareikalaus. O baisus išjuokime! Taryba išjuokia savo Dievą atiduodama kareiviams per naktį tyčiotis. Pasmerktas Jėzus laukia ryto patekančios saulės, o kareiviai per naktį tyčiojasi iš jo.

II. JIE SPIAUDĖ JAM Į VEIDĄ. O baisus reginy! Vaizduotės akimis einu į vyriausio kunigo kalėjimą, kuriame uždarytas pasmerkta-

sis Jėzus. Širdies gilumoje svarstau evangelistų liudijimus: *Tuomet jie spiaudė jam į veidą ir mušė jį kumštimis.* (Mat. 26, 67). Ką aš matau? Matau surištą Jėzų. Matau kareivius ir kunigų tarnus, kurie spiaudo Jėzui į veidą. O kas sugebės žodžiais atvaizduoti šitą Jėzaus niekinimą? Šv. Jeronimas sako, kad šios keleriopai šventvagiškos nakties baisenybes pamatysime tik paskutinio teismo dienoje. Tik teisme prieš visų akis atsivers kareivių begėdiškumas, kurie, tarsi liūtai sugriebę savo auką, niekino ir, spiaudydami į Jėzaus veidą mušė plaštakomis. O, žemės kirminų pasityčiojime! Argi gali būti didesnis Jėzaus niekinimas? Sename Įstatyme, kai vyras norėdavo paleisti savo moterį, ar moteris savo vyrą, gavę atsiskyrimo raštą, spiaudavo vienas kitam į veidą, vienas antrą niekindami, kad daugiau nedrįstu susieiti. Tai būdavo moterystės išsiskyrimo aktas. Kareiviai spiauja Jėzui į veidą. Paprastai spiaudyti kur nors švaresnėje vietoje, jau yra prasižengimas prieš mandagumą. Tačiau spiauti į žmogaus veidą, yra peržengimas žmogiškumo ribų. *Jie spiaudė jam į veidą.* Šv. Jonas Krizostomas sako: *Kareiviai spiaudo į tą veidą, prieš kurį jūros bangos nutilsta, kurį ant kryžiaus matydama saulė sulaikė savo spindulius. Kareiviai spiaudo į tą veidą, kurį dangaus angelai gėrėdamiesi kontempliuoja.* O nežmoniškas žiaurume! Kareiviai spiaudo Jėzui į veidą tyčiodamiesi. Jie dabar prisimena Jėzaus gyvenimo nuotykius, kurių gal ne vienas ir pats yra buvę liudininkais. Jie žino, kad Jėzus yra Kris-

tus, tai yra Viešpaties pateptasis! Jie spiauja į veidą tardami: Štai tau Kristau, pranašų ir karalių patepimas. — Jie spiauja į veidą juokaudami: — Štai tau, Jėzau, daugiau, kaip už tris šimtus denarų brangiausių kvepalų. Tačiau Jėzus neatveria burnos. Jis kenčia nekaltas, kad mus išmokintų kantriai nukęsti kaltėmis pelnytus pažeminimus. Jėzus atkreipia dievišką veidą jį spiaudantiems, kad juomi užgesintų mūsų puikybės geidulį. Šv. Augustinas sako: *Jei šiais vaistais nebus išgydyta puikybės liga, tai kuo ji turi būti gydoma, nežinau!* (Serm. 77.) *Ar gali būti kas labiau pažeminančio, pasibiaurėtino?* klausia Origenas. Tačiau Jėzus viskam atsidavęs. *Jie spiaudė jam į veidą*, o Jėzus kentėjo nesipriešindamas.

III. PRANAŠAUK, KAS TAVE UŽGAVO? Kareiviams spiaudymo nepakanka. Jie, užrišę Jėzui akis, *daužė plaštakomis jo veidą sakydami: Pranašauk mums, Kristau, kas yra tave užgavęs.* (Mat. 26, 68). O baisi piktadaryste! Kareiviai žino, kad Jėzus yra didelis pranašas. Todėl, užrišę akis reikalauja, kad Jėzus atspėtų, kuris jį muša. Tačiau Jėzus tyli, nes *šita yra jūsų valanda, ir tamsybės valdžia.* Kareiviai, darykite, kaip jums patinka. Ateis mano valanda. Tada be pranašavimo viso pasaulio akyse pasirodys, kurio ranka šventvagiškai man smogė į veidą. Kristus tyli ir kenčia. Jėzus pavyzdžiu rodo, ką Izaijas yra pranašavęs sakydamas: *Aš daviau mano kūną mušantiems ir mano skruostus raujantiems; aš nenugręžiau mano veido nuo*

tų, kurie koliojo ir spiaudė į mane. Viešpats Dievas mano padėjėjas, todėl aš nebuvau sugėdintas (Iz. 50, 6 - 7). Kareiviai buvo girdėję, kad Jėzus didesnis už visus pranašus, išmintingesnis už Salemoną. Jie užrišę akis mušė Jėzui į veidą tardami: — Jėzau, čia daugiau, kaip Salemonas: pasakyk, kuris tave užgavo? — Jie atsimena prilyginimą apie suruoštas sūnui vestuves ir, mušdami delnais, raudami barzdą, taria: — Štai tėvas, kuris švenčia sūnaus vestuves! Jėzau pokyliauki! Jėzau, maitinkis skrepliais! Uždengtomis akimis spėki, kas tave užgavo? — O baisus pokyli, kurį tau, o Jėzau, suruošė pragaras per nedorėlių rankas! Šv. Lukas rašo: *Jie dangstė jį, mušė jį į veidą ir klausė jį sakydami: pranašauk, kas tave užgavo? Piktažodžiaudami jie sakė prieš jį ir daug kitų dalykų* (Luk. 22, 64 - 65). Bet Kristus, anot šv. Petro, *kentėjo už mus, palikdamas jums pavyzdį, kad sekiotumėt jo pėdomis... kuomet jam piktažodžiavo, jis nepiktažodžiavo, kuomet kentėjo, negrąsė, bet pasidavė tam, kuris jį teisė neteisiai* (1 Petr. 2, 21. 23). O baisi Jėzaus kentėjimų naktie! Budelių pasityčiojimas neturi ribų. Tačiau Jėzus tyli, ir tylėdamas mokina kantrybės. Jei Jėzus nebūtų kantriai kentėjęs, vargu šiandien taip gyvai būtų svarstomos šios baisios scenos! Jėzus duodasi niekinamas, kad parodytų kaip brangios yra žmonių sielos. Jėzus kantriai kenčia, trokšdamas visus išganyti. Gal linkęs esi kaltinti kareivius? Tačiau pažvelki pats į save. Kitus smerkti lengva. Tačiau save teisti

retai kas mėgsta. Kareiviai pasidavę bendrai nuotaikai. Jie, tarsi aklas įrankis, sinagogos, tautos vadų rankose, į Jėzų žiūri grynai žmogiškomis akimis. Per juos pasireiškia sinagogos atstovų, išrinktosios tautos vadų nedorumas. Be to, jie padarė vieną kartą ir liko dėmė amžinai. Tačiau, kas nuplaus tas dėmes, kurias darai šimtus kartų nusidėdamas? Žmonės daugelį kartų pasielgia blogiau, negu Jėzaus veidą spiaudžiusieji kareiviai. Kareiviai nežinojo, kad jie kankina savo Išganytoją. Tačiau tu, nusidėdamas žinai, kad kiekviena mirtina nuodėmė yra spiovimas Jėzui į veidą. Tu tiki, kad Jėzus yra Dievas. Todėl, daugeliu atvejų tavo elgesys yra baisesnis, negu nedorėlių kareivių skrepliai. Kareiviai spiaudė nežinodami. Tu nusidedi aiškiai suprasdamas. Jei kareiviai būtų tikrai žinoję, kas yra Jėzus, nors jų ignorancija juos smerkia, jie gal kniūpšti būtų puolę prieš Jėzų, maldaudami dovanojimo. *Jie dangstė jį, mušė jį į veidą ir klausė jį sakydami: pranašauk, kas tave užgavo.*

Baigdamas mąstymą, sužadinki tikrą širdies gailestį už visus prasižengimus, kuriais galėjai gerąjį Jėzų kada nors įžeisti. Pasveikinki jį niekinamą ir tylintį iš tikros širdies kalbėdamas: *Kursai kentėjai už mus kaltus, Jėzau Kristau... Viešpatie mūsų, pasigailėk mūsų!..*

Pasiryžimas: Pažeminimų valandose prisiminsiu Jėzaus pažeminimą Kajifo kalėjime!

---

12. Mąstymas

PETRO UŽSIGYNIMAS

1. Įsivaizduoki Apaštalą Petrą tris kartus užsiginantį Kristaus: *Aš nepažįstu to žmogaus, apie kurį kalbate* (Mork. 14, 71).

2. O Petro užsigynimą kentėjęs Jėzau! Suteik man malonės, kad mąstymas paragintų saugotis į nuodėmes vedančių pavojų.

Apaštalo Petro užsigynimas vaizdžiai rodo, kaip žmogus greitai gali nupulti pasitikėdamas vien savo jėgomis. Petrui, rodos, nieko netrūko. Jis Jėzų mylėjo, drąsos turėjo daugiau, negu kuris kitas. Tačiau Petras, nors perspėtas, tuščio žingeidumo traukiamas, nevengė Vyriausio kunigo kiemo. Jis pasitikėjo savimi, ir todėl užsigynė Jėzaus. Gilindamasis į Petro užsigynimą prisimink bent šiuos įvykius:

I. Aš nepažįstu to žmogaus.
II. Jėzus atsigręžęs pažvelgė į Petrą.
III. Petras karčiai verkė.

I. AŠ NEPAŽĮSTU TO ŽMOGAUS. Jėzus paskutinės vakarienės metu Petrui pranašavo kad jis tris kartus jo užsiginsiąs. Tačiau Petras nenorėjo tikėti. Net daugiau. Petras negalėjo įsivaizduoti, kad kas nors panašaus turėtų įvykti. *Viešpatie, nors ir mirti man reiktų su tavim, aš tavęs neužsiginsiu.* (Mat. 26, 36). Petras pasiryžimą buvo bepradedąs įrodyti Alyvų Daržely. Tačiau Išganytojo sudraustas pasitraukė. Jė-

zų nuvedė į vyriausio kunigo kiemą. Petrui skaudu. Jo mylimas Mokytojas surištas. Petras iš tolo seka žiūrėdamas, kas bus toliau. Artinasi bandymo valanda. Petras slenka prie vartų. Šv. Jonas rašo: *Paskui Jėzų ėjo Simonas Petras ir kitas mokinys. Tas mokinys buvo pažįstamas vyriausiam kunigui ir įėjo draug su Jėzumi į vyriausio kunigo kiemą. Petras gi pasiliko stovėti lauke ties vartais. Taigi antrasis mokinys... išėjęs kalbėjosi su durininke ir įsivedė Petrą* (Jon. 18, 15, 16). Petro širdis trokšta matyti Jėzaus likimą. Tačiau Petras užmiršęs Jėzaus pranašystę negalvodamas įsistato į pavojų. Jis eina į nagus tų, kurie norėjo jį surišti Alyvų kalne. O baisus Apaštalo likime! Petras įėjo į kiemą, durininkė klausia: *Ar ir tu esi iš šito žmogaus mokinių tarpo?* (Jon. 18, 17). Petras negalvoja. Jam viena mintis: jei prisipažinsiu, — gali suimti. — Jis neapsvarstęs taria: *Ne.* Vienas užsigynimas padarytas. Gaidys dar negieda ir Petras neprisimena, ką Jėzus yra sakęs. Jis, tarsi blogo nenujausdamas, eina į vidurį kiemo, kur tarnai kūrena ugnį. Petras prie ugnies šildosi. Vyriausio kunigo rūmuose eina Jėzaus teismas. Nėra abejonės, jog bylos gandų patekdavo ir į kiemą. Tarnai sužinojo, kad Jėzus klausinėjamas apie mokslą ir mokinius. O čia kieme prie ugnies nepažįstamas. Visi sužiuro klausti Petrą: *Ar ir tu esi iš jo mokinių tarpo?* (Jon. 18, 25). Petras atvirai tik save ganydamas, vėl taria: *Nesu.* Tačiau Petro pasiteisinimo nepakako. Tarnai dar

labiau sužiuro ir pradėjo Petrą pulti, tarsi, darydami tardymą. Evangelija sako: *Vienas iš vyriausio kunigo tarnų, giminaitis to, kuriam Petras buvo nukirtęs ausį, jam tarė: Argi aš nemačiau tave draug su juo darže? Bet Petras vėl išsigynė* (Jon. 18 26 - 27). Net daugiau. *Jis pradėjo keiktis ir prisiekioti: Aš nepažįstu to žmogaus, apie kurį kalbate.* (Mork. 14, 71). Petrai, Petrai! Ką tu kalbi? Tu keiki ir prisieki, kad nepažįsti Jėzaus, kai Alyvų Daržely net kardu šokai jį ginti! Kur tavo pasiryžimas, niekad jo neužsiginti? Kur tavo drąsa? Tu sakydamas: *Aš nepažįstu to žmogaus* užsigini Jėzaus.

II. JĖZUS ATSIGRĘŽĘS PAŽVELGĖ Į PETRĄ. O meile perveriantis Jėzaus žvilgsni! Jėzus surištas. Apaštalai išbėgioję. Petras atsekė į kiemą. Bet ir tas jau net tris kartus užsigynė. Pirmas apklausinėjimas baigtas. Minia su šauksmais Jėzų veda pas Kajifą. Staiga susiduria Jėzaus ir Petro akys. Jėzus Išganytojas, Petras nusidėjėlis. Jėzus Mokytojas, Petras mokinys. Jėzus surištas, Petras laisvomis rankomis, bet surišta sąžine. Jėzus Bažnyčios kūrėjas, Petras jos pamatas. Jėzus už Petrą eina mirti, Petras Jėzaus užsigynęs. O graudi scena! Tu ne tiek nustebinai Jėzų, kiek pravirkdei Petrą! Jėzus senai žinojo, jog Petras užsigins. Jis Petrui buvo kalbėjęs, bet Petras visiškai neėmė į širdį. Todėl Jėzus dabar nupuolusiam Petrui vieną turi pagalbą, tai malonų žvilgsnį. *Tuomet Viešpats atsigręžęs pažvelgė į Petrą: ir Petras*

atsiminė Viešpaties žodį, kaip jis buvo pasakęs: Pirm, ne kaip gaidys giedos, tu tris kartus išsiginsi manęs (Luk. 22, 61). Petro nuodėmė baisi. Jis užsigynė Jėzaus ir užsigynimą patvirtino priesaika. Tačiau Jėzus, gerasis Ganytojas, jis kiekvienam žingsny ieško suklydusių, kad juos patrauktų prie savęs. Jėzus belaisvis. Jis Petro negali paguosti, ar žodžiais paraginti. Todėl Jėzus meilės žvilgsniu pažvelgia į suteptą Petro sielą. Jėzaus malonus žvilgsnis kiaurai pervėrė Petro širdį. Petras dabar atsimena viską. Jis atsimena, kad tai, ką Jėzus yra kalbėjęs, virto tikrenybe. O čia lyg tyčia ir gaidys pragydo. O skaudaus Petro nupuolimo pamoka! Ko trūko Petrui? Jo tikėjimas buvo gyvas, drąsa nepaprasta, norai deganti. Petras buvo pasiryžęs kartu su Jėzumi eiti net į aukštą Kalvarijos kalną. Tačiau žmogiška silpnybė viską suardė. Čia Petras pasiryžęs, čia skaudžiai nupuolė. Jo nupuolimas, tai pasitikėjimas savimi. Petras, pasitikėdamas savimi, nesimeldė Alyvų Daržely, eidamas į vyriausio kunigo kiemą. Jis nemanė melstis besišildydamas prie ugnies. Todėl ištikus bandymui Petras, kaip kiekvienas mirtingųjų, be Dievo malonės suklupo. Petro nupuolimas, tai pamoka, kur veda pagundų pavojai. Tuščias žingeidumas Petrą vedė į kunigo kiemą. Pirmas bandymas jau turėjo atidaryti Petrui akis. Petras turėjo jausti, kad čia pavojinga: gali ištikti tardymas, net suėmimas. Tačiau jis nepaiso. Petras nori žinoti Jėzaus likimą. Tačiau jis nusigąsta, kai patiria, kad

gali prisieiti su Jėzum kentėti. Petrai, tu nevengi pavojų, todėl sakai: *Aš nepažįstu to žmogaus!*

III. PETRAS KARČIAI VERKĖ. Jėzaus malonus žvilgsnis kiaurai pervėrė Petrą. Jis, pamatęs Jėzų apsipylė ašaromis. *Petras, išėjęs laukan, karčiai verkė* (Luk. 22, 6). Jėzaus malonaus pažvelgimo užteko. Jis nuo dabar jau ne Petras nusidėjėlis, bet Petras atgailautojas. Jis, išgirdęs giedantį gaidį, prisimena Viešpaties perspėjimą: *Petrai, pirma, negu gaidys giedos, tu tris kartus manęs užsiginsi* (Mat. 26, 75). Jėzaus žvilgsnis duria Petrui širdį ir Petras graudžiai verkia. Petras verkia ne tik Velykų šventėse. Jis, kaip sako daugelis šventųjų Tėvų, verkęs visą gyvenimą. Petras, girdėdamas giedant gaidį, prisimindavęs Jėzaus užsigynimą, ir apsipildavęs ašaromis. Sako, kad nuo verksmo Petrui per veidus pasidariusios didelės žymės.

O Viešpatie! Kaip saldu man, menkam nusidėjėliui, prisiminti tavo malonų į Petrą pažvelgimą! Petras, tiesa, skaudžiai nupuolė. Bet tavo malonus žvilgsnis Petrą apipylė ašaromis. O Viešpatie! Petro asmenyje šimtus kartų kartojasi mano nupuolimai. Tačiau skirtumas tas, kad tu, o Jėzau, į Petrą pažvelgei tik vieną kartą ir Petras kaltės verkė lig mirties, kai aš ir šimtus kartų nepaisau tavo malonių dovanojimų. Prisipažįstu, Viešpatie! Tu jau tiek kartų esi maloniai pažvelgęs ir į mane, pasigailėjimo nevertą nusidėjėlį ir tiek kartų esi dovanojęs mano kaltes. Bet aš, kuris taip uolus sekti Petrą

nupuolantį, niekaip nepasiryžtu sekti Petrą atgailojantį. Petras gavo kaltės dovanojimą, daugiau tavęs, Jėzau, nerūstino. O aš! Aš jau šimtus kartų išpažinau savo nuodėmes, bet pataisos, kaip nedarau, taip nedarau. *Petras išėjo laukan ir graudžiai verkė* (Mat. 26, 75). Petras išėjo iš nuodėmių vietos, kad daugiau neduotų progos pagundoms. Petras verkė apgailėdamas nusikaltimą, kad atsilygintų už Jėzaus įžeidimą. O aš, jau kiek kartų esu pasiryžęs taisytis? Bet nenoriu išeiti, kaip Petras, iš pagundų pavojaus, nenoriu pamesti tų smagių aplinkybių, kurios vis traukia ir traukia į nuodėmes. O, Jėzau, mano Išganytojau! Malonės žvilgsniu dar kartą pažvelk į mane ir aš, it Petras, pasiraginsiu karštai atgailoti. Aš tvirtai pasiryžtu, daugiau tavęs neįžeisti. *Petras išėjo ir graudžiai verkė.*

Baigdamas mąstymą, minties greitumu, daryk sąžinės sąskaitą, kad prisimintum, kiek kartų esi užsigynęs Jėzaus įvairiomis nuodėmėmis? Sekdamas šv. Petro pavyzdžiu parodyk Jėzui didesnės meilės už tiek kartų taip malonų pažvelgimą. Kas žino, kas būtų buvę su tavim, jei ne Jėzaus malonė per atgailos sakramentą? Silpnybių valandomis prašyk Jėzaus pagalbos kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane!..*

Pasiryžimas: Petro nupuolimo perspėtas vengsiu pagundų pavojų!

---

13. Mąstymas

JUDO LIKIMAS

1. Įsivaizduok susigraužusį Judą nešantį žydams pinigus ir tariantį: Atsiimkite: *Nusidėjau išduodamas nekaltą kraują* (Mat. 27, 4).

2. O verkiančių priebėga Jėzau! Savo malonės gausumu apšviesk mano protą, kad mąstymas padėtų įsisąmoninti, kaip baisūs yra nebviltis ir nusiminimas.

Žydai Jėzų pasmerkė. Tačiau įvykinti mirties bausmę jiems reikia gauti Romos valdovo sprendimas. Tat jie veda Jėzų pas Pilotą. Judas matydamas, kas darosi, nerimsta. Jis tik dabar supranta, kaip nedorai pasielgė. Nusiminęs, graužadamasis Judas grąžino gautus sidabrinius į bažnyčią, ir nuėjęs pasikorė. Prisižiūrėdamas baisiai nebvilties scenai šiame mąstyme svarstyki:

I. Žydai pasmerkė Jėzų.
II. Nusidėjau išduodamas nekaltą kraują.
III. Jis atsitolino ir nuėjęs pasikorė.

I. ŽYDAI PASMERKĖ JĖZŲ. Naktis praėjo. Tik prašvito, Kajifo rūmai knibžda žmonių. Čia susirinkę kunigai, Rašto žinovai, parizėjai, tautos vadai. Visi tariasi, sprendžia, randa, jog Jėzus, kaip piktažodžiautojas, vertas mirties. Vyriausias kunigas Kajifas viešai pagarsina Jėzui mirties ištarmę. Tačiau ištarmę vykinti rei-

kalingas Romos valdovo patvirtinimas, nes politinės nepriklausomybės žydai jau neturi; iš Judo giminės kunigaikštis ir karališkoji valdžia jau atimti. Judo kunigaikščio vietoje sėdi stabmeldys, Romos ciesoriaus vietininkas, Poncijus Pilotas. Velykos čia pat. Vakare reikės užšvęsti. Reikalas skubus, o lig velykų reikia baigti su Jėzum.

Vaizduotės akimis pažvelkime į neramius susirinkusiųjų veidus, kurie nori greičiau nusikratyti Kristumi. Šv. Matas sako: *Atėjus rytui, visi vyriausieji kunigai ir tautos vyresnieji tarėsi prieš Jėzų, kad jį nužudytų. Ir surišę jie jį nuvedė ir padavė valdovui Poncijui Pilotui* (Mat. 27, 1-2). Čia pildosi Jėzaus pasakytoji pranašystė: *Žmogaus Sūnus bus išduotas vyriausiems kunigams, Rašto žinovams ir vyresniesiems. Jie pasmerks jį mirti ir paduos jį pagonims* (Mork. 10, 33). Jėzus yra Rašto žinovų, tautos ir sinagogos vyresniųjų rankose. Jie, teismą padarę, rado, jog Jėzus kaltas mirties. Tačiau už ką Jėzus turi mirti? Ar už tai, kad jis prisipažino, jog yra Dievo Sūnus? Nors Jėzų teisia Rašto žinovai, tačiau jie akli, nes užmerkę akis prieš pranašystes. Jie neseka įvykių, nors Jėzaus asmenyje pildosi pranašystė paskui pranašystę. Jie užkietėję ir netiki. Jie nutarė, kaip kad jų tėvai yra darę su pranašais, nužudyti patį pranašų Karalių. *Ryto metą, tuojau, vyriausieji kunigai, pasitarę su vyresniaisiais, Rašto žinovais ir su visa taryba, surišdino Jėzų, nuvedė ir įdavė Pilotui* (Mork. 15,

1). Žydų religinis teismas užsigynė šviesos, atsižadėjo tautos garbės. Jie atidavė Jėzų į stabmeldžio rankas.

II. NUSIDĖJAU IŠDUODAMAS NEKALTĄ KRAUJĄ. Judas atydžiai seka teismo eigą. Jis neramus. Galimas daiktas, kad Judas matė niekinimus, mušimus, spiaudymus į Jėzaus veidą per naktį kalėjime. Dabar, prašvitus, jis girdi vyriausio kunigo ištarmę: Jėzus kaltas mirties, nes piktažodžiauja. Judas prisimena Jėzaus perspėjimus. Jis graužiasi. Jis mato, kokios neteisybės daromos prieš jo dieviškąjį Mokytoją. Savieji pasmerkė ir jau veda įduoti pagonims. Judas mato gatvėmis besigrūdančias minias prie Piloto rūmų. Jam gaila Jėzaus. Bet gelbėti jau nėra kaip. Jis prisimena, kad Jėzaus nelaimių priežastis yra jis. Jis pardavė savo Mokytoją, ir dar nešiojasi gautuosius trisdešimt sidabrinių. Susigraužęs, nusiminęs Judas, *matydamas, kad Jėzus pasmerktas, gailesčio vedamas, nunešė atgal vyriausiems kunigams ir vyresniesiems trisdešimt sidabrinių ir tarė: Nusidėjau išduodamas nekaltą kraują* (Mat. 27, 3-4). Judas savo darbą apgailestauja. Jis turi rankoje pinigus ir prisipažįsta, negerai padaręs. Jis, nėra abejonės, reikalavo vyriausių kunigų, kad atsiimtų pinigus ir paleistų Jėzų. Tačiau veltui maldausi avinėlio iš vilko nasrų. Avinėlis vilkui kaltas tuo, kad vilkas ėsti nori. Jėzus sinagogos atstovams kaltas tuo, kad tiesą sakydamas į akis smerkė jų blogus darbus. Jėzus, kaltas tuo, kad parizėjai jį nori suėsti. O, ko-

kia atmaina! Parizėjai, kunigai, Rašto žinovai kaip malonūs Judą papirkdami. Tačiau, kaip jie nesukalbami susigraužusį Judą priimdami. Judas šaukia: *Nusidėjau išduodamas nekaltą kraują*. Bet jie taria: *Kas mums darbo? tu žinokis* (Mat. 27, 4). Tai yra pragaro taktika. Pragaro kunigaikštis maloniai vilioja gundomąjį, kol pavergia. Tačiau kai pavergė, koja paspirdamas taria: *Tu žinokis*. Ne be pragaro galybės užkietėjo sinagogos kunigai, Rašto žinovai, parizėjai, tautos vyresnieji. Per juos veikė pragaro jėga. Jie maloniai kalbėjo Judui, kol jis jiems buvo reikalingas. Tačiau tik Judas padarė niekšišką darbą, jį kojomis paspyrė tardami: *„Kas mums darbo? tu žinokis"*. — Judai, tu žinokis su savo pinigais. Mes pirkome tavo Mokytoją. Mes pasielgsime, kaip mums patinka. Tu žinokis! Tu gavai savo užmokestį, kas mums darbo, kad tu sakai, jog jis nekaltas! O, baisūs pragariški žodžiai! Jūs galite veržtis tik iš purvinos sąžinės. Tačiau žydai jaučiasi esą teisūs. Jie mano galį pralieti Jėzaus kraują, nes Jėzus piktažodžiaująs vadindamasis Dievo Sūnumi. Jie veda Jėzų užmušti manydami Dievui tarnaują. Todėl veržiasi iš jų lūpų toki baisūs atmetimo žodžiai: *Kas mums darbo? tu žinokis*

Judas bylą pralošė. Kunigų pasakymas: *Kas mums darbo? tu žinokis*, buvo peilis į skausmo, nusiminimo sugeltą Judo širdį. Sąžinė šaukia: *Nusidėjau išduodamas nekaltą kraują*, o negailestingi kunigai atstumia: *Tu žinokis*. Nusivilimas ir nebviltis užviešpatauja Judo sielą. *Tu žinokis*.

III. JIS ATSITOLINO IR NUĖJĘS PASIKORĖ. Nusiminimas, tai antras smūgis į padarytą žaizdą. Kaip smūgis esti skaudesnis, pataikęs į skaudančią žaizdą. Taip ir nebviltis, atstūmimas visuomet bus sunkiau pernešamas, jei sielą slėgia nedoras prasižengimas. Judo sąžinė nerami. Jis mato savo Mokytojo kančias ir rimte nebenurimsta. Jam viena minty: „*Nusidėjau parduodamas nekaltą kraują*". Kunigų beširdis atmetimas galutinai užmušė Judą. Judas nemato išeities, nes piktasis viešpatauja sieloje. Keleriopa šventvagystė Judo sieloje sunaikino Dievo malonę. Judui viena dabar prieš akis: Judai, baiki savižudybe. Jėzaus pardavimas skaudžiai sužeidė Judo sielą. Pabučiavimas žaizdą padidino. Dabar nusiminimas žaizdą padarė pūnančia, kuri Judą privedė prie savižudybės. Evangelija sako: *Ir metęs sidabrinius į bažnyčią, jis atsitolino ir nuėjęs pasikorė* (Mat. 27, 5). O baisusis nuodėmės tarno likime!

Judo pavyzdys rodo, kokis likimas sutinka niekinančius Dievo malonę. Judas yra vienas dvylikos Jėzaus apaštalų. Jis Jėzaus išrinktas, mokytas, pašventintas. Tačiau Jėzus mokina, o Judas biznį daro. Čia išlenda perdidelis materijalių dalykų vertinimas. Materialius dalykus Judas statė aukščiau dvasios reikalų. Jėzus kiek kartų tiesiog ir prilyginimais Judą yra perspėjęs. Bet Judas nedarė pataisos. Pagaliau paskutinės vakarienės metu Jėzus Judui taria: *Žmogaus Sūnus, tiesa, eina, kaip apie jį parašyta, bet deja tam žmogui, kurio žmogaus Sūnus bus*

išduotas. Geriau būtų tam žmogui, kad jis nebūtų gimęs (Mat. 26, 24). Tačiau Judas paliko užsikirtęs. Kodėl? Gal nesuprato? Gal manė, kad perspėjimas kam kitam? Ne. Judas perspėjimą puikiai suprato. Jis net kreipiasi į Jėzų klausdamas: *Argi aš, Mokytojau?* Jėzus atvirai pripažino: *Tu tai pasakei* (Mat. 26, 25). Judas žino, ką rengiasi daryti. Tačiau jis veidmainiškai dalyvauja vakarienėje, kol atėjo jo valanda. Šv. Jonas rašo: *Judas, priėmęs kąsnelį, tuojau išėjo* (Jon. 13, 30). Judas išėjo vykinti nedorų sumanymų. Dabar, matydamas savo darbų baisias pasėkas, Judas graudinasi. Jis nusiminęs, meta sidabrinius į bažnyčią ir atsitolina. O nelaimingasis Judo atsitolinime! Nusiminimo kankinamas Judas viešnas atsiskiria nuo žmonių. Judas atsiduoda piktojo valdžiai, kuris jį privertė žudytis. Jei Judas būtų kreipęsis į Jėzų ir prašęs jo pasigailėti, Jėzus maloniai būtų pažvelgęs ir į Judą, kaip maloniai pažvelgė į Petrą. Jėzus dar Alyvų Daržely kreipėsi į Judą tardamas: *Prieteliau, ko čia atėjai?* Tačiau Judas užkietėjęs. Jis nusidėjo, nusiminė, pasikorė. Judas, tai skaudus perspėjimas Dievo malonę niekinantiems. *Jis atsitolino ir nuėjęs pasikorė.* O, baisus apaštalo likime!

Baigdamas mąstymą, prašyk gaivinančios Dievo malonės, kad, didžiausiuose nusiminimuose, turėtum drąsos šauktis Viešpaties vardo. Jėzus yra nusidėjėlių priebėga. Todėl, Šv. Petro paragintas, skubėk prie Jėzaus. Pasveikink ma-

lonių davėją iš širdies kalbėdamas: *Kristaus siela pašvęsk mane...*

Pasiryžimas: Sielvartų valandose, baisėdamasis Judo likimu, šauksiuos Jėzaus vardo!

---

14 Mąstymas

PETRAS IR JUDAS

1. Įsivaizduok Jėzų kelyje į Gethsemani daržą apaštalams tariantį: *Aš vynmedis, jūs vynmedžio šakelės. Kas pasilieka manyje ir aš jame, tas neša daug vaisiaus, nes be manęs jūs nieko negalite padaryti* (Jon. 15, 5).

2. Suteik, Viešpatie, malonės, kad mąstymo mintys paragintų visuomet pasilikti su Jėzumi.

Petras ir Judas, tai du reikšmingi gyvenimo pavyzdžiai. Jųdviejų elgesys, skirtingas likimas iškalbingai sako, kuris yra tikrasis išganymo kelias, kurie tikrieji nusiteisinimo įrankiai. Prisimindamas Petro ir Judo asmenybes šiame mąstyme svarstyk:

I. Petras ir Judas apaštalai.
II. Petras ir Judas nusidėjo.
III. Petro ir Judo likimas.

I. PETRAS IR JUDAS APAŠTALAI. Petras ir Judas yra Jėzaus kentėjimų dalyviai. Judas Jėzų išdavė. Petras—užsigynė. Pirmiausia pa-

žvelk į šiųdviejų apaštalų pašaukimą. Petras ir Judas yra pašaukti Jėzaus apaštalai. Jėzus, radęs bežvejojantį Petrą, tarė: *„Sek mane“*. Jėzus išrinko Judą iš Karijoto ir padarė savo darbų dalininku. Žodžiu, Petras ir Judas Jėzaus pašaukti į šventą apaštalų tarnybą. Tiesa, Petrą myli daugiau, negu kitus. Petrą Jėzus pašaukė pirmą. Petrą, už jo didelę paklusnybę, prisirišimą Jėzus paskyrė apaštalų pirmininku, nes kiek kartų Jėzus kreipiasi į apaštalus, tiek kartų juos atstovauja Petras. Petrui Jėzus pažada dangaus karalystės raktus. Petras apaštalų vardu išpažino, kad Jėzus yra Dievo gyvojo Sūnus. Žodžiu, Jėzus Petrą daro Bažnyčios pirmininku ir net jos pamatu. *Tu Petras, ir ant tos uolos aš pastatysiu savo Bažnyčią, ir pragaro vartai nenugalės jos. Tau aš duosiu dangaus karalystės raktus. Ką tu suriši žemėje, bus surišta ir danguje, ką tu atriši žemėje, bus atrišta ir danguje.* (Mat. 16, 18-19). Tačiau ir Judo Jėzus neužmiršo. Apaštalai sudarė nedidelę šeimynėlę: viso trylika žmonių. Tačiau toji šeimynėlė yra keliaujanti, nes ji neturėjo pastovios vietos. Tačiau, kad šeimynėlei nepritrūktų pragyvenimo dalykų, Jėzus Judą išrenka jos maitintoju. Judui Jėzus pavedė kasą, kad aprūpintų Kristaus ir apaštalų gyvenimo reikalus. Paprastai draugijose iždininkai nėra paskutinėje vietoje. Jie yra rinktiniai valdybos nariai ir turi atsakomingas pareigas. Tat apaštalų tarpe Judas buvo pastatytas aukščiau kitų. Judas turėjo ir Jėzaus, ir apaštalų pasitikėjimą.

Toliau, Jėzus rodo apaštalams stebuklus. Stebuklus mato ir Judas. Jėzus pažada palikti Šv. Eucharistijos sakramentą. Pažadėjimą girdi ir Judas. Jėzus dalyvauja kur nors svečiuose. Kartu su kitais apaštalais dalyvauja ir Judas. Žodžiu, Judas yra lygus visiems kitiems apaštalams pašaukimu, ir paaukštintas pareigomis. Jėzus, neskirstydamas, apaštalams parodo dieviškas paslaptis ir atidengia brangius pažadėjimus. Net daugiau. Jėzus žino Judo planus. Tačiau, paskutinės vakarienės metu, Jėzus ir su Judu kartu dažo kąsnelį. Tiesa, Jėzus Judui skaudžiai primena: *Ištikrųjų, sakau jums, vienas iš jūsų mane išduos* (Mat. 26, 21). Tačiau, kai Judas veidmainiškai klausia: *Argi aš Mokytojau?* Jėzus ir tada maloniai, tyliai, neįžeisdamas atsako: *Tu tai pasakei* (Mat. 26, 25). Žodžiu, Judas yra teisėtai pašauktas, maloniai auklėtas, lygiai Jėzaus mylėtas, kaip ir visi kiti apaštalai. Judas ir Petras yra tikri apaštalai.

II. PETRAS IR JUDAS NUSIDĖJO. Kiekviena nuodėmė yra skaudi, nes ji yra maištas prieš Dievą. Tačiau Dievo išrinkto asmens nuodėmė yra dar baisesnė. Petras ir Judas yra apaštalai. Tačiau, abudu skaudžiai nusidėjo. Jųdviejų nuodėmės yra baisios. Apie Judą Išganytojas yra pasakęs: *Geriau būtų tam žmogui, jei jis nebūtų gimęs* (Mat. 26, 24). O Petrą Išganytojas įspėjo, kad jis net tris kartus užsiginsiąs.

Petras ir Judas nusidėjo. Jųdviejų nuodėmės liečia Jėzaus asmenį. Judas nusideda baisia šventvagyste. Tačiau pardavimas ar buvo

tik pirmutinė Judo nuodėmė? Toli gražu ne! Judas nusideda pavydu, kai mato Mariją Lozoriaus seserį išpilančią už tris šimtus denarų kvepalų ant Jėzaus galvos. Judas nusideda godumu besiderėdamas su žydų kunigais, Rašto žinovais, parizėjais dėl Jėzaus pardavimo. Dar skaudžiau Judas nusideda veidmainiškai dalyvaudamas vakarienėje, priimdamas kąsnelį, vesdamas į Alyvų Daržą būrius. Skaudžiausia Judas nusideda išdavikiškai bučiuodamas Jėzų Alyvų Daržely. Taip, šios visos nuodėmės darė Judą padžiūvusia vynmedžio šakele: Jis palengva džiūvo nešdamas dvasios vaisiaus. Judo nedorybės buvo baisios.

Nusidėjo ir Petras. Jo nuodėmė tai baisus Jėzaus įžeidimas. Jis, taip karštas vakarienės salėje, taip drąsus Alyvų Daržely, tačiau taip silpnas vyriausio kunigo kieme. Jėzus kenčia. Jis visų apleistas, niekinamas, teisiamas, tardomas. Petras seka norėdamas žinoti likimą. Bet štai valandėlės bandymas ir Petras skaudžiai nusideda. Jis net tris kartus prisiekdamas užsigina: *„Aš nepažįstu to žmogaus, apie kurį man kalbate“*. (Mr. 14, 71). O baisus nupuolime! Skaudus smūgis Jėzui į širdį. Jėzus suspaustas, visų niekinamas, tardomas, o čia lyg tyčia, užsigina artimiausias apaštalas, kurį jis skiria savo Bažnyčios pamatu. Jei kas kitas būtų pasakęs, nepažįstu to žmogaus, gal mažesnė būtų nuodėmė. Bet kai Jėzaus užsigina Petras, tas Petras, kuris visų vardu net keletą kartų yra išpažinęs, jog Jėzus yra Dievo gyvojo Sūnus,

kuris tik vienas turi amžino gyvenimo žodžius, tikrai nuodėmė baisi. Žodžiu, Petras ir Judas pasidaro padžiūvusiomis vynmedžio šakelėmis, kuriodvi, Jėzaus kančios metu, atkrinta nuo kamieno. Petras ir Judas skaudžiai nusidėjo. Judas Jėzų išdavė, Petras — užsigynė.

III. PETRO IR JUDO LIKIMAS. Prisimink tų dviejų Kristaus vynmedžio šakelių likimą. Jėzaus kančia, skaudus smūgis apaštalams. Tačiau ji ytin skaudi Petrui ir Judui. Jėzaus kančia Petrui yra prisikėlimas, Judui amžinas žuvimas. O baisus likime! Kodėl taip griežtai priešingas Jėzaus išrinktiems, numylėtiems, pašvęstiems apaštalams. Evangelija sako: *Jėzus atsigręžęs pažvelgė į Petrą ir Petras... karčiai verkė.* (Luk. 22, 61-62). O Judas ką daro? Jis nusiminęs metė trisdešimt sidabrinių bažnyčioje kunigams šaukdamas: *Nusidėjau išduodamas nekaltą kraują... atsitolino ir nuėjęs pasikorė.* (Mt. 27, 4-5). O tikrai priešingas likimas. Tačiau jis parėjo nuo pačių apaštalų. Kokis vežimas, tokis ir pasivėžinimas. Judas nusidėjėlio vežime važiavo tyčia, todėl jis privažiavo pragaro bedugnę. Petras nupuolė per neatsargumą, todėl jis rado malonų prisikėlimą. Žodžiu, du apaštalai, dvi nuodėmės, du skirtingi likimai.

Judas nuodėmes darė tyčia. Jis kiekviena proga iš Jėzaus darė savo paties pelną. Jam pinigai labiau rūpėjo, negu gerasis Mokytojas. Už pinigus, tyčia, apgalvojęs, net perspėtas, pardavė Jėzų. Jis sąmoningai ėjo į nusidėjėlių namus

ir tarėsi. Jis drįso lig paskutinosios niekinti Dievo malonę, nepaisydamas aštrių, ar švelnių įspėjimų. Judo likimas, tai laisvos valios prasižengimų išdava. Jis, net paskutinę valandą, žinodamas Gerojo Jėzaus širdį, galėjo kreiptis prie kenčiančio Jėzaus. Jis, nėra abejonės, būtų radęs pasigailėjimo, kaip yra radęs Petras, arba piktadaris ant kryžiaus. Tačiau tyčiomis daromos nuodėmės užkietino Judo širdį, o piktasis ją užnuodino nusiminimu. Kitaip yra su Petru. Petras, tiesa, skaudžiai įžeidė Jėzų. Tačiau Jėzaus malonus žvilgsnis buvo šaltinis gausių karštos atgailos ašarų. Petras, visą gyvenimą verkęs, kaltę mirdamas nuplovė krauju. Judas nusidėjo tyčiomis. Petras — per neatsargumą. Judas sąmoningai. Petras, žingeidaudamasis Jėzaus likimu, ėjo į nusidėjėlių kiemą, kuriame pats prikišo nekaltą sąžinę. Petro savimi pasitikėjimas buvo jo nupuolimo priežastis. Tačiau kas netyčia paslysta, tas greitai keliasi. Petras paslydo. Tačiau Jėzus pažvelgė, gaidys pragydo, Petras apsipylė graudžiomis ašaromis. Jis verkia tą pat naktį, kurioje Jėzus eina už jį aukotis. Petras prisikėlė. Tačiau liko mokytoju silpnųjų, kurie nevengia nuodėmės pavojų.

Petras nupuola. Tačiau — nupuolęs keliasi ir atgailoja. Judas Jėzų parduoda. Tačiau pardavęs nusimena ir pasikaria. Petras gaivina tikėjimą: jis mokina, ko griebtis nelaimių valandoje. Judas viską užmiršta: jis rodo, kokis baisus likimas niekinančio Dievo malonę. Judai, tu pašauktas apaštalauti! Bet tu parduodi savo

Mokytoją. Judai, tu išrinktas, bet pirmas šventvagiškai bučiuoji Kristų. Judai, tu paskirtas kitus mokyti evangelijos tiesų, bet pirmas savižudybe žengi į prapulties duobę. O tikrai baisus likime! Iš apaštalo pasidarė velnias, iš mokytojo—papiktinimas. O Petro ir Judo priešingas likime!

Baigdamas mąstymą bent mintimis gyvai perbėk savo gyvenimo prasižengimus. Mokydamasis iš dviejų Jėzaus apaštalų, pasiragink drąsiau sekti Jėzų, nes tik jis yra tikras vynmedis, ir tik jame mūsų gyvybė. Pasveikink Jėzų karštos maldos žodžiais kalbėdamas: *Kristaus siela pašvęsk mane ...*

Pasiryžimas: Petro ir Judo likimą šiandien dažnai prisiminsiu.

JĖZAUS KANČIA STABMELDŽIŲ TEISME

15. Mąstymas

JĖZUS ĮDUODAMAS PILOTUI

1. Įsivaizduok žydus įduodančius Jėzų Pilotui ir Pilotą klausiantį: *Kokį skundą atnešėte prieš šitą žmogų?* (Jon. 18, 29).

2. O ramybės davėjau Jėzau! Savo malone stiprink mane, kad mąstymo mintys paragintų susilaikyti nuo paskubintų sprendimų nepatinkančiuose dalykuose.

Žydai savo pabaigė. Dabar, su visu triukšmu, gatvėmis veda Jėzų stabmeldžiui Pilotui. Jie, žūt būt, pasiryžę su Jėzumi atsiskaityti dar prieš šventes. Jie nori gauti Piloto sutikimą, kad Jėzų galėtų nubausti labiausia pažeminančia mirtimi, mirtimi ant kryžiaus. Prisimindamas šį liūdną atpirkimo dramoje vaizdą, svarstyk:

I. Jie patys nėjo į teismo rūmą.
II. Kokį skundą atnešate prieš šitą žmogų?
III. Ar tu nieko neatsakai?

I. JIE PATYS NĖJO Į TEISMO RŪMĄ. Pilotas yra Judėjos valdovas. Jis jau dešimti metai, Tiberijaus paskirtas valdo šalį. Nors Tiberijaus buvo griežtai įsakyta gerbti vietos papročius, tačiau tolimų nuo Romos provincijų valdytojai mažai su paliepimais tesiskaitydavo.

Valdytojai žiūrėdavo, kaip greičiau pralobti. Jei reikalas versdavo, žinoma, prisitaikydavo ir prie vietos papročių. Pilotas, matomai, kiek galėdamas taikėsi prie žydų įstatymų, nes kai Jėzų atvedė, jis pats išėjo, kad žydams nereiktų eiti į rūmus.

Piloto buveinė—Antonijos pilis. Pilyje gyvena pats valdovas ir bent žymi įgulos dalis. Prie pilies vieta, kurioje atliekami teismai. Pilies kieme yra plakimo stulpai. Į šią pilį žydai atvedė Jėzų. Žydai, būriais susigrūdę prie Antonijos pilies, reikalavo, kad išeitų Pilotas. Šv. Jonas rašo: *Nuo Kajifo atvedė Jėzų į teismo rūmą. Buvo rytas. Jie patys nėjo į teismo rūmą, kad nesusiteptų ir galėtų valgyti Velykų avinėlį. Todėl Pilotas išėjo prie jų laukan* (Jon. 18, 28 - 29). O baisus žydų apjakime! Jūs žinote, kad eiti į stabmeldžio rūmus bus susitepimas, ir negalėsite valgyti Velykų avinėlio. Tačiau, kad jūs atvedėte patį nekaltąjį Avinėlį, apie tai užmirštate. Dar daugiau. Jūs patys norite užlaikyti įstatymą lig smulkmenų, kai tuo tarpu stabmeldžiui nesidrovite įduoti Jėzų, savo Išganytoją. Jūs praverskite pranašus. Ką jie jums sako? Tūkstančius metų žydų tauta laukė žadėtojo Mesijo. Didieji pranašai Mesijo asmenį nusakė lig smulkmenų. Jie kalbėjo apie kančias, kurias dabar vykinate. Kunigai, Rašto žinovai, jūs tariatės žiną pranašystes ir sugebą lig smulkmenų laikytis įstatymų. Tačiau Jėzaus dienose jūs akli, užsikirtę. Jėzaus asmenyje pranašystė vystosi paskui pranašystę. O jūs, Raš-

to žinovai, ir nemanote joms nusilenkti. Jūs net piktažodžiavimu vadinate, kai prisiekdinamas Jėzus prisipažįsta esąs Dievo Sūnus, žadėtasis Mesijas. Jūs rašote Jėzui mirties ištarmę, reikalaujate, kad Jėzus būtų nubaustas žiauriausia, labiausia pažeminančia mirtimi. Jūs eiti į stabmeldžio rūmus nedrįstate. Tačiau užmerkiate akis prieš įstatymų Davėją, įsikūnijusį Dievą. O kaip liūdnai skamba: *Jie patys nėjo į teismo rūmą, kad nesusiteptų ir galėtų valgyti Velykų avinėlį* (Jon. 18, 28).

II. KOKĮ SKUNDĄ ATNEŠATE PRIEŠ ŠITĄ ŽMOGŲ? Pilotas sėdi ant teismo kresės. Aplinkui kareiviai. Priešaky kunigai, Rašto žinovai, vyresnieji. Prieš juos stovi surištas Jėzus. Pilotas, tarsi niekadėjas, klausia žydų: *Kokį skundą atnešate prieš šitą žmogų?* Toks klausimas nepatiko susierzinusiems žydams. Jie atsikirsdami tarė: *Jei šitas nebūtų piktadarys, mes nebūtume jo įdavę* (Jon. 18, 30). Kaplys susikirto su kirviu. Žydų atsakymas užgavo Pilotą. Pilotas apie Jėzų daug buvo girdėjęs. Jis gerai žinojo, kad žydai jį nori nužudyti vien dėl religiškų dalykų. Pilotui stabmeldžiui, žydų religija, tai pašalinis dalykas: jis visiškai nemanė kištis į jos mokytojų ginčus. Todėl, kai žydai Jėzų pavadino piktadariu, įsižeidęs Pilotas pasiūlė jį teisti patiems. *Imkite jį ir jūs teiskite jį, žiūrėdami savo įstatymo* (Jon. 18,31). Pirmas nepasisekimas. Žydai pradėjo bijoti. Jie, šaukdami: *Mums nevalia nieko žudyti,* pradėjo duoti nusikaltimų įrodymus. Jie jau pasmerkė

Jėzų, nes, jų manymu, jis piktažodžiavęs. Jų mirties ištarmė grynai religiškais sumetimais. Tačiau religiški dalykai stabmeldžio akyse neturi reikšmės. Pavojus prieš akis. Ko griebsis žydai? Pragaras nesnaudžia. Jis kursto kunigų, Rašto žinovų, tautos vadų širdis, kad iš religiškos bylos tuč tuojau padarytų političką. Pragaras laimėjo. Dabar atsiveria baisesni Jėzaus kaltinimai, negu yra buvę Kajifo namuose. Kajifo namuose buvo kaltinama, ką Jėzus yra kalbėjęs. Pas Pilotą išvelkama, ką Jėzus yra daręs, ar žadėjęs daryti. Šv. Lukas rašo: *Tuomet visa jų daugybė kėlėsi ir nusivedė jį pas Pilotą. Tenai jie ėmė skųsti jį sakydami: Radome, kad šitas kelia sumišimą mūsų tautoje, draudžia duoti mokesčius ciesoriui ir sakosi esąs Kristus karalius... Jis savo mokslu sukelia visą tautą visoje Judėjoje, pradedant nuo Galilėjos iki čionai.* (Luk. 23, 1 - 2. 5). O nedėkingieji Rašto žinovai! Jūsų kaltinimai grynai politički. Byla įgauna visiškai kitą atspalvį. Per jus veikia pragaras. Nieko nepešę vienu keliu, tuojau griebiatės naujo ginklo. Jūs panaudojate visa, kad atsiektumėte tikslą. Jėzus ramus ir tyli. Pilotas klausosi ir nesupranta. Jo manymas virsta įsitikrinimu. Pirma jis tik manė, kad žydai iš keršto yra suėmę Jėzų. Dabar iš baisių šauksmų jis supranta, kad Jėzus yra tik neapykantos auka. Jis pažvelgia į Jėzų, duoda vieną kitą klausimėlį ir viešai skelbia: *„Aš nerandu šitame žmoguje jokios kaltės“*. (Luk. 23, 4). Pilotas, reikšdamas Jėzui simpatijos, ruošiasi pa-

leisti. Tačiau žydų siutimas eina smarkyn. Jie kartodami šaukia: *„Jei šitas nebūtų piktadaris, mes nebūtume jo tau įdavę"*.

III. AR TU NIEKO NEATSAKAI? Žydai siunta iš pykčio. Jėzus tyli. Žydai nesąmones skelbia. Jėzus tyli. Žydai šaukia, kad Jėzus vertas mirties, kaip maištininkas. Jėzus vis tyli. Jėzaus tylėjimas suįdomina Pilotą. Pilotas žiūri ir, stebėdamasis, klausia: *Ar tu nieko neatsakai? Veižėk, dėl kokių didžių dalykų jie tave skundžia. Bet Jėzus daugiau nieko neatsakė taip, kad Pilotas stebėjosi.* (Mork. 15, 4. 5). Nesunku būtų Jėzui apsiginti. Pilotas jam rodo simpatijos. Skundai galima atremti vienu autoritetingu žodžiu. Tačiau Jėzus tyli. Jis nesigina prieš nedorėlius ir nesiaiškina prieš Pilotą. Jėzus nenori, kad Pilotas iš jo paties lūpų girdėtų pasiteisinimą, nes Pilotas kiaurai žino Jėzaus darbus, asmenį, mokslą. Pilotas jau dešimt metų, kai valdo Judėją. Jis per šnipus atidžiai seka kiekvieną judėjimą. Jis veda tikslią anketą apie kiekvieną žymesnį žmogų. Nėra abejonės, kad Pilotas turėjo tikslias žinias ir apie Jėzų. Jėzus jau treji metai kaip moko. Jis lanko miestus, miestelius. Jis minias šaukia į tyrus, prie ežero, į kalnus. Ne valdovas būtų, jei šitų būrių nesektų. Policija tiksliai informavo Pilotą, kad Jėzus nesikiša į politikos dalykus. Jis yra religijos mokytojas, kuris save vadina Mesiju. Pagaliau triukšmingos, iškilmingos Jėzaus kelionės į Jeruzalę Pilotas negalėjo nepastebėti. Velykos arti. Per Velykas visos šalies žydai susi-

rinkdavo į Jeruzalę. Per Velykų šventes dažniausia būdavo visoki nelaukti maištai. Todėl, šiuo laiku, Piloto policija būdavo ant kojų. Ogi čia Jėzus, tarsi karalius, su didžiausia garbe įjoja į Jeruzalę. Jam visi šaukia: *Hosanna! Palaimintas, kuris ateina Viešpaties vardan!* Šių dalykų Pilotas negalėjo nežinoti. Ogi žinodamas juos Pilotas savaime žinojo ir apie Jėzaus asmenį. Todėl jo akyse nesąmonėmis kaltinamas Jėzus tyli, nes nemato nė mažiausio reikalo aiškinti tai, kas jau senai žinoma. Jėzus nesiaiškina, kad valdovui būtų duota pilna laisvė elgtis pagal jo sąžinę. Jėzus tyli leisdamas pasireikšti tamsybių valdžiai ir pragaro galybei. Jėzus tyli, duodamas kantrybės pavyzdį, kuris stebina net stabmeldį Pilotą. Jėzus tylėjimu moko, kaip yra svarbu atsižadėti savęs, dėl teisybės ir Dievo. Jėzus tylėdamas primena: *Tai jūsų valanda ir tamsybės valdžia.*

Baigdamas mąstymą, mintimis perbėk savo gyvenimo nuotykius ir prisimink, ar nesi buvęs per jautrus nemalonumų valandose? Prašyk tylinčio Jėzaus malonės, kad visuose reikaluose turėtum kantrybės, sveikindamas maldos žodžiais: *Jėzau kantrusis ir nuolankios širdies, pasigailėk mūsų!*

Pasiryžimas: Jėzui Piloto tartus žodžius: „Ar tu nieko neatsakai?“ prisiminsiu mano kaltinimų valandomis.

16. Mąstymas

JĖZUS TARDOMAS PILOTO

1. Įsivaizduok Jėzų stovintį prieš Pilotą ir Pilotą klausiantį: „*Tavo tauta ir vyresnieji kunigai man tave įdavė: ką esi padaręs?*“ (Jon. 18, 35).

2. O nusižeminimo mokytojau, Jėzau! Savo malone stiprink mano valią, kad mąstymo mintys pažadintų drąsos uoliai ginti Tavo garbę.

Jėzus stoja prieš Pilotą. Pilotas klausinėja. Jėzus atsakinėja, arba tyli. Jėzus — pasaulio Sutvėrėjas ir Viešpats. Pilotas — žemės valdovo įgaliotinis. Jėzus Dievas, nekalčiausias Avinėlis. Pilotas žmogus, nusidėjėlis stabmeldys. Jėzus stoja prieš tvarinio teismą. Gilindamiesi į pamokinančią sceną, šiame mąstyme kreipkime dėmesio į šiuos dalykus:

I. Ar tu esi žydų karalius?
II. Kas yra tiesa?
III. Aš nerandu jame jokios kaltės.

I. AR TU ESI ŽYDŲ KARALIUS? Žydai skundžia Jėzų kaip įmanydami. Jiems rūpi religinę bylą padaryti politička. Pilotas, girdėdamas, kad Jėzus vadinasi karaliumi, pradeda susidomėti. Jis atydžiai, iš paties kaltinamojo lūpų, nori sužinoti, ar skundas teisingas. Pilotas yra ciesoriaus vietininkas. Žydai karaliaus neturi. Jei jie turės karalių, jie pakels maištą prieš Pilotą ir patį Romos valdovą, nes jie pa-

reikalaus nepriklausomybės. Šitas Pilotui už vis labiau rūpi, nors jau senai žino, kad Jėzus neieškojo žemiškos karalystės. Kadangi skundikai reikalauja, Pilotas, tai žingeidaudamasis, tai norėdamas patenkinti skundikus, Jėzaus klausia: *„Ar tu esi žydų karalius?“* (Jon. 18, 33). Tačiau Jėzus atsako taip pat klausimu: *Ar pats iš savęs tai klausi, ar kiti tau pasakė apie mane?* (Jon. 18, 34). Jėzus klausia Piloto, iš kur jis žino apie Jėzaus karališką garbę? Tačiau Pilotas, lyg užgautas, griežtai atrėžia: *„Ar aš žydas?“* Pilotas atvirai prisipažįsta žinių apie Jėzų beturįs iš šalies. Pilotas prisipažindamas nesąs žydas, netiesioginiai išduoda, jog yra rinkęs informacijas apie Jėzų ir todėl jam nereikalingi žydų liudijimai. Nesileisdamas į ginčus Pilotas griežtai stato klausimą: *„Tavo tauta ir vyriausieji kunigai man tave įdavė: ką esi padaręs?“* (Jon. 18, 35). Jėzus mato, kad stabmeldys Pilotas, tik politiškas žinias rinkęs, neturi supratimo apie dievišką Jėzaus mokslą ir skelbiamą dangaus karalystę. Tad Jėzus dabar mato reikalo stabmeldžiui paaiškinti apie skelbtą Dievo karalystę. Jėzus, atvirai, aiškiai Pilotui atsako: *„Mano karalystė ne iš šio pasaulio; jei mano karalystė būtų iš šio pasaulio, mano tarnai juk kovotų, kad nebūčiau išduotas žydams“.* (Jon. 18, 36). Pilotas nesupranta. Ir kaip stabmeldys supras antgamtiškus dalykus? Jėzus kalba apie dangaus karalystę. Pilotas mano apie žemiškąją. Išgirdęs Jėzaus paaiškinimą Pilotas kartoja: *„Tai tu esi karalius?“* (Jon. 18, 37). Jėzus

atvirai ir galutinai teisėjo akyvaizdoje duoda atsakymą: *„Tu pats sakai: aš esu karalius. Aš tam gimiau ir tam atėjau į pasaulį, kad liudyčiau apie tiesą. Kiekvienas, kuris iš tiesos, klauso mano balso"*. (Jon. 18, 37). O stebinantieji Jėzaus atsakymai! Kai vyriausias kunigas prisiekdina Dievo vardu, Jėzus prisipažįsta ir prisipažindamas primena tiesas, kurias turi žinoti vyriausias kunigas. Jėzus primena, kad nuo šio laiko žydai matys žmogaus Sūnų Dievo dešinėje ir ateinantį dangaus debesyse su didele galybe. Kai stabmeldys Pilotas verčia prisipažinti, ar Kristus karalius, Jėzus prisipažįsta, ir primena Pilotui apie tiesą ir jos saugojimą. Pilotas nežino aukštesnio gyvenimo tiesų. Jėzus Pilotui primena, kad jis, jei nori būti teisus, turi klausyti Jėzaus balso: *Kuris yra iš tiesos, klauso mano balso* (Jon. 18, 37).

II. KAS YRA TIESA? Pilotas apie Jėzaus karalystę mažai ką suprato. Nors Jėzus prisipažįsta esąs karalius, tačiau jo išvaizda byloja priešingai. Karalius turi karališkai dėvėti, džiaugtis pavaldinių palankumu. Ogi čia viskas priešingai. Jėzaus rūbai, tarsi vieno neturtėlių, o palydovų nė vieno. Kas dar daugiau. Toji tauta, kurios jis yra karalius, jį skundžia reikalaudama aštriausios bausmės. Iš Jėzaus atsakymo Pilotas sugriebia naują mintį. Jėzus užsiminė, jog atėjęs liudyti apie tiesą. Todėl Pilotas, nuo karališkumo krypdamas prie filosofijos, klausia: *„Kas yra tiesa?"* (Jon. 18, 38). Klausimas netuščias. Pilotas nori nustatyti Jėzaus

asmenį. Jėzaus išvaizda nėra karališka. Pilotui tai aišku. Tačiau ar Jėzus nėra kitos srities žmogus, kurį nuteisus, gali būti didelių nemalonumų? Jėzaus laikais gana didelės reikšmės turėjo filosofai, kurie, vaikščiodami su būreliais mokinių, filosofuodavo. Filosofai būdavo laikomi pagarboje. Apie juos būdavo daug kalbama ir rašoma. Filosofų sistemos dažniausia sukdavosi apie pagrindinį dalyką, būtent: *Kas yra tiesa?* Todėl, kai Jėzus užsiminė apie tiesą, Pilotui dingtelėjo mintis, ar Jėzus kartais nėra žymus filosofas? Pilotas buvo girdėjęs, jog Jėzaus mokslas yra turėjęs didelio pasisekimo. Dabar Pilotas mato Jėzaus rimtą užsilaikymą. Todėl, reikia gerai įsitikrinti, ar kartais Jėzus nėra gilus filosofas, apie kurį bus daug kalbama ir rašoma? Jei Jėzus būtų filosofas, tai pridėdamas pasmerkimo pirštą sutepčiau savo vardą. Šitokiais apskaičiavimais Pilotas užduoda Jėzui klausimą: *Kas yra tiesa?* Pilotas mano, jei Jėzus sugebės atsakyti, kas yra tiesa, tai su juo atsargiai, nes jis žymus mokslininkas, jei nesugebės, tai taip sau gabus žydelis, dėl kurio, žiūrint aplinkybių, galima pasilikti laisvas rankas. O suteptos sąžinės menkume! Į tavo, Pilotai, rankas atiduotas Jėzaus likimas. Tu matai, kad Jėzus nekaltas, kad jis yra tik keršto auka; tačiau tu pataikauji; tu žiūri ne teisybės, bet, kad apsaugotum save. Tačiau Jėzus, kuris kiaurai mato stabmeldžio tuščios garbės pilną sąžinę, nieko neatsako. Pilotas padaro išvadą, kad Jėzus nėra filosofas, kad jo gyvenimo niekas ne-

rašysiąs, kad su juo galima pasielgti žiūrint reikalo. Pilotas mano: Jei Jėzų nubausiu mirtimi, niekas apie tai nerašys ir mano vardas nebus valkiojamas iš lūpų į lūpas. O Pilotai! Kodėl savo sąžinėje užmerki teisybei akis? Juk tu jau prileidi neteisėtumo galimybę! Nors Jėzus nieko neatsako, tačiau tu širdyje jau nusistatęs. Taip, Pilotas klausdamas: *„Kas yra tiesa?"*, baigia pirmą Jėzaus tardymo dalį.

III. AŠ NERANDU JAME JOKIOS KALTĖS. Pilotas apsisprendęs. Jis įsitikrino, kad Jėzus nėra karalius ir nesiekia žemiškos valdžios. Jei jis kalba apie kokią ten pomirtinio gyvenimo karalystę, tai man nesvarbu. Pilotas įsitikrina, kad Jėzus, nors gabus, bet nėra mokslininkas. Jis, baigęs tardymą, nekantraujantiems žydams viešai praneša: *„Aš nerandu jame jokios kaltės"*. (Jon. 18, 38). Piloto pranešimas žydams buvo baisesnis, negu perkūno trenksmas saulėtą dieną. Žydai mato, kad Pilotas jų skundų neklauso. Net priešingai. Pilotas randa, kad Jėzus nekaltas, ir nekaltą reikia paleisti. O nepavydėtina padėtie! Čia Velykos. Čia nusistatymas galutinai baigti su Jėzum dar prieš šventes. Ogi čia stabmeldys Pilotas skelbia: *Aš nerandu jame jokios kaltės.* Dabar įsivaizduok tas ūžiančias minias, kurios, pykčio ir nerimasčio pagautos, pradėjo šaukti prieš Pilotą. Seniau išdėstyti skundai pasipylė, kaip upės vanduo. Pilotas nesusigaudo. Prieš akis minios, rankose nuvargintas savo išvaizda neimponuojantis Jėzus. Valdovas negali apsispręsti. Pilotas Jėzų

norėtų išteisinti, bet minios reikalauja mirties. Pilotas žydams skelbia: *„Aš nerandu šiame žmoguje jokios kaltės“*; tačiau minia šaukia: *„Jis savo mokslu sukelia visoje Judėjoje, tautą, pradedant nuo Galilėjos iki čionai“*. (Luk. 23, 4. 5). Pilotas susimąsto. Jis darosi ne teisybės vykintojas, bet minios šauksmų auka. Pilotas viešai skelbia, kad Jėzus nekaltas. Bet pasiryžimo nėra. Jis turi kareivius. Bet nutildyti minias nepajėgia. Jis, tarsi, žaidžia su teisybe ir minios šauksmais. Bet štai išganinga išeitis. Jėzus sukelia tautą lig Galilėjos. O gal jis galilėjietis? Jei taip, tegul su juo žinosi Galilėjos valdovas Erodas, kuris yra net mano paties priešas. Gudri išeitis, lengvas rankų nusiplovimas. Pilotas turi teisybės jausmo, bet neturi valios. Pilotas, norėdamas išvengti neteisybės, ieško būdo nusikratyti atsakomybės. Kadangi Jėzus galilėjietis, todėl tegul jį teisia Erodas Antipas.

Mesk žvilgsnį į Jėzaus rimtumą. Nors tik keliais žodžiais niekais galėtų paversti parizėjų skundus, tačiau Jėzus tyli. Jėzus duoda atsakymus, kur reikia pagerbti pareigų vykintojus ar paaiškinti nežinomus dalykus. Tačiau save gelbėti Jėzus nesirūpina. Jėzus kentėjimų taurę priėmė iš dangaus Tėvo, todėl neieško būdų jos nusikratyti. O paniekinimus ir neteisybes kenčiantis Jėzau! Būk mano paguoda ir stiprybė kentėjimų sunkenybėse! Žydai šaukia mirties, Pilotas skelbia: *Aš nerandu jame kaltės*, ogi tu, Jėzau, tyli ir tylėdamas mokai nusižeminimo.

Baigdamas mąstymą, prašyk neteisybėmis apkaltinto Jėzaus malonės, kad savo gyvenime būtum pasiryžęs labiau branginti tiesą, negu ginti savo paties reikalus. Pasveikink mūsų dieviškąjį Išganytoją karštos maldos žodžiais: *Kristaus siela, pašvęsk mane...*

Pasiryžimas: Mano skundų valandomis mokysiuosi kantrybės iš Jėzaus.

---

17. Mąstymas

JĖZUS PRIEŠ ERODĄ

1. Įsivaizduok su triukšmu vedamą Jėzų pas Erodą kaip aprašo Evangelija: *Pilotas, patyręs, kad Jėzus iš po Erodo valdžios, nusiuntė jį pas Erodą, kurs pats tomis dienomis taip pat buvo Jeruzalėje* (Luk. 23, 7).

2. Duok, Dieve, gaivinančios malonės, kad mąstymo mintys pažadintų karštesne meile mylėti dieviškąjį Išganytoją.

Pilotas, patyręs kad Jėzus kilęs iš Galilėjos, sumanė nusikratyti nemalonios bylos. Galilėją valdo Erodas, kuris dabar kaip tik yra Jeruzalėje. Todėl Jėzų, kaip savo pavaldinį, tegul teisia Erodas. Pilotas su kareivių sargyba susirinkusią minią pasiunčia pas Erodą. Norėdami gyvai įsivaizduoti Jėzaus bylos eigą pas Erodą, šiame mąstyme svarstykime:

I. Erodas, pamatęs Jėzų, labai apsidžiaugė.
II. Jis davė jam daug klausimų.
III. Tuomet Erodas su savo kariuomene paniekino jį.

I. ERODAS, PAMATĘS JĖZŲ, LABAI APSIDŽIAUGĖ. Jėzus tempiamas į antrą pagonių teismą. Pilotas teisybę padaryti bejėgis. Jis, norėdamas bylą nusikratyti, Jėzų siunčia pas Erodą. Erodas yra Galilėjos valdovas. Tačiau savo rezidencijos rūmus turi Jeruzalėje ant kalnelio Bėzetha, netoli Antonijos pilies. Vaizduotės akimis matykime kunigų, Rašto žinovų, vadų nepasitenkinimą. Jie čia nori kiek galint greičiau dalyką baigti, čia Pilotas nenori spręsti. Galime prileisti, kad vėl pasipylė koliojimai, burnojimai Jėzaus adresu.

Štai Erodo rūmai. Minios grūdasi. Erodas su savo dvaru jau laukia, nes Pilotas pranešė, atsiunčiąs jam Jėzų Galilėjietį. Erodas, kaip sako Evangelija, *pamatęs Jėzų, labai apsidžiaugė*. Bet kodėl džiaugiasi Erodas? Ar dėl to, kad galės teisybę padaryti? kad nekaltą Jėzų galės išliuosuoti? Ne. Erodas džiaugiasi, jog turėsiąs progos pamatyti kokį nepaprastą stebuklą, susipažinti su Jėzaus asmeniu, apie kurio darbus jau senai yra daug girdėjęs. Išdidus, nedoro gyvenimo Erodas nori iš Jėzaus pasidaryti užgaidų įrankį. Erodas girdėjo, kad Pilotas negalįs išrišti bylos. Jis girdėjo, kad žydai iš keršto reikalaują Jėzų nubausti mirtimi. Todėl subedievėjęs stabmeldys mano, jog Jėzus, norėdamas apsiginti, neatsisakysiąs pada-

ryti nepaprastų dalykų. Bet veltui, nedorėli, iš Šventojo lauki dieviškų ženklų! Tu paleistuvystėmis ir žmogžudystėmis susitepęs nesi vertas netik stebuklų matyti, bet net išgirsti nors vieną žodelį iš Išganytojaus lūpų. Erodas apie Jėzų jau žinojo. Apie Jėzaus stebuklus jis buvo tiesioginiai patyręs iš savo dvaro užvaizdo Kuso žmonos, Joanos, kurią Jėzus pagydė ir kuri paskui buvo atsidavusi Jėzaus mokinė (Luk. 8, 3). Toliau, Erodas buvo patyręs ir apie Jėzaus apaštalų darbus, kai Jėzus juos po du buvo siuntęs skelbti Dievo karalystės. Jis sekė stebuklus ir teiravosi, kas yra tasai Jėzus. Šv. Lukas rašo: *Tuo tarpu tetrarkas Erodas išgirdo, kas buvo jo daroma ir svyravo, nes kai kurių buvo sakoma: Jonas atsikėlė iš numirusių, kiti gi: Elijas pasirodė, kiti vėl: Kėlėsi vienas iš senųjų pranašų. Erodas tarė: Jonui aš nukirsdinau galvą: kas gi yra šitas, apie kurį aš girdžiu tokių dalykų? Taigi jis ieškojo jo pamatyti* (Luk. 9, 7 - 9). Dabar, Erodai, jau turi progos Jėzų pamatyti: *Erodas, pamatęs Jėzų, labai nudžiugo.*

II. JIS DAVĖ DAUG KLAUSIMŲ. Erodo džiaugsmas virto apsivylimu. Jis norėjo iš Jėzaus matyti stebuklų. Tačiau, Jėzus senai yra pasakęs, jog nedera perlų mėtyti kiaulėms. Erodai! Tu nesi vertas netik stebuklų matyti, bet net girdėti nors vieną žodį! Tavo sąžinė sutepta. Juk tau Šv. Jonas Krikštytojas sakė: *Nevalia tau turėti tavo brolio pačios* (Mork. 6, 18). Tu nepaklausei. Tu pragėrei savo sąžinę ir šo-

kikei pardavei šv. Jono galvą! Išganytojas gerai žino savo pirmtakūno budelį. Išganytojas žino, kad ir jo paties daugelį kartų ieškojai, nes vieną kartą Jėzui net parizėjai pranešė: *„Kelkis ir eik iš čia, nes Erodas tave nori užmušti"*. (Luk. 13, 31). Tačiau Jėzus žinodamas, jog dar nebuvo atėjęs laikas, ir kad jis turi būti užmuštas ne Galilėjoje, bet Jeruzalėje, ragino parizėjus: *„Eikite ir sakykite tai lapei: Štai aš išvarau velnius ir darau gydymų šiandien ir rytoj, trečią gi dieną darbas bus baigtas"*. (Luk. 13, 32). Gal būt, kad ir dabar Erodas turi nedorus planus. Jis nori matyti stebuklų. Bet Jėzus stebuklų nedaro. Jėzus, atsidavęs į nusidėjėlių rankas, laikinai dievystę paslėpęs, eina mirti. O ypač Jėzus nemato reikalo daryti stebuklų dėl tuščio Erodo smalsumo. Erodas ištvirkęs, it kiaulė, ir dar tikisi dieviškų perlų. Erodas pradeda klausinėti. Evangelija pažymi: *„Jis davė jam daug klausimų, bet Jėzus nieko neatsakė"*. (Luk. 2, 9). Ko Erodas klausė? Galimas daiktas, kad jis klausinėjo, kas ypač lietė jo paties darbus ir asmenį. Jis yra įpėdinys to Erodo, kuris išžudė nekaltus Betlėjaus kūdikius. Todėl, greičiausiai bus klausinėjęs, ar Jėzų tikrai yra atlankę išminčiai iš Rytų? Kokiu būdu jis išliko gyvas, kai buvo išžudyti visi Betlėjaus kūdikiai? Nuo kada mokytojauja? Kiek yra padaręs stebuklų? Kur ir kiek mokinių? Žmonės kaltina, kad jis esąs karalius. Todėl ar tiesa, kad Jėzus pretenduotų į karaliaus sostą? Greičiausia, kad tokiais ir panašiais klausimais var-

gino Jėzų tikėdamasis paaiškinimo. Bet Jėzus, kaip sako evangelija, *jam nieko neatsakė*. Kodėl? Jėzus tyli, nes mato, kad Erodas nėra vertas. Jis daug pamokymų yra girdėjęs iš Jono Krikštytojo. Bet jis Joną nužudė ir nedarė mažiausios pataisos. Jis net iš artimų dvariškių girdėjo apie Kristaus mokslą ir darbus. Tačiau jau keletą kartų ieškojo Jėzaus, kad jį nužudytų. Todėl nedorėliui aiškinti apie dieviškus dalykus reikštų tą pat, ką kiaulėms duoti perlų. *„Jis davė Jėzui daug klausimų, bet Jėzus nieko jam neatsakė"*.

III. TUOMET ERODAS SU SAVO KARIUOMENE PANIEKINO JĮ. Nėra kalbos, jog Erodas supyko. Ogi parizėjai, Rašto žinovai, argi praleis progą skųsti? Evangelija sako: *„Tuo tarpu vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai stovėjo ir nuolat jį skundė"*. (Luk. 23, 10). Ką darys Erodas? Gal jis griebsis teismo spaudimų? Ne. Juk Erodas ne Galilėjoje. Erodas Jeruzalėje tik svečiuose. Čia jis negali daryti teismo sprendimą. Jėzų turėtų vežtis į Galilėją. Bet kam tas varginimasis? Kam erzinti įtužusius žydus? Jėzų jam atsiuntė pilnateisis Jeruzalės valdovas Pilotas. Pilotas tad tegul ir žinosi. Erodas duoda įvairius klausimus. Jėzus tyli. Tad atsimokėdamas už Jėzaus nusižeminimą, Erodas pajuokia jį su savo kariuomene ir grąžina Pilotui. Evangelija sako: *„Erodas su savo kariuomene paniekino jį, pasityčiodamas apvilkdino baltu drabužiu ir nusiuntė atgal pas Pilotą"*. (Luk. 23, 11). Įsivaizduok Jeruzalės gat-

ve vedantį Jėzų atgal pas Pilotą. Jėzus apvilktas baltu rūbu. Kas yra tas baltas rūbas? Baltas rūbas tai paniekos skarmalas. Erodas Jėzų paskaitė nieko nesuprantančiu bepročiu ir todėl apvilkdino baltu rūbu. Tačiau Jėzaus baltas rūbas buvo, tarsi, mūsų modernioji alba, kuria kunigas apsivelka eidamas aukoti Šv. Mišių auką. Jėzus pasiruošimą jau padaręs. Jis netrukus puldinėdamas kops į aukštą Kalvarijos kalną, kad tenai pasiaukotų už nusidėjėlius. Auka turi būti nekalta. Išviršinis rūbas turi pažymėti širdies nekaltybę. Jėzus, apvilkdinamas baltu apsiaustu paniekos dėliai. Tačiau tikrenybėje jis yra Jėzaus angeliškos nekaltybės pažymys. Jėzus eina aukotis ir aukoti. Todėl prieš tai apsivelka baltu nekaltybės rūbu. Erodas Jėzų grąžina Pilotui. Bet kas atsitinka? Kas šią valandą įvyksta? Kur Jėzus, ten ramybė. Evangelija sako: *„Tą pačią dieną Erodas ir Pilotas pastojo prieteliais, nes pirm to buvo vienas kitam neprieteliais"*. (Luk. 23, 12). Nejučiomis pildosi Dovydo psalmės pranašystė: *„Kam pagonys siaučia ir tautos mąsto tuščius dalykus? Žemės karaliai sustoja ir kunigaikščiai renkasi prieš Viešpatį ir prieš jo Pateptąjį"*. (Ps. 2, 1-2). Jėzus yra Viešpaties pateptasis. Jis statomas prieš pagonis teisėjus. Pagonys renkasi. Jie vienas kitam tiesia ranką užmiršdami savuosius vaidus. Jie vieną turi kaltinamąjį-Jėzų, ir dėl jo dabar darosi prieteliais. Erodas ir Pilotas susėjo ir liko prieteliais, nors lig teismo vienas kito kęste neapkentė. Prieš Jėzų susėjo Erodas

ir Pilotas, žydai ir stabmeldžiai, kaip šiurpiai aprašo Apaštalų darbai: *Kam siaučia pagonys ir tautos mąsto tuščių dalykų? Žemės karaliai keliasi ir kunigaikščiai suseina krūvon prieš Viešpatį ir jo Kristų? Nes iš tikrųjų šitame šventajame mieste susėjo krūvon prieš tavo šventąjį tarną, Jėzų, kurį patepei, Erodas, Poncijus Pilotas su pogonimis ir Izraelio giminėmis padaryti, ką tavo ranka ir tavo nutarimas buvo paskyrę įvykti.* (Apd. 4, 25-28). Erodas išjuokė Jėzų ir pasidarė Piloto prietelis.

Baigdamas mąstymą, prašyk paniekinimus kenčiančio Jėzaus drąsos, kad, reikalui esant, sugebėtum už tiesą pasišvęsti ir paniekinimus kantriai nukęsti. Pasveikink mūsų Vadą-Jėzų, kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane!*..

Pasiryžimas: Jėzaus kantrybe šiandien gydysiu savo širdies nekantrumus.

18. Mąstymas

JĖZUS LYGINAMAS BARABUI

1. Įsivaizduok Piloto akivaizdoje Jėzų ir Pilotą klausiantį minių: *Katro norite, kad jums paleisčiau? Barabą ar Jėzų, kuris vadinasi Kristumi?* (Mat. 27, 17).

2. O gailestingasis Dieve! Suteik man malonės, kad, mąstymo minčių paragintas, suprasčiau baisų Išganytojaus pažeminimą.

Erodas Jėzų grąžino Pilotui. Jeruzalės valdovui reikia galutinai pasiryžti. Pilotas žino, kad Jėzus nekaltas. Tačiau, kad, gindamas Jėzaus nekaltybę, nesukiršintų minių, jis griebiasi dar vienos priemonės. Jis nori, kad pati minia išteisintų Jėzų. Bet juo Pilotas ilgiau tęsia, juo Jėzų daugiau niekina. Prisimindami Jėzaus palyginimą piktadariui, šiame mąstyme kreipk dėmesio į šiuos dalykus:

I. Šalin šitą, paleisk mums Barabą!
II. Tai ką gi aš turiu daryti su Jėzumi?
III. Bet ką gi pikta jisai yra padaręs?

I. ŠALIN ŠITĄ, PALEISK MUMS BARABĄ! Jėzus, apvilktas baltu rūbu, grąžintas Pilotui. Pilotas turi galutinai arba išteisinti, arba pasirašyti mirties sprendimą. Tačiau Pilotas svyruoja. Jis iš naujo sušaukia vadus ir jiems pareiškia, kad Jėzus nekaltas. Šv. Lukas rašo: *Pilotas, pasišaukęs vyriausius kunigus, viršininkus ir žmones, jiems tarė: Jūs atvedėte*

man šitą žmogų būk jis keliąs maištą tautoje, ir štai aš, klausinėdamas jūsų akivaizdoje, neradau tame žmoguje nė vienos tų kalčių, dėl kurių jį skundžiate. Taip pat ir Erodas, nes buvau pasiuntęs jus pas jį; ir štai nieko nepadaryta, kas rodytų vertą jį esant mirties (Luk. 23, 13 - 15). Pilotas gražumu nori įtikinti minias. Kai bus gauta palankumo, jis pakiš gudrų sumanymą ir nemaloni byla bus baigta. Pilotas turi teisės Velykoms paleisti vieną prasikaltėlį. Šis paprotys jau senas. Jis primena žydų tautos pasiliuosavimą iš Egipto nelaisvės. Romėnai šią seną tradiciją palaiko. Ir čia, nejučiomis, Jėzus skaudžiausiai pažeminamas. Jis sugretinamas su žmogžudžiu Barabu ir duodamas minioms pasirinkti: *Kurio norite, kad jums paleisčiau? Barabą ar Jėzų, kuris vadinasi Kristumi?* O baisusis Jėzaus pažeminime! Kas yra Jėzus? Jis yra nekaltas. Jau pats Pilotas keletą kartų viešai skelbia, kad Jėzus nekaltas. Erodas pripažįsta, kad Jėzus nėra vertas jokios bausmės. Jėzus tik gera darė. Kiek jis išgydė ligonių, sušelpė vargšų; kiek jo lūpos yra davusios gerų pamokinimų? Tyruose, stebuklinga duona net kelis tūkstančius išalkusių pasotino. Žodžiu, *Jėzus,* kaip sako šv. Lukas, *perėjo gera darydamas ir gydydamas visus...* (Apd. 10, 38). Dabar jis tampomas po stabmeldžių teismus. Dar blogiau. Jis lygiomis statomas su Barabu. Kas yra tasai Barabas? Barabas, sako šv. Lukas: *dėl kokio ten mieste padaryto maišto ir už žmogžudystę buvo įmestas į kalėjimą* (Luk.

23, 19). Jėzus statomas su žmogžudžiu, kad minia pasirinktų. Čia nejučiomis pildosi pranašystės: *„Jis tarp žmogžudžių paskaitytas"*. Pilotas nori paliuosuoti Jėzų. Jis nori minios pritarimo. Jis mano, kad minia atsimins Jėzaus gerumą ir pasibiaurės žmogžudžiu. Tačiau veltui, Pilotai, lauki teisybės iš kitų, kai pats darai neteisybes! Tu žinai, kad Jėzus nekaltas ir drįsti jį gretinti su žmogžudžiu. Todėl ir gavai minios atsakymą: *Šalin šitą, paleisk mums Barabą!* (Luk. 23, 18). Tai ne minios šauksmas. Tai pragaro riksmas prieš galybių Dievą. Tokį paniekinimą galėjo įkvėpti tik pats pragaro valdovas. *„Šalin šitą"*, reiškia šalin Dievą, šalin jo teisybę, paleisk mums žmogžudį!

II. TAI KĄ AŠ TURIU PADARYTI SU JĖZUMI? O Pilotai, Pilotai! Tavo rankose Jėzaus likimas. Tavo valdžioje visi Jeruzalės žydai. Tu turi kareivius. Tu sėdi ant teisybės sosto ir tu klausi įsiutusios minios: *„Tai ką gi aš turiu padaryti su Jėzumi?"* Kokį atsakymą tu nori gauti iš tų, kurie jau senai nuteisė mirti, ir kurie, tarsi išalkę žvėrys, trokšta Jėzaus kraujo? Jie panašaus klausimo ir laukia. Nebeužgesinsi ugnies pildamas aliejaus, nes ji dar smarkiau liepsnos. Pilotai! Nepadarysi teisingo sprendimo, jei klausi minios: nes ji keršto ugnimi dega prieš nekaltąjį Jėzų! Šv. Lukas sako: *Pilotas, norėdamas paleisti Jėzų, vėl jiems kalbėjo. Bet jie šaukė priešais sakydami: ant kryžiaus, ant kryžiaus jį!* (Luk. 23, 20, 21). Pilotai, štai minios atsakymas. Ji nurodo, ką tu-

ri daryti. Pilotai, pasirašyk mirties ištarmę, leisk Jėzų nubausti labiausiai žeminančia mirtimi, tada nurims minios, tada jų balsas nesibels į tavo ausis! Bet ne! Teisybė turi būti pasauly, o ne šauksmai. Šauksmai eina didyn. Pilotas juo ilgiau svarsto, juo labiau svyruoja. Jam gaila Jėzaus, bet jis neturi drąsos pavartoti autoritetą. Jis derasi, tarsi pirklys dėl Jėzaus gyvybės.

O svarstyk šį baisų Jėzaus niekinimą. Skaudūs žodžiai skamba iš tautiečių lūpų: *Ant kryžiaus, ant kryžiaus!* Jėzus klauso ir ramiai tyli. Jis mato pasaulio dvasios jėgą ir tyli. Jėzus nekelia balso, nes dar ne jo valanda. Jėzus kenčia ir moko, prie kokių nedorybių priveda žmogų apjakimas. Kunigai užmiršo savo pašaukimo pareigas. Jie savo Viešpatį nori matyti ant kryžiaus. Jėzus ramus. Šia proga žvilgterėk į savo sielos gelmes ir padaryk bent trumpą savęs teismą, klausdamas: O kaip begėdiškai pasielgė žydai, reikalaudami Jėzaus mirties! Tačiau ar geriau pasielgiu aš, kai po tiek malonių, pildydamas mirtiną nuodėmę, drįstu įžeisti Jėzų? Žydai Jėzų laiko sau lygiu. Aš tikiu, kad Jėzus yra Dievas. — *„Tai ką gi aš turiu daryti su Jėzumi“*, klausia Pilotas. *Tai ką gi turiu daryti su savo sąžine,* dažnai klausk pats savęs. Kiekviena nuodėmė yra nedėkingas šauksmas: *„Ant kryžiaus, ant kryžiaus“*. Tiesa, gal nejauti, kad taip yra, kaip kad nejautė žydai. Tačiau tikėjimas sako, jog nusidėdamas, tarsi antru kart reikalauji, kad Jėzus mirtų už tave ant kryžiaus.

Nusidėdamas tu niekais verti Jėzaus pralietą kraują. O, nelemtasis Piloto šauksme: *Tai ką aš turiu padaryti su Jėzumi?* Pilotas klausė tik kartą. O aš nusidėdamas kartoju šimtus, tūkstančius kartų..

III. BET KĄ GI PIKTA JISAI YRA PADARĘS? O giliai įsidėmėtini žodžiai! Jie skamba iš stabmeldžio lūpų, kuris nei stebuklų nėra matęs, nei Jėzaus mokslo girdėjęs, nei gausių malonių patyręs. Pilotas turi visų niekinamą, kaltinamą, žeminamą Jėzų prieš akis ir, grynai žmogiškumo vedinas, reiškia daugiau užuojautos, negu tautiečiai, sinagogos atstovai ar išdidūs Rašto žinovai. O nedėkingieji! Jūs reikalaujate, kad Jėzus būtų prikaltas ant kryžiaus. Tačiau jūs negalvojate už ką. Stabmeldys jaučia, kad toji bausmė yra taip baisi, taip žiauri, kad ji tinka tik vergams, žmogžudžiams, plėšikams. Ogi jūs kurstote minias šaukti: *„Ant kryžiaus, ant kryžiaus jį!“* Todėl, neveltui iš suspaustos Piloto širdies veržiasi šie pilni teisybės žodžiai: *„Bet ką gi pikta jisai yra padaręs?“* (Mt. 27, 23). Tačiau minia, kaip sako evangelija, dar labiau šaukia: *„Tebūna prikaltas ant kryžiaus!“* (Mt. 27, 23).

O nedėkingas pasauli, kaip nepastovūs tavo sprendimai! Dar tik kelios dienos Jeruzalės gatvėmis grūdosi minios šaukdamos: *Hosana, Dovydo sūnau! Hosana aukštybėse*, garbindamos Jėzų Nazarėną, ateinantį Viešpaties vardu. Bet dabar tos pačios minios grūdasi prie Antonijos pilies šaukdamos: *„Šalin jį, šalin, prie kryžiaus!*

Kodėl šie dvejopi šauksmai? Argi Jėzus yra kuo nors užsipelnęs? Taip. Jėzus, vaikščiodamas skersai ir išilgai Palestiną, buvo pelnęs žmonių palankumą. Jis mokslu, darbais, stebuklais buvo patraukęs žmonių širdis. Bet šiandien kas pasidarė? Argi tie žmonės jau be širdies? Taip. Šiandien tos minios, tarsi beširdžiai budeliai, grūdasi prie stabmeldžio šaukdamos: *Šalin jį, šalin jį, prie kryžiaus, prie kryžiaus!* O pasaulio nepastovume! Vakar tavo sūnūs šaukė Hosana, šiandien jau kryžių ruošia. Vakar jie garbino Jėzų, kaip ateinanti Viešpaties vardu. Šiandien jie žemiau žmogžudžio stato šaukdami: *ant kryžiaus jį, ant kryžiaus jį!*— Ir kas gi šaukia? Gal svetimieji? gal stabmeldžiai, kurie dar neturėjo laimės malonių patirti? Ne. Šaukia savieji, kurie tiek palaiminimų yra gavę, tiek stebuklų regėję, tiek širdį raminančių pamokslų girdėję. Bet kas dar skaudžiau, kad šauksmo ugnį kursto pašauktieji sinagogos atstovai, Rašto žinovai, rinktinės tautos vadai. O baisios apakimo pasėkos! Žydai šaukia: ant kryžiaus, kai stabmeldys Pilotas stebėdamasis klausia: *„Bet ką gi pikta jisai yra padaręs?“*

Baigdamas mąstymą, prašyk paniekinimais apdengto Jėzaus malonės, kad jo tylinčio pavyzdys paragintų viltį turėti jame ir į pasaulio aukštinimus žiūrėti, kaip į labai netikrus dalykus. Pasveikink kenčiantį Jėzų karšta širdies malda, kalbėdamas: *„Jėzau, priebėga suspaustųjų, pasigailėk mūsų!“*

Pasiryžimas: Žydų šauksmus: *„Šalin šitą, paleisk mums Barabą“*, drebėdamas prisiminsiu pagundų valandomis.

---

19. Mąstymas

JĖZAUS NUPLAKIMAS

1. Vaizduotės greitumu persikelk prie Piloto teismo kresės ir klausyk Pilotą tariantį: *„Aš nerandu jame jokios kaltės vertos mirties; taigi nuplakdinsiu jį ir paleisiu“* (Luk. 23, 22).

2. Kenčiantis Jėzau! Savo malonės jėga gaivink mano protą, kad mąstymo mintys padėtų giliau atjausti Tavo baisaus plakimo reikšmę sielos išganymui.

Tardymais buvo baigta Jėzaus kančios drama. Nuplakimu buvo pradėtos tragedijos scenos. Nuplakimas, tai pirmas Jėzaus kraujo praliejimas, kurį seks ištisa eilė kitų baisenybių, kol, galų gale ant Kalvarijos kalno, bus tarta: *„Išsipildė“*. Norėdamas giliau atjausti Jėzaus paniekinimą nuplakimo įsakymu, šiame mąstyme kiek pasvarstyk:

I. Nuplakdinsiu jį ir paleisiu.
II. Pilotas liepė imti Jėzų ir nuplakti.
III. Kareiviai nuplakė Jėzų.

I. NUPLAKDINSIU JĮ IR PALEISIU. Piloto pastangos eina vėjais. Žydų šauksmas nenumalšinamas. Pilotas žino, kad Jėzus nekaltas.

Tačiau jis svyruoja negalėdamas išsipainioti iš klampynės. Juo jis daugiau Jėzų teisina, juo didesnis kyla triukšmas. Kas daryti? Pilotas griebiasi spaudimo. Jis žino, kad Jėzus mokindamas sukėlė kunigus, Rašto žinovus, parizėjus. Todėl, manydamas išgelbėsiąs bent Jėzaus gyvybę, Pilotas kreipiasi į minias tardamas: *„Aš neradau jame jokios kaltybės, vertos mirties, taigi nuplakdinsiu jį ir paleisiu“.* (Luk. 23, 22). Mirtimi bausti nėra už ką. Tačiau šalia mirties yra nuplakimas. Kas yra nuplakimas? Nuplakimas yra pasmerkimas, kuriuo žmogui atimamos teisės. Plakami būdavo vergai, vagys, žmogžudžiai ir kiti dideli prasikaltėliai. Jėzus nėra nei vergas, nei piktadaris. Tačiau, kad išvengus mirties ištarmės, reikia jį paskaityti piktadariu ir patenkinti minios norus. Žydai šaukia: *Ant kryžiaus, ant kryžiaus!* Bet kryžiaus bausmės Jėzus nėra užsipelnęs. Žydai trokšta Jėzaus kraujo. Nuplakimas bus bent dalinis jų troškimo patenkinimas. Todėl Pilotas sumanė nuplakdinti Jėzų. Pagal įstatymus teismo nuplaktas, daugiau negalėdavo niekur viešai pasirodyti. Jam nevalia būdavo nei mokytojauti, nei kitokių pareigų eiti. Jis būdavo paskaitytas tarsi vergu. Pilotas griebiasi šios priemonės. Lig šiol jis svyravo. Padėtis rimta. Reikia daryti, kas galima. Žūt būt reikia gelbėti nors Jėzaus gyvybę. Nuplakdinsiu, gal pasitenkins tie kraujo ištroškę šunes. Jėzus bus nubaustas. Jam atimtos bus teisės, bet liksis gyvas. Tačiau be teisių jis niekam nebus pavojingas. Pilotas manosi iš-

vengsiąs Jėzui mirties sprendimo. Aš nerandu kaltės, už ką turėčiau bausti mirtimi. Bet už tai, kad jis jus sukiršino, nuplakdinsiu. Pilotas sanprotauja. Tačiau jis nepramato prieš akis stovinčios ateities. Jis pats pripažįsta, kad Jėzus nekaltas. Ir pats baudžia tokia bausme, kokia baudžiami didžiausi nusikaltėliai. Per Piloto parėdymus pildosi Jėzaus pranašystė: *„Jis paduos jį pagonims tyčiotis, plakti ir prikalti prie kryžiaus"*. (Mt. 20, 19). Tardymą baigęs Pilotas, nors kelis kartus pripažino, kad Jėzus nekaltas, pasmerkė: *„nuplakdinsiu jį ir paleisiu"*.

II. PILOTAS LIEPIA JĖZŲ NUPLAKTI. Atsiveria akims baisus reginys. Teisėjas kareiviams įsako nuplakti Jėzų. Kas yra tie kareiviai? Kareiviai, tai Piloto samdyti tarnai, aklai klausą savo pono paliepimų. Teismas eina kareivių kieme. Kareiviai iš tolo žiūri į triukšmą keliančias minias. Jie mato, kad jų ponas ilgai negali išsipainioti iš taip, jų manymu, lengvos bylos. Kareiviai daugumoje yra iš Syrijos. Syrai nekenčia žydų, it didžiausių savo priešų. Jie nepraleidžia progos žydams įskaudinti. Dabar patys žydai išduoda savo tautietį ir kodėl Pilotas taip ilgai nepasiryžta. Jie mato Pilotą svyruojantį ir piktinasi. Dabar galime įsivaizduoti, kokiu džiaugsmu kareiviai griebs Jėzų nuplakti. Matydami, kokia už Jėzų verda kova, kiek kenčia jų valdovas, kareiviai visiškai nustoja lygsvaros. Be to jie žino, kad už tai nebus nė mažiausios atsakomybės, nes Pilotas liepia Jėzų imti ir nuplakti.

Įsakymas duotas. Kareiviai paklusnūs. Dabar vėl įsivaizduokime kareivius Jėzų vedančius prie nuplakimo stulpo. Kieme stulpas, plakimo botagai. Jėzus mato juos ir tyli. Jis tyli, nes žino, kad tokia dangaus Tėvo valia. Jie išduos mane pagonims, kurie plaks mane. O plakimo arenoje kenčiantis Jėzau! Tu esi tempiamas prie stulpo, prie kurio tave, išvilktą iš paskutinio rūbo, apdengs krauju ir mėlynėmis. O baisus reginy! Daugelis šventųjų, svarstydami Jėzaus plakimą, apsipildavo ašaromis. Jėzus jau antru kart pavedamas kareiviams. Kalėjime kareiviai Jėzaus veidą apdengė skrepliais. Plakimo kieme jie apdengs Jėzaus kūną krauju ir žaizdomis. Pilotas liepia imti Jėzų ir nuplakti.

III. KAREIVIAI NUPLAKĖ JĖZŲ. Eikime į kareivinių kiemą. Ką ten pamatysime? Prie stulpo pririštas Jėzus. Bet kaip pririštas? Jis pakabintas prie stulpo, kad kojų pirštais vos siekia žemę. Ką veikia kareiviai? Kareiviai, tyčiodamiesi, Jėzų čaižo botagais. O graudi scena! Dievas-Sutvėrėjas pririštas prie stulpo, o tvariniai-nusidėjėliai čaižo jį botagais. Čia teka pirmieji Jėzaus kraujo lašai. Tiesa, jau trečią kart teka Jėzaus kraujas. Jėzus, vakarienės metu, vyną pavertė savo Krauju. Alyvų Daržely Jėzus maldą laistė kruvinu prakaitu. Ogi dabar prie plakimo stulpo Jėzaus kraujas liejamas ant žemės. O baisus nuplakime! Švilpia botagai, teka švenčiausias kraujas ant žemės, tačiau Jėzus kenčia neatverdamas burnos.

Padavimas liudija, jog plakimo stulpas bū-

davęs dvejopas. Vienas lig juostos, prie kurio pririšamas plakamasis. Kitas aukštas, prie kurio būdavo pakabinamas baudžiamasis. Tu, Jėzau, greičiausia buvai pririštas prie pakabinamojo stulpo, nes tas būdavo skaudesnis. Kokiu plakimu, Jėzau, buvai plaktas? Žydai pagal įstatymą, negalėdavo daugiau suduoti, kaip keturiasdešimt kirčių. Tačiau tie keturiasdešimt kirčių būdavo taip skaudūs, kad daugelis plakamųjų mirdavo plakami. Dar baisesnis būdavo romėnų kareivių nuplakimas. Kareiviai plakdavo nesigailėdami. Plakimą skaudindavo odiniai kabliukais prisagstyti botagai. Be to, romėnams būdavo valia suduoti net šešiasdešimt šešis kirčius. Kadangi Jėzus buvo atiduotas kareivių nuožiūrai, tai, nėra abejonės, kad jie pavartojo patį žiaurųjį nuplakimo būdą. Kodėl? Kareiviai plaka Jėzų nesigailėdami, nes jie nori įsiteikti savo ponui. O matykime keleriopą Jėzaus paniekinimą! Pirmiausia Jėzus išvelkamas iš rūbų. Jam nuplėšiamas baltas rūbas, kuriuo apvilkdino Erodas. Jėzui nuplėšiami kiti rūbai, kad skaudžiau būtų nuplaktas. Jėzus plakamas. Jo kūnas apdengiamas žaizdomis. Kraujas teka, o budeliai nesiliauja juokavę ir dar skaudžiau plakę. Kareiviai tyčiojasi, nes jie girdėjo, kad Pilotas Jėzų yra vadinęs žydų karaliumi. „*Štai*,—verkdamas šaukia šv. Bonaventūra, — *Jėzaus kraujas pradeda tekėti. Kraujas teka nuo galvos ligi kojų. Jis sunkiasi iš žaizdos į žaizdą, iš perkirtimo į perkirtimą, kuriuos daro baisūs budelių botagai*". Budeliai bo-

tagais tašo Jėzaus pečius, kad jie geriau tiktų prie neaptašyto kryžiaus. Jėzus kenčia ir alpsta. Jis alpsta plakamas prie stulpo, ir nėra, kas nors žvilgsniu paguostų. Paskutinės vakarienės salėje Jėzaus širdį guodė skaistybės apaštalas Jonas. Alyvų Daržely — angelas ramintojas. Kaijifo kieme — verkiantis Petras. Ogi čia Piloto kieme jau nėra nė vieno, kuris maloniai pažvelgtų. Dangaus angelai, matydami plakamą Jėzų, nusilenkia Dievo valiai. Budeliai čaižo Jėzų botagais, kol balso: *Gana! Nenorėkit užmušti žydų karaliaus prie stulpo!* pažadintas kareivis kardu atkirto virves. Jėzus susmuko. Jis pasriuvo savo kraujuose. Kareiviai liaukitės plakę, nes Jėzaus krauju jau raudonuoja Piloto kiemas! Kareiviai nuplakė Jėzų.

Baigdamas mąstymą, širdies gilumoje žadink plakimo smūgius kenčiančiam Jėzui užuojautą. Už ką Jėzus kenčia? Jis kenčia už mūsų nedorybes. Jis duodasi plakamas, kad plakimo kančiomis paragintų kovoti su nepažabotais kūno troškimais. Prisiminimas Jėzaus nuplakimo, tai geriausi vaistai gydyti kūniškumo ydas. Pasveikink Jėzų karštos maldos žodžiais: *Jėzau, už mus prie stulpo kenčiantis, pasigailėk mūsų!*

Pasiryžimas: Jėzaus nuplakimu malšinsiu kūniškumo pagundas.

---

20. Mąstymas

JĖZAUS ERŠKĖČIAIS VAINIKAVIMAS

1. Įsivaizduok kareivių niekinamą Jėzų kaip sako evangelija: *Jie apvilko Jį purpura, nupynė erškėčių vainiką, uždėjo ant jo ir pradėjo jį sveikinti: Sveikas žydų karaliau!* (Mork. 15, 17-18).

2. O kareivių niekintas Jėzau! Suteik gaivinančios malonės, kad, mąstydamas erškėčiais vainikavimą, gyviau atjausčiau tavo begalinį pažeminimą.

Vaizduotės sparnais ženk į Piloto kareivinių kiemą ir prisižiūrėk kareivių pasityčiojimams iš nuplakto Jėzaus. Kareiviai, Jėzui primetę karališkus ženklus, puldinėja prieš jį, spiaudo ir muša jo veidą. Norėdamas suprasti erškėčiais vainikuoto Jėzaus pažeminimus, šiame mąstyme atsidėjęs svarstyk:

I. Kareiviai apvilko Jėzų purpura.
II. Kareiviai erškėčių vainiką uždėjo ant Jėzaus galvos.
III. Kareiviai šaukė: Sveikas, žydų karaliau!

I. KAREIVIAI APVILKO JĖZŲ PURPURA. Jau esi svarstęs žydų kareivių tyčiojimąsi iš Jėzaus Kaijifo kalėjime. Dabar Jėzus vėl kenčia nuo stabmeldžių. Ką daro stabmeldžiai? Stabmeldžiai Jėzų parėdo karaliaus rūbais, duoda

karališkus ženklus, tyčiojasi neleistinais įžeidimais.

Pirmiausia kareiviai apvilko Jėzų purpura. Plakimo smūgių skaičius jau suduotas. Laiko dar yra. Pilotas dar nešaukia. Kareiviai, kaip sako evangelija, *„nusivedė Jėzų į teismo rūmo kiemą ir sušaukė visą būrį“* (Mr. 15, 16). Kas tas būrys? Ką kareiviai nori daryti? Jėzus nuplaktas. Jis vos stovi ant kojų. Ką dar daugiau galima pridėti? Jėzus jau pakrikštytas kraujo krikštu, apie kurį jis yra kadaisia kalbėjęs. Tačiau kareiviai nori pasidaryti dar naują pramogėlę pasityčioti. Vadžiodami Jėzų po teismus, kareiviai kiek kartų yra girdėję, kad Jėzus vadinamas žydų karalium. Tik žydai įdavė Jėzų Pilotui, Piloto buvo pirmas klausimas: *„Ar tu žydų karalius?“* Toliau, Erodui žydai skundžia, kad Jėzus vadinąsis karaliumi ir net kurstąs žmones prieš cezarį. Dabar, kai Pilotas atidavė jiems Jėzų nuplakti, argi visas ginčas neina apie žydų karalių? Kareiviai tai žino. Jie, turėdami valandėlę laiko, Jėzų ima į kiemą, sušaukia būrį ir vainikuoja karaliaus ženklais. Jėzus išvilktas iš rūbų, sumuštas. Tačiau kareiviai, griebę raudoną apsiaustą, apsiaučia Jėzaus pečius, kad jis atrodytų, tarsi karalius. *„Jie apvilko Jėzų purpura“*. Štai karališkos išvaizdos pradžia. Tačiau Jėzus sumuštas: Kraujas sunkiasi iš plakimo žaizdų; Jis vos stovi ant kojų. Ogi be to, karaliui reikalingas sostas. Kareiviai, kieme suradę kaladę, juokaudami, sodina purpura apvilktą žydų karalių. Taip Jėzus, apvilk-

tas raudonu rūbu, jau sėdi ant sosto. Reikia dar karališkos lazdos. Kareiviai suras ir ją. Jėzus, karalius ir viešpataujančių Viešpats, stabmeldžių apsuptas sėdi ant kaladės, o kareiviai jam įteikia karališkos valdžios ženklą — cukrinę nendrę. *Jie davė jam nendrę į dešinę ranką* (Mt. 27-29).

II. KAREIVIAI ERŠKĖČIŲ VAINIKĄ UŽDĖJO ANT JĖZAUS GALVOS. Jėzus, žydų karalius, apvilktas karališkais rūbais sėdi ant sosto. Trūksta dar karūnos. O kokią karūną duos tau, o Jėzau, besityčioją kareiviai? Aišku, kad Jėzaus visų pažemintai, paniekintai galvai nebus duota Dovydo brangiais akmenimis nusagstyta, ar Saliamono išminties perlais papuošta karūna. Nors Jėzus yra pasaulio Viešpats ir vertas brangesnės, negu Dovydo ar Saliamono karūnos. Tačiau, jis dabar nusižeminęs ir atsidavęs į nusidėjėlių rankas. Nusidėjėliai Jėzų atidavė budeliams, kurie vaizduodamiesi Jį karaliumi, davė jam karališkus rūbus, sostą. Budeliai netrukus duos ir karūną. Karūnos, tiesa, nėra. Bet štai dygūs erškėčiai. Jie bus labai tinkami žydų karaliaus vainikui. Evangelija sako: *Kareiviai nupynę iš erškėčių vainiką, dėjo ant galvos* (Mat. 27, 29). O piktadarybe! Jėzus ant sosto, ir jam ant galvos vainikas. Tai ne gėlių, tai iš dygių šakų supintas vainikas, kuriuo karūnuojama tavo, o Jėzau, galva! Dievas, varydamas iš Rojaus Adomą, tarė: *Prakeikta bus žemė, kuri tau ugdys usnis ir erškėčius.* Dabar iš erškėčių pinamas Jėzui vainikas. O baiseny-

be! Palestinos erškėčiai nepaprastai dygūs. Jie ilgio daugiau poros centimetrų. Tokiomis adatomis sagstytas vainikas Jėzui spaudžiamas ant galvos. O nedėkingume nusidėjusio žmogaus! Jėzus sutvėrė dangų, ir žemę apsodino gražiausiomis gėlėmis. Tačiau jo rankų padaras, ištvirkęs kareivis, jam spyglių vainiką spaudžia ant galvos! Kareiviai mušė per erškėčių vainiką, kad spygliai smigtų į galvą. Jėzaus galva, sužeista plakimo botagais, vėl draskoma erškėčių spygliais. Tačiau Jėzus ką daro? Jis sėdi ant kaladės, laiko rankoje nendrę, erškėčiais vainikuotą galvą nulenkęs kenčia ir tyliai meldžias. Jėzus meldžiasi už kareivius, kurie iš jo tyčiojasi. Jėzus meldžias už tautiečius, kurie jį išdavė. *Kurie mane išdavė, turi didesnę nuodėmę.* Jėzus meldžias už apaštalus ir tikinčiuosius, kad jie, svarstydami sumuštą, pažemintą, kraujuose pasruvusį Jėzų, kentėjimų valandose semtųsi ištvermės. O, kas supras Jėzaus kantrybės paslaptį? Kareiviai tyčiojasi. Jėzus kantriai kenčia. *Jie, nupynę vainiką iš erškėčių, uždėjo ant galvos.*

III. KAREIVIAI ŠAUKĖ: SVEIKAS, ŽYDŲ KARALIAU! Karalius reikalingas karališkos pagarbos. Karaliai laiko būrius dvariškių, kad jie tarnautų jų didenybėms. Jėzus karalius ant sosto. Štai ir dvariškiai. O kaip skirtingi šie dvariškiai nuo tų, kurie turėjo būti prie Jėzaus kojų! Kas yra Jėzus? Jis yra dangaus Tėvo siųstasis. Apie jį rašo Šv. Paulius sakydamas: *Tu mano Sūnus, aš šiandien pagimdžiau*

tave... Jį turės pagarbinti visi Dievo angelai. Apie angelus jis juk sako: Vėjus jis daro sau pasiuntinius ir ugnies liepsną sau tarnus: Sūnui gi: Tavo, o Dieve, sostas per amžių amžius; tavo karaliavimo lazda teisybės lazda, Tu mylėjai teisybę ir nekentei neteisybės; todėl tavo Dievas patepė, o Dieve, džiaugsmo aliejumi labiau, kaip tavo draugininkus (Žyd. 1, 5-9). Tačiau Jėzus, kaip auka už žmonių nuodėmes, pavestas nusidėjėliams. Nusidėjėliai duoda Jėzui karališką garbę tyčiodamiesi: *Jie mušė jo galvą nendre, spiaudė į jį ir atsiklaupę garbino jį* (Mr. 15, 19). O baisus pasityčiojime! Kareiviai, vieni puola prieš Jėzų ant kelių ir keldamiesi plaštaka suduoda į Jo švenčiausią veidą, kiti, priklaupdami, spiauja į veidą, treti, ištraukę iš rankų nendrę, smogia į galvą, vainikuotą erškėčiais. Jėzaus veidas nuo spyglių vėl apsipila kraujais. Jis darosi raudonas, kaip raudonas jo ant pečių užmestas apsiaustas. O kaip būtų lengva tau, o Jėzau, kentėti, jei tu būtum girdėjęs nors vieną užuojautos žodelį! Tačiau dabar... dabar tu draskomas, it avinėlis plėšriųjų vilkų. Evangelija pastebi: *Ir atsiklaupdami ties juo, tyčiojosi iš jo sakydami: Sveikas, žydų karaliau!* (Mat. 27, 29). Taip. Erškėčiai skaudžiai žeidė Jėzaus galvą. Tačiau šie žodžiai dar baisiau žeidė krauju ir žaizdomis apsipylusio Jėzaus širdį. Jėzus tačiau sėdi ir kenčia. Jis, tarsi piaunamasis avinėlis, neatveria burnos. Jis kenčia ir kantrybe moko nusižeminimo. Jėzaus paniekinimas, tai priešprieša žmogaus puikybei.

O kaip lengvai Jieva įtikėjo rojaus sode! Jai nusibodo laimingas gyvenimas ir ji, puikybės žadinama, troško susilyginti su Dievu. Jieva! Tu kopi ant puikybės sosto ir nužengi į vargų duobę. Pažvelk į Jėzų sėdintį ant pažeminimo sosto. Jis, kareivio skarmalu ant pečių, erškėčių vainiku ant galvos, nendre rankoje kenčia mokėdamas kraujo duoklę už žmonių puikybės troškimus. Jėzus, papuoštas karališkais ženklais, kenčia ir tyli. Tačiau ateis valanda, ir tie karališki ženklai, kurie yra paniekinimo įrankiai, liks Dieviškos garbės ženklais. Kristaus valandoje tas paniekinantis apsiaustas puikuoliams pasirodys, kaip nepermaldaujantis teisėjas už jų puikybės nuodėmes. Ogi aštrių erškėčių vainikas bus užgėdinimo ženklas visiems malonumų ieškotojams. Kristaus karališkoji nendrė pasaulio valdovams bus skaudi rykštė už jų neteisybes. O Jėzau, tu nuleidęs galvą, skaudama širdimi svarstai baisų nusidėjėlio likimą. Tu tyli, nes dar tamsybių galybės valanda. Tačiau žinau, nes tu pats sakei: ateis valanda, kurioje su karališkais ženklais pasirodysi dangaus debesyse Dieviškos galybės majestote reikalaudamas apyskaitos, kiek kas bus pasinaudojęs tavo nuolankumu. Kareiviai šaukė: *Sveikas, žydų karaliau*, tačiau Jėzus nusižeminęs tyli ir tylėdamas moko kantrybės neteisybių valandose.

O erškėčiais apvainikuotasis, purpuru apvilktasis, nendre mušamasis Jėzau! Savo begaliniu nusižeminimu suteik man malonės, kad kiekvieną mano garbės troškimą numalšinčiau Tavo

aštrių erškėčių vainiko prisiminimu. Suteik man, Jėzau, nuolankumo dorybę, aš tavęs prašau iš gilumos širdies kalbėdamas: *Jėzau ramus ir nuolankios širdies, pasigailėk mūsų!*

Pasiryžimas: Šiandien savimylą numalšinsiu Jėzaus erškėčių vainiku.

---

21. Mąstymas

ŠTAI ŽMOGUS!

1. Įsivaizduok purpuru apvilktą, erškėčiais apvainikuotą, nendre rankoje Jėzų, kurį Pilotas rodydamas minioms, tarė: *„Štai žmogus!"* (Jon. 18, 5).

2. O pasigailėjimo vertas Jėzau! Suteik gaivinančios malonės, kad svarstydamas „štai žmogus" liudijimą, suprasčiau jo amžinai tveriančią reikšmę.

Pilotas, ėmęs nuplaktą, erškėčiais vainikuotą, karališka nendre rankoje Jėzų, išvedė prieš minias ir tarė: *Štai žmogus.* Valandėlei, užmiršęs gyvenimo reikalus, suspietęs dėmesį, sukaupęs mintis, širdies gilumoje svarstyk šių žodžių neišsemiamą reikšmę. Žodžiai „štai žmogus" nėra vien stabmeldžio Piloto liudijimas: Jie yra pačios Švenčiausios Trejybės liudijimas žmonijai, Rašto žinovams, kraujo ištroškusiai miniai, kas yra Jėzus. Gilindamasis į neišsemiamą liudijimo reikšmę, šiame mąstyme, kiek atydžiau pasvarstyk:

I. Žmonija, — *Štai Žmogus!*
II. Rašto žinovai, — *Štai Žmogus!*
III. Minios, — *Štai Žmogus!*

I. ŽMONIJA, — ŠTAI ŽMOGUS! *Štai Žmogus,* tai ne Piloto išminties posakis; tai ne filosofų gilaus protavimo išdava: Jie yra pačios Švenčiausios Trejybės liudijimas, kas yra su erškėčių vainiku ant galvos, su kareivio skarmalu ant pečių, su cukraus nendre rankoje Jėzus. Per Piloto lūpas Dangaus Tėvas, tarsi, taria: Nupuolusi žmonija, štai žiūrėk, šitas žmogus yra mano numylėtas Sūnus. *Tasai yra mano mylimasis Sūnus, kuriame aš turiu daug pasimėgimo.* (Mat. 3, 17). Toliau. Nupuolusi žmonija žiūrėk, šitas žmogus yra tavo Atpirkėjas. Žmonija! Dar rojuje esu tau žadėjęs Atpirkėją. Štai dabar pažvelk: jis, karališkais ženklais papuoštas, stovi tavo akivaizdoje! Jis, nekalčiausias Avinėlis, pats būdamas be sutepties, prisiėmė tavo, žmonija, kaltes. Jis, nuo galvos lig kojų pado apsidengęs žaizdomis, savo kraujo kaina moka tavo, žmonija, nuodėmėmis užtrauktas skolas. Žmonija, *štai žmogus,* Dievo Avinėlis, kuris naikina pasaulio nuodėmę! Jis apvilktas pajuokos skarmalu, kad parodytų, kaip biauri yra nuodėmė. Jis duodasi žeminamas, kad nuodėmės pažemintą žmogų pakeltų prie Dievo. Žmonija, žiūrėki į Jėzų, ir dėki ant jo savo kaltes: Jis jas sunaikins savo krauju. *Štai Žmogus,* per kurį ateina pasauliui išganymas, nuteisinimas ir malonė. Žmonija, matyk jame savo Išganytoją!

Toliau. *Štai Žmogus!* Žmonija, tas žmogus, tai tavo karalius. Tėmykis gerai. Jis dabar apvilktas kareivio skarmalu, erškėčiais apvainikuotas, paniekos nendrę laiko rankoje. Jis paslėpė savo dievišką galią, kad pasireikštų tamsybių galybė. Jis kenčia neatverdamas burnos, kad savo krauju pirktų, jau ir taip jam priklausančias sielas. Jis sutvėrė žmogų į *Savo paveikslą ir panašumą,* ir dabar jį nupuolusį atperka. Jis paniekintas. Bet ateis valanda, kad šis paniekos skarmalas žibės skaisčiau, negu saulė, erškėčių vainikas — ryškiau, negu skaisčiausi deimantai, šioji dešinėje esanti lazda rodys didesnės galios, negu visos pasaulio galiūnų jėgos. Žmonija! Įsižiūrėk į savo karaliaus veidą, kad jį pažintum teismo dienoje. Daug yra buvę ir dar bus žmonijos karalių. Tačiau jų valdžios galia ribota. Šitas tačiau neribota valdžia viešpatauja per amžius. Žmonija, *Štai Žmogus,* tai begalinė Dievo meilė. Šv. Jonas sako: *Taip Dievas numylėjo pasaulį, jog savo viengimį Sūnų davė, kad kiekvienas, kuris į jį tiki, nepražūtų, bet turėtų amžiną gyvenimą* (Jon. 3, 16). Žmonija, įsižiūrėk gerai savo geradarį, kurį Pilotas rodydamas taria: *Štai Žmogus!*

II. RAŠTO ŽINOVAI, — ŠTAI ŽMOGUS! Dar svarbesnis liudijimas Rašto žinovams, kunigams, parizėjams, tautos vadams, kurie dega neapykanta norėdami Jėzų nužudyti. Dievas per stabmeldžio Piloto lūpas taria: *Štai žmogus!* O šimtą kartų įsitėmintini žodžiai! Žmonės būsimo Mesijo tik laukia, kai Rašto žinovai turi

jį nurodyti. Žmonės tik nujaučia, kai Rašto žinovai skaito pranašystes. Žmonės, matydami Jėzaus darbus, gali ir nesusigaudyti, kai Rašto žinovai iš pranašysčių turi pažinti Mesijo bruožus. Todėl, Rašto žinovai: *Štai šitas žmogus*, yra Dievo žadėtasis, Pranašų nusakytasis, darbais įrodytasis Mesijas. Jūs įsižiūrėkite gerai. Rašto žinovai, *įsižiūrėkite į pasiuntinį ir vyriausiąjį mūsų išpažinimo kunigą, į Jėzų, kuris yra ištikimas jį pastačiusiam* (Žyd. 3, 1 - 2). Rašto žinovai! Tyrinėkite savo šauksmus, kad nebūtumėte peiktini, kaip ir jūsų tėvai, kurie teisė ir akmenimis užmušinėjo pranašus. Jūs kunigai, sinagogos tarnai, įsižiūrėkite, štai į šitą žmogų. Jis yra *Kristus, kaip vyriausias būsimųjų gerybių kunigas, per didesnę ir tobulesnę padangtę, ne rankomis padirbtą, tai yra, ne šio sutvėrimo, ir ne ožių ar veršių krauju, bet savo krauju įėjo vieną kartą už visus į šventyklą, radęs amžiną atpirkimą* (Žyd. 9, 11 - 12). Kunigai, Rašto žinovai, parizėjai! Jūs skaitote pranašystes ir laukiate garbingo Mesijo, kuris atpirks tautą iš visų jos nedorybių. Štai, žiūrėkite: Jis jau prieš jus. Erškėčių vainikas jam ant galvos, karališka rykšte rankoje. Žiūrėkite ir pažinkite: Jis yra jūsų Dievas ir Gelbėtojas. Jis savo burnos kalaviju, trupina stabmeldžių tamsybes, savo žodžio galia graudina didžiausius nusidėjėlius, savo gailestinga širdimi patraukia minias, savo stebuklais verčia šaukti būrius: *Didis pranašas kilo mūsų tarpe, ir Dievas aplankė savo tautą* (Luk. 7, 16). Todėl, Rašto

žinovai, kunigai, parizėjai, kodėl užsikirtote? Štai žmogus, pranašas, Mesijas, Dievas prieš jus. Jis nusižeminęs ima jūsų kaltes ant savęs. Pulkite prieš jį. Jam atiduokite giliausią pagarbą! Pilotas kreipiasi į užkietėjusias išrinktosios tautos širdis ir nesijausdamas pranašauja. Jis didelius skelbia dalykus, kad pasaulis žinotų, jog nieko nebuvo paslėpta. Pilotas, stabmeldys, nevertiems sinagogos atstovams primena pranašystes. Jis, rodydamas Jėzų, mokina: *Štai žmogus!* kurio jūs laukėte, ir kuris turi atpirkti ne tik Izraelį, bet visą pasaulį. Tačiau naktis nepakenčia šviesos, uola nedreba po vabalo kojomis, taip nepabunda pragarui parsidavusio širdis. Piktasis užrišo Rašto žinovų akis, nutukino jų širdis, apkurtino ausis, kad jie matytų ir priešintųsi, girdėtų ir nesuprastų, jaustų ir nepamylėtų. Pilotas rodydamas taria: *Štai žmogus!*, o žydai niekindami šaukia: *Šalin jį, šalin jį, prie kryžiaus!*

III. MINIOS, — ŠTAI ŽMOGUS! Pilotas išveda Jėzų prieš minias. Kas yra tos minios? Jos yra tos pačios, kurios atvedė Jėzų į Piloto teismą, kurios reikalauja kryžiaus mirties. Pilotas dabar kreipiasi į minias, nors paskutinėje valandėlėje, Jėzui maldaudamas užuojautos. Jis, rodydamas Jėzų minioms, taria: *Štai žmogus!* Minios! Jūs norėjote Jėzaus kraujo. Štai, žiūrėkite: jau *nuo kojos pado iki viršugalvio nėra jame nieko sveika, žaizdos, randai ir tinstantys skauduliai, neaprišti, negydomi gydyklų ir nesuvilgyti aliejumi. Visa galva skaudanti, ir*

visa širdis nuliūdusi... (Iz. 1, 6. 5). Jėzus nekaltas. Bet jis nuplaktas todėl, kad jūs reikalaujate jo mirties. Jis sukapotas botagų kirčiais. Iš žaizdos į žaizdą sunkiasi kraujas. Jo galva suspausta erškėčiais ir veidas pasruvęs kraujuose. Minios, žiūrėkite ir pasisotinkite! Jo plaukai sulipę, lūpos sukepusios. Jis kenčia neatverdamas burnos: Jo kantrybė maldauja pasigailėti. Pilotas sujaudintas. Jo lūpos garsina paslaptingus žodžius. Jis daro pastangų, kad išgelbėtų Jėzaus gyvybę. Kenčiančiam žmogui kiečiausia širdis reiškia užuojautos. Ogi Jėzus yra tokioje apverktinoje išvaizdoje, kad, rodos, kiečiausia širdis turi pravirkti. Pilotas maldauja meilės, už begalinę Jėzaus meilę. Meilė aštriais erškėčiais apvainikavo Jėzaus galvą. Meilė lašina švenčiausią Jėzaus kraują. Meilė verčia pasižeminti ir tylėti. Meilės Jėzus nori ir iš minios. Minios! *Štai žmogus!* Jis meilės ryšiais surištas, sumuštas, sukruvintas, pažemintas. Beširdės minios! Jėzus pasigailėjimo, pasigailėjimo reikalingas ne mirties! O Dieve! Kas sugebės atjausti šį, taip graudų reginį? Kas supras tavo, o Jėzau, kantrybės reikšmę? Kas įkainuos tavo meilės auką? Mes svarstome, vaizduojamės, ir nesuprantame, kodėl taip pasižeminai, Jėzau, ir kodėl taip negailestingai liko apmokėta tavo meilė? Pilotas prašo pasigailėjimo, ogi minios niekšiškai šaukia: *Šalin jį, šalin jį!* Jėzau! Tavo kraujas jau sriuvena per veidą ir krūtinę. Tačiau minios pasiryžusios iščiulpti jį lig paskutinio lašo. Pilotas rodo:

Štai žmogus! pasigailėkit jo! Minios reikalauja: *Greičiau pasirašyk mirties sprendimą!* Tai ne minių šauksmas. Tai pragaro dvasių kauksmas, kurioms duota valanda. Jėzus miršta už sielas. Tačiau pragaras negali nurimti. Jėzus meilės trokšta. Tačiau pragaras jam rodo negailestingus dantis. *Štai žmogus!* Minios, pasitenkinkite jo kraujo lašais!

O Išganytojau! Pilotas tau maldavo pasigailėjimo, bet beširdės minios troško tavo mirties. Mano suspaudimų valandose, o Jėzau, duok man prisiminti tavo begalinę kantrybę, aš tavęs maldauju iš gilumo širdies kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane!..*

Pasiryžimas: Žodžiais: *Štai žmogus!* šiandien Jėzui pašvęsiu mano kryželius!

---

22. Mąstymas

JĖZUI MIRTIES IŠTARMĖ

1. Įsivaizduok rankas besiplaunantį Pilotą tariantį: *Aš nėsu kaltas šito teisiojo kraujo, jūs žinokitės* (Mat. 27, 24).

2. O mirti pasmerktas Jėzau! Suteik man malonės, kad, mąstydamas tavo pasmerkimą, išmokčiau priimti žmonių teisingus ar neteisingus smerkimus.

Kitados Abraomo vienatinis sūnus Izaokas, nešdamas ant pečių malkas, klausė tėvo: *štai malkos, ugnis, peilis, kur yra auka?* Pilotas, parodęs nuplaktą, erškėčiais apvainikuotą Jėzų, galutinai parengė jį aukai. Štai visa jau parengta, tik reikia žodžio: *Imkite ir prikalkite.* Gilindamasis į Jėzaus mirties ištarmę, šiame mąstyme svarstyk:

I. Jis padarė iš savęs Dievo Sūnų.
II. Jei šitą paleisi, tu nesi ciesoriaus prietelis.
III. Aš nesu kaltas šito teisiojo kraujo.

I. JIS PADARĖ IŠ SAVĘS DIEVO SŪNŲ. Pilotas, rodydamas žydams Jėzų, labai apsivylė. Jis manė kraujo ištroškusiose širdyse sužadinti meilę. Bet jo žodžiai: *Štai žmogus,* iššaukė grumojimą pačiam Pilotui. Jėzus, nuvargęs, sumuštas, skarmalais apvilktas stovi prieš Pilotą ir minias. Tačiau tautiečių širdys nereiškia užuojautos. Pilotas šaukia: *Štai žmogus,* o

tautiečiai, raginami vadų, rėkia: *Ant kryžiaus, ant kryžiaus jį.* (Jon. 19, 6). Pilotas nesusigaudo. Jis negali suprasti, kodėl toks įtūžimas. Todėl dabar, dalinai susigraudinęs, dalinai pasityčiodamas, kreipiasi į šaukiančiuosius tardamas: *Imkite jį jūs ir prikalkite ant kryžiaus, nes aš nerandu jame kaltės* (Jon. 19, 6). O teisusis Jėzau! Pilotas neturi už ką tave pasmerkti. Jis manosi gana tave, o Jėzau, pažeminęs, palygindamas su Barabu, nuplakdindydamas, apvainikuodamas erškėčių karūna. Pasirašyti mirties ištarmę Pilotas neranda už ką. Tačiau įstatymo saugotojai pasiryžę laimėti. Jie nuo vieno kaltinimo puola prie kito. Ir štai, dabar, kai rodėsi, kad Jėzus bus paleistas, iš nevertų Rašto žinovų burnų pasigirsta: *Mes turime įstatymą ir, žiūrint įstatymo, jis turi mirti, nes padarė iš savęs Dievo Sūnų!* (Jon. 19, 7). O baisūs tiesos žodžiai! Jūs kiaurai pervėrėte stabmeldžio Piloto širdį. Jūs amžinai skambėsite prakeikimu nevertiems Rašto žinovams! Žydų šauksmas: *Mes turime įstatymą... jis turi mirti,* yra pačių savęs pasmerkimas. Taip. Jūs, o žydai, turite įstatymą! Jūs, laikydamiesi įstatymo, jaučiatės turį teisės pasmerkti Jėzų, nes jis vadinasi Dievo Sūnumi. Tačiau, vargšai, jūs nepagalvojate, kad, šaukdami: *Mes turime įstatymą!* smerkiate patį Įstatymo Davėją. Jūs žinote, kad Jėzus vadinasi Dievo Sūnumi. Tačiau jūs nesidrovite užmerkti akių prieš Įstatymo duotus pažadėjimus ir pranašystes. Jūs Jėzui, Įstatymo ir Pranašų Viešpačiui, reikalaujate mirties! O netei-

sybe šio žemės kirmino! Čion skamba šiurpūs širdį užgaunanti Jėzaus žodžiai: *Jei aš nebūčiau atėjęs ir nebūčiau jiems kalbėjęs, jie neturėtų nuodėmės; dabar jie neturi pasiteisinimo iš savo nuodėmės... Jei nebūčiau tarp jų daręs darbų, kurių niekas nėra daręs, jie neturėtų nuodėmės; dabar gi jie matė ir nekenčia, kaip manęs, taip ir mano Tėvo* (Jon. 15, 22 - 25). Čion iš Rašto žinovų aidi: *Mes turime įstatymą...!* Žydų šauksmo žodžiai sujudina dangų, žemę ir pragarą. Dangus stebisi, kaip didelis žmonių apjakimas. Pragaras džiaugiasi, kad didelis skaičius tarnų. Žemėje stabmeldys Pilotas nusigąsta, nes kažkas antgamtiško skamba jo ausyse. *Mes turime įstatymą ir, žiūrint įstatymo, jis turi mirti, nes padarė iš savęs Dievo Sūnų* (Jon. 19,7).

II. JEI ŠITĄ PALEISI, TU NESI CIESORIAUS PRIETELIS. Jėzus Dievo Sūnus! Pilotai, ar tu supranti? Ar žinai ką reiškia? Taip. Pilotas, išgirdęs šiuos žodžius, nusigando. Vaje tu mano: Jėzus Dievo Sūnus! Pilotas dreba, nes stabmeldžiui turėti reikalų su dievų vaikais yra daugiau, negu neparanku. Po kiek mėginimų, po nežmoniškos Jėzaus kantrybės dabar primena, kad Jėzus Dievo Sūnus. Kas žino, kas čion darosi? Juk žmogui nesiteisinti, nereikalauti laisvės, tai tikrai kažkas nesuprantama. Ogi Jėzus į visus kaltinimus arba nieko neatsako, arba atsako tik labai trumpai. Dabar jis vadinamas Dievo Sūnumi. Kas čia bus? Kas daryti? Nusigandęs Pilotas skubiai ima Jėzų,

vedasi į teismo vietą ir klausia: *Iš kur tu?* Tačiau Jėzus, kaip paprastai, tyli. Jėzus neatsako, nes jau tiek kartų nustatyta jo kilmė. Aiškintis, kad esąs Dievo Sūnus, būtų beprasmis laiko gaišinimas. Jei Jėzaus nesupranta žydai, net kunigai ir Rašto žinovai, tai ką išmanys dievų garbintojas? Jėzus tyli. Pilotas nebetveria. Dievo Sūnaus garsas Pilotui spaudžia smegenis. Tat karščiuodamasis kreipiasi į Jėzų: *Tu man neatsakai? Ar nežinai, kad aš turiu valdžios prikalti tavę ant kryžiaus, ir turiu valdžios paleisti tave?* (Jon. 19, 10). Jėzus atsako pabrėždamas: *Tu neturėtumei prieš mane jokios valdžios, jei tau nebūtų duota iš aukštybės. Todėl, kas mane tau įdavė, turi didesnę nuodėmę.* (Jon. 19, 11). Pilotas sumišęs. Jis, žūt būt, pasiryžta Jėzų paleisti. Tas Jėzus, savo kantrybe pranešа visokį žmogiškumą. Jis yra vadinamas Dievo Sūnumi. Ne, negaliu! Tegul jie eina nuo mano galvos. Aš jo užmušti negaliu.

Tačiau žydai nesnaudžia. Jie griebiasi pačios aštriausios vilyčios. Lig šiol jie sprendimą norėjo išgauti teisės keliu. Bet mato, jog Pilotas išsigandęs linksta prieš dievišką Jėzaus vardą. Ne. Reikia griebtis spaudimo. Ir iš nedėkingųjų lūpų pasigirsta Pilotui asmeniškas priekaištas: *„Jei šitą paleisi, tu nesi ciesoriaus prietelis, nes kiekvienas, kuris daro iš savęs karalių, priešinasi ciesoriui“.* (Jon. 19, 12). Šie žodžiai Pilotui, tarsi kardas į širdį. Kai eina dalykas tik apie Jėzų ir žydus, tai maža bėda. Bet kartą liečiamas mano asmuo — jau nėra gerai. Pi-

lotas yra Tiberijaus vietininkas. Jis valdo šalį, kaip neaprėžtas valdovas. Sąžinė suteršta. Asmeniški reikalai daug kame kalba prieš teisėtumą. Ogi dabar, kai žydai kaltina Jėzų, jog jis yra karalius, ir aš, Pilotas, jį paleisiu! Jie tikrai mane įskųs Tiberijui ir man galas. Kad būtų kitokis reikalas, dar pusė bėdos. Bet, dabar, kai žydai kaltins mane už karaliaus paleidimą, tikrai gali išeiti blogai. Piloto viduj verda kova. Tačiau egoizmas nugali teisybę. Pilotas nesiginčija. Jis ima Jėzų, veda prie teismo kresės ir taria paskutinį žodį. Tas Jėzus mažai kam žinomas. Jis keistai laikosi teismuose. Čion visi prieš jį. Kaltina net mane, kad neištikimas ciesoriui. Kamgi aš turiu svyruoti? Kam gi turiu rizikuoti? Argi nėra pakankamai Palestinoje medžių, Jeruzalėje vinių, kad Jėzų prikaldinčiau prie kryžiaus? To nori jo tauta, rabinai, tautos vadai. Kam gi man priešintis? — Ir po ilgos kovos, didelių svyravimų laimi neteisybė. *„Pilotas išvedė Jėzų laukan ir atsisėdo teismo kresėje"*. (Jon. 19, 13).

III. AŠ NESU KALTAS ŠITO TEISIOJO KRAUJO. Sprendžiamasis momentas. Pilotas nugalėtas. Jis keršija žydams baisia priesaika. Jis dar kartą stato prieš minias Jėzų ir šaukia: *Štai jūsų karalius!.. Ar aš turiu prikalti ant kryžiaus jūsų karalių?* (Jon. 19, 14. 15). O amžinai reikšmingas klausime! Pilotai, tu nejučiomis, iškilmingai, teismo akyvaizdoje, verti žydus atsižadėti, ką Dievas per amžius jiems yra davęs. Pilotai, klausykis, kaip žydai, per

vadų lūpas, iškilmingai atsižada savo karaliaus: *Mes neturime karaliaus, tiktai ciesorių*. (Jon. 19, 15). Teisingai liudiji, Kajifai! Tikrai neturi savo karaliaus, nes tavo sąžinę parduodi velniui ir gyvenimo nepriklausomybę stabmeldžiams. Pats iškilmingai, teismo akyse, atsižadi, ką Dievas yra davęs tavo tėvams! Baisus užsigynime, pražūtingoji apostazija! Pilotas, šauksmų nugalėtas, ima vandenį ir, plaudamasis rankas, daro neteisingiausią ištarmę. O dangau! Kaip tu sulaikai angelus, kad jie neužstoja Jėzaus, savo Karaliaus, garbės? Pilotas jau bent šešis kartus pareiškė, kad Jėzus nekaltas. Ogi dabar ima vandens, plaujasi rankas ir vėl taria: *Aš nesu kaltas šito teisiojo kraujo, jūs žinokitės* (Mt. 27, 24). Baisi ištarmė! Ji baisi Pilotui, nes jis elgiasi prieš savo sąžinę. Pilotai, sakai tautos, kareivių akyvaizdoje, kad Jėzus nekaltas, ir tu teisi jį mirti! Pilotai! rankas plaujiesi vandeniu, bet jas sutepi nekalto Jėzaus krauju! Pilotai. Tu plaujiesi rankas, kai tavo sąžinę sutepi neteisybe! O Jėzaus širdį perveriantis mirties sprendime! Jėzus atėjo žmones mokinti tiesos, o žmonės jį kala prie kryžiaus. Jėzus atėjo meilę sėti į žmonių širdis, o tos širdys dega neapykantos ugnimi. Jėzus atėjo dangų atidaryti, kelią parodyti prie Dievo, o žmonės sotinasi antpuolimu. O baisi, baisi Jėzui mirties ištarmė, nes ji skambės laikuose ir bus nepermaldaujamas atmetimas teismo dienoje. Baisi ištarmė žydams, nes jie atsižadėjo savo Dievo, savo karaliaus, savo Atpirkėjo. Žydų šauks-

mas: *Jo kraujas teesie ant mūsų ir vaikų mūsų* (Mt. 27, 25) pasiliks baisaus prakeikimo ištarme. Abraomas troško matyti Jėzaus dieną ir jo siela laukė valandos, kurioje Jėzus savo krauju nuplaus jo nuodėmes. Džiaugiasi teisieji patrijarkai, Dievo pašauktieji pranašai tekančia išganymo viltimi. Jie, dvasios įkvėpti, matė būsimąjį Mesiją ir džiaugėsi, kad Dievas aplankys savo tautą. Tačiau jų ainiai, nupuolę sūnūs, niekina Jėzaus kraują, užsitraukdami amžiną prakeikimą. Sudrebėki, mano siela, matydama, kur veda žmogų tamsybių galybė. Stabmeldys plaujasi rankas, teisindamasis prieš prievartą. Ogi apakę Rašto žinovai galvas kiša į pragaro kilpas šaukdami: *Jo kraujas teesie ant mūsų ir vaikų mūsų* (Mt. 27, 25).

O, mirti pasmerktas Jėzau. Štai aš, skausmo suspausta širdimi, žvilkteriu į mano sąžinės gelmes ir drebėdamas prisimenu mano gyvenimo dienas! O kiek jose yra buvę prieštaravimų, skaudžių tavęs, o Jėzau, užsigynimų? Suteik man malonės, aš tavęs, o Jėzau, prašau kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane!...*

Pasiryžimas: Šiandien pasmerktam Jėzui paaukosiu savo širdį!

JĖZAUS KANČIA NEŠANT KRYŽIŲ

23 Mąstymas

JĖZUS IMA KRYŽIŲ

1. Įsivaizduok Pilotą, pasirašantį mirties ištarmę ir Jėzų atiduodamą prikryžjuoti: *Tuomet jis padavė jį jiems prikalti prie kryžiaus* (Jon. 19, 16).

2. O kryžių imantis Jėzau! Savo gaivinančia malone stiprink mano valią, kad mąstymo mintys paragintų kasdienio gyvenimo kryželius pašvęsti tavo kryžiumi.

Pilotas nugalėtas. Jis pasirašo mirties ištarmę. Karininkas ją skaito Jėzui ir minioms. Pilotas skelbia: Jėzus iš Nazareto pasmerktas mirti. Ogi dangaus Tėvas garsina: Mano vienintelis Sūnus aukojasi už žmonių sielas. Aš sudėjau žmonių nedorybes ant jo pečių ir jį įpareigojau jas sunaikinti mirtimi ant kryžiaus! Mirties ištarmės paskelbimu prasideda Jėzaus kryžiaus kančios. Čion vėl atsiveria eilė šiurpių reginių, kurie traukia širdį atjausti, protą svarstyti, valią pasisavinti, sielą sotintis. Šiame mąstyme svarstyk:

I. Jėzaus mirties antraštė.
II. Jėzaus kryžius.
III. Tuomet jis padavė jį jiems.

I. JĖZAUS MIRTIES ANTRAŠTĖ. Van-

dens lašai nuo Piloto rankų nuriedėjo. Baisūs žodžiai: *Aš neesu kaltas šito teisiojo kraujo* (Mt. 27, 24), nuaidėjo. Tačiau Pilotas neramus: Jis Jėzui skelbia mirties sprendimą, bet pats jaučiasi nugalėtas. Jo sieloje verda baimė, neapykanta, kerštas. Jam rodosi, kad Jėzus tylėjimu jį yra pasmerkęs žiauriau, negu mirti. Pilotas susigraužęs eina į teismo raštinę, diktuoja ištarmės tekstą, kurią pasmerktasis turi neštis pasikabinęs po kaklu. Kokią ištarmę dabar, o Jėzau, padiktuos Pilotas? Pilotas žino, kad Jėzus yra keršto auka. Jis rūpinosi, kad išvaduotų nekaltąjį. Tačiau visa veltui. Žydai Jėzui reikalauja mirties. Pasityčiodamas ir ironiškai keršydamas žydams Pilotas net trimis kalbomis padiktuoja Jėzaus mirties ištarmę. *Jėzus Nazarėnas žydų karalius* (Jon. 19, 19). Pilotas ištarmės antrašte, nežinodamas, dar kartą pabrėžia žydų tautai Dievo pasmerkimą. Pilotas parašė šventą tiesą. Šv. Dvasia per stabmeldį paskelbė šventą apreiškimo paslaptį: *Jėzus yra Dievo siųstasis žydų karalius!* Tautos vadai, Rašto žinovai, kunigai jį reikalavo prikalti prie kryžiaus. Jie atsižadėjo Dievo siųstojo karaliaus. Pilotas tai užrašė palikdamas neišdildomą liudijimą. Pilotas užrašė žydiškai, kad žydai žinotų; graikiškai, kad graikiškai kalbantieji suprastų; romėniškai, kad romėnai skaitytų. Viešai, visam pasauliui, Pilotas paskelbė, kad žydai, prikaldami Jėzų į kryžių, atsižadėjo savo karaliaus. Žydų vadai neramūs. Tačiau Jėzus ramus. Pilotas skelbia ištarmę, Jėzus ra-

mus. Minios, tarsi išalkę vilkai, šaukia jo kraujo, Jėzus vis ramus. Jėzus su dangiška šypsena žiūri į neteisybėmis suteptas širdis ir pasiryžęs jas nuplauti savo brangiausiu krauju. Jis, nusižeminęs, širdies gilumoje kartoja dangaus Tėvui: — Tu, Tėve, norėjai, kad aš eičiau. Štai aš paklusnus pildyti tavo valią. Tu, Tėve, norėjai, kad aš kryžiumi nuplaučiau nuodėmes, sumokėčiau žmonių skolas. Štai aš einu! — Jėzus, anot šv. Pauliaus, *pasidaręs paklusnus iki mirčiai, mirčiai gi ant kryžiaus* (Pil. 2, 8). Tautos vadai, perskaitę viršuje kryžiaus padėtą antraštę, Pilotui sakė: *Nerašyk žydų Karalius* (Jon, 19, 21). Tačiau Pilotas ironiškai atkirto: *Ką parašiau, parašiau* (Jon. 19, 22).

II. JĖZAUS KRYŽIUS. Šv. Jonas rašo: *Tuomet jis padavė jį jiems prikalti ant kryžiaus* (Jon. 19, 16). Ištarmė paskelbta, kryžius gal senai pagamintas, nes Antonijos pilyje niekad kryžių nebuvo stoka, reikia pradėti prikryžiavimo darbas. Pilotas, norėdamas galutinai baigti šią taip įkyrėjusią bylą, taria kareiviui: *Eik, išnešk kryžių!* Atsiveria tvirtovės sandėlio durys ir kareivis išeina nešinąs didelį kryžių. Įsivaizduokite iš džiaugsmo trypiančias minias. Jų norai patenkinti. Jėzus pasmerktas žiauriausia mirtimi, mirtimi ant kryžiaus. Štai ir kryžius. Dar kartą pasklido miniose pragariškas šauksmas: *Ant kryžiaus, ant kryžiaus jį, greičiau ant kryžiaus!* Dabar vėl meski žvilgsnį į Jėzų. Kam tas kryžius? Tai Jėzui. Ką minios reikalauja prikalti greičiau? Tai Jėzų. Ką budeliai ims?

Tai vėl Jėzų. Jėzus pasmerktas ir kryžius jau paruoštas. Bet Jėzus gal nusigąs? Gal sudrebės išvydęs paniekinimo ženklą? Niekuomet. Jėzus, pilnas rimties, susitelkęs, pažvelgia į kryžių. Jėzaus veidas spindi dangiška šviesa. Jėzui išnešamas kryžius, paniekinančios mirties įrankis. Tačiau Jėzus pasiryžęs kryžių padaryti garbės ženklu. Kryžius, tai kentėjimų ir paniekinimo santrauka. Tačiau Jėzus kryžiuje mato dangaus Tėvo valią, išganymo, teisybės įrankį. Per kryžių turi pasireikšti nuodėmės baisumas, Dievo teisybė, pragaro niekingumas. Per kryžių turi pasipilti Dievo gailestingumas, malonių šaltinis. Per kryžių turi suspindėti dangaus garbė. Per kryžių turės pasirodyti teisybė teismo dienoje. Todėl, Jėzus su džiaugsmu ima kryžių, kad jį, savo krauju pašventinęs, padarytų išganymo įrankiu. Jėzus ima paniekos medį, kad per jį parodytų dangaus garbę. O palaimintasis kryžiau, šaukė šv. Andriejus apaštalas apkabindamas jam paruoštą kryžių. O šimtus kartų daugiau palaimintas Jėzaus kryžiau, kuris esi pirmas visų kryžių, per kuriuos plaukia išganymas! Jėzaus kryžius, tai gera ir pikta pažinimo medis. Per Jėzaus kryžių pasireikš pragaro galybė. Per Jėzaus kryžių ateis Dievo teisybė. Per Jėzaus kryžių paaiškės nuodėmės piktumas. Per garbės kryžių pasirodys Dievo teisybės gerumas. Jėzus ima kryžiaus medį, kuris yra pažinimas gera ir pikta. Rojuje Ieva juokdamosi tiesė ranką prie medžio pažinimo gera ir pikta ir pasaulį įvedė į nuodėmes. Dabar Jėzus

tiesia ranką prie kryžiaus medžio, kad pasaulį įvestų į meilės, aukos, šventumo gerybes. O nusidėjėli! Štai tavo sielos kaina! Jėzus ima kryžių, kad sumokėtų tavo nuodėmių skolas! O palaimintas Jėzaus kryžiau!

III. TUOMET JIS PAVEDĖ JĮ JIEMS. Kas mirtingųjų įkainuos šią Jėzaus kančios sceną? Šalies valdovas, teismo pirmininkas, nusiplovė rankas, pasirašė ištarmę, išnešdino kryžių. Jis taria paskutinį žodį, kuris duoda galios piktojo valiai. *Imkite ir prikalkite jį prie kryžiaus!* Kas apsakys tą minių šauksmą, kuris pripildė aikštę Pilotui ištarus: *imkite ir prikryžiuokite?*

Tik pasigirdo Piloto ištarmę: *imkite ir prikryžiuokite,* miniose suaidėjo negailestingas šauksmas: greičiau, skubėkite! negaiškite, rytoj velykos! Tai ne pragaro dvasių kauksmas. Tai ne amžinai pasmerktųjų nusidėjėlių kerštas. Tai žemėje gyvenančių nedorėlių šauksmas, kurie savo Karalių, Viešpatį ir Išganytoją trokšta prikalti prie kryžiaus. Jie šaukia: greičiau, skubėkite, rytoj velykos, kai tuo tarpu jie užmuša tikrąjį velykų Viešpatį, ir Naujojo Įstatymo Avinėlį. — Šiandien, šiandien, jis turi mirti! — suūžė balsai. — Šiandien, dar šiandien mes turime jį išvysti ant kryžiaus! — pasigirdo iš Rašto žinovų lūpų. Pilotas atidavė Jėzų žydų valiai, ogi pragaras uždegė keršto, paniekos, šventvagystės ugnį jų širdyse. Jie trokšta savo Vadą, savo Gelbėtoją, savo Dievą prikalti prie kryžiaus.

Garsai nuaidėjo, minios sujudėjo, budeliai

nutvėrė Jėzų. Jėzus apvilktas purpuru. Jo galva suspausta erškėčiais, rankoje nendrė, veidas aptekęs kraujais, kūnas apdengtas mėlynėmis ir žaizdomis. Kiekvienas krustelėjimas — naujina žaizdas. Bet kas kam darbo su pasmerktuoju. Valdovo valia pareikšta. Jėzus yra minios ir budelių rankose. Budeliai prišokę nuvilko raudoną kareivio purpurą ir apsiautė savu rūbu. *Pasityčioję iš jo, jie nuvilko nuo jo skraistę, apvilko jį jo drabužiais ir vedė prikalti ant kryžiaus* (Mat. 27, 31). Budeliai uždėjo kryžių ant Jėzaus pečių. O barbarų darbe! O nelaimingųjų žiaurume! Jūs sunkų metate medį ant Jėzaus pečių, kad jis neštų, būtų prikaltas, numirtų. Pečiai apdengti žaizdomis. Tačiau užkietėjusi širdis nejaučia pasigailėjimo. Budeliai deda sunkų kryžių, spaudžia erškėčių vainiką, tyčiojasi! O Jėzus! Jėzus, tylusis Avinėlis, ramiai kenčia. Jis, tarsi kerpama avis, neatveria burnos. Ogi dangus! Dangus su pasibaisėjimu žiūri į nusidėjėlių darbus. Dabar jūsų valanda, dabar jūsų galybė. Veikiai ateis Dievo teisybės valanda ir Jėzus kryžiumi pareikalaus teisybės. Pilotas pavedė jiems Jėzų, kad prikaltų ant kryžiaus.

O kryžių imąs Išganytojau! Savo kantrumu, ramumu, paklusnumu Dangaus Tėvo valiai, pamokinki ir mane, nevertą tavo tarną, tavo kryžiumi pašvęsti mano kasdieninius kryželius. Tu Dievas, aš žmogus. Tu Išganytojas, aš nusidėjėlis. Tu Teisusis, aš prasikaltėlis. Tu neatverdamas burnos imi kryžių ant pečių, kad gelbėtum sielas, kai aš nenoriu ir save gelbėti. Sų-

teik man, o Jėzau, pašventinančios malonės, aš tavęs prašau iš gilumos širdies kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane!...*

Pasiryžimas: Kentėjimų valandose prisiminsiu Jėzų imantį kryžių!

---

24. Mąstymas

JĖZUS NEŠA KRYŽIŲ

1. Įsivaizduoki Jėzų su kryžiumi žengiantį Jeruzalės gatvėmis Golgotos kalno link, kaip sako evangelija: *Nešdamas kryžių, jis išėjo į vietą, kuri vadinasi Kaukolių, ebraiškai Golgota* (Jon. 19, 17).

2. Kryžių nešantis Jėzau! Suteik malonės, kad mąstymo mintys paragintų mano kasdieninius kryželius pašvęsti tavo kryžiumi.

Išeikite, Siono dukterys, ir matykite, karalių Salemoną vainike, kuriuo jo motina jį apvainikavo jo susižiedavimo dieną ir jo širdies linksmybės dieną, kalba Giesmių Giesmė (3, 11). Taip panašiai išeik mąstančioji siela į Jeruzalės miestą, prie Antonijos pilies ir matyk Jėzų, pasipuošusį meilės rūbais, jo pasiaukojimo dieną. Nešdamas kryžių Jėzus pradeda didžiąją auką, po kurios iškilmingai tars: *Išsipildė!* Mintimis sekdamas kryžių nešantį Jėzų svarstyk:

I. Jie gi ėmė Jėzų ir išvedė.
II. Jėzus nešdamas kryžių išėjo į Golgotą.
III. Draug su juo vedė žudyti du piktadariu.

I. JIE GI ĖMĖ JĖZŲ IR IŠVEDĖ. Švenčių prisirengimo diena. Velykos, tai išsivadavimo, tai džiaugsmo šventė. Dievas savo numylėtą tautą išvadavo iš Aigipto nelaisvės. Dievas per rinktinį tarną Mozę įsakė šį įvykį kasmet iškilmingai minėti. Velykos, tai atsilsio šventė. Visų rankos liuosos nuo darbo. Turtingi ir vargšai, laisvieji ir vergai, visi laukia Velykų subatos. Rūpestingos šeimininkės dengia stalus. Šeimos galvos rūpinasi skaniais gėrimais. Velykų avinėliai papiauti. Neraugytos duonos pakeptos. Tik nusileis saulė, naktis išties sparnus, Jeruzalėje prasidės iškilmingos šventės. O kiek bus džiaugsmo! Kūno alkį pasotins skanūs valgiai, troškulį — saldus vynas, nuovargį — minkštas patalas. Taip. Jeruzalė užimta pasirengimo darbais.

Meskime žvilgsnį Antonijos pilies linkui. Mieste šventės išvakarės, ogi prie pilies minios. Mieste visi užimti, ogi čion būriai nieko neveikiančių. Ko susirinkusios ten minios? Ko jos laukia iš stabmeldžio prieš džiaugsmo šventę? Gal tai miesto valkatos, vargšai, bedarbiai? Tai ne bedarbiai. Tai barzdoti Rašto žinovai, tai neverti sinagogos kunigai. Jie ant Jėzaus pečių deda sunkų kryžių ir ragina šaukdami: *greičiau, greičiau, velykos arti!* Jeruzalė ruošiasi laisvės šventę minėti. Ogi sinagoga rengia prikryžiavimą. Jeruzalė laukia vakaro ir giedos šventas pra-

našų giesmes. O sinagoga veda prikaldinti prie kryžiaus pranašų karalių. O Kajifai, o Annai! Jūs vyriausi kunigai, štai Viešpaties diena arti! Jūs ruoškitės šventėms! Bet Kajifas neramus. Jis bėgioja po minias. Jis bijo Jėzaus, pasmerkto Jėzaus, kuris dar neprikaltas. Kol vinys nepervėrė Jėzaus kojų, Kajifas neramus. Jis bijo, kad Jėzaus mokiniai, minios iš Galilėjos nesuardytų jo teismų. Taip. Kajifas užimtas prie Antonijos pilies. Jis prižiūri, kaip Jėzui dedamas kryžius ant pečių. Ir teisingai. Reikia, kad didžiausiai aukai tarnautų pats vyriausias kunigas. *Jie gi ėmė Jėzų ir išvedė.* Kas yra tie jie? Tai Kajifas ir sinagogos tarnai. Tai vyriausi kunigai ir Rašto žinovai. Tai Piloto kareiviai, kuriuos pasikvietė neverti Dievo tarnai. O, baisus priešingume! Jeruzalė ruošiasi džiaugsmo šventei, ogi jos vadai Jėzų veda į Golgotą. Kai žmonės eis ilsėtis į minkštus guolius, valdovai Jėzų išties ant kieto kryžiaus. Kai žmonės vaišinsis saldžiu vynu, budeliai Jėzui troškulį malšins uksum ir tulžimi. *Jie ėmė Jėzų ir išvedė, kad prikryžiuotų.*

II. JĖZUS NEŠDAMAS KRYŽIŲ IŠĖJO Į GOLGOTĄ. Antonijos pilis ir aukštas Golgotos kalnas. Piloto rezidencija ir pakili prie kryžkelių vieta. Pilis vidury miesto ir kalnas užmiestyje. Pilį užėmęs laiko stabmeldys ir kalną piktasis. Prie pilies kryžių Jėzui uždėjo ant pečių. Ant kalno Jėzų prikabins prie kryžiaus.

Miestas gobiamas velykų šventės nuotaikos. Ogi nuo Antonijos pilies, nuo Piloto rūmų Je-

ruzalės gatvėmis sujuda didžiulė procesija. Gatvėse minių minios. Čion barzdoti Kajifo šalininkai. Ten ateiviai iš visos Palestinos. Jų veidai įkaitę, akys žėruoja pykčiu, skruostai šaudo pagiežos vilyčias. Gatvėse susitelkusius jų būrius blaško šimtininko vedami legionininkai.

Meskime žvilgsnį į šią didžiausios aukos procesiją. Joje dalyvauja Senojo Įstatymo atstovai ir stabmeldžiai. Nuo Antonijos pilies zovada pasileidžia raitas kariuomenės šimtininkas. Jis, kaip ir Pilotas, nori greičiau baigti Jėzaus prikryžiavimo tragediją. Paskui jį būrys legijonininkų. Jų tarpe eina vienas pasmerktasis nešdamasis kryžių, ant kurio turės apgailėti savo nedorus darbus. Vėl kareivių būrys. Jų tarpe antras nešasi kryžių, ant kurio turės mirti. Ir vėl kareivių būrys. Ir jų tarpe eina Jėzus, kurio veidas sukruvintas, pečiai sužeisti, galva apvainikuota erškėčiais: jis neša sunkų kryžių, ant kurio aukosis už pasaulio kaltes. Jėzus nešą kryžių, kuriuomi sunaikins pragaro galybę, parodys sielos kainą, ant kurio užbaigs piešti artimo meilės paveikslą. Jėzus nėša kryžių į Golgotos kalną. O Dieve, kokis reginys! Kokis vaizdas dangui ir žemei? Jėzus, dangaus ir žemės Viešpats, tvarinių karalius, neša kryžių! Jis eina mirti! Už ką? Už tvarinius. Už nusidėjėlius. Už tuos, kurie, pardavę sąžines, užmiršta Dievą, kurie, nuodėmėse paskendę, prikryžiuoti veda Dievo Avinėlį! Jėzus, Avinėlis, be sutepties, neša kryžių. Jis eina aukotis už Jeruzalę, už tą Jeruzalę, kuri

akmenimis užmušinėjo Dievo siųstus pranašus, kuri nevertų tarnų lūpomis atsižadėjo savo garbės, savo Gelbėtojo, kuri, stabmeldžio akyvaizdoje, užsigynė savo karaliaus. Jėzus neša kryžių už stabmeldžius, kurių atstovai jį veda paaukoti. Jėzus neša kryžių už visus žmones, kad per kryžių, nuplovęs nuodėmių kaltes, juos padarytų dangiškos garbės dalininkais. Jėzus žengia vieno tūkstančio žingsnių kryžiaus kelią, kad kryžiumi pašvęstų žmonių gyvenimo kryželius. Jėzus, nešdamas kryžių, išėjo į Golgotos kalną, kad už Jeruzalės sienų Palestinai ir Romai, Jeruzalei ir Graikijai, žydams ir romėnams, laisviesiems ir vergams parodytų didžiausios aukos vertę. Jėzus, nešdamas kryžių, išėjo pasiaukoti už nedėkingųjų tvarinių išganymą.

III. DRAUG SU JUO VEDĖ ŽUDYTI DU PIKTADARIU. Kelios dienos anksčiau Jėzus, dieviškos garbės didenybėje, žengė Jeruzalės gatvėmis. Jeruzalės gatvėse skambėjo: *Palaimintas, kuris ateina Viešpaties vardu, Hosana aukštybėse.* Tuomet kietus gatvių akmenis švelnino minių rūbai ir patiestos palmių šakos. Ogi dabar? Dabar, kaip Viešpaties šventė arti, kas vyksta Jeruzalės gatvėmis? Jeruzalės gatvėse skamba šauksmai, tačiau jau ne Hosana, o paniekos. Jėzus neša kryžių į Kaukolių kalną, kur turi numirti aukodamasis už žmonių išganymą. Ogi žmonės ka daro? Žmonės jį niekina, tarsi pikčiausią pasaulio žmogų. Argi negana buvo, kad Jėzų niekino Kajifo kalėjime? Argi negana, kad kareiviai tyčlojosi Piloto kieme?

Argi negana, kad erškėčiais apvainikavo jo galvą, išreikalavo mirties sprendimo? Taip. Žmogaus nedėkingumas nežino ribų. Žydai dabar Jėzų veda prikalti prie kryžiaus, tarsi, paskutinį piktadarį. Jėzus neša kryžių kartu su dviem piktadariais. O, atsiverki dangau, ir rojaus linksmybių angelai ženkite prie Jeruzalės vartų! Ten jūsų karalius paskaitytas tarp piktadarių. Jis neša kryžių į Golgotos kalną. Savo laimės sparnais pridenkite jūsų Sutvėrėją ir Viešpatį šioje paniekos ir nedorybių jūroje! Jėzus meilės karalystę skelbė. O pasaulis jam paruošė gėdos medį. Jėzus visiems gera darė. O jie priskaitė jį prie galvažudžių. Jėzus dangų atėjo atidaryti. O jie jį prilygino prie tų, kurie žengia į pragarą. Ir tu, krikščioniškoji siela, palikusi savo indeferentiškumą, šventos kontemplacijos mintimis bėk prie Jėzaus, kuris paniekintas neša kryžių. Kas uždėjo kryžių ant Jėzaus pečių? Pilotas prieš šventes nori ištuštinti kalėjimus, o nedėkingi sinagogos tarnai trokšta pažeminti Jėzų. Piloto ir žydų tikslai susibėga: Jie teisia, pasmerkia, uždeda kryžių, veda į Golgotą. *Draug su juo vedė nužudyti dar du piktadariu*, rašo Šv. Lukas. Kodėl, Jėzau, duodiesi taip žeminamas? Kodėl neparodai savo dieviškos galios? O Jėzus atsako: *Imkite ant savęs mano jungą ir mokykitės iš manęs, nes aš ramus ir nuolankios širdies* (Mt. 11, 29). *Jei kas nori eiti paskui mane, tegul pats savęs išsižada, tegul ima savo kryžių ir teseka mane* (Mt. 16, 24). Jėzus viską pakenčia, kad pamokintų, kaip rei-

kia malšinti tuščios garbės pasireiškimus. Jėzus net su galvažudžiais duodasi paskaitomas, kad užgėdintų perdidelius ambicijos jautrumus. Jėzus minių akyvaizdoje niekinamas, kad priverstų pagalvoti kiekvieną norintį būti jo mokiniu. Taip. Jėzus neša kryžių kartu su galvažudžiais.

Baigdamas mąstymą, pakelki širdį prie kryžiumi apsunkinto Jėzaus ir prašyki brangios atsižadėjimo malonės. Jėzau, nusižeminimo mokytojau, duok man atsižadėjimo malonės, nes be tavęs aš nieko nepajėgsiu dėl Tavo vardo! Šventu tavo kryžiumi pašvęsk mano sielą, aš tavęs maldauju kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane!* ...

Pasiryžimas: Tuščios garbės troškimus malšinsiu kryžių nešančio Jėzaus nusižeminimu.

---

25. Mąstymas

JĖZUS RAMINA VERKIANČIAS MOTERIS

I. Įsivaizduoki Jėzų kryžiaus kelionėje tariantį verkiančioms moterims: *Jeruzalės dukterys, ne manęs verkite, bet verkite velyk pačios savęs ir savo vaikų* (Luk. 23, 28).

2. O kryžių nešantis Jėzau! Suteik gaivinančios malonės, kad mąstymo mintys paragintų gyvenimo sunkenybėse ieškoti ramybės Tavo kryžiuje.

Moterų verksmas suspaudė Jėzui širdį. Kryžius slegia sumuštus pečius, ogi moterų verksmas primena baisų Jeruzalės ir tautiečių likimą. Moters verkia. Jėzus ramina. Moters reiškia užuojautos. Jėzus, primindamas baisų likimą, ragina verkti Jeruzalės prasikaltimų ir nelaimingų savo vaikų. Graudus pamokinimas. Paprastai kenčiantis rūpinasi tik apie save. Tačiau Jėzus kenčia ir rūpinasi žmonėmis. Norėdamas pažinti Jėzaus paguodos žodžius, šiame mąstyme atsidėjęs prisižiūrėki:

I. Jį sekė didelė minia liaudies ir moterų.
II. Jeruzalės dukterys, ne manęs verkite...
III. Jei taip daroma žaliam medžiui, kas bus su sausu?

I. JĮ SEKĖ DIDELĖ MINIA LIAUDIES IR MOTERŲ. Jeruzalės gatvėmis skamba skardūs triūbų garsai. Trimi-

tais kareiviai duoda ženklą, kad vedamas prikryžiuoti žydų karalius — Jėzus. Akmens tarška nuo geležimis kaustytų šimtininko arklio kanopų. Gatvės pilnos žmonių. Jie visi sužiurę, susirūpinę laukia, kas bus toliau. Šv. Lukas sako: *Jį sekė didelė minia liaudies ir moterų* (Luk. 23, 27). Didelė buvo minia, kurie sekė Jėzų nešantį kryžių, sako Beda Venerabilis. Jie visi eina paskui Jėzų apkrautą kryžiumi. Jie susirūpinę, kas bus? kuom baigsis? Jų žingeidumas įtemptas, tačiau jausmai nevienodi. Vieni seka pagieža degdami, kad Jėzus greičiau, greičiau koptų į kalną. Jie džiaugiasi, kad yra priveikę savo nenugalimą priešą. Kiti iš žingeidumo grūdasi gatvėmis, norėdami matyti galą nelygios kovos. Treti seka savo Mokytojui reikšdami užuojautos. Daug kas prisimena Jėzaus pamokinimus, stebuklus, laimingas su Jėzumi valandas. Jie verkia savo širdyse dabar matydami Jėzų nešantį kryžių. Jie verkia nedrįsdami pakelti balso prieš neteisybės ir paniekos siaubą. Jeruzalės gatvės pilnos žmonių. Jėzus jau netoli kalno. Jis, puldinėdamas, neša kryžių, ant kurio bus prikaltas. Minios pasidalinusios. Moters verkia. Jos mato sumuštą, suprakaitavusį, apspiaudytą krauju sutekėjusį Jėzaus veidą. Jos mato, kaip sunkus kryžius yra uždėtas ant pečių to žmogaus, kuris tiek palaiminimų yra suteikęs, tiek ligonių išgydęs, tiek gražių pamokinimų davęs. Moters mato kryžiaus našta prislogintą Jėzų ir verkdamos klausia: Už ką? Už kuriuos darbus? Jautri mo-

terų širdis neištveria. Nors tiką yra girdėjusios šauksmus: *jis yra kaltas mirties. Greičiau jį prie kryžiaus.* Tačiau dabar jų akyse Jėzus nekaltas. Moters, nesulaikomai veržiasi prie Jėzaus ir graudžiomis ašaromis reiškia užuojautos. *Jį sekė didelė minia liaudies ir moterų, kurios dejavo ir raudojo jo* (Luk. 23, 27).

II. JERUZALĖS DUKTERYS, NE MANĘS VERKITE... Širdis atjaučia širdį. Moterų verksmas nepasiliko be atgarsio Jėzaus širdyje. Moters verkia. Jos gailisi kenčiančio Jėzaus. Jos primaniusios atimtų teisųjį iš nedorėlių rankų. Tačiau jų verksmas grynai dėl žemiškų motyvų. Jos gailisi Jėzaus, kad jis buvo geras. Jėzus nepaliks jų neatsilyginęs. Jis dar labiau suspausta širdimi pažvelgė į susigrūdusias moteris ir joms tarė: *Jeruzalės dukters, ne manęs verkite, bet verkite velyk pačios savęs ir savo vaikų* (Luk. 23, 28). Kas įkainuos šiuos Jėzaus žodžius? Kas supras jų dieviškos išminties prasmę? Kenčiantis dažniausia vien savo reikalus temato. Jis gaudo kiekvieną paguodos žodelį, kad kentėti būtų lengviau. Tačiau kitaip daro Jėzus. Jėzus eina aukotis už žmonių nedorybes. Jis eina dangų sujungti su žeme. Jis neša kryžių, ant kurio permaldaus Dievo gailestingumą. Todėl, moters, neverkite manęs. Aš kenčiu, nes tokia Tėvo valia. Aš aukojuosi, kad jūs būtumėte turtingos Dievo malonėmis. Jūs verkite savęs, nes nežinote, kas jus laukia. Jūs verkite savo nedorų vaikų, kurie, pardavę sąžinę, sau pražūtį ruošia. Jeruza-

lės dukterys verkite savo nuodėmių ir savo vaikų nuodėmių, kad permaldautumėt įžeisto dangaus Tėvo rūstybę. Moters verkite nedėkingosios Jeruzalės likimo, nes jos nedorybės pripildė saiką. Jeruzalės dukters, verkite pačios savęs ir savo vaikų, nes štai ateis dienos, apie kurias esu kalbėjęs. *Jeruzale, Jeruzale, kuri žudai pranašus ir užmuši akmenimis tuos, kurie pas tave siųsti, kiek kartų aš norėjau surinkti tavo vaikus, kaip kad višta surenka savo viščiukus po sparnais, ir tu nenorėjai. Štai jūsų namai bus jums palikti tušti* (Mat. 23, 37). Moters, verkite savo vaikų, kuriuos ištiks ši bausmė, verkite, nes, anot Jeremijo, po manęs niekas nenuplaus Jeruzalės kalčių, niekas nepasigailės jos suspaudimo dienose. *Nes kas pasigailės tavęs Jeruzale?* šaukia Pranašas. *Arba kas tavęs liūdės? Arba kas eis melsti tau ramybės?* (Jer. 15, 5). *Nes ateis tau dienų, kad neprieteliai apves tave pilimu, apguls tave, suspaus tave iš visur, parblokš ant žemės tave ir tavo vaikus, kurie yra tavyje ir nepaliks tavyje akmens ant akmens, nes tu nepažinai savo aplankymo meto* (Luk. 19, 43-44). Moters verkia kenčiančio Jėzaus. Tačiau Jėzus ragina moteris verkti savęs, verkti savo vaikų, nes juos ištiks baisus likimas. O brangus pamokinime! O šventi tiesos žodžiai! Jėzus ir kentėdamas užmiršta save, kad paragintų nusidėjėlį atgailoti. Moters verkia kenčiančio Jėzaus, o Jėzus ragina moteris verkti savo tautos kalčių.

III. JEI TAIP DAROMA ŽALIAM ME-

DŽIUI, KAS BUS SU SAUSU?... Jėzus raminimą baigia žalio ir padžiūvusio medžių palyginimu. Jėzus yra žalias medis. Žalias medis yra gyvas. Jis leidžia šaknis, gamina syvus, žydi, žaliuoja, augina vaisius, dengia nuo kaitros. Jis gyvena pats iš savęs ir yra naudingas kitiems. Jėzus yra žalias medis, tačiau jau raujamas stabmeldžių. Bet ar tik stabmeldžiai Jėzų rauja? Ne. Jį rauja nedori Jeruzalės vaikai, kurių širdys kietesnės, negu akmuo, ausys kurtesnės, negu kalnų uolos. Jeruzalės vaikai stabmeldžiams atidavė savo Atpirkėją, Gelbėtoją, Dievo Gyvojo Siųstąjį, kurie kerta jo gyvybę vesdami prikryžiuoti. O Jeruzalės dukters, verkite savęs, verkite savo vaikų! Jei Jėzus taip niekinamas, kas bus su žmonėmis? Jei romėnai nesigaili Dievo, kaip jie pasigailės žmonių? Jei romėnai Dievo Sūnų kala prie kryžiaus, kas bus su Jeruzalės sūnumis? Jei romėnai tokia panieka apvilko Nekaltąjį, kas bus su ištvirkusia ir nedorybėse paskendusia tauta? Verkite dukterys, kad tos dienos būtų atitolintos, nes Viešpaties rykštė arti *Nes štai ateina dienos, kuriose sakys: palaimintos nevaisingosios!... Kuriose jie sakys kalnams: griūkite ant mūsų, ir kauburiams: apdenkite mus* (Luk. 23, 29. 30). Jėzus atėjo meilės sėti. Ogi Jeruzalės sūnūs jam mirties ištarmę parašė. Jėzus atėjo gera daryti. O Jeruzalės sūnūs jam kryžių nutašė. Jėzus atėjo gelbėti. O jie niekindami jam kryžiu uždėjo. Jėzus maloniai žiūri į susirinkusių minias. Ogi jos ištroškusios laukia paskutinio la-

šo jo kraujo. Jėzus pasigailėjimo laukia. Ogi nedori tautiečiai, *prikryžiuok, prikryžiuok,* jam šaukia. Dukterys! Štai Viešpaties rykštė ištiesta! Tie pats romėnai apsups nedėkingąją Jeruzalę, suspaus iš visur. Jie prikals prie kryžių tūkstančius, kurie nenorėjo pažinti Viešpaties aplankymo. Vargas laukia Jeruzalę. Jos namai pasiliks tušti. Ugnis sunaikins Kajifo rūmus. Liepsnos praris gražiąją bažnyčią. Romėnų kardai iškapos rinktinės tautos vaikus. Jie šauks anose dienose: *Kalnai, griūkite ant mūsų, ir kauburiams: apdenkite mus.* Tačiau kalnai grąžins jiems jų šauksmus ir kauburiai keršys už šaltas jų širdis. Nedorėlių širdys neatjaučia Jėzaus skausmų. Todėl, anose dienose kalnai ir kalneliai negirdės vaitojančiųjų balso. Jie šaltai žiūrės, kaip Dievo bausmės rykštė naikins nedorėlių miestą. Jėzus žalias medis. Jis gyvas pats iš savęs. Jeruzalė — sausas medis. Jos gyvybė Jėzuje. Jei su žaliu medžiu taip elgiamasi, kas bus su sausu? Jei su Jėzumi tokios vyksta scenos, kas bus su Jo tautiečiais? O brangų pamokinimą teikiąs Jėzau! Paragink ir mane, nevertą tavo gailestingumo, nusidėjėlį, kad aš verkčiau mano kalčių! Veikiai ateis Dievo teisybės dienos ir aš stosiu prieš tavo teisybės kryžių. Duok man verkti, kol yra šiandien, kad atpirkimo ženklas nepasmerktų manęs!

Baigdamas mąstymą, karštos maldos žodžiais pareiški kenčiančiam Jėzui užuojautos, kaip yra pareiškusios verkiančios moterys. Jėzus nepaliauja kentėjęs. Jis kenčia ir šiandien Eu-

charistijos sakramente nuo visų atšalusių katalikų, iškrypusių krikščionių, į purvus paskendusių nusidėjėlių. Jėzus dažnai kenčia net nuo nedėkingų savo tarnų, kurie šventvagystėmis šimtus kartų veda Jėzų prikalti prie kryžiaus. Gailesčio sujudintas prašyki Jėzaus: *Dievo Avinėli, kuris naikini pasaulio nuodėmes, pasigailėk mūsų!*

Pasiryžimas: Šiandien Jėzui Eucharistijoje parodysiu ypatingos pagarbos!

---

26. Mąstymas

JĖZUS TRIS KARTUS PARPUOLA

1. Gyvai įsivaizduoki kryžių nešantį Jėzų ir puldinėjantį: *Nešdamas sau kryžių jis išėjo į vietą, kuri vadinasi Kaukolių* (Jon. 19, 17).

2. O kryžių nešantis Jėzau! Suteik man malonės, kad mąstymo mintys paragintų vengti darbų, kurie vertė Tave puldinėti po kryžiumi.

Padavimas kalba, kad Jėzus, nešdamas kryžių, net tris kartus parpuolęs. Jis parpuolęs išeidamas iš kareivinių, žengdamas per miesto vartus, ir prie pat Kalvarijos kalno. Šie trys Jėzaus parpuolimai turi svarbios morališkos reikšmės. Bent mintimis sekdamas kryžiaus kelyje puldinėjantį Jėzų, puldinėjimų priežastis atsidėjęs svarstyki:

I. Jėzus parpuolė išeidamas iš kareivinių.
II. Jėzus parpuolė prie miesto vartų.
III. Jėzus parpuolė prie Golgotos kalno.

I. JĖZUS PARPUOLĖ IŠEIDAMAS IŠ KAREIVINIŲ. Su džiaugsmu ir galinga jėga Jėzus priėmė kryžių. Rodės, kad Jėzus greičiau, negu du piktadariai pasieks Golgotos viršūnę. Tačiau įvyksta kitaip. Minios rikiuojasi. Kareiviai duoda ženklą. Procesija prasideda. Jėzus išeina iš kareivinių kiemo. Jis, nešdamas sunkų kryžių, žengia kiemo vartus ir pirmu kart po kryžiumi parpuola. Sekdamas po kryžiumi suklupusį Jėzų klauski: Jėzau, kuri yra priežastis, kad taip greitai parpuolei? Kas pakirto paskutines Tavo jėgas? Tiesa, tu Jėzau. mums nieko neatsakysi. Tačiau tavo tylėjimas reikšmingesnis už ilgas kalbas. Tik pažvelgiu į išbalusį tavo, Jėzau, veidą, į erškėčiais sukaustytą galvą, į sunkų medį ant pečių, jie kalba be žodžių: Jėzau, tu parblokštas nuovargio, žaizdų, kryžiaus.

Jau beveik ištisa para, kai Jėzus kenčia sielos kančias. Alyvų Daržely jis atidavė kančioms širdį. Skaudžios maldos valanda, Judo pabučiavimas, tampymas iš teismo į teismą, kaltinimai, neteisybės, niekinimai, piktažodžiavimai, varginte vargino Jėzaus sielą. Per naktį nemigęs, kareivių kankintas Jėzus negali nešti kryžiaus.

O žaizdos ką sako? Pakelki akis, pažvelk į Jėzaus veidą. Jo galva sukaustyta erškėčiais. Jo veidas raudonuoja krauju. Jo visas kūnas ap-

dengtas žaizdomis ir mėlynėmis. Jėzus plaktas, erškėčiais subadytas, sužeistas atidavė savo kraują. Jėzus, anot Izajo, (1, 6.) visas sužeistas. Nuo pado kojos, lig galvos viršaus vien žaizda ir mėlynė. Tik pasijudina, žaizdos atsinaujina. Jos tekina Jėzaus kraują ir Jėzus, netekęs jėgų, puola po kryžiumi. Žaizdos ir sumušimai, tai priežastys, kad Jėzus puola po kryžiumi. Ogi kryžius, tas sunkus medis, ką sako? Ką kalba įrankis, ant kurio bus ištiesta auka? Jis spaudžia sužeistus Jėzaus pečius. Jis remiasi į erškėčių vainiko spyglius. Jis gilina žaizdas. Jis silpnina jėgas. Jis, pagaliau, parbloškia Jėzų ant žemės. Su džiaugsmu Jėzus priėmė kryžių, kad jį pašvęstų savo krauju. Su skausmu Jėzus puola po kryžiumi, kad parodytų, kaip didelio atsižadėjimo reikalauja pasiaukojimas. Jėzus yra auka. Jėzus yra aukotojas. Jėzus puola po kryžiumi, kad padrąsintų paskui jį einančius. *Kas nori eiti paskui mane, tegul atsižada pats savęs, tegul ima savo kryžių, ir seka mane* (Mt. 16, 24). Nuovargis, žaizdos, kryžiaus našta parbloškė Jėzų kelionės pradžioje.

II. JĖZUS PARPUOLĖ PRIE MIESTO VARTŲ. Mūsų laikais tvoromis tveria savo nuosavybę tik gerai pasiturintieji ūkininkai. Miestų tvoromis jau niekas netveria. Nebent tik tvirtovių stiprinimai yra apvesti pylimais ir geležimi. Tačiau Jėzaus laikais didesni miestai būdavo apvedami sienomis. Sienose padaryti vartai. Miesto sienos liudydavo apie miesto vienybę. Kas yra apsuptas sienų, tas savas. Kas už

sienos, yra svetimas. Kada priešas išgriaudavo sienas, paimdavo miestą, jis gaudavo miesto vartų raktus. Kas išvedamas iš miesto už sienų, tas yra nusikaltęs, tas vertas mirties ar ištrėmimo. Žydai nusprendė, kad Jėzus kaltas mirties. Jie, tarsi pavojingiausią Jeruzalės gyventoją, su triukšmu veda už miesto sienų, į aukštą Golgotos kalną. Jėzus, žengdamas Jeruzalės vartus, antru kart parpuola. Ką sako šis Jėzaus parpuolimas? Kokios priežastys vertė Jėzų taip skaudžiai suklupti? Praverski Įstatymo, pranašų, evangelijų lapus, ir gausi patį tikriausią liudijimą, kas privertė Jėzų antru kart pulti po kryžiumi. Tai ne visiškas jėgų išsėmimas. Tai ne kraujo ištekėjimas. Tai neteisybių neteisybės prislėgė Jėzų ir jis sukniubo po kryžiaus našta.

Dievas išrinko tautą, per kurią siuntė žadėtąjį Išganytoją. Tauta, atsižadėdama savo Gelbėtojo, jį veda iš miesto. Dievas paliko sandorą, paskyrė kunigus. Tačiau kunigai išdavė Jėzų pagonims, kad prikaltų į kryžių. Jėzus vaikščiojo gera darydamas, tiesos mokydamas. Ogi tiesos prižiūrėtojai, Erodas, Pilotas, nedori tautos vadai teismą padarė, žiauriai nuplakė, neteisingą ištarmę pasirašė, kryžių uždėjo, iš miesto meta, ant kalno veda. Prieš Jėzų visos neteisybės. Įstatymo laužymas, pranašysčių niekinimas, pamokinimų nepaisymas, stebuklų nebojimas, baisūs Kajifo, Erodo, Piloto teismai, pervėrė Jėzaus širdį. Jėzus nekalčiausias Avinėlis, o ant jo griūva viso pasaulio neteisybės. Šią va-

landą, tarsi, pats pragaras būtų užgriuvęs ant Jėzaus nešančio kryžių, ir jis miesto vartuose puola antru kart. Jėzus puola prie vartų, kad parodytų neteisybės baisumą. Jėzus puola pervertas skausmo, nes pas savuosius atėjo, ir savieji jo nepriėmė. Neteisybės našta parbloškė Jėzų po kryžiumi.

III. JĖZUS PARPUOLĖ PRIE GOLGOTOS KALNO. Vaizduotės sparnais skriski prie aukšto Golgotos kalno. Už vartų kelias, prie kelio kalnas, ant kalno jau parengtos duobės. Čion turi įvykti auka, permaldaujanti įžeistą dangaus Tėvo teisybę. Prie kalno Jėzus tretį kartą puola po kryžiumi. Reikšdamas mirties šešėlio pridengtam Jėzui užuojautos klauski: Jėzau, kas pribaigė tavo jėgas? Jėzau, kodėl prie kalno taip skaudžiai parpuolei? O Jėzus, pakėlęs akis, meiliai žiūrėdamas, tars: tai pasaulio nuodėmės čia parbloškė mane!

Senajame Įstatyme permaldavimo dieną (3 Kar. 16) vyriausias kunigas aukodavo Dievui vieną ožį, o ant antrojo ožio galvos ištiesęs rankas išpažindavo visos Izraelio tautos nuodėmes. Po to tautos nuodėmėmis apkrautas ožys būdavo išvejamas į tyrus, kad tenai pražūtų. Senasis Įstatymas pasibaigė. Dievas ant savo tikrojo Sūnaus sukrovė pasaulio nuodėmes. Jėzus, nekalčiausias Avinėlis. Jis, apkrautas kryžiumi, kopia į aukštą Golgotos kalną, kad, sunaikindamas savo žmogiškąją prigimtį, sunaikintų žmonių nuodėmes. Jėzus trečią

kartą parpuolęs po kryžiumi. Kas yra Jėzus? Jis anot Izajo yra Dievo Avinėlis, kuris, vedamas piauti, neatvėrė burnos. Jis prie Golgotos kalno po kryžiumi sukniubęs, o nusidėjėliai krauja ant jo savo nuodėmes. Prie parpuolusio Jėzaus eina nuodėmės ir nusidėjėliai skubėdami didžios procesijos eile. Visų pirma skuba Adomas ir Ieva. Jie tiesia rankas ant po kryžiumi parpuolusio Jėzaus ir vekdami krauja pirmąją savo nuodėmę su visomis jos pasekomis. Juos seka brolio žudytojas Kainas su visa eile galvažudžių, pavyduolių, šykštuolių, pikčiurnų. Jie visi, ištiesę rankas, krauja savo nuodėmes ant po kryžiumi gulinčio Dievo Avinėlio maldaudami ir verkdami. Paskui juos grūdasi Sodomos, Gomoros nusidėjėliai, su visa daugybe ištvirkėlių, paleistuvių, sutepusių skaistybę vyrų ir moterų. Jie ištiesę rankas krauja ant parpuolusio Jėzaus savo purvų nuodėmes. Kiek atstu, nedrąsiai artinasi Kristaus pardavėjas, nevertas apaštalas, Judas. Jis su visu būriu apostatų, vyskupų, kunigų, įžadus sulaužiusių vienuolių, nevertai priėmusių šventąją Komuniją šventvagių, kelia rankas ant po kryžiumi parpuolusio Jėzaus ir krauja nuodėmių naštas. Toliau grūdasi dar ilgos, ilgos eilės viso pasaulio nusidėjėlių, kurie visi savo nuodėmes vis krovė ir krovė ant nekalčiausio Dievo Avinėlio. Ir pabaigoj didžiulės procesijos grūdaus ir aš, nevertas Kristaus tarnas, mano nuodėmėmis sunkindamas Jėzaus kryžiaus naštą. Taip mes visi tiesėme rankas, krovėme mūsų nuodėmes ant kraujuose pasru-

vusio Jėzaus ir raginte raginome: Jėzau, kelkis, kopk greičiau į Golgotą, greičiau sunaikink mūsų nedorybes! O sunkesnė pasaulio nuodėmių našta, negu kryžius, prislėgė tave, o Jėzau, ir tu parpuolei po kryžiumi. *Viešpats uždėjo ant jo visų mūsų neteisybę. Jis buvo paaukotas, nes pats norėjo, ir neatvėrė savo burnos* (Iz. 53, 6 - 7). *Jis yra permaldavimas už mūsų nuodėmes: ne tiktai už mūsų, bet taip pat ir už viso pasaulio* (1 Jon. 2, 2). Pasaulio nuodėmių našta sugniuždė Jėzų prie Kalvarijos kalno, ir jis trečią kartą parpuolė po kryžiumi.

Baigdamas mąstymą, klauski pats savęs: Viešpatie Jėzau! ar kartais ir aš mano neteisybėmis, atšalimais, apsileidimais, net nuodėmėmis, nevarginau tavęs, ir ar nesu Tavo trijų parpuolimų kaltininku? Prie Golgotos sukniubusio Jėzaus prašyki pasigailėjimo kalbėdamas: *Dievo Avinėli, kursai naikini pasaulio nuodėmes, pasigailėk mūsų!*

Pasiryžimas: Pagundų varginamas prisiminsiu po kryžiumi parpuolusį Jėzų!

---

27. Mąstymas

KRYŽIAUS KELIO NUOTYKIAI

1. Įsivaizduok kryžiaus kelyje susitinkančius Jėzų ir Mariją ir prisiminki Jeremijo pranašo žodžius: *O jūs visi, kurie praeinate keliu, tėmykite ir matykite, ar yra skausmas, kaip mano skausmas* (Raud. 1, 12).

2. O kryžių nešantis Jėzau! Suteik gaivinančios malonės, kad mąstymo mintys padėtų geriau suprasti ir įvertinti kryžiaus kelio šiurpius ir džiuginančius nuotykius.

Jėzus puldinėdamas neša kryžių. Jį lydi kareiviai, Rašto žinovai, minios. Prie pat kryžiaus, Jėzaus strėnas virvėmis perjuosę, eina budeliai. Iškilminga procesija žengia Kalvarijos kalno link. Prisižiūrėki bent keliems lauktiems ir nelauktiems kryžiaus kelio nuotykiams:

I. Jėzus susitinka su savo Motina.
II. Simoną Kirenietį privertė nešti kryžių.
III. Veronika nušluosto Jėzaus veidą.

I. JĖZUS SUSITINKA SU SAVO MOTINA. Pildosi senelio Simeono žodžiai pranašauti Marijai aukojimo apeigoje. *Tavo pačios sielą pervers kalavijas* (Luk. 2, 35). Jau kelis kartus Marijos širdis perverta skausmo kalavijo. Tačiau šis, kuris smeigė smūgį į jos motinišką širdį kryžiaus kelyje, yra pats skaudžiausias. Gatvės pilnos žmonių. Jie visi pro miesto vartus traukia Kalvarijos kalno link. Skamba trū-

bų garsai, arklių kanopų tarškėjimas, žmonių šauksmai, moterų dejavimai. Visa Jeruzalė bėga pamatyti iškilmingos ir triukšmingos Jėzaus kryžiaus procesijos.

Meskime žvilgsnį į minias. Ar čion nepamatysime Marijos, Jėzaus Motinos? Ar Marija nesirūpina savo Sūnumi? Kur tau! Kiek nuošaliau, minių atstumta, šv. Jono palaikoma, juodu šydu apsidengusi, pusiau alpdama, eina Marija. Ji mato einančius kareivius. Ji seka kryžius nešančius piktadarius. Bet ji dar vis nepastebi savo Sūnaus. Neliūski Marija. Teneplyšta tavo motiniška širdis. Štai tu matysi, ko taip pasiilgus akimis ieškai. Jėzus ateina. Jis, praeidamas pro stovinčią Mariją, pakėlė kraujais pasruvusias akis ir žvilgsnį įsmeigė į savo Motiną. O, atjauski, nes tik jausti galima, kas dėjosi toje valandoje Jėzaus ir Marijos širdyse? Koks baisus kalavijas pervėrė šias skaistybės širdis! Jėzus pažvelgia į alpstančią Mariją. Marija žiūri į kraujais apsipylusį Jėzų. Iš abiejų širdžių veržiasi skausmo skundas Jeremijo žodžiais: *O jūs visi, kurie praeinate keliu, tėmykite ir matykite, ar yra skausmas, kaip mano skausmas?* (Raud. 1, 12). Jėzus skundžiasi skaudžiai kentėdamas. Marija skundžiasi, kentėjimus atjausdama. Marija, tarsi mažų paukštelių motina, primaniusi Jėzų atimtų ir pati kryžių paimtų. Ji mato, kad tas Jėzus, kurį paguldė ji Betliejaus tvartelio ėdžiose, kurį aukojo Jeruzalės bažnyčioje, kurį augino Nazarete, kurį išleido skelbti evangeliją, dabar sumuštas, su-

kruvintas, kryžiumi apkrautas, piktadariams prilygintas, puldinėdamas, eina į Kalvarijos kalną. Ji nori pribėgti. Tačiau minios, žiaurūs kareiviai, neleidžia net iš tolo prisiartinti. Ką jaučia Marijos širdis? Kokias ji pergyvena kančias? Koks baisus kalavijas perveria švenčiausią Marijos širdį? O Marija! Jėzus Tavo Sūnus jau ne tau! Jis atiduotas žiaurių budelių valiai. Jis aukojamasis Avinėlis, ant kurio sukrautos pasaulio nedorybės. Iš kur, Marija, tavo jėgos, kad gali pernešti šį baisų reginį? Tačiau Marija kenčia. Ji kenčia ir tyliai aukoja savo Sūnų, nes ji nusižeminusi Viešpaties tarnaitė, nes tokia dangaus Tėvo valia. Jėzaus ir Marijos susitikimas, tai skausmo ir aukos reginys.

II. SIMONĄ KIRENIETĮ PRIVERTĖ NEŠTI KRYŽIŲ. Sename Įstatyme Dievas įsakė Abraomui paaukoti savo vienintelį sūnų Izaoką. Izaokas su malkomis kopia į kalną žingeidžiu klausimu skaudindamas tėvo širdį: *Tėve, štai malkos ir ugnis! Kur bus auka?* — Nurimk, mano sūnau, Dievas parūpins. — Tačiau tąja auka turi būti pats Izaokas.

Malkas nešantis Izaokas, tai gyvas vaizdas Jėzaus nešančio kryžių. Jėzus su kryžiumi kopia į Kalvarijos kalną, kur turi įvykti Dievui brangi auka. Jis neša aukos medį ir pats yra auka. Tačiau kryžius sunkus, jėgos išsemtos. Jėzus puola po kryžium. Dreba budeliai, kad Jėzus gali į kalną neužkopti. Šėlsta tautos vadai, Rašto žinovai, nes Jėzus gali mirti kelyje. Ne-

sirūpink, ištižęs parizėjau. Dievo valia galingesnė už tave. Jei dangaus Tėvas nori, kad ant kalno įvyktų amžiais nesibaigianti auka, veltui tavo rūpestis. Dievas ras priemonę, kad Kristus kryžių užneštų ant Golgotos viršūnės.

Procesija išeina iš miesto. Vartuose Jėzus antru kartu parpuola. Ogi iš kaimo pareina Simonas Kirenietis. Jis nežino, kas dedas Jeruzalėje. Jis stebisi ir nesupranta, kas čion per procesija velykų prisirengimo dienoje. Nesistebėk, gerasis žmogau! Greitai patirsi Dievo malonės gausumą! Dievas iš pagonių tave pirmą pašauks prie išganymo ženklo, nes tu padėsi nuvargintam Jėzui nešti kryžių. *Jie privertė vieną pro šalį ėjusį, Simoną Kirenietį, kuris grįžo iš lauko, Aleksandro ir Rufo tėvą, nešti jo kryžių* (Mork. 16, 21). Šv. Leonas Didysis sako: *Jėzus Išganytojas norėjo, kad pirmas, kuris palytės kryžių, būtų ne žydas. Jėzus norėjo parodyti, kad tas, kuris pagelbės nešti kryžių, žydams atvirai pareikštų, kad jie yra galutinai atstumti, ir kad pirmieji, kurie įtikės ir garbins kryžių, bus pagonys. Jėzus norėjo pareikšti, kad žydams kryžius amžinai pasiliks baisenybės ir užgėdinimo ženklu* (Serm. de pass). Simonas Kirenietis yra tasai pirmas, kuris pagelbsti Jėzui nešti kryžių. Gal būt, kad Simonas kryžių ima nenoroms, nes kryžius tai paniekos ženklas. Žydai net prakeiktu vadindavo tą, kuris kabos ant kryžiaus. Tačiau Dievo malonė viską nugali. Simonas kryžių ima priverstas, nes negali pasipriešinti romėnų kareiviams, tačiau neša kryžių

džiaugdamasis. Jėzus jam pirmą kartą duoda patirti, kaip malonu ir saldu yra nešti išganymo kryžius. — Simoną pašaukdamas Jėzus, sako šv. Jonas Krizostomas, duoda giliausią pamokinimą, kad išganymo kryžių reikia nešti visiems. Nepakanka, kad kryžių neštų vien Jėzus. Reikia, kad kiekvienas pats imtų savo išganymo kryžių ir jį neštų paskui Jėzų. — Simonas neša Jėzaus kryžių. Tačiau tas kryžius yra kartu kiekvieno kryžius. Simonas neša jį pirmas, tarsi norėdamas paraginti, kad visus gyvenimo kryžius, imtum su meile ir džiaugsmu. Jėzus pašaukė prie kryžiaus Simoną Kirenietį, atmesdamas žydus.

III. VERONIKA NUŠLUOSTO JĖZUI VEIDĄ. Kalvarijos kalnas jau netoli. Jėzus, puldinėdamas, žingsnis po žingsnio, eina paskui kryžių. Jis kopia į kalną. Jo veidas sukruvintas, lūpos sukepusios, skruostai apdengti mėlynėmis. Jis tikras sopulių vyras, apie kurį yra kalbėjęs Izajas pranašas: *Aš daviau mano kūną mušantiems ir mano skruostus raunantiems. Aš nenugręžiau mano veido nuo tų, kurie koliojo ir spiaudė į mane. Viešpats Dievas mano padėjėjas, todėl aš nebuvau sugėdintas. Todėl aš padariau mano veidą, kaip kiečiausią uolą ir aš žinau, kad nebūsiu sugėdintas* (Iz. 50, 6 - 7). Ir iš tiesų. Jėzus niekinamas ir nevertu laikomas by kokio pasigailėjimo, o Dievas parodys nelauktą stebuklą. Jėzus Veronikai parodys, kaip brangi yra užuojauta.

Jėzaus veidas aptekęs kraujais. Padavimas

sako, jog dievobaiminga Veronika, skausmo suspausta, padavusi Jėzui skarelę. Brangus gailestingos širdies patarnavimas. Jėzus Veronikai brangiai atsimokėjęs. Jėzus apsišluostęs ir skarelę grąžinęs. Tačiau jau ne skarelę Jėzus grąžinęs, o dailiausią savo veido atvaizdą. Jėzus Veronikai davęs ne dažais pieštą atvaizdą, o savo brangiausiu krauju. O brangus palikime! Už vieną širdies parodymą, už menką patarnavimą, taip brangi dovana! Stebisi Veronika, nes netikėtas atsilyginimas. Tarsi siaubo pagauti stebisi budeliai, kareiviai, Rašto žinovai, parizėjai, nes nelauktas nuotikis. Jėzus duoda Veronikai savo veidą, kad parodytų, kokis brangumas yra žmogaus sielos. Jėzus duoda savo atvaizdą, kad matytų, kaip gražus Dievo paveikslas yra žmogaus sieloje. Jėzus Veronikai davė savo veido paveikslą, kad į jį žiūrintieji žinotų, ko jiems trūksta. Jėzus davė veido atvaizdą, kad jis liudytų, kokia baisenybė yra nuodėmė. Dar prieš porą dienų Jėzaus veidas kaip buvo gražus, kaip švelnus, kaip malonus. Šiandien jis sudaužytas, sukruvintas, subiaurintas. Kas tai padarė? Tai žmonių nedorybės, tai nuodėmių vergai. Ant drobės atspaustas Išganytojo veidas nusidėjėliams bus nepermaldaujamas teisėjas teismo dienoje. —Aš atėjau jūs ieškoti, —jūs mušėte mane į veidą! Aš atėjau apiplauti jūsų sielų, — jūs sukruvinote mane! Aš atėjau išskalbti jūsų sielų rūbus, jūs spiaudėte man į veidą! Štai, pasižiūrėkite į mano veidą, kurį daviau Veronikai ir pažinkite savo nuodėmių vaisius. —

Malonų patarnavimą atliko Veronika ir brangų atlyginimą davė Jėzus. Jėzus paliko savo dievišką veidą.

Baigdamas mąstymą, su kenčiančia Jėzaus Motina, su Simonu Kireniečiu, su Veronika bėki prie Jėzaus nešančio kryžių. Marijos pavyzdžiu Jėzaus kančias atspauski širdy. Simono raginamas, imki kasdieninį kryžių ir eiki su Jėzumi. Veronikos padrąsintas ieškoki Jėzaus veido. Pasveikinki kenčiantį Jėzų maldaudamas: *Jėzau, kantrybės Dieve, pasigailėk mūsų!*

Pasiryžimas: Kryželių spaudžiamas su Simonu Kireniečiu bėgsiu prie Jėzaus!

---

28. Mąstymas

JĖZUS ANT GOLGOTOS

1. Įsivaizduoki Jėzų su kryžiumi kopiantį į Golgotos viršūnę, kaip primena evangelija: *Ir jie atėjo į vietą, kuri vadinasi Golgota, tai yra Kaukolės vieta* (Mt. 27, 3).

2. O į kalną kopiantis Jėzau! Savo gaivinančia malone stiprink mano valią, kad mąstymo mintys paragintų dėl Tavęs kantriai kentėti įvairius gyvenimo nepatogumus.

Kryžiaus kelio galas. Jėzus ant Golgotos. Žmonių nedorybių tikslas pasiektas: Jėzus išties rankas ant gėdos medžio. Tačiau ne! Čion atsidengs paslapčių paslaptys. Čion dangus liks sujungtas su žeme. Čion įvyks pažadėjimai, išsipildys pranašystės, bus paaukota amžinai tverianti auka. Čion bus tartas paskutinis Jėzaus žodis: *Išsipildė!* Mintimis kopdamas į aukštą Kaukolės kalną, šiame mąstyme prisižiūrėki:

I. Jie atėjo į Kaukolės vietą.

II. Jie nųvilko jo rūbus.

III. Jie davė jam gerti vyno.

I. JIE ATĖJO Į KAUKOLĖS VIETĄ. Laikrodis muša dvyliką. Kryžiaus kelias baigtas. Štai Golgotos viršūnė, ant kurios netrukus išvysi pasaulio Išganytoją pakeltą ant kryžiaus.

Kas yra Golgota? Kodėl Golgota? Kodėl ne kita kuri pakiluma? Golgota vadinama Kaukolės kalnu, kadangi jos išvaizda labai panaši į kaukolę. Senas padavimas sako, būk čion gulinti, devynis šimtus trisdešimtis metų (Prad. 5,5) vargusio Adomo kaukolė. Tačiau kas kita padavimas, kas kita simbolis. Kaukolės pakiluma yra žmogaus kaukolės simbolis. Ant Kaukolės pakilumos, kuri primena Adomo, pasaulio nelaimių kaukolę, Jėzus pasiryžo sunaikinti nuodėmės galybę. Jėzus pasiryžo mirti, kad mirtimi suteiktų gyvybę. O, palaimintoji Golgota! Ant tavęs Jėzus pasodins išganymo medį, po kuriuo ilsėsis gyvybės ieškantieji Adomo vaikai!

Karalius Dovydas prakeikė Gelbojos kalną, ant kurio žuvo Samuelio pateptasis Izraelio karalius Saulius. *Gelbojos kalnai! Nei rasa, nei lietus tenekrinta ant jūsų, ir jūsų dirvos teneduoda pirmonių, nes tenai šalin numestas karžygių skydas, skydas Sauliaus, lyg kad nebūtų buvęs pateptas aliejumi* (2 Kar. 1, 21). Ogi Golgotos kalnas! Ant jo užmušamas ne pranašo pateptasis Saulius, bet tikrasis Dievo Sūnus, visos žmonijos Karalius. O Golgota! Argi ant tavęs nekris prakeikimas? Niekuomet. Golgota, tai Viešpaties numylėtas kalnas. Ant jo Viešpats pasodins savo palaiminimų medį, kurio vaisiais džiaugsis žmonija. Golgotos kalnas matys Viešpaties mirtį. Tačiau, ar Jėzus bus nugalėtas? Tai ne Jėzus bus nugalėtas, tai kryžiaus priešai bus sutrinti. Šėtonas ieškojo Jėzų sunai-

kinti, tačiau kryžiumi pats liko sunaikintas. Nuo Golgotos kils Dievo malonės debesys ir lis gaivinančiu išganymo lietumi. Nuo Golgotos žengs galingas Izraeliaus Karalius, kuris pakeltas ant kryžiaus viešpataus giminėse ir jo karalystės nebus ribų. Ant Golgotos Žmogaus Sūnus bus pakeltas tarp dangaus ir žemės ir prie savęs patrauks visus. Ant Golgotos bus atidarytas dangus, permaldauta dangaus Tėvo teisybė ir nusidėjėliai ras pasigailėjimo. Golgotos aukos laukia danguje angelai, požemiuose patrijarkai, pranašai. Ant Golgotos bus sutrupinta Rašto žinovų piktybė. Ant Golgotos bus sujudinti dangus ir žemė, šimtininkas ir kareiviai, teisieji ir nusidėjėliai. Ant Golgotos, anot Izajo, *Kareivijų Viešpats padarys visoms tautoms... skanumynų pokilį, su vynu, iš sultingos riebios mėsos su nusistovėjusiu vynu. Jis sunaikins šitame kalne visokią uždangą raiščio, kuriuo buvo suRištos visos tautos, ir tinklą, kurį jie ištiesė ant visų tautų. Jis sunaikins mirtį amžinai. Viešpats Dievas atims ašaras nuo kiekvieno veido ir nuims nuo visos žemės savo tautos gėdą* (Iz. 25, 6 - 8). Taip ant Kaukolės kalno kopia Jėzus, nuo kurio pasipils pasauliui išganymo vaisiai. *Jie atėjo į vietą, kuri vadinasi Golgota, tai yra Kaukolės vieta.*

II. JIE NUVILKO JO RŪBUS. O nelaimingas Adomai! Tu nustojai pirmykštės nekaltybės. Tu nuodėmingą kūną pridengei rankų dirbtu rūbu. Jėzus ant Golgotos išvelkamas iš rūbų, kad, nuogas mirdamas ant kryžiaus, grą-

žintų sielos pirmykštę nekaltybę. Sename Įstatyme Dievas Izajui įsakė atsirišti maišą nuo šlaunų, nusiauti kojas ir skelbti Egiptui ir Etijopijai, kad Asyrijos karalius jų sūnus ir dukteris pusnuogius varys į nelaisvę (Iz. 20). Izajas nusivilkęs ir nusiavęs padarė, kaip buvo įsakęs Viešpats. Tačiau Izajas buvo tik silpnas Jėzaus pirmvaizdis, kuris ant Golgotos išvelkamas iš rūbų, kad pridengtų žmonių nedorybes. Jėzus ant Golgotos, tarsi Senojo Įstatymo Noė prie savo šėtros, iš meilės nori užmigti ant kryžiaus. Noę miegantį išjuokė jo tikras sūnus Chamas. Jėzų ant kryžiaus niekina, išjuokia tautiečiai. Noę pridengė Semas ir Jafetas neduodami Chamui tyčiotis iš tėvo. Jėzų saulės aptemimu pridengė dangus ir žemės Tėvas, neleisdamas daugiau tyčiotis iš Jėzaus. Noė atsibudęs palaimino Semą ir Jafetą ir prakeikė nedorąjį Chamą. Jėzus palaimino alpstančią po kryžium Motiną, nuliūdusį Apaštalą Joną, verkiančias Moteris, atgailojantį piktadarį. Jis pasaulio pabaigoje palaimins kiekvieną Jėzaus gynėją ir prakeiks kiekvieną šventvagystėmis ir burnojimais Jėzaus niekintoją. Jėzus išvilktas iš rūbų, kad būtų užgėdintas tautos akyse. O nedėkingieji budeliai! Jūs juokiatės. Jūs niekinate pasmerktąjį. Jūs apiplėšiate jį iš paskutinio rūbelio nepagalvodami, kad jis yra visokių gerybių Viešpats! Jėzus gamtą apvilko gražiais gėlių žiedais. Ogi iškrypęs jo rankų padaras, žmogus, Jėzui nuplėšia net paskutinį rūbelį. Sudrebėk dangau! Viešpaties angelai atneškite Jėzui - Žmogui dan-

gišką rūbelį! Jūs pridenkite Jėzų, nes sugedęs žmogus jam pavydi net jo Motinos padirbto drabužio. Budeliai nuplėšė nuo Jėzaus rūbus. O, jautrioji pasaulio madoms siela, kopk į aukštą Kaukolės pakilumą ir veizėk! Ką ten pamatysi? Ten tavo Vadas, tavo Viešpats, tavo Išganytojas išvelkamas iš paskutinio rūbo. Budeliai plėšia rūbus nuo sudaužytų Jėzaus pečių skaudžiai atnaujindami sukepusias žaizdas. Jėzus ką sako? Ką sakys ramus aukos avinėlis? Jis, anot Izajo, ramus prieš kirpėją ir piaunamas neatveria burnos. Jėzus tyli ir kantriai kenčia išgėdinimo, paniekinimo ir žaizdų atnaujinimo kančias. Jie nuvilko jo rūbus.

III. JIE DAVĖ JAM GERTI VYNO. Senu papročiu žydai pasmerktiesiems mirti ant kryžiaus, prieš prikalsiant, duodavo gerti tam tikro gėrimo. Gėrimas turėdavo apmarinti dirgsnius, kad prikalamieji mažiau jaustų prikalimo skausmus. Dažniausia būdavo duodamas vynas su tulžimi, ar kokiais stipriais narkotikais. Evangelija sako, kad ir *Jėzui davė gerti vyno su tulžimi. Bet paragavęs jisai nenorėjo gerti* (Mt. 27, 34). Kodėl Jėzus nenorėjo gerti? Jėzus nenorėjo gerti dėl daugelio priežasčių. Pirmiausia Jėzus dar kartą norėjo pabrėžti, kad kentėjimų taurę nori laisvai išgerti lig dugno. Jis eina kentėti laisvai ir nenori, kad kas nors sumažintų skausmus. Kai Petras Getsemani darže šoko Jėzų ginti kalaviju, Jėzus jam tarė: *Nejaugi aš negersiu tos taurės, kurią mano Tėvas yra man davęs* (Jon. 18, 11). Tėvo duota taurė,

tai kančių taurė. Jėzus ją geria ir todėl nenori gerti narkotikų. Toliau, Jėzus laisvai eina kentėti ir nenori parodyti savižudybės žymių. Neteisybę padarė Rašto žinovai, tautos vadai, Pilotas, Jėzų pasmerkdami. Neteisingai jie jį kala prie kryžiaus. Jėzus kentėti ir mirti nori blaivus. Sename Įstatyme Dovydas, kariaudamas su pilistimais Betulijoje, ištroško vandens iš Betlėjaus šulinio. Tačiau šulinys buvo pilistimų stovykloje. Nakčia, atsirado trys narsuoliai, kurie, gerbdami Dovydą, aukodami savo gyvybes, ėjo prie šulinio ir parnešė vandens. Tačiau Dovydas, paėmęs vandenį išliejo sakydamas: *Saugok mane, Viešpatie, kad aš tai daryčiau, nes argi galėčiau gerti šitų žmonių, kurie buvo nuėję, kraują ir gyvybių pavojų* (2 Kar. 23, 17). Dovydas negėrė gerbdamas tris pasiryžėlius. Panašiai Jėzus negėrė ant Golgotos paduotų narkotikų, nes jis gerbė dangaus Tėvo valią. Dangaus Tėvas siuntė Jėzui kartybių taurę, ir todėl jis negėrė pagamintų svaigalų. Jėzus negėrė, kad išsipildytų Viešpaties žadėjimas per Izajo lūpas: *Štai aš imu iš tavo rankos svaiginančią taurę, gilią mano užsidegimo taurę, tu jos daugiau negersi. Aš ją duodu į rankas tų, kurie tave pažemino ir kurie sakė tavo sielai: Susilenk, kad mes pereitume; ir tu padarei iš savo kūno lyg žemę ir, tarsi kelią pereinantiems* (Iz. 51, 22-23). Jėzui davė gerti svaigalų, bet Jėzus paragavęs negėrė.

Baigdamas mąstymą, bent mintimis kopki į Kaukolės kalną ir iš paskutinio rūbo išvilk-

tam Jėzui atiduoki dievišką pagarbą. Jėzus nusižeminęs atsiduoda į budelių rankas. Kančių skausmams sumažinti, jis atstumia vyną. Jis pasirinko skausmų taurę, kurią yra davęs Dangaus Tėvas, ir savo pasiaukojimu pašventė jam atsidavusiųjų kentėjimus. O Jėzau, dėl mūsų iš rūbų išvilktas, pasigailėk mūsų, mes tavęs maldaujame iš gilumos širdies kalbėdami: *Kristaus siela, pašvęsk mane*...

Pasiryžimas: Dievo siųstus kentėjimus, ramiai — nerūgodamas priimsiu!

---

29. Mąstymas

JĖZAUS PRIKRYŽIAVIMAS

1. Įsivaizduok budelius kalančius Jėzų prie kryžiaus ir Jėzų kalbantį pranašo karaliaus žodžiais: *Jie perdūrė mano rankas ir kojas, suskaitė visus mano kaulus* (Ps. 21, 17-18).

2. Prašyki prie Kryžiaus kalamo Jėzaus malonės, kad mąstymo mintys širdyje atspaustų nors silpnutį Jėzaus prikryžiavimo paveikslą.

Stoki akivaizdoje didžiulio kryžiaus aukuro, ant kurio Jėzus ištiesęs rankas ir kojas, atiduos gyvybę už įžeistą Dangaus Tėvo teisybę, už žmonių sielų išganymą. Baisios vinys pervers Jėzaus rankas ir kojas, o Jėzaus švenčiausiai širdžiai atsivers naujų kentėjimų jūra.

Norėdamas bent vaizduotėje susidaryti Jėzaus prikryžiavimo paveikslą, šiame mąstyme atsidėjęs svarstyki:

I. Baisus reginys.
II. Jie prikalė Jėzų.
III. Jie pakėlė Jėzų į aukštį.

I. BAISUS REGINYS. Šv. Jonas sako: *Tenai jie prikalė jį ant kryžiaus ir draug su juo kitu du, vienoje ir kitoje pusėje, viduryje gi Jėzų* (19, 18). Kas atvaizduos Jėzaus prikryžiavimo sceną? Kas pajėgs atpasakoti širdies skausmą, kurį kentėjo Jėzus kalamas prie kryžiaus?

Garsusis Fra Angeliko ruošėsi piešti prikryžiuotojo Jėzaus paveikslą. Ką jisai darė? Gal griebėsi drobės, dažų, teptuko ir pradėjo? Ne. Fra Angeliko, ruošdamasis piešti, ilgas valandas klūpo kambarėlyje prieš kabantį kryžių. Jo akys įsmeigtos į Jėzaus kančią. Jo širdis paskendusi kontemplacijoje. Per jo veidus riedi tyros, karštos ašaros. Jis iš visos širdies meldžia Jėzaus, kad Jėzus prikryžiuotojo paveikslą atspaustų jo širdyje ir suformuotų jo išraišką vaizduotėje. Jo prašymas patenkintas. Širdyje turėdamas prikryžiuoto Jėzaus paveikslą Fra Angeliko griebėsi teptuko ir prikryžiuotąjį Jėzų atvaizdavo ant drobės.

Šiandien aš ryžtuosi apmąstyti Jėzaus mano Atpirkėjo, mano Išganytojo, prikryžiavimą. Jėzau, pats atspauski mano širdyje ir vaizduotėje, mintyje ir dvasioje baisųjį prikryžiavimo reginį. Be tavęs, o Jėzau, aš neturėsiu tikro paveikslo. Mano įsivaizdavimas bus nepilnas. Mano šir-

dis neatjaus valandos svarbumo. Mano siela neįkainuos kančios baisumo. Mano žmogiška prigimtis nesupras budelių širdies žiaurumo. Kaip į prakiurusį laivą smarkiai veržiasi vanduo, kol jį palaidoja vandenyno dugne, taip į prie kryžiaus kalamą Jėzaus širdį veržiasi, tarsi vandenynas skausmų, kurie žmogiškąją Jėzaus gyvybę palaidos mirties gelmėse. Evangelistai Jėzaus prikryžiavimo nedrįso plačiau aprašyti. Kodėl? Jie nedrįso, nes bijojo, kad iš skausmo neplyštų jų širdis. Jie pasitenkino trumpai suminėję: *Atėję į vietą, kuri vadinasi Kaukolė, jie prikalė tenai ant kryžiaus jį* (Luk. 23, 33). Žmogaus vaizduotė pajėgia įsivaizduoti Jėzaus kančią Alyvų Daržely, tąsymus po teismus, skaudaus plakimo, erškėčių vainiko, kryžiaus nešimo kančias. Tačiau Jėzaus prie kryžiaus kalimą nepajėgia suprasti protas, atjausti širdis, įsivaizduoti vaizduotė. Pernešti prie kryžiaus kalamo Jėzaus kentėjimus yra bejėgė žmogaus prigimtis. Todėl, kaip Fra Angeliko, tik puolęs ant kelių prieš Jėzaus kryžių gali įsivaizduoti baisiąją Jėzaus prikalimo sceną. Budeliai, anot tėvo Faber, puolė Jėzų, kaip išalkę vilkai puola nekaltą avinėlį. Jie paguldė Jėzų ant kryžiaus ir baisia vinimi prikalė Jo vieną ranką. Vinis perėjo kiaurai. Nervai sujudino visą kūną. Budelis keliais prispaudė Jėzaus krūtinę. Jis antrą ranką traukė virve į viniai pažymėtą vietą. Prikalęs rankas, tempė kojas. Ir taip atliko baisų prikryžiavimo darbą, kurį Dovydas karalius prieš dešimtį šimtmečių yra prana-

savęs: *Jie perdūrė mano rankas ir kojas, suskaitė visus mano kaulus* (Ps. 21, 17-18). O baisus prikryžiavimo vaizde!

II. JIE PRIKALĖ JĖZŲ. Du kryžiai pakelti. Dvi aukos kenčia. Jėzus dar meldžiasi. Jis, surištas ir įmestas į duobę, laukia prikalimo eilės. Trečia valanda. Jėzau, atėjo ir tavo eilė! Gulki, Dievo Avinėli, gulki ant baisaus kryžiaus aukuro! Gulki, ištieski savo rankas ir kojas, ir padėki meile degančią širdį ant šio baisaus gėdos medžio!

Budeliai tiesia rankas. Tauška plaktukai. Negailestingos vinys, pervėrusios rankas ir kojas, Jėzų prikabina prie kryžiaus. Kaulai subraškėjo, gyslos suvirpėjo, kūnas pastiro ir Jėzus ant kryžiaus pasidarė Dangaus Tėvui patinkanti auka. O, kas žodžiais atvaizduos, ką Jėzus yra iškentėjęs šią prikryžiavimo valandą? Šv. Augustinas, kurio širdis liepsnojo Jėzaus meile labiau, negu degantis ugniakuras, sako: *Negalima įsivaizduoti skaudesnių kančių, kaip kad yra prikryžiavimas* (In. Joan. Tr. 36). Čion susibėga visa. Jėzaus kūnas nekalčiausias, švelniausias, be nuodėmės. Jis jautresnis, anot Šv. Tomo, negu nusidėjėlių. Čion žmonių nuodėmių piktybė. Čion budelių žiaurumas. Čion, pagaliau, net rinktinės tautos nedėkingumas. Jėzus išsitiesia ant baisaus kryžiaus, kad budeliai jo rankas ir kojas pervertų geležinėmis vinimis. Plaktukų smūgiai, tai kalavijas į Jėzaus širdį. Rankos ir kojos draskomos vinių, o plaktukų smūgiai erzina nervus. Sulig Teopolio nuomo-

nės, Jėzui buvo suduoti nemažiau dvidešimt aštuoni smūgiai plaktuku į rankas ir trisdešimt šeši smūgiai į kojas (Conf. Alf. Liguory-Pladys. Médit. s. l. pass. J. Ch.). O Jėzus kenčia. Jis ištiesė dešinę ranką budeliams, kad prikaltų prie medžio. Jis laisvai aukojasi ant kryžiaus, nes tokia dangaus Tėvo valia. Jis duodasi kalamas, nes ant jo sukrautos žmonių nuodėmės. Jis kryžiaus mirtimi turi atlyginti Dievo teisybei. O plaktuko smūgius jaučianti Jėzaus širdie! Savo dieviškos kantrybės galia užgėdink visus mano nekantrumus. Tik menką kryželį Dievas uždeda man ant pečių, nekantraudamas ir rūgodamas skundžiu mano likimą. Tik menką kas suteikė kentėjimą, mano širdis nerimsta, tulžis išsilieja. Tačiau, jei palyginsiu mano kentėjimus ar bent prisiminsiu tavo, o Jėzau, prikalimą, nuraudęs turėsiu susigėsti! Tu, o Jėzau, nekalčiausias Avinėlis, o aš, didžiausias nusidėjėlis. Tu, o Jėzau, kenti už tvarinius, o aš ir už save nenoriu kentėti. Tu, o Jėzau, ištiesi rankas ir kojas nerūgodamas, o aš ir mažiausios aukos nepajėgiu nukęsti. Plaktukų smūgiais žeidžiama Jėzaus širdie, užgėdink mano lepumą. Jie prikalė Jėzų.

III. JIE PAKĖLĖ JĖZŲ Į AUKŠTĮ. Altorius pastatytas, auka sugauta. Dar valandėlę ir pamatysime nesibaigiančią Naujojo Įstatymo auką. Budeliai prikalę Jėzų pakėlė tarp dangaus ir žemės, tarp dviejų prikaltų nusidėjėlių Kaukolės kalnas, tai šventovė. Kryžius, tai aukuras. Jėzus, tai aukos avinėlis. Prikalimas, tai

nudūrimas. Pakėlimas, tai paaukojimas. Žaizdos atvertos, kraujas teka, kryžius raudonuoja!

Pakelki akis į krauju nudažytą kryžių ir klauski Jėzaus, sopulių vyro: Jėzau, kodėl kryžius raudonas? Jėzau, kieno valia paruošė šį išganymo aukurą? Jėzau, Naujojo Įstatymo Izaoke, visatos Dieve, argi dėl tavęs nėra erškėčių krūmo, kuriame įstrigęs būtų aukos avinėlis? Argi būtinai tu pats turi aukotis? Tačiau Jėzus, pakėlęs į dangų kraujuose pasruvusias akis, taria dangaus Tėvui: *Deginamosios aukos už nuodėmę tau nepatiko. Tuomet aš tariau: Štai ateinu... daryti tavo, o Dieve, valios* (Žyd. 10, 6 - 7). Dangaus Tėvo valia Jėzus aukojasi ant kryžiaus. Budeliai meta kryžių į duobę ir Jėzus kūno sunkumu pasikabina ant geležinių vinių. Kas atjaus šį momentą? Kas supras šios valandėlės skausmą? Jėzus pasikabina ant vinių, kurios nuo sutrenkimo perplėšė rankų ir kojų žaizdas. Tik čion darosi suprantamas Izajo regėjimas. *Kas tasai, kuris ateina iš Edomo, rausvais drabužiais iš Bosros? Tas dailusis savo apdare, einąs savo stiprybės pilnybėje? — Tai aš, kuris kalbu teisybę ir esu pirmas kovotojas išgelbėjimui. — Tai kodėl gi tavo apvalkalas raudonas ir tavo drabužiai, kaip minančiųjų spaustuvą? — Aš myniau spaustuvą vienas ir iš tautų tarpo nebuvo su manim nė vieno. Aš myniau juos savo narse ir sumindžiojau juos savo rūstybėje: Jų kraujas užtiško ant mano drabužių ir aš sutepiau visus mano apdarus... Aš žvalgiaus aplinkui ir nebuvo padėjėjo, ieškojau, ir nebuvo, kas*

padėtų (Iz. 63, 1 - 5). Kryžius, tai spaustuvas, kurį mina Jėzus. Jis tarp dangaus ir žemės pakeltas, naikina pragaro galybę ir todėl raudonas jo aukuras — kryžius. Jėzui pasirodžius Pajordanėje šv. Jonas Krikštytojas, rodydamas savo mokiniams, šaukė: *Štai Dievo Avinėlis, štai kuris atima pasaulio nuodėmę* (Jon. 1, 29). Dabar Jėzus ant kryžiaus, aukodamas savo kraują ir savo gyvybę, naikina nuodėmės baisybę. Ant kryžiaus pakeltas Jėzus, yra tikrasis Avinėlis, kuris sutrynė žmonių nedorybes. Jie pakėlė Jėzų į aukštį, kad Jėzus tartų: *Išsipildė.*

Baigdamas mąstymą, ant kryžiaus pakelto Jėzaus prašyki malonės, kad pažadintų visokia nuodėme pasibiaurėjimą. Kiekviena laisvos valios nuodėmė, tai naujos vinys Jėzaus rankose. Mirtinai nusidėdamas antru kart kali Jėzų prie kryžiaus. Atsiprašydamas už praeities prasižengimus, akis keldamas prie kryžiaus, širdies gilumoje šauki: *Jėzau už mane prikaltas ant kryžiaus pasigailėk manęs,* aš tavęs meldžiu kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane...!*

Pasiryžimas: Šiandien klaupdamasis melstis, akis pakelsiu į kryžių!

30. Mąstymas

PRIKRYŽIUOTO JĖZAUS IŠJUOKIMAS

1. Įsivaizduok ant kryžiaus kenčiantį Jėzų ir minias išjuokiančias jį, kaip paduoda Evangelija: *Einantieji gi pro šalį jam piktažodžiavo, kraipydami savo galvas ir sakydami: Štai tau, kuris sugriauji Dievo bažnyčią ir per trejetą dienų ją atstatai; gelbėk pats save; jei tu Dievo Sūnus, nužengk nuo kryžiaus* (Mt. 27, 39-40).

2. O amžinybės Dieve! Savo gaivinančios malonės spinduliu apšviesk mano protą, kad mąstymo mintys atvaizduotų nors šešėlį skausmų, kuriais buvo pasotintas Jėzus ant kryžiaus.

Šiurpus vaizdas Jėzaus prie kryžiaus prikalimas. Bet dar šiurpesnis — Jėzaus ant kryžiaus išjuokimas. Kenčiantysis visuomet laukia paguodos. Jis laukti turi teisės, nes pats likimas jį baudžia. Priešingai yra su Jėzumi. Jėzus prikryžiuotas ir kryžiaus skausmai didinami išjuokimais, piktažodžiavimais, pasityčiojimais. Jėzus, pakeltas tarp dangaus ir žemės, mato drabužius besidalinančius kareivius, girdi piktažodžiaujančius kunigus, Rašto žinovus, praeivius. Tačiau Jis kenčia ir tyli. Gilindamasis į Jėzaus niekinimą ant kryžiaus šiame mąstyme prisimink:

I. Jie pasidalino mano drabužius.

II. Vyresnieji drauge su kitais tyčiojosi iš jo.
III. Jie piktažodžiavo jam.

I. JIE PASIDALINO MANO DRABUŽIUS. Dabar ant Golgotos vyksta visa, ką Dovydas pranašas buvo matęs regėjime ir pergyvenęs širdyje. Ant prikryžiuoto Jėzaus sugriuvo visa. Panieka, gėda, piktažodžiavimai, išjuokimai, tarsi, jūros bangos, plaka Jėzaus jautrią širdį. Kareiviai, prikalę Jėzų, pasidalino jo rūbus ir dėl tunikos metė burtą. Čion išsipildė, ką Dovydas pranašas yra kalbėjęs: *Jie pasidalino sau mano drabužius ir metė burtą apie mano jupą* (Ps. 21, 19).

Sulig romėnų papročių, pasmerktųjų rūbai tekdavo tiems, kurie įvykindavo mirties bausmę. Jėzus jau prikaltas. Kareiviai laisvai atsikvėpė. Liekasi tik pasidalinti rūbus ir ramiai galės laukti prikryžiuotojo mirties.

Šv. Jonas, kuris pats yra buvęs drabužių pasidalinimo liudininku, rašo: *Kareiviai jį prikalę ant kryžiaus, pasiėmė jo drabužius, iš kurių padarė keturias dalis, kiekvienam kareiviui dalį ir jupą. Jupa buvo nesiūta, bet nuo viršaus iki apačiai visa numegsta. Todėl jie sakė vienas kitam: Nepiaustykime jos, bet meskime burtą, kieno ji bus. Taip turėjo įvykti Rašto žodžiai: Jie pasidalino mano drabužius ir dėl mano rūbo metė burtą. Taip kareiviai ir padarė* (Jon. 19, 23-24). Reikšmingas įvykis. Jis išpranašautas. Jis įvykintas. Jis vėl rodo baisų širdžių jausmo skirtumą, tarp kenčiančiojo ir prikalikų. Jėzus kenčia. Jis išvilktas iš rūbų. Kareiviai,

juokauja ir džiūgauja. Jie ima burtus ir dalinasi rūbus. Du kartu meta burtus. Visus rūbus padalino į keturias dalis ir jupą atskirai. Kam kuri dalis turi tekti, išsprendžia burtai. Kam turi tekti Marijos rankomis megsta Jėzaus jupa, išriša burtai. Šv. Augustinas, kalbėdamas apie Jėzaus rūbų pasidalinimą, sako: *Gal būt, kad kas manęs paklaus: ką reiškia Jėzaus rūbų padalinimas į keturias dalis ir burtų metimas dėl tunikos? Rūbų į keturias dalis padalinimas yra figūra Bažnyčios, kuri bus išskleista į keturias pasaulio šalis, ir lygiai padalinta, į visa kuo panašias. Štai dėlko yra pasakyta, kad Dievas siųs savo angelus surinkti išrinktuosius nuo keturių vėjų. Ką reiškia keturi vėjai, jei ne Rytai, Vakarai, Pietūs ir Žiemiai? Ir tunika, dėl kurios mesti burtai, yra vienybės ryšiai visų Bažnyčios dalių, kurioje vieni su kitais vienijasi meile* (S. Aug. 118 Traitė s. S. Jean. Les vêtements du Sauveur). Kareiviai pasidalino rūbus, bet ne žydai. Čion vėl žymė, kad Jėzus apvilks savo rūbais bažnyčios vaikus iš pagonų, kurių atstovai čia prie kryžiaus, ir atstums Dievo rinktinės tautos vaikus, kurie juokiasi iš jo. Kareiviai pasidalino rūbus, kiekvienas atsiimdamas savo dalį.

II. VYRESNIEJI DRAUG SU KITAIS TYČIOJOSI IŠ JO. Skaudus likime! Tyčiotis iš mirtinai sužeisto yra daugiau, negu negarbinga. Ogi Jėzus, žmonijos Atpirkėjas, Dievas, dangaus ir žemės Sutvėrėjas, kenčia. Stovintieji po kryžiumi tyčiojasi iš jo. Kas yra tie, kurie

tyčiojasi? Evangelistai išskaičiuoja visus. Šv. Lukas sako: *Žmonės stovėjo ir žiūrėjo* (Luk. 23, 35). Kas tie žmonės? Greičiausia tai minios iš Galilėjos, nuošalaus Nazareto, išdidaus Kaparnaumo, kurie buvo atvykę į Jeruzalę velykų šventėms. Jie širdyse jaučia užuojautos Jėzui. Tačiau, siaučiant Jeruzalės galingiesiems, ateiviai nedrįsta atverti burnos. Jie stovi kiek atstui ir žiūri baisėdamiesi. Dar nesenai jie sekė Jėzų į kalnus, į tyrus, gaudė kiekvieną pamokinimą, ieškojo pagelbos ligoniams. Dabar jie tik stebėtojai. Jų tikėjimas apmiręs, nes katastrofa sumaišė jų vaizduotę. Jie nežino, kam dabar tikėti? Ko griebtis? Kas daryti? Jie stovi ir žiūri.

Toliau praeinančių minios. Tai Jeruzalės gatvių žingeidieji. Jie visuomet godūs naujenybių, ištroškę nepaprastumų. Čion velykų išvakarės. Čion negirdėtas atsitikimas. Jėzus, kuris galingas mokslu ir darbais, prikaltas prie kryžiaus. Visi į Golgotą, visi dar kartą pamatyti priveiktą Jėzų. Jie eina pro šalį ir tyčiojasi iš Jėzaus.

Ten stovi sinagogos kunigai. Jie širdyse džiaugiasi, kad priveikė galingiausią savo priešą. Jų troškimai išsipildė. Jų šauksmai, taip įgąsdinusieji Pilotą, įvykinti. Jėzus prie kryžiaus kenčia, ogi mokytas rabi glostydamas barzdą, žiūri. Bet ar tik žiūri? O toli gražu ne! Mokytas rabi pasitenkinęs širdyje, panurusiomis akimis žiūrėdamas į merdintį Jėzaus veidą ir konvulsijomis alsuojančią krūtinę, dar šaukia: *Štai*

tau, kuris sugriauji Dievo Bažnyčią ir per tris dienas ją atstatai; gelbėk pats save; jei tu Dievo Sūnus, nuženk nuo kryžiaus (Mat. 27, 39 - 40). Čion susirinkę Rašto žinovai, pranašysčių aiškintojai, šventovės prižiūrėtojai. Jie mato kenčiantį Jėzų ir tyčiojasi iš jo. Jie džiaugiasi, kad Jėzus daugiau neišmėtinės jų klaidų, nevarinės iš bažnyčios su galvijais ir karveliais, neužstos nusidėjėlių ir muitininkų, neužgėdins jų pasiuntinių. *Kitus jis išgelbėjo, pats savęs negali išgelbėti* (Mork. 15, 31), nuolat skamba balsai.

Net kareiviai, kurie jau atsiėmė savo dalį, ir niekuo nesuinteresuoti, ir tie praeidami tyčiojosi iš Jėzaus. Jėzus tikrai galėjo skųstis psalmisto žodžiais: *Visi, kurie mane mato, juokiasi iš manęs, judina lūpas ir kraipo galvas* (Ps. 21, 8). Taip, vyresnieji draug su kitais tyčiojasi iš Jėzaus.

III. JIE PIKTAŽODŽIAVO JAM. Tyčiojimasis, tai kenčiančio skaudus įžeidimas. Tačiau jis liečia tik kenčiančio asmenį. Ogi piktažodžiavimas, ką liečia? Jis liečia kenčiantį ir Tą, kuris kentėti liepė. Dangaus Tėvas davė Jėzui kentėjimų taurę, ogi žmonių nedorybės prikalė jį prie kryžiaus. Jėzus kenčia pildydamas dangaus Tėvo valią. Tačiau po kryžium stovintieji piktažodžiauja Jėzui ir dangaus Tėvui. O nedovanotinas Rašto žinovų piktažodžiavime! Jūs savo pečiais turėjote apginti Jėzų, ir žmonėms parodyti Nekaltojo garbę! Ogi jūs, stovėdami po kryžiumi, niekinate pranašų re-

gėjimus, piktažodžiaujate dangaus Tėvui, kuris pranašus yra siuntęs. Jie piktažodžiauja Jėzui kalbėdami: *Jis pasitikėjo Dievu: tegul jis dabar jį išliuosuoja, jei turi jam pasimėgimo; nes jis juk sakė: Aš Dievo Sūnus* (Mat. 27, 43). *Jei tu Dievo Sūnus, nuženk nuo kryžiaus. Jei jis žydų karalius, tegul dabar nužengia nuo kryžiaus ir mes jam tikėsime* (Mat. 27, 40. 42). Tokiais ir panašiais žodžiais susirinkę ant Golgotos Rašto žinovai piktažodžiauja Jėzaus Atpirkėjo akivaizdoje. O baisioji piktadarybe! Jūs, prikalę Jėzų, jaučiatės nugalėtojais, ir dar tyčiojatės iš merdinčio! O nedovanotina niekšybe! Dangau, kaip tu sulaikai savo angelus, kad jie piktažodžiautojus nesunaikina ugnimi? Jie nori, kad Jėzus nužengtų nuo kryžiaus ir tik tada tikėsią jam! Tai pragaro tarnų reikalavimas. Kaip piktasis gundytojas, gundydamas Jėzų, reikalavo stebuklų ir pagarbos. Taip dabar, nevertų tarnų gaujos reikalauja kenčiančio Jėzaus stebuklo ir tik tada jie tikėsią. Veidmaini parizėjau! Aklasis Rašto žinove! Jau seniai pats Jėzus tau sakė, kad nebus jums duotas kitas ženklas, kaip ženklas Jono pranašo, kuris išbuvo tris dienas bangžuvės viduriuose. Taip Jėzus išbus tris dienas žemės karste ir tas bus jūsų akis deginantis ženklas. Jau tiek matėte stebuklų, tiek patyrėte jo evangelijos šviesos. Ogi dabar, prikalę prie kryžiaus, iš merdinčio tyčiojatės, reikalaudami stebuklo! Dangus lig laikui sulaiko kerštą, kad tamsybių kunigaikštis pareikštų savo niekšybę. Piktažodžiauja Jė-

zaus tautiečiai. Piktažodžiauja mokytieji rabi, Rašto žinovai. Piktažodžiauja tautos vadai — parizėjai. Piktažodžiauja kareiviai. O baisus reginy! Jėzus aukodamasis naikina žmonių nedorybes, ogi po kryžium stovintieji piktažodžiauja Jėzui ir dangaus Tėvui, nes jie nepažįsta nei Jėzaus, nei dangaus Tėvo, kuris Jėzų siuntė.

Jėzus, išskirtas iš gyvųjų draugystės, turi du piktadariu: vieną po dešinės, kitą po kairės. Piktadariai yra Jėzaus kančios dalininkai, tačiau toli gražu ne atpirkimo nuopelnų. Evangelija sako: *Vienas tų dviejų galvažudžių, kurie kabėjo, ėmė piktažodžiauti sakydamas: Jei tu Kristus, gelbėk pats save ir mus* (Luk. 23, 39). Taip panieka ir piktažodžiavimai, tai buvo nedorėlių maldos prie pasaulio atpirkimo Aukuro. Jie piktažodžiavo Jėzui.

Baigdamas mąstymą, reiški kenčiančiam Jėzui užuojautos. Stojęs prie kryžiaus prašyki skaisčios širdies, kalbėdamas: *Dievo Avinėli, kuris naikini pasaulio nuodėmes, pasigailėk mūsų!*

Pasiryžimas: Šiandien, klūpodamas prieš altorių, prisiminsiu Jėzaus išniekinimus!

---

31. Mąstymas

JĖZUS MELDŽIA DOVANOJIMO

1. Įsivaizduok Golgotos kalną, minias, kryžių ir Jėzų maldaujantį dangaus Tėvo: *Tėve, atleisk jiems, nes nežino ką darą* (Luk. 23, 34).

2. O sopuliuose pasinėręs Jėzau! Suteiki malonės, kad mąstymo mintys širdžiai atidengtų nors šešėlį Tavo prašymo brangumo.

Mintimis kopki į aukštą Golgotos kalną, kur Dievo kūnas prikaltas prie kryžiaus, kur minios tyčiojasi, kur Jėzus panertas sopulių jūroje. Žmonės juokauja ir piktažodžiauja. Ogi Jėzus, pakėlęs akis į dangų, mintį prie Tėvo sosto, iš širdies gilumos sušunka: *Tėve, atleisk jiems!* Norėdamas nors šešėlį suprasti neįkainuojamų Jėzaus žodžių reikšmės, šiame mąstyme atsidėjęs svarstyk:

I. Tėve.
II. Atleisk jiems.
III. Jie nežino, ką darą.

I. TĖVE. Jėzus ant kryžiaus. Jis išjuoktas, paniekintas, kirminu paskaitytas. Jame, anot Izajo, neliko paveikslo žmogaus. Jis tarp piktadarių pakabintas. Tačiau sopulių pripildyta Jėzaus širdis, moka ne tik kentėti, bet ir mylėti. Jėzus gyvu pavyzdžiu paaiškina pamokslo nuo kalno žodžius: *Mylėkite savo neprietelius, gera darykite tiems, kurie jūsų nekenčia, ir melskitės už persekiojančius ir šmeižiančius jus* (Mt.

5, 44). Kas įkainuos Jėzaus pavyzdžio reikšmę? Kas mirtingųjų neseks Mokytojo pėdomis? Čia visa susibėga: neprieteliai, persekiotojai, šmeižikai, kančios, geraširdingumas, malda. Jėzus, anot karaliaus pranašo, apsuptas, tarsi, jaučių ir veršių nutukusiomis širdimis, kurie, kraipydami galvas, šaiposi ir juokiasi. Jėzaus širdis pripildyta skausmų. Tačiau jis kentėjimų vyras, meilės mokytojas, yra tasai, kuris meldžiasi už pasaulio nusidėjėlius. O, neišmatuojama Jėzaus meilės gilybe!

Kai žmonės apipylė Jėzų piktažodžiavimais, Jėzus, pakėlęs akis į dangų, tarė dangaus Tėvui: *Tėve!* Kodėl Tėve? Kodėl ne Dieve? Kodėl ne dangaus ir žemės valdove? Budelių, tautos vadų, kunigų, Rašto žinovų, ir visų tų, kurie Jėzų budeliams išdavė, nuodėmė yra taip didelė, kad Jėzus, kuris tiek yra daręs stebuklų, tiek parodęs gailestingumo, tiek suraminęs nusidėjėlių, tarsi, nedrįsta dovanoti savo vardu. Jis kreipiasi į dangaus Tėvą, kad pats Tėvas jiems dovanotų. O meile trykštantis maldavime! Karalius, mirdamas kovos lauke, kreipiasi į palydovus ir drebančiomis lūpomis prašo: — mirštu, aš meldžiu jus, narsieji kareiviai, atkeršykite mano neprieteliams. — Tačiau ant Golgotos yra kitaip. Jėzus, dangaus ir žemės karalius, miršta ant kryžiaus. Tai ne priešai jį sužeidė, nes jis neturi sau lygių. Tai nedėkingi kirminai, jo rankų padarai, prikalė jį prie kryžiaus. Jis miršta ir meldžia: *Tėve, atleisk jiems!* Kerštas, tai žmogaus širdies padaras. Dovanojimas — Die-

vo gailestingumo darbas. Pasibaigė Senasis keršto Įstatymas. Jėzus atidengė Naująjį meilės Testamentą. *Tėve, atleisk jiems!* Visi, kurie susirinkę prie kryžiaus, kurie stovi ant Golgotos, verti mirties. Senamė Įstatyme žemė prarijo Korę, Dataną ir Abironą, ir ugnies liepsnos sudegino du šimtus penkiasdešimts Izraelio sūnų už tai, kad jie pakėlė maištą prieš Mozę, Aaroną ir piktažodžiavo prieš Viešpatį. (Skait. 16, 1...).Taipgi užsidegusi Viešpaties rūstybė ant vietos nubaudė Abinadabo sūnų Ozą, kuris, nebūdamas kunigas, drįso prisiliesti sandaros skrynios, ir tą vietą Dovydas praminė: *Ištikimas Ozos* (2 Kar. 6, 6). Ant Golgotos! Čia daugiau, kaip Mozė, Aaronas, ar sandaros skrynia. Čion Kristus, dangaus Tėvo Sūnus, Įstatymo Viešpats, išniekintas, prikaltas, piktadarių rankomis sudraskytas. Visi, kurie jį palietė, verti, kad liepsnos sudegintų, kad žemė prarytų. Tačiau Kristus meldžia: *Tėve, atleisk jiems*. O meilės šaltini!

II. ATLEISK JIEMS. Skaudžiai buvo prasikaltusi turtingoji Niniva. Dievas siunčia Joną pranešti Ninivai, kad ją laukia sunaikinimas. Išgirdę ninivičiai apsivilko ašutinėmis, pelenais pasibarstė galvas, meldė Dievo dovanojimo. Niniva rado malonės pas Dievą per Jono pranašo lūpas. Ogi ant Golgotos, kas yra? Tenai ne Ninivos prabangose išlepinti gyventojai. Ten Jeruzalės sūnūs, Dievo rinktinės tautos vaikai, prie kryžiaus prikalė savo Gelbėtoją. Tai ne Jonas pranašas, tai pats Dievo Sūnus ke-

lia balsą prie dangaus Tėvo ir prašo pasigailėti nusikaltėlių. *Tėve, atleisk jiems.* Kam atleisk? Kodėl atleisk? Argi jie prašo? Kas prašo atleisti? Prašo Jėzus prikaltas ant kryžiaus. Jis, kuris dar vakar vakare Alyvų Daržely tarė kalaviją nusitvėrusiam Petrui: *Kišk atgal savo kalaviją į jo vietą* (Mt. 26, 52), kuris Malkui išgydė ausį, dabar nuo kryžiaus prašo Dievą pasigailėti nusidėjėlių. Jėzus pirmiausia prašo už savo tautiečius, aklus vadus, išsigimusius Rašto žinovus, nevertus sinagogos tarnus. Jis prašo už budelius, kareivius, piktažodžiautojus. Jis prašo už visus, visus, kurie yra jo skaudaus prikalimo kaltininkai. Ogi kas nėra Jėzaus kančios kaltininkas? Kas savo nuodėmėmis nekalė jo prie kryžiaus? Taip Jėzus meldžia dangaus Tėvą dovanoti visiems, visiems be išimties. *Tėve, atleisk jiems!* Kas supras šios maldos tikrąją prasmę? Kas įkainuos meilę, kuri trykšta iš Dieviškos Jėzaus širdies? *Tikras kontrastas,* sako Šv. Bernardas. *Iš vienos pusės žydų auka, neapykanta, pašėlimas. Iš antros pusės ant kryžiaus mirštančio Jėzaus meilė, pasigailėjimas. Žydai nesiliauja šaukę: mirtis jam, mirtis jam! Ogi Jėzus kartoja: Mano Tėve, atleisk jiems.* — Tai tikros meilės ir neapykantos imtynės. Ko nedarė žydai, kad atsižadėtų savo Dievo? Kokių priemonių nesigriebė, kad išniekintų šventąjį jo Vardą? Teismai, plakimai, erškėčiai, kryžius, vinys, plaktukai, budeliai, kareiviai, piktažodžiaujančiųjų minios, tai vis tautiečių neapykantos įrankiai. Tarsi jie tyčia visa daro, kad tik Die-

vas juos atstumtų. Tačiau Jėzus visa daro, kad visus pakviestų į amžiną gyvenimą. Jėzus meldžia dangaus Tėvą, kad dovanotų klystantiems. *Žydai, kas bus nebus, pasiryžę*, sako Arnoldas de Chartres, *lig dugnui išgerti prapulties taurę. Ogi Jėzus ant kryžiaus, kas bus nebus, pasiryžęs juos išgelbėti.* Jėzus meldžia dovanoti budeliams. *Pažvelk į savo Dievą ant kryžiaus,* sako Šv. Augustinas. *Klausyk jo besimeldžiančio už savo budelius. Ir ar drįsi, pagaliau, nedovanoti savo broliui, kuris tave įskaudino?* (Serm. 49). Jėzus meldžia budeliams dovanojimo, kad parodytų tikrą artimo meilės pavyzdį.

III. JIE NEŽINO KĄ DARĄ. *Jei tu pažintum Dievo dovaną ir kas yra tas, kuris tau sako: Duok man gerti,* tarė kitados prie Jokūbo šulinio Jėzus samarietei, *tu tikrai būtum iš jo prašiusi ir jis duotų tau gyvojo vandens* (Jon. 4, 10). Taip dabar Jėzus, tarp dangaus ir žemės pakeltas, skausmų jūroje panertas, kelia balsą prie savo Tėvo ir meldžia: *Tėve, atleisk jiems, nes nežino ką darą.* O kad jie žinotų, kas yra tasai, kurį jie prikalė, jie juk pasibarstę galvas pelenais, apsivilkę aštresnėmis, negu ninyviečiai, ašutinėmis, darytų atgailą ir šauktųsi dovanojami! O kad sinagogos kunigai pažintų mane, jie tarp bažnyčios ir altoriaus verkdami šauktų: *Pasigailėk, Viešpatie, pasigailėk mūsų ir mūsų tautos!* O, kad budeliai ir kareiviai pažintų, kokią auką jie aukoja, juk jie širdis sutarpintų, kaip liepsna sutarpina degančios žvakės vašką. Jie kniūpšti ant veidų melstų pasi-

gailėjimo. Tačiau, Tėve, atleisk jiems, nes jie nežino, ką darą! Jie nepažįsta manęs, nepžįsta nė tavęs, mano Tėve! Už tai jie tyčiojasi iš manęs ir iš tavo šventojo vardo!

Taip, Jėzaus ant Golgotos, tarsi, uola atviroje jūroje. Granitinė uola iškilus virš vandens. Audringos jūros bangos, putodamos, šniokšdamos, sukdamosios, įtūžusios iš visų pusių puola akmeninę uolą, tarsi, norėdamos paskandinti, pagriauti, praryti. Tačiau visa veltui. Bangos putoja ir trykšta. Uola stovi nepajudinama. Kalvarijos kalnas, tarsi, didžiulė pasaulio jūra. Jėzus ant kryžiaus, tarsi, toji granitinė uola, į kurio meile liepsnojančią širdį plakasi šniokšdamos, putodamos nedorybių bangos. Tačiau Jėzaus širdis nenugalima, meilė neužgesinama. Jėzus kelia meilės šauksmą tardamas: *Tėve, atleisk jiems, nes nežino, ką darą.* O tikrasis meilės šaltini! Kas pasieks Jėzaus meilės gilybes? Užtenka tik prisiminti, tik pakelti akis į kryžių, o besimeldžiantis Jėzus išgydys visas sielos negales.

Sename Įstatyme Dievas bausdamas nusikaltusius žydus užleido nuodingais žalčiais. Kurį tik žaltys įgeldavo, tas turėdavo mirti. Išsigando tauta, nes žalčiai be pasigailėjimo naikino jų eiles. Žydai šaukiasi Mozės, kad per jį Dievas pašalintų slogą. Mozė, Dievo patariamas, pastatė ant kryžmos lazdos varinį žaltį. Ir kuris tik įgeltasis pažvelgdavo į varinį žaltį, tas pasveikdavo. Kas žydams nuodingi žalčiai, sielai—keršai, pykčiai, artimo neapykantos. Jie kasdien įgelia Jėzaus krauju atpirktas sielas. Bet štai

Jėzus ant kryžiaus. Jis visų akivaizdoje meldžias: *Tėve, atleisk jiems, nes nežino, ką darą.* Prie jo, įgeltoji siela, kreipki akis: Jis pagydys visas neapykantos negales. Argi bus taip kieta širdis, kuri degdama pykčiu, pažvelgtų į besimeldžiantį Jėzų ir nesutirptų? Argi Jėzaus meilė jos neišgydys? Jėzus ant kryžiaus meldžiasi už budelius prašydamas jiems dovanoti. Ogi, tave broli, kuris užsikarščiavęs šauki tau lygiam broliui nedovanosiu, argi kas kala prie kryžiaus? Argi kas reikalauja nors panašios aukos? Atleisk jam Jėzau, nes jis tikrai nežino, ką darąs! Jėzus meldžia už suklydusius savo tautiečius, nes jie nežino ką darą.

Baigdamas mąstymą, prašyki meile degančią Jėzaus širdį malonės, kad sunkenybių valandomis, prisimintum ant kryžiaus duotą meilės pavyzdį ir juo gydytum visus nekantrumus. Jėzau, kantrybės Dieve, pasigailėk mūsų, aš tavęs meldžiu iš gilumos širdies kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane...!*

Pasiryžimas: Supykimų valandoje akis pakelsiu į kryžių!

---

32. Mąstymas

LATRUI ROJAUS PAŽADĖJIMAS

1. Minties sparnais persikelki į Golgotą, vaizduotės akimis stebėki latrą meldžiantį atminti ir Jėzų tariantį: *Iš tikrųjų, sakau tau, šiandien tu būsi su manim rojuje* (Luk. 23, 43).

2. O gailestingumo Dieve! Suteik man gaivinančios malonės, kad mąstymo mintys paragintų Jėzaus paguodos ieškoti lengvesnių ar sunkesnių kryželių valandomis.

Dieviškoji Jėzaus širdis kenčia nuo žmonių, bet dar daugiau kenčia nuo piktadario prikalto ant kryžiaus. Juk kas taip arti kryžiaus? Kas taip arti išganymo kraujo? Kas yra dalininkas atpirkimo tragedijos? Tai latrai dešinėje ir kairėje. Du kenčia. Du miršta. Tačiau likimas visiškai skirtingas. Vienam dangus, antram prakeikimas. Latrų asmenyse vaizduojasi dvi žmonių rūšys. Tos pačios sąlygos vienus kelia į dangų, kitus stumia į pragarą. Prisimindamas brangią atgailojančiam latrui Jėzaus paguodą šiame mąstyme svarstyki:

I. Ir Dievo tu nebijai, nes esi pasmerktas!
II. Viešpatie, atmink mane, kai įeisi į savo karalystę!
III. Iš tiesų, šiandien tu būsi su manim rojuje!

I. IR DIEVO TU NEBIJAI, NES ESI PASMERKTAS! Šv. Paulius sako: *Širdimi tiki-*

ma dėl nuteisinimo, burna gi daromas išpažinimas dėl išganymo (Rom. 10. 10). Jėzaus maldos žodžiai nutilo. Tačiau jie nepaliko be pasėkų. Jie, atsimušę į dangaus Tėvo ausis, pasibeldė ir į prie kryžiaus prikalto piktadario širdį. Du kenčia ant kryžių. Tačiau vieną laukia palaiminimas, antrą — prakeikimas. O amžinai palaimintoji dešine! Tu džiaugsmo neši ne tik teismo dienoje, bet ir ant Golgotos. Dešinėje prikaltasis pradeda galvoti. Jėzaus malda taip galinga, taip nekalta, taip šventa, taip antgamtiška. Žmogui tiesiog nesuprantama, kad kankinamas melstųsi už budelius. Jėzus nekaltas. Kai visas kalnas tyčiojasi, kai kairėje pakabintasis piktažodžiauja, Jėzaus dešinėje prikaltasis pradėjo savo gyvenimo prisiminimą. Per jo galvą bėga vaizdas po vaizdo. Jis prisimena jaunystės nekaltas dienas, gyventas su Dievu. Jis prisimena jaunystės gyvą tikėjimą, kuris jį perkeldavo į antgamtybę. Jis prisimena teisingą teisėją, prieš kurį reikės tuč tuojau stoti. Jis prikaltas prie kryžiaus. Gyvenimas sugriautas, bausmė ištiko, laukia atsakomybė prieš visatos Viešpatį. Nėra, kas jo širdį paguostų. Jam dabar visa prieš akis: besityčiojančios minios, bendradarbis, Jėzaus niekinimai, besimeldžiantis Jėzus. Jėzaus malda jam tiesiai į širdį. Dabar jam prieš akis nepermaldaujanti amžinybė. *Tačiau, baimė Viešpaties neapkenčia pikta, sako patarlė* (8, 13). Jam daugiau neliko nieka kaip išpažinti savo kaltes ir melsti Jėzaus pasigailėjimo. Jėzaus malda atidarė jam akis, nes melsti už

budelius gali tik Dievas. Jis pradeda bodėtis savo praleistu gyvenimu. Jis pradeda nepakęsti piktažodžiaujančiųjų ir dar labiau prikaltojo bendro. Kai kairėje prikaltasis piktažodžiauja, dešinėje kybantysis taria: *Ir Dievo tu nebijai, nors esi taip pat pasmerktas!* Dievo baimė varsto nelaimingojo širdį. Reiškia, Dievo malonė pasibeldė į sąžinę. Tat, kai bendras piktažodžiauja, dešinėje kybantysis, nieko nelaukdamas taria: *Mudu juk teisingai kenčiame, nes gauname tai, ko mūsų darbai verti: šis gi nepadarė nieka pikta* (Luk. 23, 41). Tai atviras kaltės prisipažinimas ir viešas Jėzaus išteisinimas. Širdimi tikima dėl nuteisinimo ir burna daromas išpažinimas. Buvo piktadaris, bet jau atgailojantis. Buvo žmonių nubaustas, bet greitai bus Jėzaus paguostas. Jis viešai pareiškia, kad Jėzus nekaltas. Sudrebėki nelaimingasis po kairės!

II. VIEŠPATIE, ATMINK MANE, KAI ĮEISI Į SAVO KARALYSTĘ! Ne nuodėmės į pražūtį veda, bet užsikirtimas nuodėmėse. Ne blogi darbai pražudo, bet nenoras atgailoti. Kas supranta negerai padaręs, tas turės drąsos viešai prisipažinti. Kas viešai prisipažins, tas nuplaus savo kaltę. Meskime žvilgsnį į Golgotą. Po dešinei prikaltasis galvoja. Jis prisipažįsta kaltas. Jis smerkia visus, kurie Jėzų prikalė. Jis viešai išpažįsta savo kaltes ir prašosi Jėzaus dovanojamas. O palaimintas atgailojančiojo šauksme! Tu esi saldi paguoda didžiausiems nusidėjėliams. Prikaltasis, prisipažinęs kaltas, kelia balsą šaukdamas: *Viešpatie, atmink mane,*

kai įeisi į savo karalystę (Luk. 23, 42). Kas įkainuos šio šauksmo reikšmę? Nusidėjėlis pasmerktas, prikaltas, mirdamas, šaukiasi Jėzaus pagalbos. Čion atsiveria didžioji maldos paslaptis. Jėzus meldėsi. Jis meldėsi už visus. Jis prašė dangaus Tėvą dovanojimo žydams ir pagonims, kaltininkams ir teisėjams, vadams ir tautai, kareiviams ir budeliams, kunigams ir pasaulionims, laisviems ir prie kryžių prikaltiems. Jėzaus maldos galia trupina sielos ledus, trauko nuodėmių pančius. Ji atveria piktadariui tikėjimo akis, ir nusidėjėlį verčia atgailoti, nelaimingąjį šauktis Viešpaties pagalbos. Latras kelia balsą ir prašo dovanojimo. Jis prašo tik brangaus Jėzaus atminimo. Ogi Jėzus, kurio maldos žodžiai tik nutilo, argi neišklausys? argi neparodys kunigams ir Rašto žinovams, žydams ir stabmeldžiams, teisiems ir nusidėjėliams, kaip Dievui malonus ir patinkantis yra atgailojančio šauksmas? Jėzus yra nusidėjėlių priebėga. Jis yra kenčiančiųjų vienintelė paguoda. Jis laukia kiekvieno, nors ir didžiausio nusidėjėlio, tarsi, tardamas: *Štai aš stoviu prie angos ir beldžiu: jei kas išgirs mano balsą ir atidarys man duris, aš pas jį įeisiu ir su juo vakarieniausiu ir jis su manim* (Apr. 3, 20). Taip, ant Golgotos, keli žingsniai atstui, Jėzus stovi prie piktadario ir beldžiasi. Ant ko Jėzus stovi? Tai ne ant savo rankomis sukurtos žemės. Tai ant žmonių rankomis nukaltų vinių, beldžiasi į nusidėjėlio širdį. Bet kuo Jėzus beldžiasi? Ar rankomis? Ar laiminančiais pirš-

tais? Tai ne rankomis, nes rankos prikaltos. Tai ne laiminančiais pirštais, nes pirštai prie kryžiaus ištiesti. Jėzus, širdis trupinančios maldos žodžiais, beldžiasi į nusidėjėlio širdį prašydamas ją atidaryti išganymo malonėms. O palaimintasis veikime! Tu patrauki tuos, kuriuos pragaras senai laiko savaisiais. Jėzus pasibeldė kryžiaus malone į nedorėlio širdį ir toji širdis šaukia: *Viešpatie, atmink mane, kai įeisi į savo karalystę.*

III. IŠ TIESŲ, ŠIANDIEN TU BŪSI SU MANIM ROJUJE! Jėzus ugnies atėjo siųsti į pasaulį. Tačiau kokios ugnies? Ne deginančios ir naikinančios ugnies, bet meilės ir atgailos ugnies ir mirdamas trokšta, kad toji ugnis degtų. Jėzus kviečia latrą atgailoti, kad per jį parodytų atgailojančios ugnies reikšmę. Jėzus meldžia. Latras susigraudinęs šaukiasi Jėzaus malonės. Ko prašo pasmerktasis? Ko maldauja visų atstumtasis? Gal gyvybės? Gal pasigailėjimo? Gal išgelbėjimo? Ne. Latras prašo labai nedaug: Jis meldžia atminti, kai Jėzus nueis į savo karalystę. O tikėjimo paslaptie! Tu kiečiausiems nusidėjėliams primeni antgamtiškus dalykus. Latras meldžia atminti. Tačiau Jėzus dar kartą pakelia mirties skara dengiamą galvą, akis įsmeigia į atgailojantį ir taria: *Iš tikrųjų, sakau tau, šiandien tu būsi su manim rojuje* (Luk. 23, 43). Kas supras dieviškos Jėzaus širdies gerumą? Kas išmatuos jo meilės gilumą? Nelaimingasis prašo tik atminti. Tačiau jis gauna rojų. Ir kada gauna? Jis gauna tuč tuojau,

dar šiandien, dar galbūt šią pat valandą. Už ką gauna? Už vieną viešą išpažinimą, už trumpą atgailą, už šaukimąsi Jėzaus pagalbos. Jėzus atgailos ugnimi uždegė nuodėmės ledais atšaldytą širdį ir nelaimingasis pradėjo atgailoti. O kokia paguoda mums vargšams nusidėjėliams! Jėzus stovi prie kiekvieno sielos ir laukia. Jis laukia, tarsi keleivis prie namų angos tarsi vargšas, prie durų. Jis beldžiasi malonės piršu šaukdamas: *eikite pas mane visi...!* Jėzus nori įeiti į kiekvieno širdį, nors ji ir baisiausiomis būtų sutepta nuodėmėmis. Jėzus kiekvieną nori pažadinti prie atgailos. Latrui suteiktą malonę kas supras? Jis paskutinėje gyvenimo valandoje šaukiasi gyvybės šaltinio, o Jėzus jam rojų pažada. — *O palaimintas vagie,* šaukia Šv. Augustinas. — *Tu visą gyvenimą vogei. Tu mirdamas sau dangų pavogei!* — Kas įkainuos Dievo teismų teisybę? Žmonės teisia ir prie kryžiaus kala. Dievas teisia ir dangų žada. Už ką? Už trumpą atgailą, už viešą išpažinimą, už malonės prašymą. O paguoda nusidėjėliui, turinčiam taip gailestingą Išganytoją! Latras prašo atminti, Jėzus rojumi užmoka: *Iš tiesų, šiandien tu busi su manim rojuje.* O kieno širdis paskutinėje gyvenimo valandoje netrokštų išgirsti šiuos amžino palaiminimo žodžius! Tikėk ir Jėzaus šaukis, nes tikinčiam visa galima!

Baigdamas mąstymą, atgailojančio latro padrąsintas, šaukis Jėzaus malonės už praleisto gyvenimo prasižengimus: Jėzau, nusidėjėlių prie-

bėga, pasigailėk manęs, aš tavęs meldžiu kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane...*

Pasiryžimas: Dvasios nelaimės ištiktas viltį padėsiu Jėzuje!

---

33. Mąstymas

PAGUODOS ŽODIS MOTINAI

1. Įsivaizduoki prie kryžiaus stovinčius Mariją, apaštalą Joną ir klausyki Jėzų tariantį: *Moteriške, štai tavo sūnus.* Jonui: *štai tavo motina* (Jon. 19, 26, 27).

2. Prašyki gaivinančios Dievo malonės, kad mąstymo mintys atskleistų gilią motinai ir apaštalui Jonui Jėzaus tartų žodžių prasmę.

Prie mirštančio Jėzaus susirinkę budeliai, piktažodžiautojai, neverti Rašto žinovai, kunigai, minios žmonių. Minių tarpe, *prie Jėzaus kryžiaus stovėjo jo Motina, jo Motinos sesuo Marija Kleopiene ir Marija Magdalena. Jėzus, pamatęs Motiną ir stovintį mokinį, kurį jis mylėjo, tarė savo motinai: Moteriške, štai tavo sūnus. Paskui tarė mokiniui: Štai tavo motina* (Jon. 19, 26, 27). Šie Jėzaus žodžiai, tai paskutinis testamentas. Mirdamas Jėzus atsimena dvi ártimas širdis: Motiną ir Joną, ir jiedviem taria brangius paguodos žodžius. Norėdamas nors dalinai suprasti gilią Jėzaus žodžių reikšmę, šia proga atsidėjęs svarstyki:

I. Prie Jėzaus kryžiaus stovėjo jo motina.
II. Moteriške, štai tavo sūnus!
III. Jonai, štai tavo motina!

I. PRIE JĖZAUS KRYŽIAUS STOVĖJO JO MOTINA. Šv. Dvasia kalba per Izaijo pranašo lūpas: *Argi gali moteriškė užmiršti savo sūnų, kad nepasigailėtų savo įsčios sūnaus?* (Iz. 49, 15). Jeigu šiaip moteriškė negali pamiršti savo sūnaus, tai juo labiau Marija. Marija, tai žmonijos atpirkimo dalininkė. Atpirkimas vyksta ant Golgotos. Jėzus ant kryžiaus aukoja Išganymo auką. Argi gali Marija neatminti savo vienatinio? Argi gali nesidalinti kryžiaus kančiomis? Niekuomet. Marijos motiniška širdis veda ją į skaudžių kančių vietą ir sopulių raikščiais riša prie mirštančio Sūnaus kryžiaus. Metęs žvilgsnį į Golgotą, į piktažodžiautojų minias, ką jų tarpe išvysi? Išvysi prie kryžiaus alpstančią Mariją: *Prie Jėzaus kryžiaus stovėjo jo motina* (Jon. 19, 25).

Susikaupęs mintimis, širdimi reikšdamas kenčiančiai Marijai užuojautos, eiki į Golgotą prie Jėzaus kryžiaus ir klauski Marijos: Marija, kas verčia dalintis Jėzaus kančiomis? kas atvedė tavo motinišką širdį į šią Sūnaus pažeminimų vietą? — Nors Marija neprabils nė žodžio, tačiau josios kuklumas iškalbingai tars: Marijos nusižeminimas atvedė Mariją į Golgotą, Marijos visiškas pasiaukojimas Dievui padarė ją Jėzaus taurės dalininke. Marija yra nužeminta Viešpaties tarnaitė. Ištisus tris metus Jėzus daro stebuklus. Žmonės karaliumi jį renka. Gar-

bė sūnui, garbė ir motinai. Tačiau sūnus nusižeminęs, nusižeminusi ir jo motina. Kai žmonės Jėzų nori karaliumi padaryti, jis slepiasi kalnuos. Kai sūnus daro stebuklus, daugina duonas, gydo ligonius, prikelia numirusius, išvarinėja piktuosius, Marijos ten nėra. Marija vengia, kur jos vardas pasidarytų žinomas, kur jos garbė eitų iš lūpų į lūpas. Ji nusižeminusi tarnaitė: Kur išaukštinimas, ten jos nėra. Tačiau ant Golgotos, prie kryžiaus, kur Jėzus panertas sopulių jūroje, kur jo asmuo apdengtas piktažodžiavimais, kur vien užuojautos pareiškiančiam gręsia pažeminimas, ar net mirtis, rasime nusižeminusią Mariją. Ji stovi prie kryžiaus ir dalinasi Jėzaus pažeminimais. Motiniškos širdies ryšiai pririšo Mariją prie Sūnaus kryžiaus ir jos sielą, anot Senelio Simeono, varsto sopulių kalavijas. Marija nėra dalininkė garbingų Jėzaus stebuklų. Bet už tai ant Golgotos ji yra dalininkė jo pažeminimų. Ji stovi prie kryžiaus ir kenčia.

II. MOTERIŠKE, ŠTAI SŪNUS TAVO. Marija neužmiršo kenčiančio Sūnaus. Tat Sūnus nejaugi užmirš alpstančią Motiną? Tiką nuaidėjo nežemiška meile spindinti Jėzaus maldos žodžiai. Tik dar nutilo palaiminimo žodžiai ant kryžiaus atgailojančiam. Ogi Marija, jo mylimiausia Motina, stovi prie kryžiaus. Ji, visų apleista, be prieglaudos, be globos, be paguodos. Jos motiniška širdis, girdėdama piktažodžiavimus, alpsta iš gailesčio. Argi Jėzus nepažvelgs į nusižeminusią Viešpaties tarnaitę?

Argi neliko nė vieno žodelio sopulių pervertai Motinos širdžiai? Žmonių sūnūs, mirdami karo laukuose, motinas mini. Ogi Jėzus, visa kiaurai matąs Dievas, argi neatras Marijai suraminančio žodelio?

Valanda artinasi. Mirtis Jėzaus veidą vis tamsesniu ir tamsesniu dangsto šydu. Jo širdis dega meile: Jis dovanoja net tiems, kurie jį užmuša. Gangrenos sopulių pagauta Jėzaus širdis, atsimena, kad jis turi Motiną. — Aš turiu motiną. Motiną sopulingąją, kurios sielą varsto kančių kalavijas. Bet kur ji? Jai dar paliktas paskutinis žmonių vaikams tartinas mano žodis!

Prie Jėzaus kryžiaus stovi Motina. Jėzus praplėšia kraujais sulipintus akių blakstienus, dieviškomis akimis žvelgia žemyn. Ko Jėzus ieško? Jis ieško kenčiančios Motinos. — Aš turiu motiną, — verkia Jėzaus širdis. Kur ji? Štai ji prie pat kryžiaus, prie gėdos medžio, prie prikalto Sūnaus, prie Dievui patinkančio amžinojo aukuro. O atjauski Jėzaus ir Marijos širdžių skausmą! Ką jautė Jėzus, pažvelgęs į Mariją ir Marija akimis susidūrusi su Jėzumi? Tam jausmui nėra žodžių atvaizduoti, nes šią antgamtiškos meilės sceną gali atjausti tik širdis.

Jėzus nuo kryžiaus mato Mariją ir būrelį kitų tarnaičių. Jis mato mylimiausią savo mokinį, skaistybės apaštalą, Joną. Jis mato juos verkiančius. Jėzus, gailesčio suspausta širdimi, taria Marijai: *Moteriške, štai sūnus tavo* (Jon. 19, 26). Kodėl moteriške? Kodėl ne Motina?

Kodėl ne Marija? Moteriške todėl, nes tu esi Naujoji Ieva. Moteriške, ne Motina, todėl, nes tu jau neturi Sūnaus. Tavo Sūnus jau paaukotas už pasaulio nuodėmes. Tu sutrynei galvą pragaro žalčiui ir tu esi toji moteriškė, kurią Tėvas buvo žadėjęs Rojuje. Pirmoji moteriškė žingeidaudama pagimdė vergiją. Tu, antroji moteriškė, kentėdama ir aukodama Sūnų, neši gyvenimą. Moteriške, jau aš mirštu. Jau neturi Sūnaus. Jis žengia pas savo Tėvą. Tau kas lieka? Tau lieka mano mylimiausias mokinys — Jonas. Moteriške, štai Jonas dabar tavo sūnus! O brangusis Jėzaus paskirstyme! Tu visa paskirstei. Kareiviams atidavei rūbus, budeliams atidavei garbę ir kraują, Rašto žinovams — dieviškąją pasiuntinybę, piktažodžiautojams — gailestingą maldą, atgailojančiam latrui — dangų, Marijai, iš kurios ėmei žmogiškąją prigimtį, atiduodi skaistybės apaštalą Joną, Marija, prie kryžiaus stovinti Jėzaus motina, neverki! Tau neliko dieviškojo Sūnaus, nes jau miršta. Tu alpsti. Bet tau dar nelaikas mirti. Ir štai tau, vietoje dieviškojo Sūnaus, skaistybės apaštalas. *Moteriške, štai Jonas, sūnus tavo!*

III. JONAI, ŠTAI MOTINA TAVO! Jėzus prie kryžiaus mato Motiną ir mokinį, kurį jis už vis labiau mylėjo. Kas jis yra? Tai skaistybės apaštalas, Zebediejaus sūnus, Jokūbo brolis, Jonas. Jonas yra meilės apaštalas. Jis prie meile degančios Jėzaus širdies netik vakarienės salėje, bet ir ant Golgotos. Kodėl ne Petras? Ko-

dėl ne kiti apaštalai? Petras nedrįsta: Jis verkia atgailodamas. Judas nusižudė. Kiti išbėgioję, it avys, ištikus bandos piemenį. Piemuo ant kryžiaus, — avys slapstosi toli nuo plėšriųjų vilkų. Tik vienas Jonas kopia į Golgotos kalną. Jis tik vienas meilės akimis žiūri į kenčiantį Jėzų, kurį visa širdžia myli. Tik Jonas vienas ramina alpstančią Jėzaus Motiną. Jėzus mato skaisčią, meile liepsnojančią, Jono širdį. Todėl dabar, prieš tardamas *Išsipildė,* jis taria Jonui: *Štai motina tavo.* O brangusis palikime! Jonas, skaistybės apaštalas, gauna brangiausią dangaus Tėvo dukterį, skaisčiausią Šv. Dvasios sužieduotinę, mylimiausią mirštančiojo Jėzaus Motiną! *Kaip tu didingas savo vestuvėse o Karaliau, o Jaunasai, o gerasis Jėzau!* šaukia šv. Bernardas. — *Su kokiu širdingumu tu išdalinai visa, ką tik turėjai! Tiems, kurie tave prikalė, davei savo nuolankumą ir maldas. Latrui, davei rojų. Savo Motinai, davei sūnų ir savo sūnui palikai Motiną. Mirusiems davei gyvybę. Sielą atidavei dangaus Tėvui. Visam pasauliui parodei savo galybės ženklus. Kad atpirktum vergus, tu davei ne dalį, bet visą save, plačiomis, skaitlingomis žaizdomis atverdamas savo Kraują. Tam, kuris tave išdavė, skyrei teisingą bausmę. Ir žemei, nors laikinai, davei savo kūną, kuris neturėjo pažinti sugedimo* (La Vigne mystique, ch. 10.). Jėzus Motiną paveda apaštalui, o apaštalą Motinai. Kas supras šio brangaus pavedimo tikrąją reikšmę? Kas yra Jonas? Evangelija sako: *Jėzus, pamatęs Motiną ir sto-*

vintį mokinį, kurį jis mylėjo, tarė motinai: moteriške, štai sūnus tavo. Paskui tarė mokytiniui: Štai tavo motina (Jon. 19, 26. 27). Jonas yra Jėzaus mokinys. Daugiau, kaip tai. Jis yra meilės, skaistybės apaštalas. Jis skelbs Jėzaus evangeliją ir per šventąjį krikštą pagimdys daugelį Jėzui ir jo Bažnyčiai. Jėzus, pavesdamas jį Marijai, visus evangelijos naujagimius paveda jos globai. Tat, Marija yra Bažnyčios Motina ir globotoja, nes Jėzus nuo kryžiaus, Jono asmenyje, jai pavedė visus tikinčiuosius. O kokis džiaugsmas ir man, dangaus Tėvo įsūniui! Jėzus yra mano Tėvas, o aš jo sūnus. Marija yra mano Motina, o aš jos globojamas vaikas. O kaip meilūs šie Išganytojo žodžiai: *Jonai, štai Motina tavo!* Iš begalinės Jėzaus meilės Marija yra mano tikroji Motina!

Baigdamas mąstymą, pakelki prie ant kryžiaus mirštančio Jėzaus širdį ir, dėkodamas už brangų Marijos globai pavedimą, pasveikinki jį kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane!* ...

Pasiryžimas: Šiandien pasivedu Marijos Jėzaus man skirtos motinos globai.

---

34. Mąstymas

SKAUSMO BALSAS Į DANGŲ

1. Įsivaizduoki tarp dangaus ir žemės pakeltą Jėzų šaukiantį: *Mano Dieve, mano Dieve, kam mane apleidai!* (Mat. 27, 46).

2. O Dieve! Suteiki gaivinančios malonės, kad mąstymo mintys pažadintų širdį jausti nors šešėlį Jėzaus skausmų.

Trys valandos nežmoniškų skausmų. Paguodos nė šešėlio. Visų apleistas, niekinamas Jėzus, kelia balsą į dangaus Tėvą šaukdamas: *Mano Dieve!* Auka atliekama, rūbai padalinti, Motina pavesta. Nieko neliko, kas guostų Jėzaus kenčiančio širdį. Jėzus kelia balsą prie dangaus Tėvo. Amžiai bėga. Laikai naikina didelius įvykius. Tačiau Jėzaus skausmo balsas pasilieka, tarsi gaivinantis balzamas, skaudžiai kenčiantiesiems. Šia proga Jėzaus šauksmą atsidėjęs pasvarstyki:

I. Nuo šeštos valandos iki devintai pasidarė tamsu.

II. Mano Dieve, mano Dieve, kam mane apleidai!

III. Liaukis. Žiūrėsim ar Elijas ateis išliuosuoti!

I. NUO ŠEŠTOS VALANDOS IKI DEVINTAI PASIDARĖ TAMSU. Kitados Jozuja buvo gavęs misiją įvesti žydus į Pažadėtą Žemę. Jam teko daug kovoti. Vieną dieną, kai

kova buvo pačiam karšty, saulė jau leidosi. Jozuja, žvelgęs į riedančią saulę, tarė: *Saule, ties Gabaonu nesijudink!* (Joz. 10, 12). Saulė švietė, nes Dievo ranka buvo su kovojančiu Jozuja. Jėzus ant kryžiaus jau trys valandos kovoja žūtbūtinę kovą. Kraujas stingsta, širdis tingsta, pergalė arti. Jėzus, mirtį nugalėjęs, įves žmoniją į garbės ir laimės karaliją. Kas yra tas, kuris kenčia? Tai ne Jozuja, vadovaujantis rinktinei Dievo tautai. Tai tikrasis Dievo Sūnus aukojasi už nupuolusią žmoniją. Jis jau trys valandos pakeltas tarp dangaus ir žemės. Prietelių nėra. Motina verkia. Tie, kurie jį prikalė, tyčiojasi. Šioje vienatvės valandoje Jėzus, dieviška galia, pažadina saulę, kad neduotų šviesos. *Nuo šeštos valandos,* sako evangelija, *pasidarė tamsu visoje žemėje iki devintai valandai* (Mt. 27, 45). Gamta nuliūdus. Saulė ašarose paskendus verkia savo Sutvėrėjo. Tačiau žmogaus širdis sugeba vien tyčiotis. Jei Jėzus nebūtų daręs jokių kitų stebuklų, tai ženklų vien ant Kalvarijos pilnai pakaktų jo dievystei įrodyti. Saulės užtemimas, kai mėnulio pilnatis, argi ne stebuklas? Prieš keletą mėnesių Rašto žinovai prisispyrę reikalavo: *Mokytojau, mes norime matyti iš tavęs ženklą* (Mt. 12, 38). O ženklo reikalaująs parizėjau! Štai dabar, ant Kalvarijos gamta rodo ženklus. Saulės aptemimas ne didelis stebuklas. Kartas nuo karto pasitaiko mėnulio įrėpliojimas tarp saulės ir žemės. Tačiau, kad saulė užtemtų, kai mėnulio pilnatis, be stebuklo neįmanoma. Jo-

zuja sulaikė saulės šviesą. Jėzus kentėdamas pridengė jos spindėjimą. Jozuja norėjo parodyti tautai, kad Viešpats su jais. Jėzus rodo matantiems ir skaitantiems, kad jis pats yra gamtos Viešpats. Rašto žinove, parizėjau, visokio plauko liberale, abejonių skraiste prisidengęs skeptike, eik į Palestiną, kopk į Golgotą: Ten Jėzus tau rodo ženklą. Tamsybės apsiautė kalną. Dangaus skliautų karalienė verkia neduodama šviesos. Ten rasi pildantis, ką Dievas yra žadėjęs per Amoso pranašo lūpas. *Tą dieną, sako Viešpats Dievas, atsitiks, kad saulė nusileis vidurdienį ir šviesią dieną aš siųsiu tamsybę ant žemės. Aš paversiu jūsų iškilmes į gedulą ir visas jūsų dienas į raudas... ir padarysiu, kad šalis gedėtų, kaip dėl vienturčio ir kad galas būtų, kaip karti diena* (Am. 8, 9. 10). Štai dabar ant Kalvarijos saulė nusileidus. Ne. Ji ant dangaus. Ji verkia tamsybėmis apdengdama žemę. Jėzus miršta. Gamta verkia, nes neverkia žmonių širdys. *Nuo šeštos valandos iki devintai pasidarė tamsu.*

II. MANO DIEVE, MANO DIEVE, KAM MANE APLEIDAI! Aukuras sukrautas, auka paguldyta. Karčių sopulių liepsnos naikina Jėzaus žmogišką prigimtį. Žemėje tamsu, aplinkui nyku. Nėra, kas paguostų kenčiančią širdį Jėzaus. Jėzus tris valandas kabojęs ant vinių, šaukia didžiu balsu: *Eli, Eli, lamma sabaktani: tai yra mano Dieve, mano Dieve, kam mane apleidai!* (Mt. 27, 46). Kas atspės šių žodžių prasmę? Kas supras paslaptingąją jų reikšmę? Tai ne žmo-

gaus vaitojimas, tai Jėzaus šauksmas Dievo pagelbos. Jėzui žemėje nieko neliko, ką dar turėtų sutvarkyti. Jis ant kryžiaus žmonėms viską atidavė ir visų apleistas šaukiasi į dangaus Tėvą. O skausmo balse, o baisioji Kalvarija! Turbūt, dar niekad nebuvo labiau apleistos vietos, kaip šią valandą tamsi Golgota. Čion vispusiška tamsa. Saulė tamsi, neduoda šviesos. Žmonių širdys tamsios, nepriima Dievo malonių. Jėzus kenčia. Sopuliai varsto jo širdį. Jis žemės atmestas, nes pakeltas į orą, dangaus dar nepriimtas, nes žmogiškoji prigimtis dar prikryžiuota. Tat neveltui Jėzus šaukia: *Dieve mano, Dieve!* Jis, anot daugelio Tėvų nuomonės, garsiai pradėjęs dvidešimts pirmąją psalmę: *Dieve, mano Dieve, pažvelk į mane; kam mane apleidai?* tyliai tęsia kalbėdamas: *Neatsitrauk nuo manęs, nes sielvartas labai arti, nes nėra kas padėtų. Daug veršių apstojo mane, riebūs jaučiai apgulė mane. Jie išsižiojo prieš mane, kaip plėšrusis ir kriokiantis liūtas. Aš išsiliejau, kaip vanduo ir visi mano kaulai išsinarstė. Mano širdis pasidarė kaip vaškas ištirpintas mano viduriuose. Mano galia išdžiūvo, kaip šukė, ir mano liežuvis prilipo prie mano gomurio ir tu nuvedei mane į mirties dulkes. Nes daug šunų apstojo mane; piktadarių gauja apgulė mane. Jie perdūrė mano rankas ir mano kojas, suskaitė visus mano kaulus. Jie mato ir žiūri į mane* (Ps. 21, 12 - 18). Jėzus kenčia. Dangus tyli. Jėzus apleistas. Dangus tyli. Jėzus paguodos šaukiasi. Dangus vis tyli. Tiesa dangaus skliau-

tų karalienė verkia. Tačiau visatos Kūrėjas tyli. Rodos, kad valandoje, kurioje Jėzus skęsta begalinėje meilėje, dangaus Tėvas jį apleidęs. Tačiau ne. Tai ne Tėvas apleido numylėtą Sūnų, tai Dievas sulaikė dievišką galią duodamas veikti tamsybių galybei. Tai ne kančios Jėzui įgriso, tai Jėzus duoda liudijimą, jog pranašų regėjimai tikri. Net daugiau. Jėzus, kentėdamas nurodo, kur bėgti kryžių valandoje. Jėzaus žmogiškai prigimčiai baisi valanda. Tačiau galingas jo šauksmas: *Dieve, mano Dieve!*, skelbia dievišką pasiaukojimą. Jėzus pats save sunaikino, kad išgelbėtų tvarinį.

III. LIAUKIS, ŽIŪRĖK, AR ATEIS ELIJAS IŠLIUOSUOTI! O Dieve Galingasis! Koki baisūs kraštutinumai? Per kryžių dangus jungiasi su žeme, Jėzus Dievo šaukiasi. Tačiau prie kryžiaus pragaras jungiasi su bedieviais, budeliai nesiliauja tyčiojąsi. Ant Kalvarijos atsidengia visa žmogaus prigimties piktybė. Jėzus nekaltas, budeliai prie kryžiaus jį kala. Jėzus pakeltas, budeliai rūbus dalinasi. Jėzus kenčia, budeliai praeidami piktažodžiauja. Jėzus meldžiasi, budeliai juokus krečia. Jėzus dangaus Tėvo šaukiasi, budeliai įžeidžia Jėzaus garbę. *Kaikurie ten stovėdami,* sako evangelija, *tai girdėdami sakė: šaukiasi Eliją. Ir tuojau vienas iš jų pribėgęs paėmė kempinę, primirkė ją uksaus, uždėjo ant nendrės ir davė jam gerti. Kiti gi sakė: Liaukis, žiūrėkime, ar ateis Elijas jo išliuosuotų!* (Mat. 27, 47 - 49). Ar galimas didesnis užsikirtimas? Aplinkui tamsu. Gamta

verkia. Jėzus Dievo šaukiasi. Tačiau žmonės Jėzų apipila vis naujais ir naujais paniekos žodžiais. Kas yra tie, kurie tyčiojasi? Gal būt, kad pirmieji prabilo Rašto žinovai. Jėzus šaukiasi Dievo, ogi jie tyčiojasi sakydami, kad Jėzus šaukiasi Elijaus. Jie žino, kas yra Elijas. Jie, prisimindami pranašystes žino, jog Elijas yra Mesijo pirmvaizdis, kenčiančiųjų užtarytojas. Todėl, dabar Jėzui Eliją perša. O brangus pamokinime! Jėzus miršta. Darbas baigtas, atpirkimas įvykintas. Jis nepaiso, ką daro nedorėliai. Jis meldžiasi. Jis aukojasi už kitus. Tačiau nedorybės sūnūs tyčiojasi. Jie tyčiojasi iš aukos, kurią vinimis prismeigę laiko prie medžio. Jie bėgioja su kempine ir, vienas antrą drąsindami, ieško pražūties. Kas atspės, ką šią valandą turėjo jausti Jėzaus širdis? Jėzus aukojasi rodydamas meilės pavyzdį. Tačiau prie kryžiaus stovintieji tyčiojasi tardami: *Liaukis, žiūrėkime, ar ateis Elijas jo gelbėti!*

Baigdamas mąstymą, akis pakelk į kryžių ir prisiminki visų paniekintą, apleistą, dangaus pagalbos besišaukiantį Jėzų. Jis aukojasi brangią mokėdamas atirkimo kainą ir dar brangesnį kantrybės pavyzdį. Pasveikinki kenčiantį mūsų Išganytoją iš gilumos širdies kalbėdamas: *Jėzau, Dieve, kantrusis, pasigailėk mūsų!*

Pasiryžimas: Skausmų valandose prisiminsiu ant kryžiaus kenčiantį Jėzų!

---

35. Mąstymas

TROKŠTU!

1. Įsivaizduok ant kryžiaus mirties agonijoje Jėzų tariantį *Trokštu!* (Jon. 19, 28).

2. O ant kryžiaus trokštantis Jėzau! Savo gaivinančios malonės šviesa apšviesk mano protą, kad mąstymo mintys padėtų suprasti tavo troškimo tikrąją prasmę.

Valandėlei mintimis susikaupęs, vaizduotės sparnais skrisk į Golgotos kalną, kur Jėzus, po trijų valandų kančių, šaukia: *Trokštu.* Vienas žodis. Bet jis iškalbingesnis už ilgą pamokslą. Trumpas skausmo pareiškimas. Bet jis reikšmingesnis už ilgiausius pamokymus. Jėzus trokšta. Bet ko Jėzus trokšta? Tiesa, Jėzus trokšta gerti, nes kentėjimai išsėmė jėgas, bet dar labiau Jėzus trokšta išganyti sielas. Gilindamasis į Jėzaus šauksmą: *trokštu,* sudaryk šiuos mąstymo punktus:

I. Trokštu, nes kenčiu.
II. Trokštu, kad įvyktų Raštas.
III. Mano ištroškime jie girdė mane uksumi.

I. TROKŠTU, NES KENČIU. Evangelija sako: *Buvo apie šeštą valandą ir visoje šalyje pasidarė tamsu iki devintai valandai* (Luk. 23, 44). Kas įvyksta per tas tris valandas? Jėzus ant kryžiaus netekęs jėgų šaukia: *Trokštu!* Gilindamasis į Jėzaus šauksmą pastebėk: 1) kas kenčia? 2) ką kenčia? 3) kaip ilgai kenčia?

1. Kas kenčia? Kenčia išvargintas Jėzus. Jėzus tiek tąsytas, plaktas, muštas, stumdytas, pagaliau kenčia prikaltas ant kryžiaus. Kas yra tas, kurs kenčia? Tai ne paprastas žmogus. Tai Išganytojas, nekalčiausias Avinėlis. Jis atėjo pas savuosius ir savieji jį prikalė prie kryžiaus. Kenčia žmonijos gelbėtojas, ir toji žmonija jį niekina.

2. Ką kenčia? Kas išskaičiuos Jėzaus kančias? Kas suskaitys smūgius, kuriuos Jėzus iškentėjo nuo maldos Alyvų Daržely, lig devintos valandos kabodamas ant kryžiaus? Žodžiu, Jėzus kenčia baisius sopulius. Jo kvėpavimas sunkus, krūtinė suspausta, galva erškėčiais apkalta, ausyse spiegia, tarsi, kas geležis kaltų į galvą, lūpos sukepusios, plaukai suvilgyti krauju, krinta ant veido, rankos ir kojos pervertos, kraujas teka iš žaizdų, organizmas nusilpęs, nes neturi jau kraujo, širdis daužosi krūtinėje, it sugautas paukštelis, norėdamas greičiau pasiliuosuoti iš sopulių. Žodžiu, Jėzus kenčia baisias kūno kančias. Jautrus Jėzaus kūnas panertas skausmų jūroje, ištiestas ant kryžiaus, pakabintas ant geležinių vinių. Ogi išdžiūvusios lūpos, išsekęs gomurys troškyte troškina. Jėzus kenčia baisaus troškulio ugnį!

3. Kaip ilgai kenčia? Jėzaus kančia prasidėjo dar vakarienės metu. Jėzus žino, kas jo laukia. Jis matė nedėkingąjį apaštalą, kuris šventvagiškai jį parduos. Jėzus tik įsteigs Eucharistijos sakramentą palikdamas meilės testamentą. Tačiau, rinktinis jo apaštalas jau juo nesinaudos.

Jėzus kenčia ir net kruvinu prakaitu apsipila Alyvų Daržely. Jėzus per naktį kenčia kalėjime. Jėzus kenčia stumdomas po teismus, plakamas, erškėčiais vainikuojamas. Jėzus kenčia nešdamas kryžių. Pagaliau jau trys valandos, Jėzus kenčia pakabintas ant kryžiaus. Ne veltui Jėzus šaukė: *trokštu!* Tiesa. Troškulys kankino Jėzaus žmogiškąją prigimtį, nes nuo vakar vakaro niekas nepadavė nė lašelio vandens. Taip ilgos kančios savaime išsėmė paskutines jėgas. Žodžiu, Jėzus kenčia, kenčia ilgai. Kentėjimai jį privertė šaukti: *trokštu!*

II. TROKŠTU, KAD ĮVYKTŲ RAŠTAS. Evangelija sako: *Po to Jėzus, žinodamas, kad jau visa buvo atlikta, kad įvyktų Raštas, tarė: „Trokštu"!* (Jon. 19, 28). Didelės buvo Jėzaus kūno kančios, bet dar didesnės — sielos. Kūnas troško pavargęs. Siela troško, kad įvyktų Raštas. Kokis Raštas? Raštas, kas buvo pranašų pasakyti apie Jėzų. Jėzus trokšta, kad visa įvyktų pirma, negu mirs. Čia vėl pastebėkime: 1) kuo Jėzus rūpinasi? 2) ko trokšta? 3) ką mato?

1. Kuo Jėzus rūpinasi? O neišmatuojamas Jėzaus gerume! Mirdamas Jėzus kuo rūpinasi? Jis šaukia: *trokštu!* Bet ko trokštu? Trokštu, kad Raštas įvyktų. O ką sako Raštas? Raštas sako: Dievas net vienatinio savo Sūnaus nepasigailėjo, kad išgelbėtų nusidėjėlį. Jėzus mirdamas trokšta išganyti žmoniją. Jis rūpinasi ne kryžiumi, žaizdomis, artima mirtimi, bet sielų išganymu. Jėzus trokšta, kad Dievui būtų garbė, sieloms išganymas. Ne veltui dievotasis Ludolfas Sak-

sonas sako: *O gerasis Jėząu! Tu pakenti erškėčių vainiką, tyli dėl kryžiaus ir žaizdų. Tu tik vieno geidi šaukdamas: Trokštu! Kogi trokšti? Tikriausia trokšti atpirkti žmogų ir džiaugtis jo išganymu* (Vita J - Christi. cap. 61, Verbum Consolationis). Jėzus rūpinasi įvykinti išganymo darbą, kurį jam yra skyręs Tėvas. Jėzus, visą gyvenimą pildęs Tėvo valią, mirdamas trokšta, kad įvyktų Raštas. Štai Jėzaus troškimo giliausia prasmė.

2. Ko Jėzus trokšta? Jėzus trokšta išganymo. Argi ne už visus Jėzus kenčia? Ar ne visi sutverti į Dievo paveikslą ir panašumą? Argi ne už visus paaukotas nekalčiausias kraujas? Tačiau nedorėlių gaujos, kuriuos Jėzus trokšta išganyti, stovi ir šaiposi. Šis troškimas Jėzaus širdžiai aštriausias spyglys. Sakoma, kad sunkiausia žmogui, kai jis ištroškęs mato vandens ir negali jo gauti. Kartais nuožmūs žmonių kankintojai, sako, duoda kaliniui sūriausių valgių, ir aukštai padeda stiklinę vandens. Druska degina gomurį, o matomas vanduo žadina norą gerti. Tačiau vandenį pasiekti negalima. Toks troškulys ir nepasiekiamas vanduo kalinį kankina mirtinai. Jėzus ant kryžiaus yra tarsi pats didžiausias kalinys. Jėzus priimtą karčią kančių taurę trokšta gerti lig dugno. Jėzus mirdamas trokšta visus nuvesti į dangų. Tačiau jis mato būrius, kurie traukiasi nuo jo. Net daugiau. Jėzus mato pilną Kaukolės kalną, kurie tyčiojasi iš jo. Jėzus trokšta jų laimės. Tačiau jie nesiduoda ir jėga vedami.

3. Ką Jėzus mato? Jėzus nuo kryžiaus mato visa. Jo dieviškai akiai kiaurai permatomos praeitis, dabartis ir ateitis. Pasaulio pradžia ar pabaiga, tarsi viena sekundė Jėzaus akivaizdoje. Jėzus mato, kiek ir kas pasinaudos jo kančios vaisiais. Jėzus mato ne tik nedorybės apaštalą, bet ir visus atkritusius kunigus. Jėzus mato netik nevertus tautos vadus, bet ir visus budelius valdovus, kurie žudys jo rinktinius. Jėzus mato ne tik atkritusius tautiečius, bet ir tas minias atšalusių krikščionių, kurie vien vardą turi, kad yra gyvi, bet tikrenybėje yra mirę. Jėzus mato visas herezijas, persekiojimus, kankinių aukas. Jėzus matydamas šaukia: *Trokštu!* Jėzus trokšta, kad visa būtų paaukota Dievo garbei ir sielų išganymui. Jėzus trokšta mirti, kad įvyktų Raštas, ir per įvykintą Raštą — sielų išganymas.

III. MANO TROŠKIME JIE GIRDĖ MANE UKSUMI. Evangelija sako: *Tenai stovėjo indas pilnas uksaus. Taigi jie užmovė ant izopo kempinę, pilną uksaus ir pakėlė prie jo burnos* (Jon. 19, 29). Prisižiūrėdamas uksumi girdomą Jėzų, klausk: 1) kas Jėzų girdo? 2) kuo girdo? 3) kodėl girdo?

1. Kas Jėzų girdo? Pranciškus Sacchi yra nupiešęs prikryžiuotojo paveikslą su parašu: *Trokštu!* Paveikslo turinys toks: Aukštas kalnas. Ant kalno kryžius, prie kryžiaus prikaltas Jėzus. Kryžiaus papėdę apkabinusi Magdalena. Dešinėje stovi Jėzaus motina. Kairėje apaštalas Jonas. Prie Motinos klūpo Marija Kleopienė. Ap-

linkui minios žmonių. Netoliese stovi Jeruzalės mūrai. Jėzus nuo kryžiaus šaukia: *Trokštu!* Ką daro Jėzaus artimieji? Motina beviltiškai nuleidusi rankas. Jonas laužo sukabinęs rankų pirštus. Magdalena apsikabinus kryžių. Marija Kleopienė akis įsmeigus į kryžių, rankas suėmus matomai iš skausmo verkia. Žodžiu, Jėzaus artimieji stovi bejėgiai, kai Jėzus šaukia: *Trokštu!* Jie nė vienas nesiskubina paduoti nors lašelį vandens. Kodėl taip? Pats Jėzus skundžiasi palaimintai Kotrinai Emerik, sakydamas: *Ir artimieji turėjo mane užmiršti ir nedavė man gerti, — kad išsipildytų tai, kas parašyta.* Jėzus šaukia: *Trokštu.* Savieji jo nepagirdė. Todėl atėjo kareiviai, kurie davė jam gerti uksaus. Kareiviai girdo kenčiantį Jėzų.

2. Kuom Jėzų girdo? Buvo paprotys kenčiantiems ant kryžiaus duoti acto sumaišyto su tulžimi. Tačiau Jėzaus niekas nesigailėjo, niekas nenorėjo mažinti jo agonijos skausmų. Tik kareivis pasiėmė kempinę, užmovė ant yzopo, pavilgė į uksų ir davė gerti. Kareivis prikišo kempinę prie Jėzaus lūpų. Tačiau Jėzus paragavęs negėrė. Jėzui davė gerti uksaus, kaip pranašavo Karalius Dovydas: *Mano troškime jie girdė mane uksumi* (Ps. 68, 22).

3. Kodėl Jėzų girdo? Jėzus gerdamas kartybių taurę, trokšta kad įvyktų Raštas. Todėl, Dievo apveizdos vedamas kareivis, paėmęs kempinę, nori numalšinti Jėzaus troškulį. Kareivis girdo, kad įvykintų, kas buvo pranašauta. Kareivis girdo, kad Jėzus tikrai trokšta baisiai

kentėdamas. Kareivis girdo, nes girdėdamas Jėzaus skausmo balsą, jaučia nors šešėlį pasigailėjimo. Kareivis girdo norėdamas sumažinti Jėzaus kentėjimų ugnį. Jėzus girdomas, kad duotų atsižadėjimo pavyzdį. Jėzus, girdomas, kad parodytų, kokių kartybių turėjo patirti atpirkdamas sielas. Jėzus gerdamas norėjo parodyti girtuokliams, rijūnams kaip karčia kaina pirkta jų siela. Žodžiu, Jėzus girdomas uksumi, kad primintų, kaip karti sielų atpirkimo taurė. *Trokštu!* Tasai *trokštu*, tai Jėzaus paskutinis noras, ištraukti sielas iš nuodėmių klampynės.

Baigdamas mąstymą, pakelk širdį prie sielų išganymo trokštančios Jėzaus širdies ir karštos maldos žodžiais pasveikink jį kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane!*

Pasiryžimas: Šiandien dažnai prisiminsiu, kad Jėzaus troškimai turi būti ir mano širdies troškimas!

---

36. Mąstymas

ATLIKTA!

1. Įsivaizduok ant kryžiaus Jėzų tariantį: *Atlikta* (Jon. 19, 30).

2. O nuo kryžiaus šaukiantis Jėzau! Savo gaivinančios malonės spinduliu apšviesk mano protą, kad mąstymo mintys atidengtų nors šešėlį tavo tartojo žodžio paslapties.

Jėzus, paragavęs uksaus, tarė: *Atlikta!* Tik vienas trumpas žodis. Tačiau jo paslaptingoji reikšmė sujudino dangų, žemę ir pragarą. Tiroly, Pruneckene, yra vienas iš XVI šimtmečio alegoriškas freskas vaizduojąs Jėzaus paskutinę valandą ant kryžiaus. Fresko turinys toks: Vidury stovi kryžius. Ant kryžiaus prikaltas Jėzus. Pro keturis kryžiaus galus tiesiama paslaptinga ranka su įvairiais simboliškai ženklais. Viršuj kryžiaus dangus. Kairėje sinagoga. Dešinėje Bažnyčia. Apačioje pragaras. Po paveikslu parašas: *Atlikta — Consumatum est!* Simboliškieji fresko ženklai atvaizduoja paslaptingąją Jėzaus žodžio reikšmę. Šia proga, Jėzaus žodžio reikšmę dangui, žemei, pragarui ir pasvarstyk:

I. Dangau! Jėzus sako: atlikta!
II. Žeme! Jėzus šaukia: atlikta!
III. Pragarai! Jėzus šaukia: atlikta!

I. DANGAU! JĖZUS SAKO: ATLIKTA! Pruneckeno freskas virš Jėzaus galvos atvaiz-

duoja dangų. Dangaus debesyse matosi Dievas, daugybė angelų ir dangaus kariuomenių. Dievas vienoje rankoje laiko pasaulį, antra rodo į kryžių. Dangaus kariuomenės, įsmeigusios akis, žiūri į kryžių. Ties Jėzaus galva, pro kryžiaus viršų, tiesiasi paslaptinga ranka, laikanti didelį raktą. Ranka raktu beldžia į dangaus duris. Tai simboliškas atvaizdavimas žodžio: *atlikta* prasmės. Svarstyk: 1) ką Jėzus dangui primena? 2) kada primena? 3) kaip primena?

1. Ką Jėzus dangui primena? Dangaus Tėvas, siųsdamas Sūnų į pasaulį, jam buvo skyręs dideles pareigas. Jėzus turėjo sunaikinti neprietelystę tarp Dievo ir žmogaus, žmogų pamokyti antgamtiškų dalykų, paskelbti evangeliją, įkurti Bažnyčią, pataisyti Įstatymą, palikti malonėmis brangius sakramentus, pasiaukoti. Jėzus nuo kryžiaus šaukia: Dangau! visa atkilta! Atlikta, kas man buvo skirta. Aukos ir deginamos atnašos Dievas nenorėjo, nes žmonių aukos jam nepatiko. Dangau! Štai aš, kuris atlikau tobuliausią auką! Visa atlikau, kas buvo pranašų apie mane pasakyta! O, paslaptingasis Jėzaus šauksme! Tai ne daugeliu žodžių pareiškiamas džiaugsmas. Tai ne žmogaus pergalės šauksmas. Tai ne garsaus karžygio skelbiamas laimėjimas. Tai Jėzaus nuo kryžiaus dangaus Tėvui šauksmas: *Atlikta!* Jėzus primena: Dangau! visa atlikta, kas turėjo įvykti.

2. Kada Jėzus šaukia? Jėzaus šauksmas: *Atlikta* yra prieš paskutinis žodis. Kodėl Jėzus

tik dabar šaukia: *Atlikta?* Argi pats prikalimas nebuvo *atlikta?* Taip. Visa buvo atlikta. Visi Jėzui pavesti darbai jau atlikti. Tačiau dar nevisai buvo parodyta žmonių nedorybė, dėl kurios būtų likusi neišsipildžiusi viena pranašysčių. Dabar visa jau atlikta. Jie girdė mane uksumi. Jie kraipė savo galvas ir piktažodžiavo. Jie pervėrė mano rankas ir kojas ir suskaitė visus mano kaulus. Ir štai, aš sutrintas, tarsi ne žmogus, bet kirminas ant baisaus kryžiaus. Dangau! Tik dabar galiu tarti: *Atlikta!* nes jau nieko neliko, ką turėčiau atlikti. Taurę, kurią man davei Alyvų Daržely, išgėriau lig dugno. Dabar, o dangau, jau atlikta!

3. Kaip Jėzus primena? Mirštančio jėgos mažėja, balsas silpnėja: jis, agonijos suspaustas, negali žodžio ištarti. Tačiau Jėzus galingai šaukia: *Atlikta!* O stebukle! Visas tavo, Jėzau, gyvenimas liudija, jog tu esi Dievas, ir paskutinis ant kryžiaus žodis tavo dievystę pažymi antgamtišku antspaudu. Jėzus, girdint dangui, žemei ir net pragarui, galingai nuo kryžiaus šaukia: *Atlikta!* O stebuklingasis Išganytojaus šaukme! Tu vienas pakeisi tvarinių likimą danguje, žemėje ir net pragare! Jėzus šaukė: *Atlikta!*

II. ŽEME! JĖZUS ŠAUKIA: ATLIKTA! Pruneckeno freskas atvaizduoja ir žemę. Jėzaus kryžiaus skersinis rodo į žemę.

1. Kairėje ant sustingusio arklio sėdi šarvuotas karžygys. Karžygio galva ties kryžiaus galu. Pro kryžiaus galą tiesiasi paslaptinga ran-

ka ir smogia karžygiui kalaviju į pakaušį. Jo akys užrištos. Rankoje jis laiko vėliavą. Tačiau nei pats, nei arklys nejuda iš vietos. Žodžiu, karžygis sustingęs. Kas tai yra? Tai sinagogos likimas. Jėzus mirtimi smogė sinagogai į pakaušį ir ją paliko stovėti likimo ištiktą. Už karžygio, rankoje laikydama obuolį, stovi Jieva. Už Jievos dalgį ištiesus, stovi giltinė. Viršuj giltinės ant medžio apsivyniojęs žaltys, kuris nasruose taip pat laiko obuolį. Tai žmonijos nupuolimo vaizdas.

2. *Kas dešinėje?* Mesk žvilgsnį į dešinę. Tolumoje stovi medis. Ant medžio pakabintas sudžiūvęs žaltys. Prie medžio, su pergalės vainiku ant galvos, stovi Moteriškė. Iš jos rankų į visas šalis eina spinduliai. Prie jos stovi figūra, vienoje rankoje laikanti taurę, kitoje — pergalės vėliavą. Iš Jėzaus širdies žaizdos į taurę teka kraujas, o pro kryžiaus kampą paslaptinga ranka neša vainiką. Kas yra šios figūros? Tasai sudžiūvęs žaltys, tai nugalėtas žmonijos gundytojas, Rojaus žaltys. Moteriškė, tai Marija, kurią Dievas pašaukė sutrinti žalčiui galvą. Nepažįstama figūra, kuriai paslaptingoji ranka deda vainiką ant galvos, yra Jėzaus įkurtoji Bažnyčia. Ji rankoje laiko taurę. Į taurę iš Jėzaus šono čiurkšle teka kraujas. Tas kraujas, tai Dievo malonės. Apačioje figūros keturi evangelistai, kiekvienas savo simboliškoje reikšmėje. Marija ištiesus rankas ant visų. Tai vaizdas Jėzaus Bažnyčios, kurią jis įkūrė ir pavedė Marijos globai.

3. Ką Jėzus praneša? Jėzus taria: *Atlikta!* Jis praneša žemei, kad nuo prikryžiavimo valandos, sinagoga, Dievo atstumta, stovės sustingusi lig teismo dienos, kad Bažnyčiai pavestos antgamtiško gyvenimo brangenybės. O palaimintas Jėzaus žodi! Tu šauki: *atlikta!* ir nuo tos valandos žemei nepritrūksta Dievo malonių! Bažnyčią, tu Jėzau, įkūrei. Bažnyčiai parinkai apaštalus. Apaštalams davei kunigaikštį Petrą. Apaštalams įsakei sekti tavo pavyzdžiu. Dabar, tu Bažnyčiai tari: *atlikta,* kad ji, tavo vardu, pradėtų išganymo darbą. Žeme! Jėzus, šaukdamas *atlikta,* tau skelbia linksmą naujieną. Jėzus, baigęs darbą, žengia pas savo Tėvą. Sinagoga suakmenėjus. Tačiau žeme neliūski. Jėzus palieka Bažnyčią veikti lig pasaulio pabaigos. Bažnyčia tęs dangaus karalystės darbą. Žeme! Jėzus tau šaukia džiaugsmingą *Atlikta!*

III. PRAGARAI, JĖZUS ŠAUKIA: ATLIKTA! Apačioje kryžiaus pragarai.

1. Kas čia daroma? Nuo kryžiaus, žemiau Jėzaus kojų, vėl tęsiasi paslaptinga ranka, kūju mušdama į pragarų duris. Kas tai yra? Tai vieta, kurioje teisieji kenčia nematydami Dievo. Jie teisūs. Tačiau Adomo nuodėmės pasėkos neleidžia jiems kilti prie Viešpaties sosto. Jie, pasilikdami tamsybėse, laukia Jėzaus tariančio: *Atlikta!* Kūjis beldžiasi į duris. Prieš duris stovi trys dangaus kunigaikščiai. Iš pragaro ilga procesija skuba išlaisvintieji. O, palaimintas: *atlikta!* Kaip tu brangus pragaruose teisiesiems! Jie laukte laukė šios išganymo valan-

dos. Dabar krinta juoda uždanga, dengusi Aukščiausiojo veidą, dabar jie eina iš tamsybių, kad, angelų sutikti, kiltų prie Viešpaties sosto. Taip. Jėzus ant kryžiaus tarė: *Atlikta*, o pragaruose buvę teisieji, džiaugdamiesi eina sutikti savo Išganytoją!

2. Ką daro pragaro kunigaikštis? Ogi piktasis pragaro kunigaikštis argi negirdi Jėzaus šauksmo: *atlikta?* O palaima dangui ir žemei! O, nelaime pragarui! Ko nedarė pragaras su Jėzumi? Tik Jėzus pasirodė pasauly, pragaras jį persekiojo. Mažas kūdikėlis Betlėjuje, pragaras Erodą siundo, kad jam atimtų gyvybę. Jėzus tyruose, pragaras siunčia vikriausią gundytoją, kad Jėzų išmėgintų. Jėzus Evangeliją skelbia, pragaras šėlsta, nes dvasios cypdamos eina iš apsėstųjų. Jėzus paslėpė dievišką galią, Alyvų Daržely tardamas: *Tai yra jūsų valanda ir tamsybės valdžia* (Luk. 22, 53), piktasis iš kailio nėrėsi, kad Jėzų prikryžiuotų. Tačiau Jėzus ramus ir nuolankios širdies: Jis kantriai geria kentėjimų taurę, kad įvyktų, kas buvo pranašų pasakyta. Pragaras džiaugiasi. Tačiau Jėzus ant kryžiaus kelia balsą šaukdamas: *Atlikta!* Pragaras sudreba, nes pasibaigė tamsybės valdžios valanda.

3. Kas įvyksta? Prasideda Jėzaus galybės valanda. Jėzus, kuris buvo laikomas nugalėtu, triumfuodamas šaukia: *Atlikta!* Paslaptingoji ranka beldžiasi į pragarų duris, ir piktasis negali jos sulaikyti. Teisieji ir išrinktieji apleidžia tamsybių buveinę, ir piktasis negali jų sulaikyti.

Sudrebėjo pragarų durys, suvirpėjo jų kunigaikštis, kai Jėzus nuo kryžiaus tarė stebuklingąjį: *atlikta!* O amžinai palaimintas Jėzaus šauksme! Trumpas žodelis, tačiau jis sujudina dangų, žemę ir pragarus. Dangus džiaugiasi, žemė linksminasi, pragarai dreba. Pragare! Tu jau neturi galios. Jėzus nuo kryžiaus tarė: *atlikta!* ir jo pergalės garsas tvers lig paskutinės teismo dienos.

Baigdamas mąstymą, pakelk širdį į kryžių, ant kurio mūsų Išganytojas dangui ir žemei taria: *atlikta!* Šventos maldos žodžiais pasveikink savo vadą kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane...*

Pasiryžimas: Šiandien vakare tarsiu: Mano siela džiaukis, Jėzus tau taria: *atlikta!*

37. Mąstymas

JĖZUS ŠAUKIA: ATLIKTA!

1. Įsivaizduok Jėzų paragavusį uksuso, akis pakėlusį į dangų ir iš gilumos krūtinės šaukiantį: *Atlikta!* (Jon. 19, 30).

2. O gailestingasis Dieve! Suteiki gaivinančios malonės, kad mąstymo mintys padėtų suprasti paslaptingąją Jėzaus šauksmo reikšmę.

Mintimis susitelkęs vėl kopk į aukštą Kaukolės kalną, kur Jėzus po trijų kančios valandų ant kryžiaus, pagirdytas tulžimi ir uksumi, taria dangui ir žemei: *Atlikta! Atlikta* — tai antspaudas, kurį užspaudė Jėzus baigdamas atpirkimo darbą. *Atlikta*—tai iškilmingas pranešimas, kas padaryta. *Atlikta* — tai džiaugsminga naujiena varguose paskendusiam žmogui, tai baisus priminimas užsikirtusiam Rašto žinovui, tai malonus pranešimas Atpirkimo paslapties dangaus Tėvui. Šia proga, Jėzaus pranešimą žmonijai, Rašto žinovams, dangaus Tėvui ir pasvarstyk:

I. Žmonija, sakau tau: *Atlikta!*

II. Rašto žinovai, sakau jums: *Atlikta!*

III. Dangaus Tėve, pranešu Tau: *Atlikta!*

I. ŽMONIJA, SAKAU TAU: ATLIKTA! Saulė aptemus. Vidudienį nakties tamsa dengia Golgotą ir Jeruzalę. Jėzus, ant kryžiaus tris valandas kentėjęs, praneša žmonijai: *Atlikta!* Ką Jėzus praneša? — Jėzus praneša, kad atlikta

tai: 1) ko žmonija troško, 2) kas buvo žadėta, 3) ką Jėzaus mirtimi ji turi.

1. Ko žmonija troško? Nuo valandos, kurioje neprietelystė pasidarė tarp Dievo ir žmogaus, kurioje nuodėmė žmogų pardavė į pragaro vergiją, žmonija trokšta išganymo. Tiesa, yra pasaulio gėrybės — nykstantieji džiaugsmai. Bet ką jie reiškia sužeistai žmogaus širdžiai? Žmonija kelia balsą pranašo lūpomis šaukdama: *Rasokite dangūs iš aukštybių ir tegul debesys išlyja teisųjį, tegul atsiveria žemė ir teišželdo gelbėtoją, ir drauge tegul randasi teisybė* (Iz. 45. 8). Žmonija! tu trokšti gelbėtojo. Tu šaukiesi dangaus teisybės! Štai, Jėzus nuo kryžiaus tau šaukia: *Atlikta!* Žmonija! Atlikta, ko tu trokšti. Jėzus tavo gelbėtojas, teisybės kūrėjas, tau praneša džiaugsmingąjį *Atlikta!* Išsipildė tavo troškimai. Dievas miršta ant kryžiaus, kad būtų teisybė.

2. Kas buvo žadėta? Žmonija! Tau buvo daug žadėta. Tau buvo žadėta pagalba. Tau duota išganymo viltis. Dievas per įkvėptus pranašus žadėjo stebuklus, ir per Izają pasisiūlė pats ateiti. *Sakykite silpnasieliams,* kalba Izajas, *būkite drąsūs ir nebijokite. Štai jūsų Dievas darys kerštą ir atsilyginimą, pats Dievas ateis ir išgelbės jus. Tuomet atsivers aklųjų akys ir kurtinių ausys bus atkimštos* (Iz. 35, 4 - 5). Žmonija! Ką Dievas per pranašus yra žadėjęs, štai Jėzus nuo kryžiaus tau sako: *Atlikta!* Jėzus, Dievas, nužengė iš dangaus, kad atidengtų malonių šaltinius, kad malšintų tavo, o žmo-

nija, troškulį. Izajas kalbėjo: *Jūs semsitės su džiaugsmu vandens iš gelbėtojo šaltinių* (Iz. 12, 3). Štai, dabar Jėzus jau šaukia: *Atlikta!* Žmonija! Bėk į Golgotą ir semkis, tačiau ne vandens, o Jėzaus kraujo, ne iš šaltinių, o iš Jėzaus žaizdų!

3. Ką Jėzaus mirtimi turi? Žmonija! Tavo širdis buvo pasiilgusi šviesos ir tiesos, laimės ir gėrio. Štai, Jėzus nuo kryžiaus tau taria: *atlikta!* Žmonija! jau tu turi negestančios šviesos evangeliją. Jėzus yra kelias, tiesa ir gyvenimas. Kelią tau šviečia Jėzaus mokslas, tiesą duoda antgamtiškos paslaptys, o gyvenimą neša tau Jėzaus brangiausias kraujas. Jėzus kalbėjo: *Kas įtikės ir bus pakrikštytas, tas bus išganytas* (Mork. 6, 16). Dabar Jėzus taria: *atlikta.* Reiškia tau, žmonija, Jėzus praneša, jog kryžiaus mirtimi tau dangų atidaro! O, amžinai palaimintas *Atlikta!* Išvargusi ir tamsybėse klaidžiojanti žmonija! Tau Jėzus nuo kryžiaus taria saldžios paguodos žodį — *Atlikta!*

II. RAŠTO ŽINOVAI, SAKAU JUMS: ATLIKTA! Kas prikalė Jėzų? Tai ne Piloto sprendimas, tai ne Romos kareiviai, tai ne nuožmūs budeliai. — Jėzų prikalė akli Rašto žinovai ir neverti sinagogos atstovai. Jėzus miršta ant kryžiaus ir mirdamas Rašto žinovams šaukia: *Rašto žinovai, sakau jums: atlikta!* Rašto žinovams, ką Jėzus primena? Jis primena: 1) kas pažadėta? 2) kas pranašauta? 3) kas įvykdyta?

1. Kas pažadėta? Skaudus Jėzaus šauksmas— *Atlikta* jaudina Rašto žinovų širdis. Jėzus at-

virai primena, kas Dievo žadėta. Rašto žinovai, argi neskaitėte, ką Dievas yra žadėjęs rojuje? Judo giminei? Izraelio tautai? Rašto žinovai, sakau jums nuo kryžiaus aukštumos, jau visa atlikta. Jūs, tiesa, užsikirtę. Jūs tyčiojatės iš manęs. Aš jums sakau: atlikta! Dievo žadėjimai, štai šią valandą, jūsų akyvaizdoje įvykdyti. Atlikta, kas buvo žadėta!

2. Kas pranašauta? Rašto žinovai! Izajas pranašavo: akli regės, kurti atsikimš ausis. O gi jūs, kodėl taip užkietėję? Argi nepažįstate manęs? Argi neskaitėte Mozės ir pranašų? Ką jie sako apie Mesiją? — Mergaitė Dievo išrinkta, Betlejus išaukštintas, Judo valdžia atimta, Bažnyčia atstatyta ir dar jums negana? Įsižiūrėkite į mane ir skaitykite: Karalių pranašą, Danielių, Ezekielį, Jėremiją, Izaiją, nusakančius lig smulkmenų mano asmenį, laiką, darbus, kančią. Ar dar jums negana? Argi nematote, jog ant kryžiaus aš greičiau kirminas, negu žmogus, kuris sutrintas ir visas sumuštas, paniekintas jau trys valandos kenčiu. Argi nepranašavo Dovydas sakydamas: *Jie pervėrė mano rankas ir mano kojas ir suskaitė visus mano kaulus* (Ps. 21, 17-18). Visa ir visa išsipildė. Rašto žinove, aš tau šaukiu: *atlikta!* Laikas atatinka, asmuo tas pats, vieta nurodyta, aplinkybės pramatytos. Rašto žinove, atvira burna sakau tau: *atlikta!*

3. Kas įvykdyta? Rašto žinove, aš tau pranešu: pranašystės įvykdytos lig smulkmenų. Tu užsikirtęs. Tu, tiesa, lauksi ir toliau savo išsvą-

joto Mesijo. Rašto žinove! Jėzus nuo kryžiaus praneša: visa įvykdyta. Įvykdyta, kas buvo apie Jį pasakyta, kas turėjo sulig Dievo planų įvykti. Jėzus kalbėjo: *Štai, mes einame į Jeruzalę, ir įvyks visa, kas per pranašus pasakyta apie žmogaus Sūnų. Jis bus paduotas pagonims, iš Jo tyčiosis, bus plaktas ir apspiaudytas; nuplakę jie užmuš Jį* (Luk. 18, 31-33). Rašto žinovai, praneša jums Jėzus: visa atlikta! Jėzus atėjo į Jeruzalę. Jėzus Dievo Sūnumi vadinasi. Jūs gi jį plakėte, teisėte, kryžių uždėjote, prikalėte, tyčiojotės, niekinote, net juokėtės stovėdami ant Golgotos. Visa įvykdyta, kas buvo pranašų nusakyta ir jūs esate įvykių dalyviai. Rašto vinovai, Jėzus jums sako: *atlikta!* Nelaukite kito Mesijo, nes Mesijas miršta ant kryžiaus.

III. DANGAUS TĖVE, PRANEŠU TAU: ATLIKTA! Jėzaus žodis sujudina dangų ir žemę. Kenčiantį Jėzų su širdgėla seka dangaus angelai ir, į kryžių įsmeigę akis, laukia tragedijos užbaigos. Jėzus praneša: *atlikta!* Ką Jėzus praneša? Jėzus praneša dangaus Tėvui, kad atlikta: 1) kam Sūnų siuntei? 2) ko norėjai? 3) ką jam davei?

1. Kam Sūnų siuntei? Dangaus Tėve! Tavo vardas buvo pamirštas žemėje. Žmonės prisidirbo stabų, kad niekintų Tavo, Tėve, šventąjį vardą. Tėve, Tu siuntei tikrąjį Sūnų, kad Tavo vardą paskelbtų žmonėms. Tėve, pranešu Tau: visa *atlikta! Tėve... Aš pagarbinau Tave pabaigdamas darbą, kurį tu man davei daryti. Dabar Tu, Tėve, pagarbink mane pas save ta garbe, kurią aš*

turėjau pas tave pirmiau, negu atsirado pasaulis (Jon. 17, 4 - 5). Tėve, pranešu tau: *atlikta!* Tėve, žmonija buvo didelis ligonis. Ji sirgo pavojinga atkritimo liga. Štai Tu, Tėve, siuntei mane, kad žmonės pažintų Tavo vardą ir garbintų tave, vieną Dievą ir tą, kurį Tu siuntei. *Tėve... Aš apreiškiu Tavo vardą žmonėms, kuriuos Tu man davei iš pasaulio... Dabar jie žino, kad visa, ką man davei yra iš Tavęs* (Jon. 17, 6. 7). Uždavinys atliktas. Visa išpildžiau.

2. *Ko norėjai?* Ko norėjo dangaus Tėvas siųsdamas Sūnų į pasaulį, jei ne aukos, sandoros, meilės. Tėve, nuo kryžiaus Jėzus sako: *atlikta!* Kas atlikta? — Atlikta tobuliausia auka. Juk apie Jėzų knygos rietime parašyta: *Aukų ir atnašų ir deginamųjų aukų už nuodėmes Tu nenorėjai, ir nepatiko Tau, kas aukojama, einant Įstatymu... Štai, aš ateinu daryti Tavo, o Dieve, valios* (Žyd. 10, 8-9). Jėzaus auka turėjo sujungti dangų su žeme, permaldauti įžeistą Dievo teisybę, suderinti nupuolusį tvarinį su Sutvėrėju. Ant kryžiaus Jėzus šaukia: visa atlikta! Tėve! Paaukota Tavo vienatinio Sūnaus auka, sutrinta piktojo galybė, panaikinta neprietelystė. Štai, pradedu naują sandorą, sandorą, kuri padaryta ne veršių ir jaučių krauju, bet krauju Tavo tikrojo, Tėve, Sūnaus. Tėve, senoji sandora griuvo. Prasidėjo nauja. Ir štai, kaip ženklas, Jėzus šaukia ant kryžiaus: *atlikta!* Dar toliau. Tėve! Tu troškai meilės, begalinės meilės. Iš meilės siuntei Vienatinį į pasaulį. Iš meilės leidai Jam kentėti. Iš meilės lauki tvarinių

dėkingumo. Tėve, ir tai atlikta. Meilės testamentą palikau, įkurdamas meilės sakramentą. Tėve! Meilės troškai, meilės darbą atlikau!

3. Ką jam davei? Tėve, sakau Tau: atlikta! Atlikta, ką man esi davęs. Tu davei man kūną— jį paaukojau Tau ant kryžiaus. Tu davei man taurę — ją su kartybėmis išgėriau ligi dugnui. Tiesa, apaštalai man apsaugą siūlė, Petras kalaviju mėgino ginti, bet aš juos sudraudžiau, sakydamas: *Petrai, kišk savo kalaviją į makštis. Nejaugi aš negersiu tos taurės, kurią mano Tėvas yra man davęs?* (Jon. 18, 11). Dabar pranešu, Tėve, taurę išgėriau lig dugno. Toliau. Tu, Tėve, davei man sielas, ir ko norėjai už jas? Norėjai mano permaldaujančios aukos. Štai, aš nuo suėmimo lig prikalimo, tąsomas ir niekinamas, naikinu pasaulio nuodėmes, kad sielas atvesčiau prie Tavęs. Tėve, visa atlikta. Mano siela žengs į pragarus ir su būriu teisiųjų ateisime pas Tave. Taip, visa atlikta. Sielos išgelbėtos, dangus atvertas, Dievo garbė paskelbta.

Baigdamas mąstymą, pakelk širdį prie kryžiaus, nuo kurio Jėzus praneša: *atlikta!* Pasveikink Jį karštos maldos žodžiais, kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane!* ...

Pasiryžimas: Sielvartų valandomis prisiminsiu Jėzaus džiaugsmingąjį *Atlikta!*

38. Mąstymas

PASKUTINIS JĖZAUS ŠAUKSMAS

1. Įsivaizduok tris valandas ant kryžiaus kentėjusį Jėzų ir tvirtu balsu šaukiantį: *Tėve, į Tavo rankas aš atiduodu mano dvasią* (Luk. 23, 46).

2. O kenčiantis Dieve! Suteik man gaivinančios malonės, kad, mąstydamas tavo tris valandas kančių ant kryžiaus, gyvenimo reikaluose pasiraginčiau viltį turėti vien Dievuje.

Devinta valanda. Jau trys valandos, kaip Jėzus kenčia. Kraujas teka, žaizdos dega, veidas bąla, akys merkiasi, gamta verkia, mirtis artinasi prie Jėzaus žmogiškosios prigimties. Jėzus žinodamas, kad jau visa atlikta, kas buvo skirta dangaus Tėvo, galvą kelia aukštyn, akis smeigia į dangų ir iš gilumos krūtinės galingu balsu taria: *Tėve, į Tavo rankas atiduodu mano dvasią*. Gilindamasis į reikšmingą Jėzaus šauksmą, šiame mąstyme, stiprų balsą, pasivedimą Tėvui, dvasios atidavimą atsidėjęs svarstyk:

I. Jėzus sušuko dideliu balsu.
II. Tėve, į Tavo rankas!
III. Atiduodu mano dvasią!

I. JĖZUS SUŠUKO DIDELIU BALSU. Evangelija sako: *tuomet Jėzus sušuko dideliu balsu* (Luk. 23, 46). Kodėl šis antgamtinis bal-

sas? Kodėl mirštančio paskutinis žodis toks galingas? Čia Jėzus nori parodyti: 1) kad Jis Dievas, 2) kad gyvybę atiduoda pats, 3) kad aukojasi iš meilės.

1. Kad Jėzus yra Dievas. Balso stiprumas kalba apie glūdinčią jėgą. Kiekvieno mirštančio jėgos mažėja, balsas silpnėja, liežuvis kliūva, žodžiai sunkiai ištariami. Jėzus ant kryžiaus yra Viešpats mirties. Kūnas nuvargintas, kraujas latakais ištekėjęs, jėgos išsemtos. Tačiau Jėzus kelia erškėčiais apkaltą galvą, akis smeigia į dangų ir galingu balsu šaukia: *Tėve!* Iš kur šis galingas balsas? Jėzus, šaukdamas galingu balsu, kalba apie nesunaikintą savo Dievystę. *Jėzus Kristus, prieš mirdamas,* sako Euthymius, *šaukia galingu balsu, kad visos žmonijos akyvaizdoje pareikštų, jog Jis yra tikras Dievo Sūnus ir kad Dievas yra tikrasis Jo Tėvas.* Ir iš tiesų! Kas yra tasai Tėvas, į kurio rankas Jėzus atiduoda dvasią? Jis yra Dievas. Jėzus yra Dievas iš Dievo, Šviesa iš Šviesos. Jis kenčia ant kryžiaus ir, galingu balsu šaukdamas, atiduoda Tėvui dvasią. Mirštančio žmogaus balsas užgęsta, tarsi, alyvos netekęs žiburys. Tačiau galingas Jėzaus balsas trupina uolas, skaldo karstus, kelia numirėlius, sujudina bažnyčios pamatus, uždega širdis. Stabmeldys šimtininkas atvirai išpažįsta tardamas: *Iš tikrųjų, šitas žmogus buvo Dievo Sūnus* (Mork. 15, 39).

2. Kad gyvybę atiduoda pats. Jėzus šaukia galingu balsu, kad parodytų, jog Jis gyvybę duoda pats už savo avis. Jis yra gyvybės Vieš-

pats. Ne ištekėjęs kraujas, ne baisūs kūno skausmai yra Jėzaus mirties priežastis. Jėzus iš meilės miršta už žmones, kaip buvo kalbėjęs: *Aš guldau mano gyvybę... Niekas negali atimti jos iš manęs, bet aš ją guldau pats savaime. Aš turiu galios ją guldyti ir turiu galios vėl ją imti!* (Jon. 10, 17-18). Teisingai priduria šv. Jonas Krizostomas: *Išganytojas prieš mirdamas davė tokios jėgos ir skambėjimo balsą, kad parodytų, jog miršta ne iš prievartos, bet laisva valia* (in. Mt. Homil. 89). Ką Jėzus apaštalams yra kalbėjęs dabar, mirdamas ant kryžiaus, galingu balsu patvirtina.

3. Kad aukojas iš meilės. Jėzus, galingai šaukdamas miršta, kad parodytų, jog aukojasi iš meilės. Tie, kurie Jį prikalė, yra neverti. Tie, kurių Jis atėjo ieškoti, nusigręžė nuo Jo. Tie, kurie žiūri į Jį kraipydami galvas, šaiposi iš Jo. Tačiau Jėzus galingu balsu duoda Dievui ir žmonėms aukščiausią meilės įrodymą. Jėzus miršta iš meilės ir, galingai šaukdamas, Dangaus Tėvui paveda dvasią.

II. TĖVE, Į TAVO RANKAS! Kodėl Tėve? Kodėl į Tavo rankas? Jėzus atiduoda dvasią į dangaus Tėvo rankas, kad: 1) pareikštų ištikimybę, 2) pilną priklausomybę, 3) grąžintų garbę.

1. Pareikštų ištikimybę. Karčią taurę yra davęs Tėvas savo numylėtam Sūnui. Neseniai skausmų suspaustas Jėzus šaukė: *Dieve, mano Dieve, kodėl mane apleidai!* Dabar Jėzus kelia paskutinį balsą ir į Tėvo rankas atiduodą

savo dvasią. Kas yra šis šauksmas? Kas yra tas malonus kreipimasis į dangaus Tėvą? Tai ištikimybės balsas, tai Dievui atsidavimo pareiškimas. *Į Tave, Viešpatie, aš keliu mano sielą; mano Dieve, Tavimi pasitikiu, kad man nereiktų rausti ir tegu nesijuokia iš manęs mano neprieteliai, nes visi, kurie pasitiki Tavimi, nebus sugėdinti*. (Ps. 24, 1-3). Visi Jėzų apleido. Jau nieko neliko, kas rištų Jėzaus Širdį prie žemės. Jėzus kelia erškėčiais apkaltą galvą, atveria kraujais sukepusias lūpas ir reiškia dangaus Tėvui ištikimybę. Jėzus Tėvui ištikimas ligi mirties, mirties ant kryžiaus.

2. Pilną nepriklausomybę. Karti taurė pripildė Jėzaus Širdį. Kojos pervertos, rankos perdurtos, sąnariai suskaityti. Darbas, kurio reikalavo Dievo teisybė, baigtas. Jėzus, akis pakėlęs į dangų, tvirtu balsu šaukia: — Tėve, Tu man davei žmogišką prigimtį; tarsi, į rūbus įvyniojai mano dievystę. Štai, aš nuo kryžiaus pranešu tau: visa baigta! Dabar, o Tėve, tavo rankose mano likimas. Jei nori, kad ilgiau kentėčiau, lai tęsiasi mano sopuliai. Jei nori, kad žengčiau pas tave, mano Tėve, leiski mano dvasiai grįžti į tavo rankas. —

3. Grąžintų garbę. — Tėve! Garbę, kurią turėjau pas tave, pirma negu buvo pasaulis, grąžink mano mirties valandoje. — Jėzus, žmonių atstumtas, tautiečių niekintas, kareivių prikaltas, prašo Tėvą garbės, kuri pridera, kaip Vienatiniam Jo Sūnui. *Tėve, valanda atėjo, pagarbink savo Sūnų . . . Tėve . . . aš pagarbinau Tave*

žemėje, pabaigdamas darbą, kurį man davei daryti. Dabar tu, Tėve, pagarbink mane pas save ta garbe, kurią aš turėjau pas tave pirm, nekaip atsirado pasaulis. (Jon. 17, 1. 4-5). Tėve, dabar į Tavo rankas aš atiduodu mano garbę. Padaryk, Tėve, kad žmonės pažintų tave, tikrąjį Dievą ir garbintų mane, kurį tu siuntei,—Jėzų Kristų.— Taip. Jėzus, atsiduodamas į dangaus Tėvo valdžią, paveda Dievui atpirkimo darbą. Jėzus, pasivesdamas Tėvui, paveda jo malonei įkurtąją Bažnyčią.

III. ATIDUODU MANO DVASIĄ! Evangelija sako: *Tuomet Jėzus sušuko dideliu balsu, sakydamas: Tėve, į tavo rankas aš atiduodu mano dvasią.* (Luk. 2. 4-6). Kodėl Jėzus atiduoda Dievui dvasią? Ką paveda šiuo atidavimu? Jėzus: 1) atiduoda Tėvui savo sielą, 2) paveda visų teisiųjų sielas, 3) teikia vilties mirštantiems.

1. Jėzus atiduoda Tėvui savo sielą. Žmogiška Jėzaus prigimtis nukankinta. Tačiau sielos niekas negali nei nukankinti, nei sunaikinti, nei žemėje ilgiau užlaikyti. Ant Kalvarijos Jėzaus mirties valanda. Nukankintas žmogiškas kūnas pasiduos nuodėmės įstatymui. Jėzus atiduoda savo kūną mirčiai, kad per mirtį grąžintų gyvybę. Devinta valanda! Šioje valandoje pirmasis Adomas, praradęs gyvybę, mirtį atvedė į pasaulį. Šioje valandoje Dievo siųstasis antrasis Adomas, Jėzus, mirčiai atiduoda savo žmogišką prigimtį, į pasaulį neša gyvybę. Taip. Jėzaus žmogiškoji prigimtis miršta. Ir pirmiau,

negu Jėzus mirs, galingai šaukdamas, Tėvui atiduoda sielą. Jėzaus siela, atsiskyrusi nuo žmogiškos prigimties, žengia į pragarus, kad teisiuosius vestų pas Viešpatį. Tėve! Į tavo rankas pavedu mano sielą.

2. Paveda visų teisiųjų sielas. O, amžinai palaimintoji valanda! Adomo kaltė taip didelė, kad niekas mirtingųjų nedrįsta pasirodyti Dievo akyvaizdoje. Dievas Abraomui ir ainiams žadėjo gyvybę. Bet kur Abraomas? Kur Izaokas? Jokūbas ir kiti patriarkai? Jie teisūs, tačiau jų sielos uždarytos pragaruose, kenčia išganymo ilgesį. Jėzus tarė: *Tėve, į tavo rankas pavedu mano dvasią!* O, džiaugsmingas šauksme pragaruose esantiems! Kas apsakys teisiųjų džiaugsmą, kai jie išgirdo Jėzų pavedantį Tėvui savo Dvasią! Jėzus nuo kryžiaus žengs į pragarus, kad, teisiųjų lydimas, nužengtų į neišnykstančias dangaus linksmybes.

3. Jėzus teikia vilties mirštantiems. O, kam nebaisi yra mirties valanda? Mirtis, tai amžinybės slenkstis. Mirtis, tai ištrėmimo galas ir amžinojo gyvenimo pradžia. Tačiau, kokio gyvenimo? Kas žino savo likimą? Kas matė, ką Dievas yra jam parengęs? Nėra iškilmingesnės žmogaus gyvenimo valandos, kaip mirtis. Jėzus mirdamas savo sielą paveda dangaus Tėvui. Jėzus mirdamas duoda pavyzdį mirštantiems: Mirties valandoje, paskutinėje gyvenimo kovoje, sūnau, dėki viltį Viešpatyje! Jėzaus mirtis— saldi paguoda esantiems agonijos valandoje. Palaiminti mirštantieji, kurie miršta Viešpaty-

je, nes Jėzus nuo kryžiaus jų sielą pavedė į dangaus Tėvo rankas! O, amžinai tveriantis paguodos šauksme! Jėzus šaukdamas: *Tėve, į tavo rankas pavedu mano dvasią,* mirštantiems užžiebė negęstantį vilties žiburėlį.

Baigdamas mąstymą, karštos maldos žodžiais prašyk Dievo malonės, kad Jėzaus šauksmą girdėtum gyvenime, o ypač jaustum mirties valandoje. Pasveikink Eucharistijoje užsislėpusį Jėzų kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane!...*

Pasiryžimas: Guldamas į lovą tarsiu: *Tėve, į tavo rankas pavedu mano dvasią!*

---

39. Mąstymas

JĖZAUS MIRTIS

1. Gyvai įsivaizduok ant kryžiaus mirštantį Jėzų, kaip mini Evangelija: *Jėzus gi vėl šaukdamas didžiu balsu atidavė dvasią* (Mat. 27, 50).

2. Prašyk Dievo gaivinančios malonės, kad mąstymo mintys pažadintų širdį karščiau ir karščiau mylėti Jėzų.

Žaibo greitumu, minties sparnais persikelk į Golgotos kalną, kur tamsa viešpatauja, kur Jėzus galingai sušukęs: *Tėve, į tavo rankas atiduodu mano dvasią,* galvą nuleidęs, mirčiai leidžia prisiartinti prie kryžiaus. Mirtis, tai paskutinė žmogiškos prigimties kova, tai ištrėmi-

mo pabaiga, tai amžinybės slenkstis. Jėzus miršta. Jo mirtį lydi žemės drebėjimas, numirėlių atsikėlimas, nusidėjėlių atsivertimas. Gilindamasis į Jėzaus mirtį skelbiančius stebuklus, šiame mąstyme žemės drebėjimą, numirėlių atsikėlimą, nusigandusius šimtininką ir draug stovinčius sargus, atsidėjęs prisimink.

I. Žemė sudrebėjo.
II. Daug kūnų šventųjų kėlėsi.
III. Šimtininkas ir draug su juo buvusieji nusigando.

I. *ŽEMĖ SUDREBĖJO.* O Dievo garbę skelbiantieji ženklai! Jėzus žengia iš dangaus — Angelai Jam garbę duoda. Jėzus žengia į dangų — žemė dreba, numirėliai kelias, žmonių širdys trupa. Evangelija sako: *Ir štai, bažnyčios uždanga perplyšo pusiau nuo viršaus iki apačiai, ir žemė sudrebėjo ir uolos skilo* (Mat. 27, 51). Ką skelbia žemės drebėjimas? Kodėl plyšta uolos? Kodėl bažnyčios uždanga pusiau pasidalino?

1. Žemė sudrebėjo, kad nedėkingam žmogui paskelbtų baisią dievažudystę. Dievas nužengė iš dangaus. Bet ko nužengė? Nužengė gelbėti pragaro nelaisvės pančiais kankinamo žmogaus. Tačiau žmogus Dievą prikalė prie kryžiaus, kurio mirtį skelbia drebėdama žemė.

2. Žemė sudrebėjo, kad išjudintų bažnyčios pamatus. Pasibaigė Dievo žadėjimai. Išsemtas Senosios Sandoros laikas. Dievo Sūnus ant Golgotos, mirdamas ant kryžiaus, skelbia Naują

Sandorą, o drebėdama žemė judina sinagogos pamatus.

3. Žemė sudrebėjo, kad pusiau plyštų bažnyčios uždanga. Kas yra toji uždanga? Tai ne stogas, kuris dengia Dievo šventovę. Tai pertvaras, kuris skiria švenčių švenčiausiąją vietą nuo žmonių akių. Žemė dreba, kad sudraskytų uždangą, kad atidengtų išganymo aukurą, kad visiems leistų artintis prie šventų Šventojo Dievo Avinėlio.

4. Žemė sudrebėjo, apverkdama Viešpaties mirtį, kad pažadintų nuodėmėse užkietėjusį žmogų verkti ir atgailoti už nuodėmes.

5. Žemė sudrebėjo, uolos skilo skelbdamos, jog baigės žiaurių ir kruvinų aukų Įstatymas, ir prasideda meilės Testamentas. Jėzus miršta, uolos trupa, liudydamos apie kietas širdis, kurios trupės, sujudintos karštos Jėzaus meilės. Jėzus miršta iš meilės. Meilė Dievą prikalė prie kryžiaus. Meilė atidavė Gyvybės Viešpatį mirčiai. Toji meilė suminkštins kietas žmonių širdis, kaip Jėzaus mirtis trupina kietas uolas.

6. Drebanti žemė ragina nusidėjėlius drebėti dėl neteisybių ir tikro gailesčio ašaromis sutrupinti nuodėmių pančius. Žodžiu, skelbdama skaudžią Jėzaus mirtį, drebanti žemė ragina žmogų keltis iš kieto dvasiško miego.

II. DAUG KŪNŲ ŠVENTŲJŲ KĖLĖSI IŠ NUMIRUSIŲ. Evangelija mini: *Ir kapai atsidarė, ir daug kūnų šventųjų, kurie buvo užmigę, kėlėsi iš numirusių* (Mat. 27, 52). Jėzus miršta, gyvieji nejaučia valandos rimtu-

mo. Numirėliai keliasi, kad skelbtų stebėtinus dalykus. Kodėl atsivėrė grabai? Kodėl numirėliai, kurie buvo užmigę Viešpatyje, kėlėsi?

1. Numirėliai kėlėsi, grabai atsidarė, kad skelbtų amžiną pergalę. Jėzus mirtimi sunaikino mirties baisybę: nuo dabar mirtis nustoja bauginančios galios. Atsidarę grabai skelbia Jėzaus pergalę.

2. Numirėliai keliasi skelbdami Dievo garbę. Jėzus kalbėjo — žydai reikalavo ženklo. Jėzus kentėjo — žydai reikalavo stebuklų. Štai, Jėzus miršta, numirėliai žengia iš karstų. Užsikirtėliai žydai ir užkietėjusieji nusidėjėliai. štai jums ženklas! Pažvelkite į tuos senus kapus, kuriuose gulėjo sutruniję jūsų tėvų kaulai, ir matykite, jog iš jų numirėliai eina gyvi. Jie, girdėdami mirštančio Jėzaus šauksmą, keliasi iš kapų skelbdami antgamtiškus dalykus.

3. Karstai atsivėrė, numirėliai kėlėsi, kad jie skelbtų Išganytojo nekaltumą. Rašto žinovai, tautos vadai Kristaus užsigynė. Užtat karstuose miegantieji šaukiami, kad kalbėtų už gyvuosius. Jėzus mirdamas galingu balsu šaukia, tačiau užsikirtėliams neženklas. Saulė verkia neduodama šviesos, tačiau nusidėjėliams nestebuklas. Tačiau kai žemė dreba, uolos skaldosi, numirėliai keliasi, sudreba nedorėliai, nes mato antgamtiškus dalykus. Taip, numirėliai keliasi skelbdami Dievo Sūnaus pergalę, ragindami tikėti, jog Jėzus Dievo Gyvojo Sūnus.

4. Numirėliai kėlėsi, nes sulaukė tūkstančiais metų žadėtos atpirkimo valandos. Tik nuo

kryžiaus Jėzus praneša: *Atlikta! Tėve, į tavo rankas atiduodu mano dvasią,* iš karstų numirėliai keliasi džiaugsmingai sutikdami išvadavimo valandą. Šventa valanda. Jeruzalės bažnyčios bokštuose skamba sidabrinių trimitų garsai skelbdami tuč tuojau būsiančias velykas. Šventykloje piaunami velykų avinėliai. Tačiau nuo Golgotos, nuo aukšto Kaukuolės kalno dangus praneša Dievo Avinėlio auka prasidedančias Naujojo Įstatymo Velykas, teisiųjų sieloms žadėtąjį išganymą.

5. Numirėliai kelias skelbdami amžiną gyvenimą su Išganytojum mirštančiu ant kryžiaus. Numirėliai keliasi kartodami kantriojo Jobo žodžius: *Nes žinau, kad mano Atpirkėjas yra gyvas, ir paskučiausioje dienoje aš atsikelsiu iš žemės, ir vėl būsiu apvilktas mano oda ir mano kūne aš matysiu mano Dievą; aš pats matysiu, ir mano akys išvys, o ne kitas... Kam tat dabar sakote: persekiokime jį ir raskime pagrindą jį kaltinti?* (Job. 19, 25-28). Taip, ant Golgotos, Jėzui mirštant ant kryžiaus, numirėliai kelias skelbdami amžinai tveriančią mirties pergalę.

III. ŠIMTININKAS IR KURIE SU JUO BUVO LABAI NUSIGANDO. Evangelija liudija: *Šimtininkas ir kurie su juo buvo sergėdami Jėzų, pamatę žemės drebėjimą ir tai, kas darėsi, labai nusigando ir sakė: tikrai, šitas buvo Dievo Sūnus* (Mat. 27, 54). Kodėl dreba ginkluoti vyrai? Ko bijo valdžią turį atstovai? Kodėl išpažįsta Jėzų esant Dievo Sūnumi?

1. Šimtininkas išsigando, nes Jėzaus mirtį lydi neregėti dalykai. Jėzus, tiesa, tarp dangaus ir žemės pakeltas miršta; tačiau saulė aptemus, žemė dreba, uolos trupa, grabai atsidarinėja, numirėliai gyvi kelias. Prieš šiuos visus ženklus bejėgis šimtininkas su visa įgula: Jo širdis nusigando, ginklai iškrito iš rankų. Šimtininkas, gailesčio perimtas, garsiai šaukia: *Tikrai, šitas buvo Dievo Sūnus!*

2. Šimtininkas išsigando, kad per jo lūpas Dievas duotų liudymą, jog Jėzus tikrai Dievo Sūnus, žmonijai žadėtasis Mesijas.

3. Šimtininkas išsigando, kad valdžios atstovo lūpomis būtų paskelbta Jėzaus nekaltybė ir viešai pasmerkti visi, kurie Jėzui prievartą darė.

4. Šimtininkas išsigando, kad per jį būtų pareikštas Izraelio tautos atmetimas ir stabmeldžiams Dievo malonių perteikimas. Šimtininkas, regėdamas įvykius, pirmas mušasi į krūtinę atvirai išpažindamas, jog Jėzus Dievo Sūnus.

5. Šimtininkas išsigandęs daro atgailą, kad užgėdintų visus tuos, kurie Dievo pašaukti, malonėmis apipilti, mokinti, perspėti, laisva valia ieškosi pražūties ir Dievo Sūnų kala prie kryžiaus. Stabmeldžio širdis neišlaiko, kai Dievo pašauktų kunigų ir Rašto žinovų širdys, liepsnodamos panieka, kerštu, kalba piktažodžiavimus.

6. Šimtininkas išpažįsta, nes jis mato stebuklus. Stebuklai perveria šimtininko širdį, kuris prieš tris valandas taip buvo išdidus, taip šaltas, taip nebojantis visų kryžiaus įvykių.

7. Šimtininkas išpažįsta rodydamas ramybės

priebėgą didžiausiems pasaulio nusidėjėliams. Žodžiu, šimtininkas ir sų juo buvusieji kareiviai skelbia Jėzaus Dievystę, išpažįsta savo kaltes, ragina atgailėti nuodėmes, užgėdina Jėzaus malonių aikvotojus. Jėzus atėjo pas savuosius, bet savieji Jo nepriėmė. Net daugiau: jie prikalė prie kryžiaus, viešai užsigindami išganymo.

Baigdamas mąstymą, Jėzaus mirties ženklų paragintas, daryk apyskaitą pats su savimi, apgailėdamas tikėjimo atšalimus, skaudžius nuodėmių prasižengimus, nedovanotinus pareigų apleidimus, viešus ar slaptus Jėzaus įžeidimus. Pakeldamas į kryžių akis, prašyk Jėzaus pasigailėjimo kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane . . . !*

Pasiryžimas: Jėzaus mirties stebuklais gáivinsiu savo tikėjimą.

NUMIRĘS JĖZUS

40. Mąstymas

PERVERTA JĖZAUS ŠIRDIS

1. Įsivaizduok ant kryžiaus mirusį Jėzų ir kareivį ietimi perveriantį širdį, kaip sako evangelija: *Vienas kareivių atvėrė ietimi Jam šoną, ir tuojau išėjo kraujo ir vandens* (Jon. 19, 34).

2. Viešpatie Dieve! Suteik gaivinančios malonės, kad mąstymo mintys paragintų dažniau pasiaukoti Švenčiausiai Jėzaus Širdžiai.

Devinta valanda. Jėzus jau miręs. Saulė blaivosi. Žemė, supurčiusi kalnus, uolas, miesto namus, nurimo. Apsiverkusi gamta pradeda naują gyvenimo erą. Ant Kalvarijos trys kryžiai. Iš miesto atsiskubina būrys kareivių pribaigti nelaiminguosius. Sutriuškinę dešinėje ir kairėje kybančiųjų rankų, kojų kaulus, kareiviai prisiartina prie Jėzaus. Jėzaus galva nusvirus, veidas išbalęs, kūnas nerodo gyvybės žymių. Vienas kareivis ietimi pervėrė Švenčiausią Jėzaus Širdį, iš kurios ištekėjo kraujo ir vandens. Gilindamasis į Jėzaus Širdies pervėrimo paslaptį, šiame mąstyme svarstyk:

I. Žydai meldė Pilotą.
II. Jie nelaužė Jo blauzdų.
III. Kareivis atvėrė Jam ietimi šoną.

I. ŽYDAI MELDĖ PILOTĄ. Evangelija sako: *Kadangi tai buvo prisirengimo diena, kad*

kūnai nepasiliktų ant kryžiaus subatoje, nes subatos diena buvo didžioji, žydai meldė Pilotą, kad būtų sulaužytos jiems blauzdos, ir kad jie būtų nuimti (Jon. 19, 31). Jėzus ant kryžiaus. Žydai skuba pas Pilotą. Bet ko skuba? Ko dar nori? Kas verčia juos dar kartą lįsti į susigraužusio valdovo akis?

1. Žydai skuba pas Pilotą, nes jie nori pasilikti ištikimi Įstatymui. Mozė yra jiems kalbėjęs: *Kuomet žmogus bus nusidėjęs taip, kad jis reikia nubausti mirtimi ir kad, pasmerktas mirti, jis bus pakartas ant kryžiaus kartuvių, jo lavonas nepasiliks ant medžio, bet bus palaidotas tą pačią dieną, nes Dievo prakeiktas yra, kas kabo ant medžio ir jokiu būdu nesutepsi savo žemės, kurią Viešpats, tavo Dievas, tau bus davęs paveldėti* (Atk. 21, 22, 23). Jėzus, jų manymu, yra nusikaltėlis. Jis jau ant kryžiaus. Todėl skuba pas stabmeldį, kad nesuteptų žemės, palikdami Jėzų per šventes kaboti ant kryžiaus.

2. Žydai skuba pas Pilotą, nes arti didžioji subata. Velykų išvakarės. Saulės nusileidimu prasidedanti subata yra dvigubai šventa. Ji yra Viešpaties diena ir velykų švenčių pradžia. Todėl, kad Jėzaus kūnas nekabotų šioje didžioje šventėje, kad nedrumstų ir taip įnervinto ūpo, žydai skuba pas Pilotą prašydami prikaltuosius pribaigti ir nuimti nuo kryžių.

3. Žydai skuba pas Pilotą, nes jų sąžinė nerami. Jie Jėzų nugalėjo, tačiau širdyse jaučiasi patys esą nugalėti. Saulės užtemimas, žemės dre-

bėjimas, bažnyčios uždangos skilimas, Jėzaus galingas šauksmas, šimtininko, kareivių ir daugelio kitų viešas išpažinimas slėgte slėgė Rašto žinovus. Jėzus miršta. Stebuklai sujudina dangų ir žemę. Žydai, bijodami Dievo bausmės ir privengdami, kad Jėzaus išpažintojai nepakeltų rankos prieš jų neteisybes, prašo Pilotą, kad nerimasties priežastį atimtų iš jų akių. O baisus neramios sąžinės likime! Bedievis neras ramybės net pasiekęs tikslą. O nelaimingi Jėzaus žudytojai! Gerai apie jus Izajas yra pranašavęs, sakydamas: *Nėra ramybės bedieviams, sako Viešpats, bedieviai gi kunkuliuojanti jūra, kuri negali nurimti ir kurios bangos išsilieja, kaip sunaikinimas ir dumblas* (Iz. 48, 22; 57, 20). Jėzus užgeso. Ramybė apglėbė Jeruzalę ir Golgotą. Tačiau *Nusidėjėliai Sione*, anot Izajo, *išgązdinti. Drebėjimas apėmė veidmainius* (Iz. 33, 14). Jie bėga pas Pilotą ir prašo nuimti Jėzų nuo kryžiaus. Taip, žydai meldė Pilotą, nes nerimo jų širdys.

II. JIE NELAUŽĖ JO BLAUZDŲ. Evangelija sako: *Todėl kareiviai atėjo ir sulaužė blauzdas vienam ir kitam, kurie buvo prikalti ant kryžių draug su Juo. Priėję prie Jėzaus ir pamatę, kad Jis jau miręs, jie nelaužė Jo blauzdų* (Jon. 19, 32 - 33). Žydai prašo. Pilotas nedelsia. Dar niekuomet šalies valdovas nebuvo taip duosnus, kaip šiandien. Jis paskubomis siunčia kareivius, kad su Jėzumi ir prikryžiuotaisiais būtų kuogreičiausiai baigta. Kareiviai prie kryžių. Tačiau jie nelaužo Jėzaus blauzdų. Kas

sulaiko jų rankas? Juk blauzdų sulaužymas yra dar savotiškas prikaltojo išniekinimas. Žydai nori, prašo, tačiau kareiviai susilaiko. Kodėl?

1. Kareiviai nelaužo Jėzaus blauzdų, nes Jis jau miręs. Du piktadariu dar kenčia. Saulė jau leidžiasi. Diena eina vakarop. Reikia pagreitinti mirtį. Jie ima įrankius ir triuškina nelaimingųjų rankų ir kojų kaulus. Kodėl laužomi kaulai? Kodėl ne ietimi pagreitinama mirtis? Mat prikaltas prie kryžiaus vertas didžiausios bausmės. Jam nėra širdies, kuri reikštų užuojautos. Todėl kaulų sutriuškinimu užduodami nauji skausmai, atidaromos naujos žaizdos, kad padidintos būtų kančios ir pagreitinta mirtis. Jėzus jau miręs. Jo galva nusvirus, veidas išbalęs, kūnas nerodo gyvybės žymių. Todėl kareiviai nelaužo Jo kojų blauzdų.

2. Kareiviai nelaužo Jėzaus blauzdų, nes tokia Dievo valia. Dievo apveizda moka ištraukti Jėzų iš nedorėlių rankų. Kas yra Jėzus? Jis yra Naujo Įstatymo nekalčiausias Velykų Avinėlis, kuris pasiėmė pasaulio nuodėmes, kuris mirė ant kryžiaus, kuris pasiaukojo dėl visų. Jėzaus kančia —tai kova su pragaro slibinu. Jėzaus mirtis —tai garbinga pergalė. Jėzaus kūnas —tai Naujojo įstatymo Velykų Avinėlis. Dievas, išvedęs žydus iš Aigipto nelaisvės, per Mozę įsakė kasmet švęsti velykas ir per velykas valgyti nesukapotą avinėlį. Nesukapotas avinėlis tai vienybės simbolis. Jį turi suvalgyti vienuose namuose ir nesulaužyti jo kaulų (Iš. 12, 43-46). Kareiviai nelaužo Jėzaus blauzdų, nes Jėzus,

anot Laktancijaus, norėjęs, jog nuo kryžiaus nuimtas kūnas ir nesuardytas su pagarba būtų padėtas į karstą, kad nejaustų nė mažiausio sutrukdymo atsikėlimo valandoje. O Dievo išminties gilybe! Žydai nori, kad Jėzui būtų pritaikinti visi formalumai, o Dievas užlaiko nesulaužytas Jėzaus blauzdas. Nors žmogus storojas, bet kitaip stojas, jei Dievas neremia jo pastangų.

3. Kareiviai nelaužo Jėzaus blauzdų, kad Jėzų išskirtų iš kitų pasmerktųjų. Jėzaus nekaltybę viešai skelbė Pilotas. Jėzų Dievo Sūnumi atvirai pripažino prikryžiavimui vadovavęs šimtininkas. Jėzaus dievystę pripažįsta kareiviai, nelaužydami blauzdų. Jėzus yra pragaro nugalėtojas. Jis išliuosavo žmoniją iš pragaro nelaisvės. Kaip nesulaužytais kaulais avinėlis primena Senojo Įstatymo velykas — Paschą, taip nesulaužytais blauzdikauliais Jėzus primena Naujojo Įstatymo Sandorą. Kareiviai nelaužė Jėzaus blauzdikaulių.

III. KAREIVIAI ATVĖRĖ JAM IETIMI ŠONĄ. Evangelija sako: *Vienas kareivis atvėrė Jam ietimi šoną ir tuojau išėjo kraujo ir vandens* (Jon. 19, 30). O begaline Dievo meile! Kuo įkainuosime Jėzaus Širdies atvėrimą? Jėzus jau mirė. Tat, kodėl kareivis smogia Jėzui ietimi į širdį? Kodėl atidaro tą širdį, kuri jau ilsis tiek iškentėjus? Kodėl teka iš jos kraujas ir vanduo?

1. Kareivis ietimi atveria Jėzaus šoną, kad įsitikintų, jog Jėzus jau tikrai miręs. Pilotas nustebęs klausia, ar Jėzus taip greitai galėjo

mirti. Kareiviai atsako už prikryžiuotuosius savo gyvybe. Kareivis galvoja: — Jėzus miręs. Laužyti blauzdas, didinti kančias jau nėra ko. Tačiau dėl bendro įsitikrinimo ietimi smogsiu Jėzui į širdį, kad neliktų jokios abejonės. — Kareivis smogė Jėzui į šoną, kad parodytų dangui ir žemei, jog Jėzus tikrai miręs.

2. Kareivis ietimi atveria Jėzaus širdį, kad iš jos ištekėtų paskutiniai kraujo lašai. Jėzus jau miręs. Jo gyslose kraujas sustingęs. Jis atidavė kraują už žmonių nuodėmes. Kūnas sudraskytas. Galva, kojos, rankos subadytos. Jėzaus kraujas išlašintas. Tačiau ne. Širdis dar sveika. Ji, tiesa, jau paliovė plakusi, tačiau ji dar pilna kraujo, kurį Jėzus troško atiduoti lig paskutinio lašo. Kareivis artinasi. Kas yra tas kareivis? Vieni sako, kad tai pats šimtininkas, kuris viešai išpažino, jog Jėzus Dievo Sūnus, kuris neša atsakomybę už Jėzaus gyvybę. Kiti sako, kad kareivis vienas sargybinių, kurie saugojo prikaltuosius. Kokia man, o Jėzau, bus nauda, jei aš žinosiu kareivio vardą? Man pakanka šv. Jono liūdymo, kad vienas kareivis ietimi pervėrė Tavo, o Jėzau, širdį, iš kurios ištekėjo kraujas ir vanduo. O stebukle neregėtas! Mirusio žmogaus kraujas sustingsta. Tačiau, kad atsidalintų kraujas ir vanduo — negirdėtas dalykas. Iš Jėzaus atvertos širdies ištekėjo kraujas, tai amžino gyvenimo Sakramentas; ištekėjo vanduo, tai krikšto sakramentas, išganymo durys.

3. Kareivis atvėrė Jėzaus širdį, kad duotų Jėzaus liepsnojančios meilės liudymą. Dievas

taip numylėjo žmones, kad vienatinio Sūnaus nepasigailėjo. Sūnus taip numylėjo sielas, kad net miręs atvėrė savo širdį, iš kurios ištekėjo kraujas ir vanduo. Jėzus Šv. Margaretai Marijai Alakok, rodydamas pervertą širdį, taria: *Štai širdis, kuri tiek yra mylėjusi žmones!* Kareivis ietimi perveria Jėzaus šoną, kad prie Jo meile liepsnojančios širdies prileistų ne tik abejojantį Tomą, bet ir visus kitus, kurie šauksis Jėzaus vardo. Kareivis atvėrė Jėzaus širdį, kad toji širdis teismo dienoje parodytų, kiek yra pasiaukojusi už žmonių sielas. Kareivis atvėrė Jėzaus šoną!

O perverta širdimi Jėzau! Tu visas pasiaukojai ir miręs širdį atvėrei, kad man, nusidėjėliui, atidarytum malonių šaltinį. Duok man stiprybės savęs atsižadėti, Tave karščiau mylėti, sieloms pasišvęsti, aš Tavęs maldauju, širdies gilumoje kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane . . . !*

Pasiryžimas: Šiandien keldamasis Jėzui savo širdį paaukosiu!

---

41. Mąstymas

JĖZAUS NUO KRYŽIAUS NUĖMIMAS

1. Įsivaizduok Juozapą ir Nikodemą, nuimančius Jėzų nuo kryžiaus, kaip sako evangelija: *Taigi jie atėjo ir nuėmė Jėzaus kūną* (Jon. 19, 38).

2. Prašyk Dievo malonės, kad mąstymo mintys paragintų dažniau nukryžiuotą Jėzų atminti.

Diena eina vakarop. Prisirengimo išvakarės. Kas gyvas skuba į namus. Trys kryžiai ant Golgotos. Dangaus ir žemės Viešpats, gyvybės davėjas, jau miręs. Jo galva nusvirusi, kūnas pastiręs, širdis atverta. Kareiviai nuima abipusiai prikaltuosius. Marija, stovėdama po kryžium, akis įsmeigus, žiūri į Sūnų ir į kareivius. Ji pati norėtų nuimti Sūnaus kūną, tačiau nesiranda, kas jai padėtų. Neliūski Marija, nes štai ateina Juozapas iš Arimatėjos ir Nikodemas. Jie nuims Jėzaus kūną ir atiduos tau, o Motina! Gilindamasis į graudų nuo kryžiaus nuėmimo reginį, šia proga svarstyk:

I. Atėjo Juozapas iš Arimatėjos.
II. Jis prašė Jėzaus kūno.
III. Pilotas dovanojo kūną Juozapui.

I. ATĖJO JUOZAPAS IŠ ARIMATĖJOS. Gražioji Nazareto gėlelė-Jėzus užgeso. Jo rankos, kojos prikaltos, šonas atvertas. Jis davė savo gyvybę už numylėtus vaikus. Bet kur jo numylėtieji? Kur Jėzaus mokiniai? Kur rinkti-

niai apaštalai? Vienas Jonas stovi po kryžiumi ir, beviltiškai laužydamas rankas, verkia. Kareiviai nuima du prasikaltėliu, nes diena jau baigiasi. Jie greitai artinsis prie Jėzaus ir, jį nuėmę, mes į bendrą pasmerktųjų duobę. Alpsta Marija. Jos širdį varsto aštrus kalavijas. Norėtų Motina gelbėti nors mirusį Sūnų, bet pati yra bejėgė. Nėra, kas šiam kritingam reikale padėtų. Neverki Marija! Štai dangaus Tėvas siunčia rinktinį tarną, kuris, nuėmęs Jėzaus kūną, atiduos į tavo motiniškas rankas. Kas bus tokis geradaris? Tai Juozapas iš Arimatėjos. Jis skuba pas Pilotą ir nuo Piloto prie kryžiaus. Kodėl Dievas pašaukė Juozapą atiduoti Jėzui paskutinį patarnavimą?

1. Dievas pašaukė Juozapą iš Arimatėjos, *nes jis buvo teisus ir laukė Dievo karalystės.* (Luk. 24, 50-52). O palaiminti Dievo teisieji! Teisus buvo senelis Simeonas. Dievas jį palaimino ir leido pirmam paimti ant rankų Išganytoją kūdikėlį. Teisus buvo Juozapas iš Arimatėjos ir jam Dievas leido Išganytojaus kūną nuimti nuo kryžiaus. Ne veltui pranašas yra šaukęs: *Dieve, tu nepaniekinsi sutrintos ir nužemintos širdies* (Ps. 50, 19).

2. Dievas pašaukė Juozapą iš Arimatėjos, nes jis nebuvo pritaręs Jėzaus pasmerkimui. Kas jis yra? Jis yra vyriausios žydų tarybos narys. Bet jis yra ir Jėzaus mokinys. Jis su širdies skausmu žiūri, kaip nedėkingi yra jo tautiečiai už taip brangias Dievo dovanas. Net daugiau. Jis mato, kaip didelę šventvagystę yra padarę

atsižadėdami Jėzaus, savo tautos garbės. Dievas Juozapą pašaukė Jėzui atiduoti paskutinį patarnavimą.

3. Dievas pašaukė Juozapą, nes nebuvo kas pagelbėtų alpstančiai Jėzaus Motinai. Kareiviai artinasi. Apaštalų nėra. Marija mato, kad Jėzus dar bus pažemintas, įmestas į bendrą duobę. Ji primaniusi pati užkoptų ant kryžiaus ir nuimtų prikaltą Sūnų. Tačiau ji stovi bejėgė. Nesisielok Marija! Štai Dievas siunčia Juozapą iš Arimatėjos. Jis nuims Jėzaus kūną ir paruoš naują grabą. Dievas pakvietė Juozapą iš Arimatėjos, kad Jėzaus kūnui atiduotų palaidojimo patarnavimą. *Atėjo Juozapas iš Arimatėjos.*

II. JIS PRAŠĖ JĖZAUS KŪNO. Evangelija sako: *Po to Juozapas iš Arimatėjos (būdamas Jėzaus mokinys, tik slaptas iš baimės žydų) prašė Pilotą leisti jam nuimti Jėzaus kūną* (Jon. 19, 38). Jėzus mirė. Žemė sudrebėjo. Senoji sandora pasibaigė. Sinagogos uždanga plyšo. Sudrebėjo ir Juozapo širdis. Iki tol jis buvo tik slaptas Jėzaus mokinys. Dabar jis pajuto nenugalimos drąsos stoti po Jėzaus vėliava. Iš kur ši jėga? Kas verčia Juozapą? Ko siekia?

1. Juozapas prašo Jėzaus kūno, nes pasmerktųjų kūnai priklauso viešai teisdavystei. Niekas neturi teisės paimti nužudytųjų kūno. Jie laidojami sulig bendro parėdymo nusižengėliams skirtose duobėse. Tačiau tu, o Jėzau, argi ir numiręs būsi paskaitytas nusižengėliu? Argi nebus tau duotas garbingas palaidojimas? Argi bent paskutinėje valandoje neatsiras šir-

dies, atjaučiančios Jėzaus Motinos — Marijos — širdies skausmą? Taip. Dievas pašaukia Juozapą, kad Jėzui patarnautų paskutinėje valandoje. Juozapas prašo Jėzaus kūno, nes Dievas to nori.

2. Juozapas eina pas Pilotą, nes Dievas norėjo palikti drąsos pavyzdį. Jėzus mokina. Juozapas yra jo mokslo slapukas. Jėzus teisiamas. Juozapas nepritaria savo bendrams — tarybininkams. Jėzus mirė. Juozapas, pajutęs nenugalimą jėgą, drąsiai žengia į Piloto rūmus ir prašo: — Valdove, atiduoki man Jėzų, kad padoriai palaidočiau! — Juozapas eina, nes tokia dangaus Tėvo valia, nes pranašai pranašavo, kad Jėzui bus duotas garbingas kapas.

3. Juozapas eina pas Pilotą prašyti Jėzaus kūno, kad viešo autoriteto būtų patvirtinta Jėzaus mirtis. Ženklai įvyko. Jėzaus šonas atvertas. Tačiau Pilotas ar žino, kad Jėzus jau miręs? Jis ir nemano, kad Jėzus taip greitai galėjo užgesti. Juozapas ateina prašyti Jėzaus kūno. Pilotas nustebęs teiraujasi. Šimtininkas duoda autoritetingą liudijimą, kad Jėzus tikrai jau miręs. Juozapas iš Arimatėjos prašė Jėzaus kūno, kad galėtų padoriai palaidoti. O artimo meile degančios širdies gerume! Senojo Įstatymo Tobijas slapta laidojo mirusius. Dievas Tobijui siuntė angelą Rafaelį, kad išgydytų akis ir šeimai suteiktų Viešpaties palaimą. Štai, dabar, prie Jėzaus kryžiaus artinasi Juozapas iš Arimatėjos, norintis suteikti Jėzui paskutinį patarnavimą. Juozapas prašo Jėzaus kūno, o Jėzus

atveria jo akis, kad pažintų amžino gyvenimo laimę. *Jis prašė Jėzaus kūno.*

III. PILOTAS DOVANOJO KŪNĄ JUOZAPUI. Evangelija sako: *Atėjo Juozapas iš Arimatėjos, kilnus tarybos narys, kuris taip pat laukė Dievo karalystės: Jis drąsiai įėjo pas Pilotą ir prašė Jėzaus kūno. Pilotas stebėjosi, kad jis būtų jau miręs... Patyręs tai iš šimtininko, jis dovanojo kūną Juozapui* (Mork. 15, 43 - 45). O, kas įkainuos Juozapui duotą dovaną? Kuo brangiau galėjo būti apmokėta Juozapo širdies gerumas? Kokią brangenybę Dievas dovanojo Juozapui per stabmeldžio Piloto rankas? Kodėl Pilotas dovanojo?

1. Pilotas dovanojo Jėzaus kūną Juozapui, kad žydai daugiau nelystų jam į akis. Jis tiek yra kentėjęs, tiek nemalonumų patyręs. Žydai grasino Pilotą suskųsią net Romos ciesoriui, jei Jėzų paleisiąs. Bet ir dabar, kai Jėzus jau miręs, ar žydai nurims? Ar pasitenkins pasiekę nedoro tikslo? Kur tau! Nedorėlio širdis it audringa jūra. Ji, padarius nedorybę, godžiai dairosi, ką pradėti daugiau. Taip ir žydai. Jie žino, kad Jėzus jau prikaltas. Jie vėl lenda į Piloto akis, kad jis siųstų kareivius sulaužyti Jėzaus kaulus, kūną nuimti nuo kryžiaus, nes didžioji Velykų subata čia pat. Pilotui nusibodo. Jis atiduoda Jėzaus kūną Juozapui iš Arimatėjos, kad tas padarytų galą žydų lindimams.

2. Pilotas atidavė Jėzaus kūną Juozapui, nes norėjo, kad grečiau būtų pašalinta Prikryžiuotojo atmintis. Piloto sąžinė nerami. Jis, nors,

rankas plaudamasis, iškilmingai pareiškė: Nekaltas esąs Teisiojo kraujo. Tačiau Jėzaus nekaltas kraujas graužia Piloto sąžinę. Pilotas rankas nusiplovė, viešai baigė teismo pareigą. Tačiau sąžinė kalba: — pasmerkei Teisųjį, prikaldinai Nekaltąjį, padarei neteisybę. — Jėzus ant kryžiaus gyvai Piloto akyse. Todėl Pilotas nedelsdamas Jėzų atiduoda Juozapui, kad greičiau būtų atimta Golgotos tragedijos atmintis. Tačiau veltui pastangos. Kaip neišdildysi deguto dėmės iš balto rūbo, taip labiau neatimsi neteisybės iš Piloto sąžinės. Pilotas nori pašalinti Jėzų, kad neliktų ir atminties, kuri jį kankina.

3. Pilotas atidavė Juozapui Jėzaus kūną norėdamas įskaudinti žydams. Ko troško barzdoti Jėzaus tautiečiai? Ko siekė nedėkingieji Rašto žinovai, tautos vadai, sinagogos kunigai? Jie troško Jėzų išdildyti iš gyvųjų tarpo. Tačiau veltui, tvariny, spardaisi prieš akstiną. Tu akstino nepaspirsi, tik susižeisi kojas. Veltui tautos vadai kovojate prieš Dievą, nes jūs tik sutepate savo vardą. Dievas ras būdų apsaugoti savo Sūnaus garbę. Pilotas atiduoda Jėzaus kūną Juozapui, kad jį apsaugotų nuo paniekinančio palaidojimo, kad jį išskirtų iš piktadarių, kad jam parengtų naują grabą, kad niekas neabejotų, kai po trijų dienų jis kelsis iš kapo. Pilotas atidavė Jėzaus kūną Juozapui, nes per jo rankas veikė Viešpaties pirštas. O palaiminta Viešpaties Apvaizda! Nors žmogus storojasi, bet kitaip stojasi. Jei Dievas nelaimina jo pastangų, veltui jis rūpinasi.

O nuo kryžiaus nuimtas Jėzau! Tu pakvietei Juozapą iš Arimatėjos, kad tau garbingą parengtų kapą. Pakvieski ir mane, nevertą nusidėjėlį, kad priimdamas šventą Komuniją, garbingą parengčiau tau vietą mano širdyje. Suteik šią malonę, o Jėzau, aš tavęs maldauju kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane...*

Pasiryžimas: Šiandien, kiekvieną kartą žegnodamasis, prisiminsiu Jėzaus nuo kryžiaus nuėmimą!

---

42. Mąstymas

JĖZAUS PALAIDOJIMAS

1. Įsivaizduok Juozapą, Nikodemą ir daug kitų šventų asmenų, kurie palaidojo Jėzaus kūną uoloj iškaltame grabe, kaip sako evangelija: *Ėmęs kūną, Juozapas įvyniojo jį į tyrą drobulę ir jį paguldė naujame kape, kurį buvo išsikaldinęs uoloj* (Mat. 27, 59 - 60).

2. O visagalis Dieve! Suteik man gaivinančios malonės, kad mąstymo mintys paragintų susikaupti besiartinant prie šventos Komunijos.

Leidimas gautas, kopėčios pakeltos: Juozapas ir Nikodemas kopia nuimti Jėzaus kūno. Jie nuėmė ir atidavė Motinai į rankas. Marija ašaromis nuplovė kruvinas Jėzaus žaizdas. Nikodemas suvilgė kvepalais, Juozapas įvyniojo

į naują drobulę. Taip paruoštą Jėzaus kūną jie nunešė į naują karstą, kurį buvo išsikaldinęs uoloje Juozapas iš Arimatėjos. Jie padėjo Jėzaus kūną, kuris baigė atpirkimo vargus, kuris ilsėsis tris dienas, kuris kelsis garbėje. Gilindamasis į iškilmingą Jėzaus laidotuvių eigą, šiame mąstyme kiek giliau prisiminki:

I. Juodu paėmė Jėzaus kūną.
II. Juodu aprišo marškomis.
III. Juodu paguldė Jėzų iškaltame kape.

I. JUODU PAĖMĖ JĖZAUS KŪNĄ. Evangelija sako: *Taigi jis atėjo ir nuėmė Jėzaus kūną. Atėjo taip pat ir Nikodemas, kuris buvo anksčiau atėjęs pas Jėzų nakčia... Juodu paėmė Jėzaus kūną...* (Jon. 19, 38 - 40). Kas yra tie juodu? Nuo ko paėmė Jėzaus kūną? Kam paėmė?

1. Jėzaus kūną paėmė Juozapas ir Nikodemas. Juozapas iš Arimatėjo, slaptas Jėzaus mokinys. Jis jau ne slaptas. Jis viešai, drąsiai eina pas Pilotą prašyti, kad Jėzų atiduotų palaidoti. Atbudo Juozapo širdis, nes valanda jau išmušė. Jėzus mirė. Prasidėjo Naujojo Įstatymo era. Juozapas paėmė Jėzaus kūną. Bet ką sakau? Argi tik Juozapas? Argi nesiras daugiau kilnių širdžių, kurios prisidės Jėzų palaidoti? O taip! Jėzaus mirtis sujudino dangų ir žemę. Ji pažadino ligšiol slaptus Jėzaus mokinius įkvėpdama jėgos viešai Jėzui patarnauti. Juozapas prie kryžiaus. Šalia jo Izraelio tautos kunigaikštis Nikodemas. Jis kadaise slaptai tei-

ravosi Jėzaus. Bet dabar praėjo slaptybių naktis: Nikodemas drąsiai žengia į Golgotą ir, kartu su Juozapu, ima nuo kryžiaus Jėzaus kūną.

2. Nuo ko paėmė Jėzaus kūną? Tai ne nuo Piloto, ne nuo žydų, ne nuo budelių, kurie jį buvo prikalę. Juozapas ir Nikodemas paėmė Jėzų nuo kryžiaus, kad iškilmingai palaidotų. Diena eina vakarop. Velykos čia pat. Jėzus reikia palaidoti. Juozapas su Nikodemu stato prie kryžiaus kopėčias, kad atkabintų prikaltą Jėzų. O kas įvertins šių dviejų širdžių kilnumą! Golgotos kalnas. Ant kalno kryžius. Ant kryžiaus Jėzaus kūnas. Tai ne garbingo imperatoriaus kūnas. Tai visų paniekinto, kankinimais sudraskyto Jėzaus kūnas. Čia pat Velykos. Įstatymai draudžia liesti lavoną. Kas palytėjo, tas suteptas. Tačiau Juozapas ir Nikodemas stato kopėčias, ima Jėzų nuo kryžiaus. Jiedu nebijo susitepti, nors gerai žino, kad sukils taryba, piestu stos Jėzaus priešai, meste išmes juodu iš sinagogos.

3. Kam paėmė Jėzaus kūną? Juozapas ir Nikodemas paėmė Jėzaus kūną, kad jį iškilmingai palaidotų. Sinagogos misija baigta. Plyšusi uždanga viešai paskelbė, kad Jėzaus mirtimi pasibaigė pažadėjimų Įstatymas ir prasideda naujoji Sandora. Juozapas ir Nikodemas paėmė Jėzaus kūną, kad jį iškilmingai palaidotų uoloje. Nors rankomis liesti lavoną buvo susitepimas. Tačiau meile degančios Juozapo ir Nikodemo širdys skuba nešti Jėzui paskutinį patarnavimą. Jiedu paėmė Jėzaus kūną, kad iškilmingai jį palaidotų.

II. JIEDU APRIŠO MARŠKOMIS. Evangelija sako: *Juodu aprišo jį marškomis su kvepalais, kaip buvo žydų paprotys laidoti* (Jon. 19, 40). Gailestingumas seka gailestingumą. Meilė sukuria galingą meilės ugnį. Juozapas ir Nikodemas, nuėmę Jėzų nuo kryžiaus, apsupa marškomis, apipila kvepalais, kaip pritinka Dievui, — Žmogui - Išganytojui. Kam tos marškos? Kam taip gausūs kvepalai?

1. Juozapas iš Arimatėjos nupirko naują lininę paklodę, kad būtų išlaikytas paprotys. Jis nori palaidoti Jėzų, kaip laidojami tautos vadai, Rašto žinovai, sinagogos kunigai, Dievo siųstieji pranašai. Nikodemas atnešė apie šimtą svarų myros ir aloės mišinio, kvepalų, kad pateptų Jėzų. Juozapas ir Nikodemas, tarsi, du Naujojo Įstatymo vyriausi kunigai, rengia Jėzui iškilmingą palaidojimą. Šventės. Įstatymas. Susitepimas. Tie dalykai jiedviem nebaisūs. Jiedu turi teisias širdis, širdis ieškančias Dievo teisybės. Todėl, nors jų rankos, žiūrint įstatymo, suteptos, tačiau jų širdys skaisčios, nuplautos Jėzaus Avinėlio krauju. Skaisčios širdys skaisčias gimdo mintis. Skaisčios mintys skaisčius vykina darbus. Todėl Juozapas ir Nikodemas skaisčias ruošia Jėzaus kūno laidotuves.

2. Juozapas ir Nikodemas įvyniojo Jėzų į naujas marškas, kad pridengtų Dievo žmogaus neturtą. Taip Dievas numylėjo pasaulį, kad vienatinio Sūnaus nepasigailėjo. Tačiau taip šykštus pasirodė Dievui žmogus, kad Jėzui nepaliko net kasdien nešioto rūbo. Jėzus ant kryžiaus

išvilktas iš paskutinio rūbo. Todėl Juozapas ir Nikodemas nupirko naujas marškas, kad įvyniotų Jėzaus kūną. Jie suvyniojo Jėzaus kūną į naujas drobes, kokiomis būdavo vyniojami kunigų, ar karalių lavonai.

3. Jiedu aprišo marškomis su kvepalais. Kam kvepalai? Kam tas taip gausus Jėzaus kūno patepimas? Juozapas ir Nikodemas suvilgė Jėzaus kūną kvepalais, kad būtų iškilmingas palaidojimas. Jiedu suvilgė Jėzų kvepalais, kad pareikštų begalinę Jėzui meilę. Jiems gaila Jėzaus. Nieko neliko, tik paskutinis patarnavimas. Ogi čion Jėzaus kūnas visas sudraskytas. Rankos, kojos pervertos, šonas perdurtas, galva subadyta erškėčiais, kūnas suaižytas plakimo botagais. O, kaip brangios Jėzaus rankų, kojų, širdies žaizdos bus daugelio širdims! O kaip žiaurios žaizdos bus jo priešams! Juozapas ir Nikodemas patepė Jėzaus žaizduotą kūną, kad jį mylinčios sielos rastų gaivinantį išganymo balzamą.

III. JIEDU PAGULDĖ JĖZŲ IŠKALTAME KAPE. Evangelija sako: *Toje vietoje, kame jis buvo prikaltas ant kryžiaus, buvo daržas, darže gi naujas kapas, kuriame niekas dar nebuvo paguldytas. Tenai juodu paguldė Jėzų dėl žydų Prisirengimo dienos, nes kapas buvo arti* (Jon. 19, 41-42). Kodėl jiedu paguldė? Kodėl ne Marija? Kodėl ne apaštalai?

1. Juozapas ir Nikodemas paguldė, nes pritiko, kad rinktinės tautos vyresnieji atiduotų paskutinę pagarbą mirusiam Išganytojui. Visi atstojo nuo Jėzaus. Tačiau teisios širdies slapti Jė-

zaus mokiniai, garbingi vyriausios tarybos nariai, paruošia Jėzui iškilmingą palaidojimą.

2. Juozapas ir Nikodemas palaidojo, nes Marija yra didžiausia beturtė. Ji neturtinga Nazarete, neturtinga Betlėjuje, neturtingiausia ant Golgotos. Ji Nazarete užsidariusi nuošaliame kambarėlyje meldžiasi, Betlėjuje, menkučiais vystyklėliais suvysčiusi Jėzų, džiaugiasi, o ant Golgotos stovėdama prie kryžiaus verkia. Marija mato mirusį Jėzų, kareivius, ir nežino kur surasti laidotuvėms kapą. Juozapas iš Arimatėjos duoda Jėzui naują kapą darže, kurį buvo išsikalęs sau. O paguoda Marijai! Marija neverki! Lai neliūsta aštriu kalaviju perverta tavo širdis! Nedorėliai norėjo jį paniekinti, tačiau jam yra duodamas garbingas kapas. Juozapas palaidojo savam kape, nes Marija neturėjo vietos.

3. Juozapas ir Nikodemas palaidojo, nes apaštalai išbėgioję. Tiesa, Jonas stovi prie kryžiaus. Jis meile liepsnojančias lūpas priglaudė prie pervertos Jėzaus širdies. Tačiau Jeruzalėje Jonas tik ateivis. Jis čia neturi nuosavaus daržo ir negali duoti Jėzui palaidojimo. O kur kiti? Kiti išbėgioję. Kiti pasislėpė slaptiems mokiniams suteikdami progą Jėzų palaidoti. Juozapas ir Nikodemas palaidojo Jėzų, kad niekas neįtartų apaštalų, būk jie Jėzaus kūną pavogę. Juozapas ir Nikodemas paguldė Jėzų kape, kad išsipildytų, ką Izajas buvo pranašavęs: *Jis duos bedievius už jo kapą ir tirtingą už jo mirtį, nes jis nebuvo padaręs neteisybės ir nebuvo vyliaus jo burnoje* (Iz. 53, 9). Juozapas ir

Nikodemas paguldė Jėzų iškaltame kape, kuriame dar niekas nebuvo gulėjęs.

O į kapą padėtas Jėzau! Tu, būdamas Dievas, visokių gėrybių Viešpats, pasidarei didžiausias neturtėlis. Skelbdamas evangeliją tu neturėjai kur galvos priglausti. Ogi miręs net neturėjai savo kapo. Tavo, o Jėzau, neturtu gydyk mano širdies lepumus, aš tavęs maldauju kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane...!*

Pasiryžimas: Šiandien, priimdamas Šv. Komuniją, mano širdį tik Jėzui pavesiu!

---

43. Mąstymas

UŽANTSPAUDUOTAS KAPAS

1. Įsivaizduok žydų vyresniuosius prašančius Piloto, kad saugotų Jėzaus kapą ir Pilotą tariantį: *Jūs turite sargybą: eikite, sergėkite, kaip mokate* (Mt. 27, 65).

2. O Visagalis Dieve! Suteik man gaivinančios malonės, kad mąstymo mintys padėtų nors dalinai suprasti neramios sąžinės baisų likimą.

Jėzaus kūnas Juozapo kape. Velykų subata. Visa nurimo. Jėzaus prieteliai, susirinkę į mažą kambarėlį, raminasi Jėzaus Motinos guodžiami. Tiesa, jie palaidojo Jėzų. Tačiau jie ramūs, nes jų sąžinės tyros. Kitaip yra su Jėzaus priešais. Nugalėtojai pasijuto esą nugalėti. Jiems

Jėzus pavojingas ir gulintis kape. Sąžinės graužiami jie bėga pas Pilotą reikalaudami sargybos. Jie, užantspaudavę kapą, pastatė sargus. Stojęs užantspauduoto kapo akivaizdoje, šiame mąstyme Didžiosios Subatos nuotaiką svarstyk:

I. Palaidotas Jėzus.
II. Valdove, liepk sergėti kapą!
III. Jie padėjo antspaudus ir kapą apstatė sargais.

I. PALAIDOTAS JĖZUS. Evangelija sako: *Ėmęs kūną Juozapas įvyniojo jį į tyrą drobulę ir jį paguldė savo naujame kape, kurį buvo išsikaldinęs uoloje; jis pririto didelį akmenį prie kapo angos ir nuėjo. Buvo gi tenai Marija Magdalena ir kita Marija, sėdėjusios ties kapu* (Mat. 27, 59-61). Kodėl nuėjo Juozapas? Kur nuėjo Marijos? Kur susirinko Jėzaus artimieji subatos dieną?

Juozapas ir Marijos nuėjo, nes Jėzaus kūnas jau palaidotas. Jie parengė kapą, kūną suvyniojo į drobules, suvilgė kvepalais, padėjo, užrito akmenį ir nuėjo. Uola, didžiulis angos akmuo, tai Jėzaus kūno sargai pirmąją velykų naktį. Jėzus, baigęs atpirkimo darbą, tarsi, pranašas Jonas, tris dienas išbus žemės viduryje. Jie padėjo Jėzų ir nuėjo.

2. Kur nuėjo? Kur susirinko Jėzaus mylimieji? Velykų nuotaika. Velykos tai išsivadavimo, tai džiaugsmo šventė. Džiaugiasi Jeruzalės gyventojai laikydamiesi senų papročių. Tačiau liūsta Jėzaus prieteliai slėgiami Išganytojaus laidotuvių.

Paguldę Jėzaus kūną į kapą prieteliai susirinko į mažą Siono kalne kambarėlį. Tai Didžioji subata. Tai diena pilna skausmo, liūdesio, tylos ir vilties. Tai diena, kurią Viešpats padarė, kurioje parodė pasauliui pragaro pergalę. Tai diena, kurioje prasideda Nauja Sandora, Naujas Testamentas, nauja ir nesibaigianti Pascha. Jėzaus prieteliai susirinko ankštame kambarėlyje, kuriuos priglaudė ir ramino nuliūdusi Jėzaus Motina.

3. Jėzaus prieteliai susirinko prie Marijos motiniškos širdies, nes kur nuliūdusieji ras ramybės, jei ne prie Marijos! Ji, tiesa, nešioja skausmo kalaviją savo motiniškoje širdyje. Tačiau ji guodžia susirinkusius ramindama: Neverkite! O, palaiminta draugyste prie Marijos širdies! Jėzus palaidotas. Paguodos nėra. Tačiau Marija šluosto Jėzaus verkiančiųjų ašaras. Ramybė apgaubė Jėzaus prietelių kambarėlį. Subata prabėgo. Rūpestingosios Magdalenos ruošiasi dar kartą Jėzaus kūną patepti kvepalais. O kaip ramu Marijos globoje! Marijai raminant skaudžiausi smūgiai pasidaro saldžios paguodos valandomis. Subata. Jėzus palaidotas. Ramios širdys ruošiasi Jėzui atiduoti paskutinį pagarbos patarnavimą!

II. VALDOVE, LIEPK SERGĖTI KAPĄ! Meskime žvilgsnį sinagogos link. Ten kunigai, Rašto žinovai, tautos vadai. Jie švenčia Velykas. Jie valgo Paschą. Tačiau Jėzus jiems gyvas akyse. Evangelija sako: *Kitą dieną, kuri yra po Pasirengimo dienos, vyriausieji kunigai ir*

parizėjai susirinko pas Pilotą, ir sakė: Valdove, mes atsiminėm, kad tas suvedžiotojas dar gyvas būdamas sakė: Po trijų dienų aš prisikelsiu. Liepk tat sergėti kapą iki trečiai dienai, kad kartais neateitų jo mokiniai, jo nepavogtų ir nesakytų liaudžiai: Jis kėlėsi iš numirusių. Tas paskutinis suklaidinimas bus piktesnis už pirmąjį (Mat. 27, 62 - 64). O neramios sąžinės kirmine! Tu niekad nepaliauji graužęs savo aukos. Jėzus palaidotas. Velykų subata. Visi džiaugiasi. Tačiau nelaimingieji tautos vadai nerimsta. Jie nepažįsta Velykų džiaugsmo, nes jų sąžinės jiems išmėtinėja. Ko skuba kunigai pas stabmeldį? Ko grūdasi Rašto žinovai pas Pilotą? Ką dar nori daryti su Jėzumi?

1. Kunigai bėga pas Pilotą, nes jų sąžinė jiems išmėtinėja. Jie bijojo Jėzaus mokinančio. Jie drebėjo prie Jėzaus mirštančio. Jie dabar bijo Jėzaus paguldyto kape. Rodos miręs žmogus jau niekam nepavojingas. Tačiau Jėzus ir numiręs neduoda ramybės tiems, kurie jį suėmė, kaltino, teisė, numarino. Kunigai, Rašto žinovai skuba pas Pilotą prašydami saugoti kapą.

2. Kunigai ir Rašto žinovai skuba pas Pilotą, nes jie prisimena pranašystes. Jei jie neskubėtų, kaipgi įvyktų pranašystė? Kaipgi išsipildytų, ką Jėzus kalbėjo? Jėzus žadėjo po trijų dienų keltis. Tačiau kas tam tikės, jei niekas neregės? Kas patvirtins pranašystę, jei ne Rašto žinovai? Jie žino, ką Jėzus kalbėjo. Todėl dabar neramūs. Jie, nepaisydami šventės, skuba į stabmeldžio rūmus, reikalaudami sargybos, kad Jėzus iš kapo nedingtų nepastebėtas.

3. Kunigai ir Rašto žinovai subatos vakare bėga pas Pilotą, nes jie jaučiasi nugalėti. Kaip galingai šaukė Piloto kieme: — Ant kryžiaus jį, ant kryžiaus! Greičiau, prikalki jį ant kryžiaus! — Kaip piktai piktažodžiavo ant Golgotos stovėdami po kryžiumi: — Jėzau, nuženk nuo kryžiaus, tikėsime tau! Šia, kuris bažnyčią griauji ir per tris dienas vėl pastatai, jei esi Dievo Sūnus nuženki nuo kryžiaus! — Jie jautėsi galingi. Tačiau Jėzaus mirtis, žemės drebėjimas, saulės užtemimas, bažnyčios uždangos skilimas supurtė neteisias jų sąžines. Jie nugalėjo, tačiau viduj jaučiasi nugalėti. Jie jaučia, kad Jėzus dar vis pavojingas, norą jis nuo vakar guli kape. — *Valdove, liepk sergėti kapą,* nes tas Jėzus mums pavojingas. Mes jaučiame jo jėgą, ir mūsų širdžiai jis neduoda ramybės. — O baisus neramios sąžinės likime! Kuo gali būti išgydyta baisi sielos žaizda? Nei Jėzaus nugalėjimas, nei akmeninis kapas, nei velykų nuotaika nedildo nedorėlio nerimo! O Viešpatie! Duok man išvengti nedorėlio pergyvenimų!

III. JIE PADĖJO ANTSPAUDUS IR APSTATĖ KAPĄ SARGAIS. Pilotas susigraužęs. Jo sąžinė irgi nerami. Jam Jėzus taipgi akyse. Jis nenori nieko daugiau girdėti iš lūpų tų, kurie jį privertė daryti baisią šventvagystę. Žydai reikalauja sargybos, tačiau Pilotas, sako Evangelija, jiems tarė: *Jūs turite sargybą, eikite, sergėkite, kaip mokate. Ir jie nuėjo ir, padėję antspaudą ant akmens, apstatė kapą sar-*

gais (Mat. 27, 65-66). Ko bijo žydai? Kam tos antspaudos? Kam tie ginkluoti sargai?

1. Žydai bijo Jėzaus, nes jie atsimena pranašystę. Jie bijo, kad atsikėlusio Jėzaus darbai nebūtų baisesni už pirmuosius. Jėzaus mokslas, stebuklai, negailestingas klaidų taisymas patraukė minias. Iškrypusieji tautos atstovai, nenorėdami pamesti užsikirtimo klaidų, bijosi, kad Jėzus nesikeltų. Jėzaus atsikėlimas būtų baisesnis įvykis už visus, kurie lig šiol yra buvę. Jėzus gyvas vadindavosi Mesijumi. Ogi atsikėlęs jis tikrai vadinsis Dievo Sūnumi. Kas tada? Kas bus su mumis?

2. Žydai užantspaudavo Jėzaus kapą. Kam tie antspaudai? Antspaudai tai autoritetingas Jėzaus prisikėlimo liudijimas. Antspaudomis žydai norėjo apsaugoti Jėzaus kapą. Kapas uoloje. Anga uždengta didžiuliu akmeniu. Skersai ir išilgai akmens padėjo antspaudus, kad kapas pasiliktų nejudintas. Jie užantspaudavo Jėzaus kapą viešai, net kareivių akyvaizdoje, kad tikriau pasireikštų Jėzaus atsikėlimo garbė.

3. Žydai pastatė sargybą. *Jie kapą apstatė sargais.* Kam tie sargai? Taip. Sargai yra neramios žydų sąžinės išdava. Jie, anot padavimo, net šešiolika vyrų pastatė saugoti Jėzaus kūną. Vargše parizėjau, Rašto žinove! Tu, gelbėdamas savo kailį, nejauti, jog Dievas tavo sugedusią širdį panaudoja stebuklingiems dalykams! Tu užantspaudavai karstą, pastatei sargus. Argi trečią dieną tai visa nebus didesnei Jėzaus garbei? Argi tie sargybiniai nepasiliks Jėzaus

prisikėlimo nepermaldaujami liudininkai? Argi tavo pastangos neprisidės prie Jėzaus dievystės įrodymo? O, vargas nusidėjėliui kovojančiam prieš Dievą! Jis spardosi prieš akstiną, kuris skaudžiai sužeidžia jo kojas. Spardėsi žydai prieš Jėzų, bet tuomi jie davė nesugriaujamą liudijimą, jog Kristus yra Dievo Gyvojo Sūnus, kuris nužengė iš dangaus žmonijos atpirkti. O brangus Jėzaus Dievystės liudijime! Šimtmečiai bėga, ir niekas nepajėgia išdildyti Tavo, o Jėzau Vardo!

Baigdami mąstymą, širdimi kilkime prie Jėzaus Eucharistijos namelyje ir sveikinkime mūsų Dieviškąjį Išganytoją kalbėdami: *Kristaus siela, pašvęsk mane...*

Pasiryžimas: Šiandien, lankydamas Švenčiausį, atsiminsiu Jėzaus Dievystę.

44. Mąstymas

JĖZAUS SIELA PRAGARUOSE

1. Prisimink gilią, kasdien kalbamą tikėjimo tiesą: *Tikiu ... ir į Jėzų Kristų, kursai ... kentėjo prie Poncijaus Piloto, buvo prikaltas prie kryžiaus, numiręs ir palaidotas, nužengė į pragarus.* (Credo)

2. O amžinybės Dieve! Suteik man gaivinančios malonės, kad mąstymo mintys sustiprintų mano tikėjimą į kasdien poteriuose kalbamą tiesą.

Jėzaus mirtį pajuto dangus, žemė ir pragaras. Dangus džiaugiasi, nes Jėzaus mirtimi permaldauta Dievo teisybė. Žemė liūsta, nes neteko dieviško Mokytojo. Liūsta Jėzaus prieteliai, nes Jėzaus kūnas padėtas į kapą. Nerimsta Jėzaus neprieteliai, nes jų sąžines graužia negailestingas kirminas. Ogi pragaruose kas įvyksta? Ten džiaugiasi teisieji, nes teka išganymo saulė; dreba piktasis, nes Jėzaus siela žengia į pragarus. Jėzaus kūnas padėtas kape. Tačiau Jėzaus siela žengė į pragarus. Šią gilią tikėjimo tiesą prisiminti ir pašvęski šį mąstymą.

I. Jėzaus siela žengė į pragarus.

II. Jėzaus siela skelbia pergalę piktajam.

III. Jėzaus siela neša džiaugsmą teisiesiems.

I. JĖZAUS SIELA ŽENGIA Į PRAGARUS. Jėzus yra Dievas. Jis dangaus, žemės ir

net pragaro Viešpats. Atpirkimo darbas baigtas. Tiesa, Jeruzalėje eina varžytinės dėl Jėzaus kūno. Tačiau siela neša paguodos pragarų tamsybėje esantiems teisiesiems. Bažnyčia kasdien įsakė kalbėti: *Tikiu... nužengė į pragarus*. Kas tie pragarai? Kurios karalystės buveinė? Kodėl Jėzus žengia?

1. Pragarai tai tamsybės vieta, nes ten trūksta nors ir silpniausio Dievo malonės spindulėlio. O, kaip baisus šis prisiminimas! Kokis beviltiškas likimas ten esančių? Pragarai, anot Dom Guéranger, tai vieta, kurioje gyvena Liuciperis, puikybės angelai, prakeiktieji. Jie turi savo namus. Ugnis jų kambariai. Ugnis jų visa paguoda. Liuciperio puikybė sukūrė pragaro ugnį, ogi nusidėjėlių nuodėmės pristato vis naujų ir naujų aukų. Jie kenčia ir neturi vilties kada nors išsigelbėti. Net ant kryžiaus miręs Jėzus tik padaugino jų kentėjimų beviltį.

2. Pragarai, tai vieta, kurioje patalpinti be krikšto mirę kūdikiai. Jie, tiesa, nekenčia ugnies skausmų, nes jie ne savo kalte pateko į tamsybes. Tačiau jie nemato Dievo, kaip kad kūdikiai mirę po krikšto.

3. Pragarai, tai vieta, kurioje atgailojančios sielos dildo savo nuodėmių randus. Jos, tiesa, krikšto, atgailos sakramentais pradėjo mokėti nuodėmių skolas, tačiau nebaigusios išsiskyrė iš gyvųjų tarpo. Jos kenčia skaistykloje kol, anot Išganytojaus, atsimokės lig paskutinio pinigėlio. Jos kenčia baisų pasiilgimą regėti Dievą ir pasiekti amžiną dangaus laimę. Jų viltys išsipildys.

4. Pragarai, tai vieta, kurioje lig Jėzaus mirties buvo Senojo Įstatymo patrijarkų, pranašų, Dievo teisiųjų sielos. Jos, nors gyvenime vaikščiojo Dievo įsakymų keliais, tačiau pragaruose laukė Išganytojaus, nes pirmapradė nuodėmė buvo palietusi jų nekaltybę. Jėzaus siela žengia į pragarus, kad teisiuosius nuvestų prie Viešpaties sosto.

II. JĖZAUS SIELA SKELBIA PERGALĘ PIKTAJAM. O kas supras baimę, kuri supurtė Liuciperio buveines! Jėzus, tiesa, nepasirodė jų lindynėse, nes jie nebuvo verti matyti Išganymo saulės. Tačiau tamsybių sargai pajuto Jėzaus pergalės šviesą išgirdę amžinai besikartojantį šauksmą: *Atlikta!* Jėzaus siela žengė į pragarus. Kodėl?

1. Jėzus žengė, kad užgėdintų piktąjį pragaro kunigaikštį. Ko neprasimanė pragaras prieš Viešpaties Teisųjį? Ko nekalbėjo per nedorėlių lūpas? Kokių piktadarybių nevykino, kol Jėzų prikalė prie kryžiaus? Tačiau Jėzus tarė: Atlikta! Tasai paslaptingasis Atlikta sujudino piktojo karalystę. Jėzus, taręs *atlikta*, žengia į pragarus piktajam skelbdamas baisų užgėdinimą. O stebėtina atmaina. Tas, kuris manėsi sunaikinsiąs Jėzų, pasijuto esąs sunaikintas.

2. Jėzus žengia į pragarus, kad piktasis prievarta atiduotų Dievui garbę. O baisioji Jėzaus atsilankymo valanda! Liuciperis, pajutęs Jėzaus Dievystės šviesą, puolęs nusilenkė. Dabar jis žino, ką reiškia Jėzaus vardas! Dabar jis mato, kas buvo tasai nusižeminęs Jėzus! Dabar

jis pažįsta, kad Dievas, anot Šv. Pauliaus, *išaukštino Jėzų ir dovanojo jam vardą, viršesnį už visus vardus, kad Jėzaus vardu priklauptų visoks kelys danguje, žemėje ir po žeme ir kad kiekvienas liežuvis išpažintų, jog Viešpats Jėzus Kristus yra Dievo Tėvo garbei* (Pil. 2, 9-11).

3. Jėzus žengia į pragarus, kad tamsybių kunigaikštis amžinai liktų nuteistas, kad būtų sunaikintas piktojo viešpatavimas, kad būtų sutraukyti nuodėmės pančiai, kad būtų atidarytas kelias iš tamsybių į Dievo šviesą. Jėzaus žengimu, anot paties Kristaus, *įvyksta teismas pasauliui: dabar šio pasaulio kunigaikštis bus išmestas laukan. Aš gi, kuomet būsiu pakeltas aukštyn nuo žemės visa patrauksiu prie savęs* (Jon. 16, 11). Jėzus jau pakeltas. Jis nuteisė piktąjį. Kristaus kryžius patrauks žmonių širdis. Jėzaus siela žengė į pragarus pranešdama piktajam pergalę.

III. JĖZAUS SIELA NEŠA DŽIAUGSMĄ TEISIESIEMS. Piktasis nugalėtas, pragarai užverti, nuodėmės pančiai sunaikinti. Jėzus, mirtimi ant kryžiaus, dangų atidarė. Jėzaus kūnas guli antspauduotam kape, tačiau jo siela žengia į pragarus. Ko žengia Jėzus? Ką neša tamsybėse esantiems?

1. Jėzus žengia į pragarus teisiesiems nešdamas dangiškos šviesos. Jėzus yra šviesa iš dangaus. Jis švietė žmonėms, tačiau žmonės labiau mėgo tamsybes, nes jų darbai buvo pikti. Jie, nemėgdami šviesos, Jėzų, šviesos šaltinį, užgesino ant kryžiaus. Bet ką sakau! Jie neuž-

gesino. Jie tik atstūmė šviesos nešėją pasilikdami klaidžioti tamsybių klaikumose. Jėzus mirė. Jo siela iš nedėkingojo pasaulio žengia į pragarus, kur susirinkę: pirmieji tėvai, Ablius, patrijarkai: Abraomas, Izaokas, Jokūbas, Juozapas, pranašai, karaliai, šventieji Viešpaties rinktiniai, Juozapas Jėzaus globėjas, Jonas Krikštytojas, Jėzaus pirmtakūnas, Jokimas ir Ona, Marijos-Jėzaus Motinos tėvai, Elzbieta, Zakarijas, Jono Krikštytojo gimdytojai. Jėzaus išganingoji šviesa žengė į niurius požemius ir jie nušvito dangiška laime.

2. Jėzus žengė, kad teisinguosius išvestų iš nuodėmės kalėjimo. Kas sulaikys Jėzų? Kas sutrukdys teisiuosius įvesti į dangų? *Kuomet stiprus apsiginklavęs sergi savo kiemą, ramybėje lieka visa, ką jis turi. Bet jei stipresnis už jį užėjęs apgali jį, atima visus jo šarvus, kuriais pasitikėjo, ir išdalina jo grobį.* (Luk. 11, 21). Lig Jėzaus nuodėmės pasėkos teisiuosius laikė pragaruose. Jėzus mirtimi parbloškė pragaro kunigaikštį, sunaikino jo galią ir neliko, kas teisiųjų sieloms trukdytų kopti prie Viešpaties sosto. Jėzus yra tasai stiprusis kunigaikštis, kuris sutrynė pragaro galybę ir išliuosavo pavergtuosius. Tiesa. Teisieji nekentėjo pragaro kančių. Tačiau jie negalėjo regėti Viešpaties veido.

3. Jėzus žengė į pragarus, kad teisiuosius vestų į dangų. O, kaip ilgai buvo laukta ši išganymo valanda? Kiek tūkstančių metų sėdėjo Viešpaties rinktiniai su Karalium Dovydu vien-

balsiai šaukdami: *Aš turiu visuomet Viešpatį mano akyvaizdoje, nes jis yra mano dešinėje, kad nebūčiau pajudintas. Todėl mano širdis linksminasi ir mano liežuvis džiaugiasi, be to ir mano kūnas ilsėsis su viltimi; nes tu nepaliksi mano sielos mirusiųjų buveinėje ir neduosi savo šventajam matyti supuvimo* (Ps. 15, 8-10). O džiaugsme! O paguoda! Jėzus žengia į pragarus, kad su būriais išrinktųjų žengtų į dangų.

O dangiška laime bešviečianti Kristaus siela! Tu žengei į pragarus, kad įvykintum teisybę, nubaustum nedorybę, paguostum teisiuosius, išvaduotum šventuosius! Tu apšvietei požemių tamsybes, ir teisiesiems suteikei nenykstančias dangaus linksmybes. Duoki, o Jėzau, mano širdžiai patirti džiaugsmo, kuriuo pripildei šventųjų sielas, aš tavęs maldauju iš gilumos širdies kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane!...*

Pasiryžimas: Nusiminimo valandomis tik Jėzuje ieškosiu paguodos!

45. Mąstymas

JĖZUS TRIS DIENAS KAPE

1. Įsivaizduok Jėzų ženklo reikalaujantiems parizėjams tariantį: *Nes kaip Jona buvo tris dienas ir tris naktis bangžuvio pilve, taip žmogaus Sūnus bus tris dienas ir tris naktis žemės širdyje* (Mat. 12, 40).

2. O dangiškos išminties Dieve! Suteik man gaivinančios malonės, kad mąstymo mintys padėtų suprasti gilią Jėzaus tris dienas kape pasilikimo paslaptį.

Darbas baigtas. Evangelija paskelbta. Sinagoga sugriauta. Teisieji paguosti. Jėzus tris dienas pasilieka tamsiame kape, kad atsikėlęs pastytų Naujojo Įstatymo Bažnyčią. Jėzus tris dienas pasilieka kape, kad būtų duotas ženklas, kurio neišdildins laikai. Jėzus tris dienas pasilieka žemės širdyje, kad atsikėlęs patrauktų visus. Giliai kape pasiliekančio Jėzaus paslapčiai prisiminti susidaryk šiuos mąstymo punktus:

I. Atliktas darbas.
II. Sugriauta bažnyčia.
III. Garbingas atsikėlimas.

I. ATLIKTAS DARBAS. Evangelija sako: *Nes taip Dievas numylėjo pasaulį, jog Sūnų savo vienatinį davė: idant kiekvienas, kuris į aną tiki, nepražūtų, bet turėtų gyvenimą amži-*

ną (Jon. 3, 16). Dievas yra meilė. Jis iš meilės sukūrė pasaulį ir leido pasaulio karalių — žmogų. Dievas, iš meilės, gelbėdamas nupuolusį žmogų, siuntė savo vienatinį Sūnų, kad jį atpirktų. Jėzus atpirkimą įvykdė. Jis tris dienas guli kape, nes darbas, kuris jam buvo skirtas, atliktas. Kokis darbas buvo skirtas Dievo Sūnui? Ką yra padaręs? Kaip padaręs?

1. Jėzui buvo skirta Karalystės evangelija žmogui suteikti amžiną gyvenimą. *Tai yra amžinas gyvenimas: kad jie pažintų tave, vienatinį tikrąjį Dievą, ir kurį tu siuntei, Jėzų Kristų. Aš pagarbinau tave žemėje, pabaigdamas darbą, kurį tu man davei daryti* (Jon. 17, 3 - 4). Lig Jėzaus kas buvo pasaulyje? Buvo tamsybės, nes žmonės nežinojo nei Dievo, nei kelio, nei gyvenimo. Jie klaidžiojo stabmeldystės tamsybėse. Jėzus atėjo. Ką atnešė Mokytojas iš dangaus? Jėzus atnešė dieviškąją Evangeliją, nurodė kelią, apšvietė tamsybes. Evangelija paskelbta, Dievas pažintas, kelias parodytas, atpirkimo antspaudas užspaustas. Jėzus tris dienas ramiai ilsisi kape.

2. Jėzui buvo skirta įvykinti dangaus Tėvo valią. Kokia buvo Tėvo valia? Atsižadėti, pasiaukoti, pamokinti, susinaikinti. Jėzus darbą atliko šventai. Nuo Betliejaus tvartelio lig mirties ant kryžiaus Jėzaus vienintelis troškimas: išpildyti tavo, o Tėve, valią. Valia išpildyta. Auka paaukota, šviesa atidengta. Bažnyčia įkurta, mirtis nugalėta. Jėzaus kūnas tris dienas ilsis kape.

3. Jėzui buvo skirta išgerti kentėjimų taurę. Taip. Reikėjo Jėzui kentėti ir per kentėjimus įeiti į garbę. Alyvų Darželis, kalėjimai pas vyriausius kunigus, stabmeldžius, teismai, niekinimai, plakimai, erškėčių vainikas, kryžius, geležinės vinys, piktažodžiavimai, niekinimai, ragotinė tai vis Jėzaus kančių taurės įtalpa. Jėzus, kentėjimų taurę išgėręs lig dugnui, tris dienas ilsisi kape. Taip. Išganymo darbas atliktas. Jėzus tris dienas ilsisi kape, kad garbingas keltųsi naujiems uždaviniams. O paslaptingasis *Atlikta!*

II. SUGRIAUTA BAŽNYČIA. Jėzus kape, kad įvyktų, ką žydams yra sakęs. Ką sakė Jėzus? Kokią pranašystę yra nurodęs?

1. Jėzus kalbėjo įsikarščiavusiems žydams: *Sugriaukite šitą bažnyčią ir aš per tris dienas ją pastatysiu* (Jon. 2, 19). Viešpatie! Tavo kūno bažnyčia jau sugriauta. Tu užmuštas ant kryžiaus ir jau guli uoloj iškaltame kape, kad ant tos uolos pastatytum Naujojo Įstatymo Bažnyčią. Sinagoga užsikirto. Neverti jos vadai Dievui tarnauti atsisakė. Štai tu, o Jėzau, uždarytas kape, kad iš jo, tarsi iš neišsibaigiančio upelio, ištekėtų Naujoji Sandora, tavo krauju įkurtoji Bažnyčia. Pildosi pranašystė, kurią pirmųjų velykų proga skelbei žydams juos su botagu išvaikydamas iš bažnyčios.

2. Jėzus kalbėjo, kad žydams nebus duotas kitas ženklas, kaip Jono pranašo. *Nes kaip Jona buvo tris dienas ir tris naktis bangžuvio pilve, taip žmogaus Sūnus bus tris dienas ir*

tris naktis žemės širdyje (Mat. 12, 40). Ką tu, o Viešpatie, esi kalbėjęs, štai dabar jau įvyko. Tu paguldytas kape guli tris dienas, kad išeitum į naują darbą gaivindamas Bažnyčią. Didelis buvo Jona. Jį Dievas siuntė skelbti bausmę niniviečiams. Bet kas yra Jona? Jis yra tik vienas mirtingųjų Viešpaties tarnų. Kur eina Jona? Jis eina Ninivai pranešti Dievo valią, kad niniviečiai pasirinktų: arba atgailą ir Dievo gailestingumą, arba nedorybes ir sunaikinimą. Jona tris dienas išbūną didelės žuvies pilve, kad pasirodytų, jog Dievas su juo. Tačiau, o Jėzau, Dievo Gyvojo Sūnau, tris dienas esi žemės kape, kad garbingu atsikėlimu įrodytum, jog tu esi gyvybės ir atsikėlimo Viešpats. Jona ėjo Ninivai skelbti Dievo bausmių. Tačiau tu, o Jėzau, keliesi visam pasauliui nešti evangeliją. Jėzus guli uolos kape, nes jį laukia naujas darbas.

3. Jėzus kalbėjo: *Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau jums, jei kviečių grūdas nekris į žemę ir nebus apmiręs, jis pasilieka vienas. Jeigu gi jis bus apmiręs, jis neša daug vaisiaus* (Jon. 12, 24-25). Jėzus ugnies atėjo siųsti į pasaulį, ir nori, kad toji ugnis užsiliepsnotų. Jis, kaip tas kviečio grūdas, tris dienas guli uolos kape, kad neštų daug išganingų vaisių. Jėzus mirė visų apleistas, pažemintas, paniekintas, nors tris metus vaikščiodamas skiepijo meilės ugnį. Ugnis prigesus. Kūnas apmiręs. Tačiau po trijų dienų jis kelsis, kad neštų daug išganymo vaisių. Jėzus tris dienas pasilieka uolos kape, kad ant tos uolos pastatytų nesugriaujamą bažny-

čią, kad duotų amžiais tveriantį ženklą, jog jis Dievo Sūnus. Taip, Jėzus kape tai sugriauta bažnyčia, kuri po trijų dienų vėl bus atstatyta.

III. GARBINGAS ATSIKĖLIMAS. Jėzus tris dienas pasilieka kape, kad įvyktų garbingas atsikėlimas. O stebėtinas Dievo Apveizdos surėdyme! Niekas neįvyksta, kas nebūtų pranašų ar paties Jėzaus nusakyta. Jėzus pranašavo dvylikai: *Štai, mes einame į Jeruzalę, ir įvyks, kas per pranašus parašyta apie žmogaus Sūnų: Jis bus paduotas pagonims, iš jo tyčiosis, bus plaktas ir apspiaudytas, nuplakę jie užmuš jį, bet trečioje dienoje jis prisikels* (Luk. 18, 31-33). Ką Jėzus pranašavo, dabar pildosi.

1. Jėzus tris dienas guli kape, kad niekas neabejotų, jog jis tikrai miręs. Žiaurus pasikėsinimas prieš Jėzų buvo Rašto žinovų, nedorų tautos vadų. Jie šaukte šaukė, kad Jėzus vertas mirties. Jie reikalaute išreikalavo Piloto mirties ištarmės. Jie prikaldino Jėzų prie kryžiaus ir už jokius pinigus nebūtų jo gyvo paleidę. Beto, jei neprieteliai nebūtų numarinę Jėzaus, tai jį tikrai būtų pribaigusi jo artimųjų meilė. Tik pažvelk į uoloje esantį kapą. Jis ankštas, užverstas akmeniu, užantspauduotas. Ogi kape Jėzaus kūnas panardintas kvepaluose. Jei Jėzus nebūtų miręs ant kryžiaus, tai kvepalai per tris dienas jį būtų pribaigę kape. Jėzus tris dienas pasilieka kape, kad niekas neabejotų, jog jis buvo miręs.

2. Jėzus tris dienas buvo kape, kad atsikėlęs visus patrauktų prie savęs. *Niekas neužžen-*

gė į dangų, kaip tik tas, kuris nužengė iš dangaus: žmogaus Sūnus, kuris yra danguje. Ir kaip Mozė pakėlė žaltį tyruose, taip turi būti aukštyn pakeltas žmogaus Sūnus, kad kiekvienas, kuris į jį tiki, nepražūtų, bet turėtų amžiną gyvenimą (Jon. 2, 13-15). Mozė pakėlė varinį žaltį, visi tikėjo, nes tik kuris nuodingo žalčio įgeltas pažvelgdavo, tuojau pasveikdavo. Jėzus buvo ant kryžiaus pakeltas, bet jam niekas netikėjo, nes jis buvo paskaitytas pačiu menkiausiu žmogumi. Tačiau Jėzus turi patraukti visus, nes tik jis yra tiesa, kelias, gyvenimas. Tat, jis tris dienas pasilieka kape, kad visi tikėtų, kai jis kelsis iš numirusių.

3. Jėzus tris dienas pasilieka kape, kad garbingai atsikeltų. O mirtie, baisioji mirtie! Per nepaklusnumą, anot Šv. Pauliaus, nuodėmė atėjo į pasaulį, per nuodėmę mirtis. Jėzus mirties Viešpats. Jis yra atsikėlimas ir gyvybė. *Aš atsikėlimas ir gyvybė; kas tiki į mane, nors ir būtų miręs, bus gyvas, ir kiekvienas, kurs gyvas ir į mane tiki, nemirs per amžius* (Jon. 11, 25-26). Jėzus tris dienas pasilieka kape, kad garbingesnis būtų atsikėlimas. Prikelti mirusį yra reikalingas stebuklas. Tačiau prikelti patį save, kaip tu, o Jėzau, po trijų dienų esi padaręs, gali tik pats gyvybės Davėjas. Jėzus tris dienas išbuvo žemės širdyje, kad garbingesnis būtų atsikėlimas, kad visi tikėtų, jog Jėzus buvo Dievas, Dievo Gyvojo Sūnus. O, palaimintas tris dienas žemės širdyje Jėzaus kūno buvime! Tavęs laukia garbingas iš numirusių atsikėlimas!

Baigdamas mąstymą, pakelk širdį prie tris dienas kape pasiliekančio Jėząus maldaudamas, kad jo kančios apmąstinėjimai būtų sielos tikruoju išganymo balzamu. Pasveikink Jėzų su tikru tikėjimu kalbėdamas: *Kristaus siela, pašvęsk mane . . . !*

Pasiryžimas: Artindamasis prie Šv. Komunijos gailesčiu ir ašaromis Jėzui mano širdyje jaukų paruošiu kapą!

TURINYS